

INNEHÅLL

INNEHÅLL	1
LAGFÖRSLAG	2
1. Landskapslag	2
2. Lag om ordnande av social- och hälsovård	50
3. Lag om införande av landskapslagen och lagen om ordnande av social- och hälsovård	72
4. Lag om landskapens finansiering	87
5. Lag om landskapsindelning	98
6. Lag om statsandel för kommunal basservice	105
Statsrådets förordning om statsandel för kommunal basservice	125
7. Lag om inkomstskatteskalen för 2019	132
8. Lag om ändring av inkomstskattelagen	133
9. Lag om ändring och temporär ändring av lagen om beskattningsförfarande ...	137
10. Lag om ändring av 12 § i lagen om skatteredovisning	139
11. Lag om ändring av 30 § i lagen om skatteförvaltningen	140
12. Lag om ändring av lagen om kommunala tjänsteinnehavare	141
13. Lag om ändring av lagen om kommunala arbetskollektivavtal	146
14. Lag om ändring av lagen om kommunala tjänstekollektivavtal	148
15. Lag om ändring av lagen om samarbete mellan kommunala arbetsgivare och arbetstagare	154
16. Lag om anordnande av intressebevakning för arbetsgivare i kommuner och landskap	159
17. Lag om ändring av lagen om Keva	165
18. Lag om ändring av vallagen	168
19. Lag om ändring av lagen om kandidaters valfinansiering	184
20. Lag om ändring av partilagen	187
21. Lag om ändring av lagen om förfarandet vid rådgivande kommunala folkomröstningar	189
22. Lag om ändring av förvaltningslagen	195
23. Lag om ändring av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet	197
24. Lag om ändring av förvaltningsprocesslagen	199
25. Lag om ändring av språklagen	200
26. Lag om ändring av 1 och 5 § i lagen om de språkkunskaper som krävs av offentligt anställda	203
27. Lag om ändring av 3 § i teckenspråklagen	204
28. Lag om ändring av avräkningsgrunden enligt självstyrelselagen för Åland ...	205

1.

Landskapslag

I enlighet med riksdagens besluts föreskrivits

AVDELNING I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte och tillämpningsområde

Syftet med denna lag är att skapa förutsättningar för självstyrelse på större förvaltningsområden (*landskap*) än en kommun och att ge invånarna möjligheter till delaktighet och påverkande i landskapens verksamhet. Lagen ska också främja landskapens utveckling och bidra till att göra deras verksamhet mera systematisk och ekonomiskt hållbar samt ge landskapen förutsättningar att stödja sina invånares välfärd och en balanserad utveckling av sitt område.

Denna lag tillämpas, om inte något annat föreskrivs genom lag, på ordnandet av landskapets förvaltning och ekonomi samt på sådan verksamhet i landskapet som avses i 4 § 2 mom.

2 §

Landskapets ställning

Ett landskap är ett offentlighetsligt samfund som är självstyrande på sitt område enligt vad som föreskrivs i denna lag.

3 §

Landskapets medlemmar

Medlemmar av ett landskap är

- 1) de vars hemkommun enligt lagen om hemkommun (201/1994) hör till landskapet (*invånare i landskapet*),
- 2) sammanslutningar och stiftelser som har hemort i landskapet
- 3) de som äger eller besitter fast egendom i landskapet.

4 §

Landskapskoncernen och landskapets verksamhet

En sammanslutning där landskapet har bestämmande inflytande enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen (1336/1997) benämns *dottersammanslutning till landskapet*. Landskapet och dess dottersammanslutningar bildar en *landskapskoncern*. Det som i denna lag föreskrivs om landskapets dottersammanslutningar tillämpas även på stiftelser som landskapet har bestämmande inflytande över. Till landskapskoncernen hör även den offentligrättsliga inrättning (*landskapets serviceinrättning*) som avses i 9 kap. och dess dottersammanslutningar. Landskapets serviceinrättning och dess dottersammanslutningar bildar en inrättningskoncern där såväl ledningen som resursanvändningen sköts som en helhet.

Utöver landskapets och landskapskoncernens verksamhet omfattar landskapets verksamhet även övrig verksamhet som grundar sig på ägande, avtal och finansiering. I landskapets verksamhet ingår produktionen av de tjänster som omfattas av landskapets organiseringsansvar i de sammanslutningar, stiftelser och ämbetsverk som ingår i landskapskoncernen. Landskapsfullmäktiges befogenhet att besluta om landskapets ekonomi och verksamhet som helhet och den styrning och tillsyn som den kräver tryggas enligt vad som föreskrivs i denna lag.

5 §

Landskapsindelning

Om landskapsindelningen när landskapen inrättas föreskrivs det i lagen om införande av landskapslagen och lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) och om ändring av landskapsindelningen i lagen om landskapsindelning (/).

2 kap.

Landskapets uppgifter

6 §

Landskapets uppgiftsområden

Landskapet ska sköta de uppgifter som föreskrivs i lag inom följande uppgiftsområden:

- 1) social- och hälsovården,
- 2) expertstöd till kommunerna inom främjande av social välfärd och hälsa och förebyggande rusmedelsarbete samt förebyggande tjänster,
- 3) den regionala alkoholförvaltningen,
- 4) räddningsväsendet,
- 5) hälsoskyddet, tobakstillsynen, livsmedelstillsynen, tillsynen rörande djurhälsan och djurskyddet samt de veterinärmedicinska tjänsterna (miljö- och hälsoskyddet),
- 6) jordbruket och landsbygdsutvecklingen,
- 7) marknadsordningarna för jordbruksprodukter, säkerheten i, kvaliteten på och användningen av jordbrukets produktionsinsatser samt tillsynen rörande växternas sundhet,
- 8) fiskerihushållningen och vattenhushållningen,
- 9) regionutvecklingsmyndighetens uppgifter, utvecklandet och finansieringen av regionen och dess näringsliv och innovationsmiljöer och den därmed förknippade utbildningen och kompetensutvecklingen, främjandet av kulturen, ordnandet av företags-, arbets- och närings-tjänsterna samt främjandet av integrationen,

10) framsynsverksamheten för regionala utbildningsbehov på kort, medellång och lång sikt och beredningen av regionala utbildningsmål,

11) planeringen av landskapet samt landskapsplanläggningen,

12) främjandet av planeringen av kommunernas områdesanvändning och av ordnandet av byggnadsväsendet,

13) skötseln av kulturmiljön,

14) trafiksystemets funktion, trafiksäkerheten, väg- och trafikförhållandena, den regionala väghållningen, samarbetet inom markanvändningen samt produktionen av data om verksamhetsmiljön för användning i den nationella trafiksystemplaneringen,

15) uppgifter i samband med statsbidrag för enskilda vägar och mobilitetsstyrning,

16) tillsättandet av ett regionalt idrottsråd i samarbete med övriga landskap samt främjande av motion i landskapet genom det regionala idrottsrådets verksamhet samt uppgifter i samband med motionsleder,

17) främjandet av landskapsidentiteten i regionen i samarbete med regionens övriga aktörer,

18) samordningen av de planer och utvecklingsinsatser som gäller kulturen som en del av genomförandet av landskapsstrategin, landskapsprogrammet och landskapsplanläggningen,

19) främjandet och planeringen av vattentjänsterna, uppgifter som gäller användningen och skötseln av vattenresurserna samt hantering av översvåmningsrisker, regionala uppgifter som gäller naturtillgångarna och skötseln av genomförandet av miljö-, vattenarbeten och arbeten med vattendrag,

20) vatten- och havsskyddet, ordnandet och genomförandet av vatten- och havsvården samt havsområdesplaneringen,

21) produktionen av miljökunskap och förbättrande av miljömedvetenheten,

22) skötseln av den regionala beredskap som ingår i samhällets säkerhetsstrategi,

23) organiseringen av avbytarservice för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare samt ersättning av kostnaderna för vikariehjälp för renskötare,

24) regionala uppgifter i anknytning till de regionala delegationerna för romska ärenden och romska ärenden,

25) den regionala organiseringen och utvecklingen av samservicen.

Landskapet kan dessutom sköta

1) utveckling och ordnande av trafiktjänster på landskapsnivå samt planering och ordnande av offentlig persontrafik liksom uppgifter som gäller statsbidrag för offentlig persontrafik fränsett verksamhet inom verksamhetsområdena för de kommunala och regionala myndigheter som avses i avdelning IV 1 kap. 3 § 2 och 3 mom. i trafikbalken, planering och ordnande av trafiken inom dessa områden samt spårtrafik,

2) planering och ordnande av förbindelsefartygstrafik i skärgården samt uppgifter som gäller statsbidrag till denna trafik,

3) uppgifter i anslutning till landskapets uppgiftsområden enligt 1 mom. som överförts till landskapet genom ett avtal mellan landskapet och samtliga kommuner inom dess område och för vars skötsel kommunerna beviljat landskapet medel,

4) uppgifter inom ordnandet av byggnadstillsynen som överförts till landskapet genom ett avtal mellan landskapet och samtliga kommuner inom dess område och för vars skötsel kommunerna beviljat landskapet medel,

5) internationella ärenden och kontakter som anknyter till landskapets uppgifter,

6) övriga uppgifter som ålagts landskapet särskilt.

Landskapen ska sköta sina uppgifter i samarbete och samlat i ett landskap enligt vad som föreskrivs i lag. Bestämmelser om avtalsgrundat samarbete mellan landskap finns i 8 kap.

7 §

Organiseringsansvar

Om något annat inte bestäms i lag, får landskapet organisera skötseln av sina uppgifter självt eller enligt avtal överlåta organiseringsansvaret på ett annat landskap. Landskapet kan avtala om att överlåta organiseringsansvaret för en uppgift på en kommun, när det föreskrivs särskilt om detta i lag.

Landskapet som har ansvar för att organisera skötseln av uppgifterna svarar för genomförandet av invånarens rättigheter enligt lag och samordningen av tjänstehelheter samt vad gäller de tjänster som organiseras och övriga åtgärder för

- 1) lika tillgång,
- 2) bestämningen av behov, kvantitet och kvalitet,
- 3) produktionssättet,
- 4) styrningen och tillsynen av produktionen,
- 5) utövandet av myndigheternas befogenheter bortsett från befogenheter som enligt lag innehålls av landskapets serviceinrättning enligt 9 kap. eller som överförs till serviceinrättningen genom en förvaltningsstadga.

Landskapet svarar för finansieringen av sina uppgifter även när organiseringsansvaret har överförs på ett annat landskap eller när ett annat landskap svarar för skötseln av uppgiften enligt lag.

8 §

Produktion

Om något annat inte föreskrivs genom lag, får landskapet producera de tjänster som hör till dess organiseringsansvar självt eller i samarbete med andra landskap eller enligt avtal skaffa dem av en annan tjänsteproducent. Det föreskrivs särskilt om avknoppning av produktionen av en tjänst som hör till landskapets organiseringsansvar och om skyldigheten att bolagisera produktionen.

Landskapet kan anförtro en offentlig förvaltningsuppgift åt andra än myndigheter endast om det finns särskilda bestämmelser om detta i lag.

När landskapet skaffar tjänster av en annan tjänsteproducent, har det kvar sitt organiseringsansvar enligt 7 §. Dessutom bestäms tjänsteproducentens ansvar för tjänsterna enligt vad som föreskrivs i denna lag eller annanstans och vad som landskapet och tjänsteproducenten har avtalat om ansvarsfördelningen.

9 §

Uppfyllande av produktionsansvaret och tillsynen över det

Landskapet ska säkerställa att serviceinrättningen samt de företag, sammanslutningar och stiftelser som producerar tjänster som omfattas av landskapets organiseringsansvar har tillräckliga professionella, verksamhetsmässiga och ekonomiska förutsättningar för att producera tjänsterna. Landskapet ska se till att serviceinrättningens förvaltningsstadga och avtalen med andra tjänsteproducenter innehåller de bestämmelser som behövs för att landskapets organiseringsansvar ska bli uppfyllt.

Landskapet ska styra och övervaka den tjänsteproduktion som hör till dess organiseringsansvar. Landskapet har rätt att, trots sekretessbestämmelserna, av en tjänsteproducent få de uppgifter som är nödvändiga för att säkerställa att förutsättningarna för att tjänsterna ska kunna

produceras på tillbörligt sätt är uppfyllda och för att genomföra tillsynen. En landskapsmyndighet har dessutom för att säkerställa förutsättningarna för en behörig tjänsteproduktion och för att genomföra tillsynen rätt att kontrollera tjänsteproducentens utrymmen och utrustning och få tillträde till sådana lokaler som tjänsteproducenten förfogar över och som inte omfattas av hemfriden.

3 kap.

Landskapets förhållande till staten och kommunerna

10 §

Uppföljning och laglighetsövervakning

Finansministeriet följer allmänt landskapens verksamhet och ekonomi och ser till att självstyrelsen beaktas vid beredningen av lagstiftning som gäller landskapen.

Regionförvaltningsverket kan med anledning av klagomål undersöka om landskapet har iakttagit gällande lag.

11 §

Landskapsekonomi som en del av planen för de offentliga finanserna

Planen för de offentliga finanserna innehåller en del som gäller landskapens ekonomi. Det föreskrivs om planen för de offentliga finanserna i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen och om tillämpning av fördraget samt om kraven på de fleråriga ramarna för de offentliga finanserna (869/2012) och med stöd av den.

I den del av planen för de offentliga finanserna som gäller landskapsekonomi bedöms finansieringens tillräcklighet för skötseln av landskapens uppgifter både som en helhet och skilt för vart landskap (finansieringsprincipen). Dessutom behandlas ändringar i lagstiftningen om landskapens uppgifter och skyldigheter, landskapens investeringar, kostnadsutvecklingen och kostnadseffektiviteten, styrningen av landskapen och statens borgensåtaganden som gäller landskapsägda företag.

Planen för de offentliga finanserna styr ministerierna när de bereder lagstiftning och styrning som gäller landskap.

12 §

Styrning av investeringar

Landskapen ska årligen utarbeta ett förslag gemensamt för samarbetsområdet för de vittsyftande eller ekonomiskt och verksamhetsmässigt betydande investeringar som påbörjas under de fyra räkenskapsperioder som följer på följande räkenskapsperiod och som är väsentliga med hänsyn till organiseringen av hela servicestrukturen eller fler än ett landskaps tjänster. I förslaget ska investeringsplanerna för landskapens dottersammanslutningar beaktas. Förslaget ska före utgången av kalenderåret överlämnas till de behöriga ministerierna som i samarbete med finansministeriet utarbetar en samordnad investeringsplan för landskapen som underlag för statsrådets beslut. Närmare bestämmelser om när en investering är vittsyftande eller ekonomiskt och verksamhetsmässigt betydande inom landskapets olika uppgiftsområden utfärdas genom förordning av statsrådet.

Landskapet får genomföra en vittsyftande eller ekonomiskt och verksamhetsmässigt betydande investering enligt 1 mom. bara om den har godkänts i det beslut av statsrådet som avses i 1 mom. Landskapet ska genom den ägarstyrning som avses i 42 § se till att landskapskoncernens investeringar inte står i konflikt med statsrådets beslut.

13 §

Samråd mellan staten och landskapet

Som stöd för statsrådets beslutsfattande enligt planen för de offentliga finanserna och för den ekonomiska styrningen av landskapet används ett samrådsförfarande mellan staten och landskapet. Samrådet leds av finansministeriet.

Vid samrådet mellan staten och ett landskap

- 1) bedöms hur landskapets kostnader har utvecklats och kommer att utvecklas,
- 2) bedöms hur den statliga finansieringen och övrig inkomstfinansiering av landskapet har utvecklats och kommer att utvecklas,
- 3) bedöms de åtgärder i landskapet som är nödvändiga för kostnadskontrollen och övriga åtgärder genom vilka skötseln av uppgifterna och tillgången på tjänster kan tryggas med tillgänglig finansiering,
- 4) beaktas och samordnas landskapens investeringsplaner och deras effekter på landskapens ekonomi och verksamhet, och
- 5) behandlas andra frågor som rör landskapets verksamhet och ekonomi, såsom läget inom landskapets informationshantering och landskapets digitaliseringsutveckling samt utvecklingsförslag i samband med dessa, i behövlig utsträckning.

För samrådsförfarandet och den planering av ekonomin och verksamheten som görs vid ministerier utarbetar vart och ett av ministerierna som svarar för styrningen av landskapen i deras uppgifter en bedömning av uppgifterna inom ministeriets uppgiftsområde och en uppskattning av kostnaderna.

Över samrådet upprättas en handling, där slutsatserna om utvecklingen i landskapens kostnader, åtgärderna och samordningen av landskapens investeringar införs.

Ministeriet genomför styrning av landskapen som föreskrivs i en annan lag enligt den lagen och enligt vad som bestämts i planen för de offentliga finanserna och i samband med samrådsförfarandet.

14 §

Delegationen för landskapsekonomi

Delegationen för landskapsekonomi som är knuten till finansministeriet ska främja genomförandet av de strategiska riktlinjerna för landskapsekonomi och samarbetet mellan statliga och regionala aktörer.

Delegationens uppgift är att

- 1) följa och bedöma de frågor som avses i 13 § 2 mom.,
- 2) behandla rådgivande om genomförandet av åtgärderna enligt det dokument som nämns i 13 § 4 mom., och
- 3) behandla lagstiftningen om landskapen samt principiellt viktiga och vittsyftande statliga åtgärder som rör landskapens verksamhet, ekonomi och förvaltning.

Statsrådet tillsätter delegationen för fyra år åt gången. I delegationen ingår representanter för landskapen, finansministeriet och övriga ministerier som ansvarar för styrningen av landskapen i deras uppgifter.

Närmare bestämmelser om delegationens uppgifter och sammansättning utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §

Samråd mellan landskapet och kommunerna

Landskapet och kommunerna i dess område ska för varje fullmäktigeperiod förhandla om samarbetet, målen och arbetsfördelningen vid skötseln av deras uppgifter.

AVDELNING II

DEMOKRATI OCH PÅVERKAN

4 kap.

Landskapsfullmäktige

16 §

Landskapsfullmäktiges uppgifter

Landskapet har ett fullmäktige som ansvarar för landskapets verksamhet och ekonomi samt utövar landskapets beslutanderätt.

Landskapsfullmäktige fattar beslut om

- 1) landskapsstrategin,
- 2) landskapets förvaltningsstadga,
- 3) budgeten och ekonomiplanen,
- 4) principerna för ägarstyrningen samt koncerndirektiv,
- 5) de frågor rörande serviceinrättningen som avses i 9 kap.,
- 6) grunderna för skötseln av tillgångarna och placeringsverksamheten,
- 7) grunderna för den interna kontrollen och riskhanteringen,
- 8) de allmänna grunderna för de avgifter som tas ut för tjänster och andra prestationer samt de klientavgifter som tas ut för tjänster som ingår i landskapets organiseringsansvar,
- 9) ingående av borgensförbindelse eller ställande av annan säkerhet för annans skuld,
- 10) valet av ledamöter i organ, om inte något annat föreskrivs nedan,
- 11) grunderna för de förtroendevaldas ekonomiska förmåner,
- 12) valet av revisorer för landskapet,
- 13) utseendet av redovisningskyldiga,
- 14) godkännande av landskapets bokslut samt ansvarsfrihet,
- 15) annat som landskapsfullmäktige enligt gällande bestämmelser eller föreskrifter ska besluta om.

17 §

Landskapsval

Ledamöterna och ersättarna i landskapsfullmäktige utses genom val som förrättas i landskapet (landskapsval). Landskapsfullmäktiges mandattid är fyra år och den börjar vid ingången av juni månad valåret.

Landskapsval är direkta, hemliga och proportionella. Alla röstberättigade har lika rösträtt.

Bestämmelser om förrättandet av landskapsval finns i vallagen (714/1998).

18 §

Antalet ledamöter i fullmäktige

Antalet ledamöter i fullmäktige bestäms av landskapsfullmäktige. Antalet ska vara udda och uppfylla följande begränsningar enligt antalet invånare i landskapet:

Antal invånare	Antal ledamöter i fullmäktige minst
högst 200 000	59
200 001–400 000	69
400 001–600 000	79
600 001–800 000	89
mer än 800 000	99

Om landskapsfullmäktige inte fattar något beslut om antalet ledamöter, ska det minimiantal ledamöter som anges i lagen väljas. Om fullmäktige fattar beslut om ett större antal ledamöter än minimiantalet eller om ett tidigare beslut ändras, ska justitieministeriet underrättas om detta före utgången av året före valåret. Landskapsfullmäktiges beslut om antalet ledamöter får verkställas innan det har vunnit laga kraft. Beslutet får dock inte börja verkställas, om förvaltningsdomstolen förbjuder verkställigheten.

Invånarantalet enligt denna paragraf bestäms enligt de uppgifter som vid utgången av den 30 november året före valåret finns i det befolkningsdatasystem som avses i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (661/2009).

19 §

Ersättare

Till ersättare för fullmäktigeledamöterna väljs av de första icke invalda kandidaterna från varje valförbund, parti och gemensam lista i valet ett lika stort antal som antalet ledamöter, dock minst två. En ledamot som blivit vald i egenskap av kandidat för en valmansförening utanför de gemensamma listorna har ingen ersättare.

Om det konstateras att en ledamot har förlorat sin valbarhet eller om en ledamot har befriats från sitt uppdrag eller avlidit, kallar fullmäktigeordföranden i hans eller hennes ställe för den återstående mandattiden den i ordningen första ersättaren från valförbundet, partiet eller den gemensamma listan i fråga.

Om ledamöterna och ersättarna i fullmäktige på grund av brottsutredning eller av något annat skäl är jäviga att delta i beslutsfattandet och detta leder till att fullmäktige inte blir beslutfört, får landskapsvalnämnden med iakttagande av 143 m § 2 mom. i vallagen på begäran av fullmäktiges ordförande förordna nya ojäviga ersättare för fullmäktigeledamöterna i enlighet med 1 mom. De ersättare som förordnats på detta sätt deltar i landskapsfullmäktiges sammanträden i de ärenden där ledamöterna och ersättarna är jäviga.

20 §

Ordförande och vice ordförande

Landskapsfullmäktige väljer bland sina ledamöter en ordförande och ett behövligt antal vice ordförande för fullmäktiges mandattid, om inte fullmäktige har beslutat att de ska ha en kortare mandattid än fullmäktiges mandattid. Ordföranden och vice ordförandena väljs vid samma valförrättning.

Landskapsfullmäktiges ordförande och vice ordförande har rätt att närvara och yttra sig vid landskapsstyrelsens sammanträden.

21 §

Fullmäktige grupper och stöd för deras verksamhet

För arbetet i fullmäktige kan ledamöterna bilda fullmäktige grupper. En ledamot kan också ensam bilda en fullmäktige grupp.

För att förbättra fullmäktige gruppernas verksamhetsförutsättningar får landskapet lämna ekonomiskt stöd för verksamheten i fullmäktige grupperna och för åtgärder genom vilka fullmäktige grupperna främjar landskapets invånares möjligheter att delta och påverka. När stöd beviljas ska stödets användningsändamål specificeras. Stödbeloppet ska uppges i landskapets bokslut skilt för varje fullmäktige grupp.

5 kap.

Invånarnas rätt till inflytande

22 §

Rösträtt i landskapsval och i folkomröstningar i landskap

Rösträtt i landskapsval har finska medborgare och medborgare i andra medlemsstater i Europeiska unionen samt isländska och norska medborgare som fyller 18 år senast på valdagen och vars hemkommun enligt lagen om hemkommun enligt uppgifterna i befolkningsdatasystemet vid utgången av den 51:a dagen före valdagen är en kommun som hör till landskapet i fråga. Rösträtt i landskapsval har även andra utlänningar som uppfyller villkoren ovan, om de vid nämnda tidpunkt har haft hemkommun i Finland i två år.

Rösträtt i landskapsval har dessutom personer som är anställda inom Europeiska unionen eller en i Finland verksam internationell organisation eller som är familjemedlemmar till sådana personer och som fyller 18 år senast på valdagen samt som enligt uppgifterna i befolkningsdatasystemet är bosatta i en kommun som hör till landskapet vid utgången av den 51:a dagen före valdagen, om

1) uppgifter om personen på dennes begäran har registrerats i befolkningsdatasystemet på det sätt som anges i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster,

2) personen skriftligen senast klockan 16 den 52:a dagen före valdagen har underrättat magistraten om sin önskan att utöva sin rösträtt i landskapsvalet eller inte skriftligen har återkallat en tidigare anmälan.

På rösträtt i folkomröstningar som ordnas i ett landskap tillämpas vad som föreskrivs om rösträtt i landskapsval i 1 och 2 mom.

23 §

Möjligheter att delta och påverka

Landskapets invånare och de som använder landskapets tjänster har rätt att delta i och påverka landskapets verksamhet. Landskapsfullmäktige ska sörja för mångsidiga och effektiva möjligheter att delta.

Deltagande och inflytande kan främjas i synnerhet genom att

- 1) diskussionsmöten och invånarråd ordnas,
- 2) invånarnas åsikter reds ut innan beslut fattas,
- 3) företrädare för dem som använder tjänsterna väljs in i landskapets organ,
- 4) tjänsterna planeras och utvecklas tillsammans med dem som använder tjänsterna,
- 5) möjligheter att delta i planeringen av landskapets ekonomi ordnas,
- 6) invånare, organisationer och andra sammanslutningar stöds när de tar egna initiativ till att planera och bereda ärenden.

Landskapet ska införa skyldigheter som tryggar genomförandet av de rättigheter som nämns i 1 och 2 mom. i avtal med företag, sammanslutningar och stiftelser som producerar tjänster som omfattas av landskapets organiseringsansvar och i serviceinrättningens förvaltningsstadga. Dessa tjänsteproducenter ska i sin verksamhet se till att möjligheterna till deltagande och inflytande genomförs.

24 §

Initiativrätt

Landskapets invånare samt sammanslutningar och stiftelser som har verksamhet i området har rätt att komma med initiativ i frågor som gäller landskapets verksamhet. Initiativtagaren ska informeras om de åtgärder som vidtagits med anledning av initiativet.

Om antalet initiativtagare enligt 1 mom. motsvarar minst en procent av landskapets invånare, ska frågan tas upp till behandling inom sex månader från det att den väcktes. Initiativtagarnas namn ska samlas in inom ett år från dateringen på initiativet. På ett initiativ måste varje initiativtagares namn, fördelsetid och hemkommun samt dennes egenhändiga namnteckning finnas. Om namnen samlas in i ett elektroniskt datanät, ska stark autentisering enligt lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer (617/2009) användas. När landskapet behandlar initiativet ska det ge representanter för initiativtagarna tillfälle att bli hörda.

Dessutom har de som använder en tjänst som tillhandahålls av landskapet rätt att komma med initiativ i frågor som gäller tjänsten.

Landskapsfullmäktige ska minst en gång om året underrättas om de initiativ som har tagits i frågor som hör till dess behörighet och om de åtgärder som har vidtagits med anledning av initiativen.

25 §

Folkomröstning i landskap och initiativ till folkomröstning

Landskapsfullmäktige kan besluta att en rådgivande folkomröstning ska ordnas i hela landskapet i en fråga som hör till landskapet. Ändring i fullmäktiges beslut om att ordna folkomröstning får inte sökas genom besvär.

Alla röstberättigade har lika rösträtt. Omröstningen är hemlig.

Initiativ till en folkomröstning (folkomröstningsinitiativ) kan tas av minst tre procent av de invånare i landskapet som fyllt 15 år. Landskapsfullmäktige ska utan dröjsmål avgöra om en folkomröstning enligt initiativet ska ordnas. När landskapet behandlar initiativet ska det ge representanter för initiativtagarna tillfälle att bli hörda.

Bestämmelser om ordnande av folkomröstningar finns dessutom i lagen om förfarandet vid rådgivande folkomröstningar i landskap och kommuner (656/1990).

26 §

Landskapets påverkansorgan

Landskapsstyrelsen ska inrätta ett ungdomsfullmäktige för landskapet eller en motsvarande påverkansgrupp för unga för att garantera den unga befolkningens möjligheter att delta och påverka, ett äldreråd för landskapet för att garantera den äldre befolkningens möjligheter att delta och påverka och ett råd för personer med funktionsnedsättning för landskapet för att garantera möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att delta och påverka. Medlemmarna i dessa organ för inflytande ska väljas bland medlemmarna i motsvarande organ i de kommuner som hör till landskapet på så vis att det från varje sådant kommunalt organ väljs minst en representant. Landskapsstyrelsen ska sörja för verksamhetsförutsättningarna för organen för inflytande i landskapet.

Organen ska ges möjlighet att påverka planering, beredning och uppföljning inom olika verksamheter i landskapet i frågor som är av betydelse för barnen, de unga, de äldre och de funktionsnedsatta och med hänsyn till de tjänster dessa befolkningsgrupper behöver, och organen ska tas med när gruppernas delaktighet och hörandet av dem utvecklas i landskapet.

27 §

Påverkansorgan för minoritetsspråket

I tvåspråkiga landskap ska landskapsstyrelsen tillsätta ett påverkansorgan för minoritetsspråket. Till medlemmar i organet väljs personer som representerar de invånare i landskapet som talar minoritetsspråket.

Påverkansorganet för minoritetsspråket har till uppgift att utreda, bedöma och fastställa vilka tjänster landskapets språkliga minoritet har behov av och följa tillgången på tjänsterna och deras kvalitet. Organets uppgift är att utifrån utredningarna, bedömningarna och uppföljningen lägga fram förslag om hur de tjänster som tillhandahålls på minoritetsspråket ska utvecklas och om kraven på personalens språkkunskaper och utvecklingen av språkkunskaperna. Organet kan även ha andra uppgifter som fastställts av landskapsstyrelsen. Påverkansorganet ska årligen lämna landskapsstyrelsen en rapport om hur tjänsterna på minoritetsspråket genomförts.

I landskap där det ingår kommuner som hör till samernas hembygdsområde ska landskapsstyrelsen tillsätta ett påverkansorgan för samiskan. Till medlemmar i organet väljs personer som representerar de samiskspråkiga invånarna. Minst en tredjedel av organets medlemmar ska väljas bland de personer som sametinget föreslår. På organet tillämpas i övrigt vad som föreskrivs om påverkansorganet för minoritetsspråket i 2 mom.

28 §

Kommunikation

Landskapet ska informera invånarna, de som använder landskapets tjänster, organisationer och andra sammanslutningar om landskapets verksamhet. Landskapet ska ge tillräcklig information om de tjänster som landskapet ordnar, landskapets ekonomi, ärenden som bereds i landskapet, planer som gäller ärendena och behandlingen av ärendena, beslut som fattats och beslutens effekter. Landskapet ska informera om hur man kan delta i och påverka beredningen av besluten.

I fråga om beredningen av ärenden som behandlas av organen ska landskapet se till att de uppgifter som är nödvändiga med hänsyn till den allmänna tillgången till information läggs ut

på det allmänna datanätet när föredragningslistan är färdig. Landskapet ska i sin kommunikation på nätet se till att sekretessbelagda uppgifter inte läggs ut på det allmänna datanätet och att skyddet för privatlivet tillgodoses vid behandlingen av personuppgifter.

Landskapet ska införa skyldigheter som tryggar genomförandet av de rättigheter som nämns i 1 mom. i avtal med företag, sammanslutningar och stiftelser som producerar tjänster som omfattas av landskapets organiseringsansvar och i serviceinrättningens förvaltningsstadga. Dessa tjänsteproducenter ska i sin verksamhet sörja för att kommunikationen genomförs.

I kommunikationen ska det användas ett klart och begripligt språk och olika invånargrupperns behov ska beaktas.

AVDELNING III

ORGAN OCH LEDNING

6 kap.

Landskapets organ

29 §

Landskapets organ

I landskapet ska det förutom fullmäktige finnas en landskapsstyrelse och en revisionsnämnd. Landskapsfullmäktige kan dessutom tillsätta

- 1) nämnder som lyder under landskapsstyrelsen för skötseln av uppgifter av bestående natur,
- 2) direktioner som lyder under landskapets organ för skötseln av en bestämd uppgift,
- 3) sektioner i landskapsstyrelsen samt i nämnder och direktioner.

Landskapsstyrelsen och med stöd av ett fullmäktigebeslut även andra organ kan tillsätta en kommitté för att sköta en viss uppgift.

I fråga om landskapsstyrelsens, nämnders och direktioners sektioner tillämpas vad som föreskrivs om organet i fråga.

30 §

Organens sammansättning

Landskapsfullmäktige kan besluta att

1) något annat organ än landskapsfullmäktige utser ledamöterna eller en del av ledamöterna i en direktion,

2) ledamöterna eller en del av ledamöterna i en direktion, enligt de grunder som landskapsfullmäktige fastställer, utses på förslag av landskapets invånare, landskapets anställda eller dem som använder tjänsterna.

En ersättare i ett organ kan också vara ledamot i en sektion. Fullmäktige kan besluta att också andra än ledamöter och ersättare i organet kan väljas till ledamöter i en sektion, dock inte till ordförande.

För organens ledamöter utses personliga ersättare på vilka tillämpas vad som föreskrivs om ordinarie ledamöter.

För jämställdheten mellan kvinnor och män vid valet av ledamöter i organen gäller särskilda bestämmelser.

31 §

Val av ledamöter i organen och ledamöternas mandattid

Ledamöterna i organen utses för landskapsfullmäktiges mandattid, om inte fullmäktige har beslutat att de ska ha en kortare mandattid än fullmäktiges mandattid eller något annat föreskrivs nedan. Om ledamöterna i en sektion utses av ett organ, bestämmer organet samtidigt deras mandattid. Kommittéer som avses i 29 § 3 mom. tillsätts för högst det tillsättande organets mandattid.

Ledamöterna i landskapsstyrelsen, i revisionsnämnden och i andra nämnder ska utses vid ett sammanträde som fullmäktige håller i juni månad.

32 §

Ordförande och vice ordförande för organen

Landskapsfullmäktige eller ett annat organ som ansvarar för valet utser bland dem som valts till ledamöter en ordförande och ett tillräckligt antal vice ordförande för organet. Ordföranden och vice ordförandena väljs vid samma valförrättning.

Landskapsfullmäktige kan besluta att landskapsfullmäktiges och landskapsstyrelsens ordförande och vice ordförande samt nämndernas ordförande är förtroendevalda på hel- eller deltid.

33 §

Återkallande av förtroendeuppdrag under pågående mandattid

Landskapsfullmäktige kan under pågående mandattid återkalla uppdragen för de förtroendevalda som fullmäktige har valt till något av landskapets organ eller till ett organ som är gemensamt för flera landskap, om de eller någon av dem inte har fullmäktiges förtroende. Beslutet om återkallande av uppdrag gäller samtliga förtroendevalda i organet.

Landskapsfullmäktige kan under pågående mandattid återkalla uppdragen för ordföranden och vice ordförandena i fullmäktige och de organ som fullmäktige valt, om de eller någon av dem inte har fullmäktiges förtroende. Beslutet om återkallande av uppdrag gäller presidiet i dess helhet.

Ärendet väcks på framställning av landskapsstyrelsen eller om minst en fjärdedel av ledamöterna i fullmäktige har tagit initiativ till det.

34 §

Tillfälliga utskott

När ett ärende enligt 33 § som gäller återkallande av förtroendeuppdrag eller ett ärende enligt 41 § som gäller uppsägning av landskapsdirektören eller förflyttning av honom eller henne till andra uppgifter har väckts, kan landskapsfullmäktige tillsätta ett tillfälligt utskott för att bereda ärendet. Utskottets ledamöter ska vara ledamöter eller ersättare i fullmäktige.

Ett tillfälligt utskott kan också tillsättas för att avge utlåtanden och granska förvaltningen.

Det tillfälliga utskottet ska inhämta landskapsstyrelsens utlåtande i de ärenden som det ska bereda.

Om ledamöter i landskapsstyrelsen och deras ersättare på grund av en brottsutredning eller av något annat skäl är jäviga att sköta uppgifter som landskapsstyrelsen enligt 37 eller 38 § ska sköta och detta leder till att landskapsstyrelsen inte är beslutför, ska landskapsfullmäktige tillsätta ett tillfälligt utskott för att sköta de ärenden i landskapsstyrelsen som medlemmarna och ersättarna är jäviga att behandla. I fråga om valbarheten till ledamot i ett utskott som till-

satts för denna uppgift gäller vad som föreskrivs om valbarhet till landskapsstyrelsen och i övrigt vad som föreskrivs om landskapsstyrelsen i tillämpliga delar. Mandattiden för ett tillfälligt utskott som tillsatts för denna uppgift upphör när behandlingen av dessa frågor i landskapet har upphört.

7 kap.

Ledningen av landskapet samt landskapsstyrelsen

35 §

Landskapsstrategi

Landskapet ska ha en strategi, i vilken landskapsfullmäktige bestämmer de långsiktiga målen för landskapets verksamhet och ekonomi. I landskapsstrategin ska hänsyn tas till

- 1) främjandet av invånarnas välfärd inom landskapets uppgiftsområde,
- 2) de strategiska riktlinjerna för ordnande och produktion av tjänster,
- 3) de mål för tjänsterna som ställs upp i lagar som gäller landskapets uppgifter,
- 4) utvecklingen av områdena, områdesanvändningen, livsmiljöns kvalitet och regionens näringar,
- 5) ägarpolitiken,
- 6) personalpolitiken,
- 7) invånarnas möjligheter att delta och påverka.

Landskapsstrategin ska grunda sig på en bedömning av nuläget i landskapet samt av framtida förändringar i omvärlden och deras inverkan på fullgörandet av landskapets uppgifter. I strategin ska det också anges hur genomförandet av strategin ska utvärderas och följas upp.

Bestämmelser om att landskapsstrategin ska beaktas när landskapets budget och ekonomiplan görs upp finns i 103 §. Strategin ska ses över åtminstone en gång under landskapsfullmäktiges mandattid.

36 §

Ledningen av landskapet

Landskapets verksamhet leds i enlighet med den landskapsstrategi som landskapsfullmäktige har godkänt.

Landskapsstyrelsen leder landskapets verksamhet, förvaltning och ekonomi.

Landskapets förvaltning, skötseln av landskapets ekonomi samt landskapets övriga verksamhet leds av en landskapsdirektör, som är underställd landskapsstyrelsen.

37 §

Landskapsstyrelsens uppgifter

Landskapsstyrelsens ska

- 1) svara för landskapets förvaltning och skötseln av landskapets ekonomi,
- 2) svara för beredningen och verkställigheten av landskapsfullmäktiges beslut och för tillsynen över beslutens laglighet,
- 3) bevaka landskapets intresse och, om inte något annat anges i förvaltningsstadgan, företräda landskapet och föra landskapets talan,
- 4) företräda landskapet som arbetsgivare och svara för landskapets personalpolitik,

- 5) svara för samordningen av landskapets verksamhet,
 - 6) svara för ägarstyrningen av landskapskoncernen samt styrningen och övervakningen av övriga producenter av tjänster som omfattas av landskapets organiseringsansvar,
 - 7) sörja för landskapets interna kontroll och ordnandet av riskhanteringen,
 - 8) sörja för ordnandet av internrevision av landskapet.
- Bestämmelser om landskapsstyrelsens uppgifter inom ägarstyrningen av landskapskoncernen och koncernövervakningen finns i 44 §.

38 §

Landskapsstyrelsens ordförande

Landskapsstyrelsens ordförande leder den politiska samverkan som krävs för fullgörandet av landskapsstyrelsens uppgifter. Bestämmelser om övriga uppgifter för landskapsstyrelsens ordförande finns i förvaltningsstadgan.

39 §

Landskapsdirektör

Landskapsdirektören väljs av landskapsfullmäktige. Landskapsdirektören kan väljas tills vidare eller för viss tid och han eller hon står i tjänsteförhållande till landskapet.

Om ingen i valet av landskapsdirektör har fått över hälften av de avgivna rösterna, förrättas ett nytt val mellan de två som har fått flest röster. Den som i detta val har fått flest röster blir vald.

Landskapsdirektören har rätt att föra landskapsstyrelsens talan och att få upplysningar av landskapets myndigheter och serviceinrättning och ta del av deras handlingar, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna.

40 §

Direktörsavtal

Landskapet och landskapsdirektören ska ingå ett direktörsavtal, i vilket det avtalas om förutsättningarna för ledningen av landskapet. Om landskapet enligt förvaltningsstadgan har en direktör som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovården, ska landskapet ingå ett direktörsavtal även med denne.

I direktörsavtalet kan det bestämmas om arbetsfördelningen mellan landskapsdirektören och landskapsstyrelsens ordförande vid ledningen av landskapet med beaktande av vad som anges i förvaltningsstadgan.

I direktörsavtalet kan det bestämmas om förfarandet för avgörande av meningsskiljaktigheter om skötseln av landskapsdirektörens tjänst på annat sätt än enligt förfarandet i 41 §. I direktörsavtalet kan det avtalas om ett avgångsvederlag som ska betalas direktören. I sådana fall ska avtalet godkännas av landskapsfullmäktige.

41 §

Uppsägning av en direktör och förflyttning av en direktör till andra uppgifter

Landskapsfullmäktige får antingen säga upp landskapsdirektören eller den direktör som svarar för ordnandet av social- och hälsovården i landskapet eller förflytta honom eller henne till andra uppgifter, om han eller hon har förlorat fullmäktiges förtroende.

Ärendet väcks på framställning av landskapsstyrelsen eller om minst en fjärdedel av ledamöterna i fullmäktige har tagit initiativ till det. När saken bereds ska direktören underrättas om vad förlusten av förtroende grundar sig på och ges tillfälle att bli hörd.

För ett beslut som avses i 1 mom. krävs att minst två tredjedelar av alla fullmäktigeledamöter understöder det. Beslutet får verkställas omedelbart. Samtidigt kan direktören befrias från sina uppgifter.

42 §

Ägarstyrning

Ägarstyrning avser åtgärder genom vilka landskapet som ägare eller medlem medverkar i förvaltningen och verksamheten i ett bolag eller en annan sammanslutning eller inrättning.

Åtgärderna kan åtminstone gälla avtal om bolagsbildning, bestämmelser i bolagsordningen, avtal om produktion av tjänster och andra avtal, personval, anvisningar till personer som företår landskapet i olika sammanslutningar samt annat utövande av landskapets bestämmande inflytande.

43 §

Verksamhet i landskapets dottersammanslutningar och koncerndirektiv

Genom ägarstyrningen ska det ses till att landskapskoncernens intresse som helhet och de grundläggande friheterna och rättigheterna beaktas i verksamheten i landskapets dottersammanslutningar och landskapets serviceinrättning. Genom ägarstyrningen säkras en jämlig tillgång på tjänster samt tjänsternas kvalitet, verkningsfullhet och kostnadseffektivitet i verksamheten hos bolagen och serviceinrättningen som ingår i landskapskoncernen. Genom ägarstyrningen säkerställs också att öppenheten och kommunikationen samt tjänsternas användares och landskapets invånares möjligheter till delaktighet och inflytande genomförs. Genom ägarstyrningen av landskapets serviceinrättning säkerställs dessutom för de tjänster som omfattas av landskapets organiseringsansvar förutsättningarna för att tjänsterna och tjänstehelheterna ska kunna samordnas och de grundläggande friheterna och rättigheterna genomföras.

I sammansättningen av styrelserna för landskapets dottersammanslutningar ska en medtanke på sammanslutningens verksamhetsområde tillräcklig sakkunskap om ekonomin och affärsverksamheten beaktas.

Koncerndirektivet tillämpas på ägarstyrningen av landskapets dottersammanslutningar och serviceinrättning och i tillämpliga delar av intressesammanslutningar.

I koncerndirektivet ska det ingå behövliga bestämmelser åtminstone om

- 1) planeringen och styrningen av landskapskoncernens ekonomi och investeringar,
- 2) ordnandet av koncernövervakningen, rapporteringen och riskhanteringen,
- 3) informationen och tryggad rätt för landskapets förtroendevalda att få upplysningar,
- 4) skyldigheten att inhämta landskapets åsikt före beslutsfattandet,
- 5) koncernens interna tjänster,

6) sammansättningen och utnämningen av styrelserna för landskapets och dess serviceinrättnings dottersammanslutningar,

7) en god förvaltnings- och ledningspraxis i landskapets dottersammanslutningar.

44 §

Koncernledning

Till landskapets koncernledning hör landskapsstyrelsen, landskapsdirektören och andra myndigheter som anges i förvaltningsstadgan. Koncernledningens uppgifter och befogenhetsfördelning fastställs i förvaltningsstadgan.

Koncernledningen svarar för genomförandet av ägarstyrningen i landskapskoncernen och för ordnandet av koncernövervakningen, om inte något annat bestäms i förvaltningsstadgan.

45 §

Internrevision

Landskapsstyrelsen ska ordna en oberoende internrevision av landskapet.

8 kap.

Samarbete mellan landskap

46 §

Samarbetsformer

Utöver det lagfästa samarbetet mellan landskapen och de tjänster som samlats till landskapet med stöd av lag får landskapen sköta uppgifter tillsammans med stöd av avtal (samarbete mellan landskap).

Formen för offentligt samarbete mellan landskap kan vara ett gemensamt organ, en gemensam tjänst eller ett avtal om skötsel av en myndighetsuppgift.

47 §

Förhållandet mellan samarbete och lagen om offentlig upphandling och koncession

Om landskapet i enlighet med 7 § avtalar om att organiseringsansvaret för en uppgift som enligt lag åligger landskapet ska överföras på ett annat landskap, tillämpas inte lagen om offentlig upphandling och koncession (/) på överföringen.

Landskapen får producera tjänster genom samarbete, om samarbete föreskrivs i lag eller om det är fråga om upphandling hos en anknuten enhet enligt 15 § eller upphandling hos en annan upphandlingsenhet enligt 16 § i lagen om offentlig upphandling och koncession.

48 §

Gemensamt organ

Ett landskap kan sköta en uppgift för ett eller flera landskaps räkning så att landskapen har ett gemensamt organ som svarar för skötseln av uppgiften. Det landskap som sköter uppgiften kallas ansvarigt landskap.

Landskapen kan komma överens om att en del av ledamöterna i det gemensamma organet utses av de andra landskapen.

49 §

Avtal om ett gemensamt organ

I ett avtal om ett gemensamt organ ska det åtminstone bestämmas om

- 1) organets uppgifter och vid behov om överföringen av det organiseringsansvar som avses i 7 §,
- 2) organets sammansättning och de andra landskapens rätt att utse ledamöter i organet,
- 3) grunderna för kostnaderna och fördelningen av dem,
- 4) avtalets giltighet och uppsägning av avtalet.

50 §

Gemensam tjänst

Landskapen kan genom samstämmiga beslut inrätta en gemensam tjänst.

Tjänsteinnehavaren står i tjänsteförhållande till vart och ett av landskapen i fråga.

De landskap som deltar i arrangemanget ska åtminstone komma överens om vilket landskap som ansvarar för fullgörandet av arbetsgivarens förpliktelser samt om grunderna för kostnaderna och fördelningen av dem.

51 §

Avtal om skötseln av en myndighetsuppgift

En uppgift som enligt lag åligger landskapet eller någon av dess myndigheter och som får delegeras till en tjänsteinnehavare kan genom avtal anförtros ett annat landskaps tjänsteinnehavare som sköter uppgiften under tjänsteansvar.

Avtalet ska innehålla behövliga bestämmelser åtminstone om uppgiftens innehåll, uppföljningen av skötseln av uppgiften, grunderna för kostnaderna och fördelningen av dem samt om avtalets giltighet och uppsägning av avtalet.

9 kap.

Landskapets serviceinrättning

52 §

Serviceinrättningens ställning och uppgifter

Landskapets serviceinrättning är en offentligrättslig inrättning vars uppgift är att producera de tjänster som landskapet har anvisat inrättningen på grund av sitt organiseringsansvar. Serviceinrättningen ska också ge landskapet experthjälp vid skötseln av landskapets uppgifter.

Landskapet har en serviceinrättning, och den kan ha dottersammanslutningar. Serviceinrättningen är en självständig juridisk person, och den har rätt att teckna avtal i eget namn och kan ha skyldigheter. Landskapets serviceinrättning och dess dottersammanslutningar ska ledas som en helhet enligt principerna för koncernledning.

53 §

Grundande av landskapets serviceinrättning

Landskapet ska grunda en serviceinrättning. Serviceinrättningen grundas genom en stiftelseurkund.

I stiftelseurkunden ska det åtminstone bestämmas om

- 1) serviceinrättningens namn och hemort,
- 2) serviceinrättningens uppgifter och produktionsansvar,
- 4) ett system för att följa ekonomin och verksamheten och om rapporteringen till landskapet,
- 5) hur inrättningens tillgångar ska användas om den läggs ned.

Landskapet får göra ändringar i stiftelseurkunden.

54 §

Förhållandet mellan landskapet och dess serviceinrättning

Landskapsfullmäktige beslutar om

- 1) målen för serviceinrättningens verksamhet och de villkor och skyldigheter som gäller för produktionen av tjänster och upphandlingen av tjänster för landskapets tjänsteproduktion,
- 2) de ekonomiska målen för inrättningen samt inrättningens bindande utgifts- och inkomstposter,

- 3) inrättningens förvaltningsstadga,
- 4) valet av ledamöter och ordförande för inrättningens styrelse,
- 5) inrättningens investeringsplan,
- 6) valet av revisorer för inrättningen,
- 7) godkännande av inrättningens bokslut och om ansvarsfrihet.

Som revisionsnämnd för serviceinrättningen fungerar landskapets revisionsnämnd, och för dess behörighet gäller vad som i 112 § bestäms om landskapets revisionsnämnds behörighet.

55 §

Upphandling av tjänster

Landskapet kan ålägga serviceinrättningen att på grunder som anges i landskapsstrategin skaffa tjänster som omfattas av landskapets organiseringsansvar av en annan producent för användning i landskapets egen produktion.

När serviceinrättningen köper tjänster som omfattas av landskapets organiseringsansvar av en annan producent ska inrättningen säkerställa att producenten har de professionella, verksamhetsmässiga och ekonomiska resurser som behövs för att sköta produktionen av tjänsterna.

I avtalet mellan serviceinrättningen och tjänsteproducenten ska det ingå behövliga bestämmelser som säkerställer tjänsternas kvalitet och verkningfullhet och en jämlik tillgång på tjänsterna samt bestämmelser om målen för tjänsternas innehåll och producentens skyldighet att rapportera till landskapet. I avtalet ska det också fastställas hur rättigheterna och möjligheterna till inflytande hos användarna av tjänsterna och landskapets invånare ska genomföras i producentens tjänsteproduktion.

56 §

Serviceinrättningens förvaltningsstadga och arbetsordning

Landskapsfullmäktige godkänner i serviceinrättningens förvaltningsstadga närmare bestämmelser om hur behörigheten i fråga om tjänsteproduktion och myndighetsbeslut ska fördelas mellan landskapet och serviceinrättningen.

För serviceinrättningens förvaltningsstadga gäller vad som bestäms om förvaltningsstadgor i 84 § 1 mom. 1 punkten underpunkterna c–f och 2 punkten underpunkt a.

Serviceinrättningens arbetsordning ska godkännas av styrelsen. För arbetsordningen gäller vad som bestäms om arbetsordningar i 84 § 1 mom. 1 punkten underpunkterna a och b och 2 punkten underpunkterna b–p.

57 §

Styrelsens uppgifter

Landskapets serviceinrättning har en styrelse som styr och övervakar inrättningens verksamhet. Styrelsen svarar för att inrättningens förvaltning och verksamhet samt den interna kontrollen och riskhanteringen ordnas på behörigt sätt. Dessutom sörjer styrelsen för att serviceinrättningen verkar enligt landskapets mål för verksamheten och ekonomin.

Styrelsen ska

1) bestämma hur serviceinrättningens verksamhet ska utvecklas inom ramen för de mål som landskapsfullmäktige har satt för verksamheten och ekonomin samt följa upp och rapportera till landskapet om huruvida målen uppnåtts,

2) godkänna serviceinrättningens budget och ekonomiplan före utgången av året i enlighet med de bindande mål samt utgifts- och inkomstposter som landskapsfullmäktige har fastställt,

3) upprätta serviceinrättningens bokslut,

4) bilda dottersammanslutningar och svara för ägarstyrningen av dottersammanslutningarna,

5) utse och säga upp serviceinrättningens direktör(, om inte något annat bestäms i förvaltningsstadgan),

6) besluta om serviceinrättningens investeringar och övriga utgifter med lång verkningstid enligt en investeringsplan som upprättats av landskapet,

7) besluta vem som har rätt att teckna serviceinrättningens firma,

8) bestämma om serviceinrättningens upplåning,
9) bevaka serviceinrättningens intresse och föra dess talan.
Styrelsens övriga uppgifter anges i förvaltningsstadgan.
För avsättande av styrelsen gäller vad som i 33 § föreskrivs om återkallande av förtroendeuppdrag.

58 §

Styrelsens sammansättning

Serviceinrättningens styrelse och styrelsens presidium väljs av landskapsfullmäktige. Styrelseledamöternas antal anges i inrättningens förvaltningsstadga.

En styrelseledamot ska ha tillräcklig sakkunskap om ekonomi och affärsverksamhet eller ledningskompetens inom serviceinrättningens verksamhetsområde. Serviceinrättningens direktör kan inte vara ledamot i styrelsen.

Ledamöter i serviceinrättningens styrelse och serviceinrättningens direktör kan inte vara styrelseledamöter i en dottersammanslutning till serviceinrättningen.

59 §

Serviceinrättningens direktör

Serviceinrättningens direktör står i tjänsteförhållande till serviceinrättningen. Direktören, som är underställd styrelsen, leder och utvecklar verksamheten vid inrättningen. Direktören ska ha tillräcklig sakkunskap om ekonomi och affärsverksamhet eller ledningsuppgifter inom serviceinrättningens verksamhetsområde.

Direktören har rätt att föra styrelsens talan, om inte något annat bestäms i förvaltningsstadgan.

På direktörens direktörsavtal tillämpas vad som i 40 § bestäms om direktörsavtal och på uppsägning av direktören vad som i 41 § bestäms om uppsägning av landskapsdirektören.

60 §

Finansiering av serviceinrättningen

För finansieringen av sådana utgifter vid landskapets serviceinrättning som inte kan täckas på något annat sätt svarar landskapet.

61 §

Personal

Serviceinrättningens personal står i tjänsteförhållande eller arbetsavtalsförhållande till serviceinrättningen. I fråga om tjänsteförhållanden och arbetsavtalsförhållanden och tjänste- och arbetskollektivavtal gäller vad som föreskrivs särskilt.

Uppgifter i vilka offentlig makt utövas sköts i tjänsteförhållande. För en sådan uppgift inrättas en tjänst. Av grundad anledning kan en person dock för en sådan uppgift anställas i tjänsteförhållande också utan att en tjänst inrättas för uppgiften.

På serviceinrättningen tillämpas dessutom vad som i 82 och 83 § föreskrivs om inrättande och indragning av tjänster och om ombildning av tjänsteförhållanden till arbetsavtalsförhållanden.

62 §

Serviceinrättningens bokföring och bokslut.

Serviceinrättningen är bokföringsskyldig. På inrättningens bokföring och bokslut tillämpas vad som bestäms om landskapets bokföring och bokslut i 104—107 §.

Serviceinrättningens räkenskapsperiod är ett kalenderår. Inrättningen ska upprätta ett bokslut för varje räkenskapsperiod före utgången av maj.

63 §

Tillämpning av bestämmelser om landskapen på serviceinrättningarna

För en serviceinrättning gäller vad som bestäms om landskap i 28 § om kommunikation, 85 § om delegering, 15 kap. om verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden och 18 kap. om ändringsökande.

AVDELNING IV

FÖRTROENDEVALDA OCH PERSONAL

10 kap.

Förtroendevalda

64 §

Landskapets förtroendevalda

Förtroendevalda i landskapet är ledamöterna och ersättarna i fullmäktige, personer som har valts till ledamöter i landskapets organ, och andra personer som har valts för att sköta förtroendeuppdrag i landskapet. En tjänsteinnehavare eller arbetstagare i landskapet som på grundval av sin uppgift har valts till ledamot i ett landskapsorgan är dock inte förtroendevald i landskapet.

De förtroendevalda ska främja landskapets och invånarnas intressen samt sköta sitt förtroendeuppdrag med värdighet och så som uppdraget förutsätter.

På en person som landskapet har valt att sköta ett statligt förtroendeuppdrag tillämpas vad som föreskrivs om kommunens förtroendevalda.

65 §

Samtycke till förtroendeuppdrag och avgång från förtroendeuppdrag

Till ett förtroendeuppdrag får endast den väljas som har gett sitt samtycke till att ta emot uppdraget. Som fullmäktigekandidat får endast den ställas upp som skriftligen har gett sitt samtycke till att ta emot ett uppdrag som fullmäktigeledamot.

En förtroendevald eller en person som är på förslag till något annat förtroendeuppdrag än fullmäktigeledamot ska på begäran av landskapsfullmäktige eller organet i fråga lämna en redogörelse för de omständigheter som kan vara av betydelse vid bedömningen av om han eller hon är valbar.

Den som har giltiga skäl kan avgå från ett förtroendeuppdrag. Det organ som utsett den förtroendevalda beslutar om beviljande av avsked. Ledamöter och ersättare i landskapsfullmäktige beviljas avsked av fullmäktige.

66 §

Allmän valbarhet

Valbar till förtroendeuppdrag i ett landskap är den som

- 1) är invånare i landskapet,
- 2) har rösträtt i landskapsval i något landskap det år då fullmäktigeledamöterna väljs eller val för ett annat förtroendeuppdrag förrättas och
- 3) inte har förklarats omyndig.

67 §

Valbarhet till landskapsfullmäktige

Valbar till landskapsfullmäktige är inte

- 1) en statstjänsteman som sköter tillsynsuppgifter som direkt gäller landskapsförvaltningen,
- 2) den som är anställd hos landskapet i en ledande uppgift inom landskapsstyrelsens eller en nämnds uppgiftsområde eller i en därmed jämförbar ansvarsfull uppgift,
- 3) den som är anställd hos en sammanslutning eller stiftelse där landskapet har bestämmande inflytande och som vad ställningen beträffar kan jämföras med en sådan person anställd av landskapet som avses i 2 punkten,
- 4) den som är ledamot i styrelsen eller ett därmed jämförbart organ eller är i ledande eller ansvarsfull ställning eller därmed jämförbar ställning i landskapets serviceinrättning eller i en sammanslutning eller stiftelse som producerar social- och hälsovårdstjänster eller andra tjänster som omfattas av landskapets organiseringsansvar.

Den som är anställd i en uppgift som avses ovan är valbar till fullmäktigeledamot, om anställningsförhållandet upphör innan ledamöternas mandattid börjar.

68 §

Valbarhet till landskapsstyrelsen

Valbar till landskapsstyrelsen är den som är valbar till landskapsfullmäktige, dock inte

- 1) den som är anställd hos landskapet och lyder direkt under landskapsstyrelsen,
- 2) den som är anställd hos en sammanslutning eller stiftelse som bedriver verksamhet inom landskapsstyrelsens uppgiftsområde och där landskapet har bestämmande inflytande,
- 3) den som är anställd hos landskapets serviceinrättning eller hos en sammanslutning eller stiftelse som producerar social- och hälsotjänster eller andra tjänster som omfattas av landskapets organiseringsansvar,
- 4) den som är anställd hos landskapet och som är föredragande i en nämnd eller annars svarar för beredningen av ärenden som kommer att behandlas av landskapsstyrelsen,
- 5) den som är ledamot i styrelsen eller i ett därmed jämförbart organ eller i en ledande och ansvarsfull uppgift eller i en därmed jämförbar ställning i en affärsdrivande sammanslutning eller stiftelse, om det är fråga om en sådan sammanslutning som kan ha väsentlig nytta eller lida väsentlig skada av hur de ärenden avgörs som normalt behandlas i landskapsstyrelsen.

Ordföranden i styrelsen eller i ett därmed jämförbart organ för en sammanslutning som sköter bevakningen av personalens intressen i landskapet är inte valbar till landskapsstyrelsen.

Valbar är inte heller den som i egenskap av förhandlare för sammanslutningen eller i annan motsvarande egenskap svarar för intressebevakningen.

Majoriteten av ledamöterna i landskapsstyrelsen ska vara personer som inte är anställda hos landskapet eller hos en sammanslutning eller en stiftelse där landskapet har bestämmande inflytande.

69 §

Valbarhet till andra organ

Valbar till en nämnd är den som är valbar till landskapsfullmäktige, dock inte

- 1) den som är anställd hos landskapet och lyder under nämnden,
- 2) den som är anställd hos en sammanslutning eller stiftelse som bedriver verksamhet inom nämndens uppgiftsområde och där landskapet har bestämmande inflytande,
- 3) den som är anställd hos landskapets serviceinrättning inom nämndens uppgiftsområde eller hos en sammanslutning eller stiftelse som producerar social- och hälsovårdstjänster eller andra tjänster som omfattas av landskapets organiseringsansvar,
- 4) den som är ledamot i styrelsen eller i ett därmed jämförbart organ eller har en ledande och ansvarsfull uppgift eller har en därmed jämförbar ställning i landskapets serviceinrättning eller i en affärsdrivande sammanslutning, om det är fråga om en sådan sammanslutning som kan ha väsentlig nytta eller lida väsentlig skada av hur de ärenden avgörs som normalt behandlas i nämnden.

På ett organ som huvudsakligen sköter personalfrågor tillämpas 68 § 2 mom.

Till en direktion eller en kommitté kan väljas också den som inte är valbar till landskapsstyrelsen och nämnder och den som inte är invånare i landskapet.

70 §

Valbarhet till revisionsnämnden

Valbar till revisionsnämnden är inte

- 1) en ledamot i landskapsstyrelsen
- 2) den som i enlighet med bestämmelserna om jävsgrunder i 28 § 2 och 3 mom. i förvaltningslagen (434/2003) är närstående till en ledamot i landskapsstyrelsen eller till landskapsdirektören,
- 3) den som är anställd hos landskapet, landskapets serviceinrättning eller hos en sammanslutning eller stiftelse där landskapet har bestämmande inflytande,
- 4) den som inte är valbar till landskapsstyrelsen.

71 §

Valbarhet till organ som är gemensamma för flera landskap

Ledamöterna i ett organ enligt 48 § som är gemensamt för flera landskap ska vara valbara till motsvarande organ i de landskap som saken gäller.

72 §

Förlust av valbarhet

Om en förtroendevald förlorar sin valbarhet ska det organ som utsett honom eller henne konstatera att förtroendeuppdraget har upphört. I fråga om en fullmäktigeledamot fattas beslutet av landskapsfullmäktige. Beslutet verkställs omedelbart.

En förtroendevald förlorar inte sin valbarhet till ett organ, om han eller hon tillfälligt för högst sex månader anställs i ett anställningsförhållande som avses i 67—70 §. Den förtroendevalda får dock inte sköta sitt förtroendeuppdrag så länge anställningen varar.

73 §

Skötseln av förtroendeuppdrag

En förtroendevald kvarstår i sitt uppdrag under den tid för vilken han eller hon har valts och även därefter, tills någon annan har valts till uppdraget. Till ett förtroendeuppdrag som blivit ledigt under pågående mandattid ska en ny förtroendevald utses för den återstående mandattiden.

En förtroendevald som har valts till ett uppdrag ska också sköta sitt uppdrag tills saken slutgiltigt har avgjorts, om

- 1) besvär anförts över valet av förtroendevalda,
- 2) avsked inte har beviljats, eller
- 3) landskapsstyrelsen med stöd av 89 § har vägrat verkställa landskapsfullmäktiges valbeslut.

74 §

Förtroendevalda på hel- eller deltid och deras ställning

Till ett förtroendeuppdrag på hel- eller deltid kan väljas den som har gett sitt samtycke till att ta emot uppdraget.

En förtroendevald på heltid har rätt att få tjänst- eller arbetsledighet från sitt arbete under den tid som förtroendeuppdraget på heltid varar. Om ett förtroendeuppdrag på heltid upphör i förtid på grund av att personen förlorat sin valbarhet eller förtroendeuppdraget återkallats, har personen rätt att avbryta sin tjänst- eller arbetsledighet genom att anmäla detta till arbetsgivaren minst en månad innan han eller hon återvänder till arbetet.

En förtroendevald i landskapet som behöver ledighet för ett förtroendeuppdrag på deltid ska komma överens om denna med sin arbetsgivare. Arbetsgivaren kan inte utan vägande skäl som hänger samman med arbetet vägra att bevilja ledighet för skötseln av ett förtroendeuppdrag på deltid. Arbetsgivaren ska på begäran skriftligen redogöra för grunderna för sin vägran.

Landskapsfullmäktige beslutar om månadslön och ersättningar som ska betalas till förtroendevalda på hel- eller deltid. Förtroendevalda på hel- eller deltid har rätt till semester, sjukledighet och familjeledighet samt företagshälsovård på samma grunder som landskapets tjänsteinnehavare. Det som i lagen om olycksfallsförsäkring (459/2015) föreskrivs om arbetsgivare och arbetstagare tillämpas på motsvarande sätt på landskapet och förtroendevalda på hel- eller deltid.

75 §

Förtroendevaldas rätt att få ledigt från arbetet för att sköta förtroendeuppdrag

De förtroendevalda i ett landskap har rätt att få ledigt från arbetet för att delta i landskapsorgans sammanträden. Arbetsgivaren kan dock vägra att ge ledighet, om han eller hon inte har fått information om ledigheten minst 14 dagar före dagen för sammanträdet och för sin vägran har ett vägande skäl som hänger samman med arbetet.

De förtroendevalda i landskapet ska avtala med sin arbetsgivare om ledigheter som behövs för skötseln av andra av landskapet förordnade förtroendeuppdrag än de som avses i 1 mom. och för deltagande i sin fullmäktigegrupps sammanträden.

Den förtroendevalda ska underrätta arbetsgivaren om tidpunkterna för organens och fullmäktigegruppens sammanträden och om de förtroendeuppdrag som landskapet förordnat utan dröjsmål efter det att han eller hon har fått vetskap om dem. Arbetsgivaren ska på begäran skriftligen redogöra för grunderna för sin vägran.

76 §

Arvoden och ersättningar

Till en förtroendevald betalas

- 1) sammanträdesarvode,
- 2) ersättning för inkomstbortfall och för kostnader som på grund av förtroendeuppdraget föranleds av avlönande av vikarie, ordnande av barnvård eller något motsvarande,
- 3) ersättning för resekostnader samt dagtraktamente.

Till en förtroendevald kan också betalas arvode för viss tid samt andra särskilda arvoden.

Landskapet får med fullmakt av den förtroendevalda ta ut de avgifter som avses i 31 § 1 mom. 5 punkten i inkomstskattelagen (1535/1992) på mötesarvoden. Landskapet redovisar avgifterna till partiet eller partiföreningen. Beloppet av de uttagna avgifterna ska uppges i landskapets bokslut.

77 §

Rätt till upplysningar

En förtroendevald har rätt att av landskapets myndigheter och serviceinrättning få de upplysningar som han eller hon anser behövliga i sitt uppdrag och som enligt 6 och 7 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) ännu inte är offentliga, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna.

En förtroendevald har rätt att av landskapets koncernledning få uppgifter som gäller verksamheten i landskapets dottersammanslutningar och som koncernledningen innehar, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna.

78 §

Redogörelse för bindningar

De förtroendevalda och tjänsteinnehavare i ett landskap som avses i 2 mom. ska lämna en redogörelse för sina bindningar när det gäller uppgifter i ledningen för eller förtroendeuppdrag i företag och andra sammanslutningar som bedriver näringsverksamhet, för betydande förmö-

genhet och för andra bindningar som kan vara av betydelse vid skötseln av förtroende- och tjänsteuppdrag.

Skyldigheten att redogöra för sina bindningar gäller landskapsstyrelsens ledamöter, ledamöter i organ som sköter uppgifter som avses i lagen om ordnande av social- och hälsovård och markanvändnings- och bygglagen (132/1999), ordföranden och vice ordförande i landskapsfullmäktige och nämnder, landskapsdirektören, serviceinrättningens direktör och styrelsemedlemmar och föredragande i landskapsstyrelsen och nämnder. Redogörelsen ska lämnas inom två månader från det att personen har blivit vald till sitt uppdrag. Personen ska även utan dröjsmål lämna en redogörelse för ändringar i bindningarna.

Redogörelsen för bindningarna ska lämnas till revisionsnämnden, som övervakar att skyldigheten iakttas och tillkännager redogörelserna för fullmäktige. Revisionsnämnden kan vid behov uppmana den som är skyldig att lämna en redogörelse att lämna en ny redogörelse eller komplettera sin redogörelse.

Landskapet ska föra ett offentligt register över bindningarna i det allmänna datanätet, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna. När ett förtroendeuppdrag eller annat uppdrag som omfattas av skyldigheten att lämna en redogörelse upphör ska uppgifterna om personen strykas ur registret och datanätet.

79 §

Felaktigt förfarande i förtroendeuppdrag

En förtroendevald sköter sitt uppdrag under tjänsteansvar och på den förtroendevalde tillämpas bestämmelserna om tjänstebrott i strafflagen (39/1889).

Om det på sannolika grunder kan misstänkas att en förtroendevald i sitt uppdrag har gjort sig skyldig till tjänstebrott eller handlat i strid med sina skyldigheter på något annat sätt, ska landskapsstyrelsen kräva en förklaring av den förtroendevalda och vid behov anmäla saken till landskapsfullmäktige. Anmälan om brott ska göras utan dröjsmål, om det är fråga om ett uppenbart tjänstebrott.

Landskapsfullmäktige kan avstänga den förtroendevalda från uppdraget för den tid utredningen eller rättegången pågår, om inte den förtroendevalda själv har meddelat att han eller hon avgår från förtroendeuppdraget. Före fullmäktiges sammanträde kan fullmäktiges ordförande interimistiskt fatta beslut om avstängning. Ett beslut om avstängning får verkställas omedelbart.

Landskapsfullmäktige ska avstänga den förtroendevalda från uppdraget för den tid utredningen eller rättegången pågår, om det är nödvändigt för att trygga trovärdigheten och tillförlitligheten i landskapets beslutsfattande med beaktande av hur allvarligt det misstänkta brottet är, risken för att brottet upprepas och andra omständigheter. Ett beslut om avstängning får verkställas omedelbart.

En landskapsmyndighet har då den bereder ett beslut enligt 3 eller 4 mom. rätt att få en underrättelse enligt 3 kap. 6 § i förundersökningslagen om att förundersökning inledd.

80 §

Brottsligt förfarande utanför förtroendeuppdraget

Om en förtroendevald har åtalats för ett brott som i fråga om art eller tillvägagångssätt visar att han eller hon inte kan sköta sitt förtroendeuppdrag på det sätt uppdraget kräver, får landskapsfullmäktige stänga av honom eller henne från uppdraget för den tid rättegången pågår. Ett beslut om avstängning får verkställas omedelbart.

Om den förtroendevalda efter valet genom en lagakraftvunnen dom har dömts till fängelse i minst sex månader, får landskapsfullmäktige entlediga honom eller henne från förtroendeuppdraget. Beslutet verkställs omedelbart.

11 kap.

Personal

81 §

Landskapets anställda

De som är anställda hos ett landskap står i tjänsteförhållande eller arbetsavtalsförhållande till landskapet. I fråga om tjänsteförhållanden och arbetsavtalsförhållanden och tjänste- och arbetskollektivavtal i landskapen gäller vad som föreskrivs särskilt.

Uppgifter i vilka offentlig makt utövas sköts i tjänsteförhållande. För en sådan uppgift inrättas en tjänst. Av grundad anledning kan en person dock för en sådan uppgift anställas i tjänsteförhållande också utan att en tjänst inrättas för uppgiften.

82 §

Inrättande och indragning av tjänster

Beslut om att inrätta eller dra in tjänster ska fattas av landskapsfullmäktige eller ett annat organ som anges i landskapets förvaltningsstadga.

När en tjänst i vilken offentlig makt inte utövas blir ledig ska den dras in.

83 §

Ombildning av tjänsteförhållande till arbetsavtalsförhållande

Om utövande av offentlig makt inte ingår i uppgifterna för en tjänst och arbetsgivaren har erbjudit tjänsteinnehavaren ett arbetsavtalsförhållande med minst samma anställningsvillkor som för tjänsteförhållandet samt gett tjänsteinnehavaren skriftlig information om de centrala villkoren i arbetet i enlighet med 2 kap. 4 § i arbetsavtalslagen (55/2001), får arbetsgivaren besluta att tjänsteförhållandet ombildas till arbetsavtalsförhållande. Ombildandet av tjänsteförhållandet till ett arbetsavtalsförhållande i enlighet med arbetsgivarens erbjudande enligt denna paragraf sker när beslutet vunnit laga kraft.

12 kap.

Besluts- och förvaltningsförfarande

84 §

Förvaltningsstadga

Förvaltningsstadgan ska innehålla behövliga bestämmelser om åtminstone

1) följande frågor som gäller ordnandet av förvaltningen och verksamheten:

- a) organ och ledning,
- b) landskapsstyrelsens ordförandes uppgifter,

- c) personalorganisation,
 - d) skötseln av ekonomin,
 - e) granskningen av förvaltningen och ekonomin,
 - f) intern kontroll och riskhantering,
 - g) fördelningen av behörigheten i fråga om tjänsteproduktion och myndighetsbeslut mellan landskapet och serviceinrättningen,
 - h) genomförandet av landskapets styrning och övervakning i de företag, sammanslutningar och stiftelser som producerar tjänster som omfattas av landskapets organiseringsansvar samt i landskapets serviceinrättning,
- 2) följande frågor som gäller besluts- och förvaltningsförfarandet:
- a) delegering,
 - b) organens sammanträden,
 - c) inkallande av ersättare,
 - d) uppgifterna för organens ordförande,
 - e) tillfällig sammanträdesordförande,
 - f) landskapsstyrelsens företrädares och landskapsdirektörens rätt att närvara och yttra sig vid andra organs sammanträden,
 - g) andras än ledamöternas rätt att närvara och yttra sig vid organens sammanträden,
 - h) sätten för beslutsfattande i organen och det sätt på vilket landskapet ser till att den tekniska utrustning och de tekniska förbindelser som behövs för deltagande i elektroniska sammanträden och elektroniskt beslutsförfarande är tillgängliga,
 - i) föredragning,
 - j) förande, justering och delgivning av protokoll,
 - k) undertecknande av handlingar,
 - l) ordnandet av dokumentförvaltningen,
 - m) avgifter som tas ut för handlingar eller utlämnande av uppgifter,
 - n) behandlingen av initiativ som avses i 24 § och om den information som ska ges till initiativtagaren,
 - o) kommunikationsprinciperna,
- 3) följande frågor som gäller landskapsfullmäktiges verksamhet:
- a) landskapsfullmäktiges sammanträdesförfarande,
 - b) inkallande av en ersättare i en fullmäktigeledamots ställe,
 - c) behandling av fullmäktigeledamöternas motioner,
 - d) fullmäktigegrupper som bildats för arbetet i fullmäktige,
 - e) deltagande i sammanträden och elektronisk kallelse till sammanträde,
 - f) längden på ledamöternas anföranden i enskilda ärenden, om bestämmelserna behövs för att säkerställa sammanträdet förlopp.
- Förvaltningsstadgan ska innehålla de bestämmelser som behövs för att de språkliga rättigheterna ska tillgodoses i landskapets förvaltning på det sätt som anges i språklagen (423/2003) och annanstans i lag.

85 §

Delegering

Landskapsfullmäktige får i förvaltningsstadgan delegera beslutanderätt till andra organ i landskapet och till förtroendevalda och tjänsteinnehavare. Beslutanderätt får dock inte delegeras i ärenden som landskapsfullmäktige enligt bestämmelserna i denna lag eller i någon annan lag ska besluta om.

Fullmäktige får i förvaltningsstadgan ge en annan i 1 mom. avsedd myndighet i landskapet rätt att vidaredelegera beslutanderätt som har delegerats till den. Beslutanderätt som delegerats på detta sätt får inte delegeras vidare.

Landskapsfullmäktige ska i sin förvaltningsstadga delegera utövande av behörighet som hör till en landskapsmyndighet till en tjänsteinnehavare i landskapet och i serviceinrättningens förvaltningsstadga till en tjänsteinnehavare vid serviceinrättningen

1) i ärenden som gäller tillstånds-, anmälnings-, tillsyns- och förrättningsförfaranden enligt lag eller förordning,

2) i sådana ärenden inom social- och hälsovården som gäller en individ,

3) i uppgifter som anges särskilt i lag.

Landskapsfullmäktige antar närmare bestämmelser om utövande av behörighet som tillhör en myndighet och som delegerats till serviceinrättningen i serviceinrättningens förvaltningsstadga.

86 §

Beredning av fullmäktigeärenden

Landskapsstyrelsen ska bereda de ärenden som behandlas i landskapsfullmäktige, med undantag för ärenden som gäller den interna organisationen av landskapsfullmäktiges verksamhet eller som har beretts av ett sådant tillfälligt utskott som avses i 33 § eller av den revisionsnämnd som avses i 115 §.

87 §

Landskapsfullmäktiges sammanträden

Landskapsfullmäktige sammanträder vid de tider som fullmäktige beslutat och även när fullmäktiges ordförande anser det vara påkallat.

Landskapsfullmäktige ska också sammankallas när landskapsstyrelsen eller minst en fjärdedel av fullmäktigeledamöterna begär det för behandlingen av ett visst ärende. Ett sådant ärende ska beredas skyndsamt.

Landskapsfullmäktige sammankallas av ordföranden. Kallelsen till fullmäktiges första sammanträde utfärdas av landskapsstyrelsens ordförande och sammanträdet öppnas av den till åren äldsta närvarande fullmäktigeledamoten, som för ordet tills en ordförande och vice ordförande valts för fullmäktige. Kallelsen ska uppta de ärenden som ska behandlas.

Kallelsen till sammanträde ska sändas minst fyra dagar före sammanträdet. Inom samma tid ska det informeras om sammanträdet i det allmänna datanätet. Kallelsen kan sändas elektroniskt, om landskapet ser till att den tekniska utrustning och de tekniska förbindelser som behövs för detta är tillgängliga.

88 §

Ärenden som behandlas i landskapsfullmäktige

Landskapsfullmäktige får behandla ärenden som har nämnts i kallelsen till sammanträdet och som har beretts på det sätt som avses i 89 §.

Om ett ärende är brådskande får landskapsfullmäktige besluta att ta upp ärendet till behandling trots att det inte har nämnts i kallelsen till sammanträdet. Om ärendet inte har beretts, ska beslutet om att ta upp det till behandling vara enhälligt.

89 §

Tillsyn över lagligheten i landskapsfullmäktiges beslut

Om landskapsstyrelsen finner att ett beslut av landskapsfullmäktige har kommit till i oriktig ordning eller att landskapsfullmäktige har överskridit sina befogenheter eller att beslutet annars strider mot lag, ska landskapsstyrelsen vägra att verkställa beslutet. Ärendet ska utan dröjsmål föreläggas fullmäktige på nytt.

90 §

Jäv

En fullmäktigeledamot är i landskapsfullmäktige jävig att behandla ett ärende som gäller honom eller henne personligen eller någon som är närstående till honom eller henne enligt 28 § 2 och 3 mom. i förvaltningslagen. Om en fullmäktigeledamot deltar i behandlingen av ett ärende i ett annat organ, tillämpas på honom eller henne det som föreskrivs om jäv för ledamöterna i nämnda organ.

Bestämmelser om jäv för andra förtroendevalda, revisorererna samt landskapets tjänsteinnehavare och arbetstagare finns i 27—30 § i förvaltningslagen.

Den som är jävig ska meddela att han eller hon är jävig. Personen ska dessutom på begäran av organet lägga fram en redogörelse för omständigheter som kan vara av betydelse vid bedömningen av om han eller hon är jävig.

91 §

Sätten att fatta beslut i organ

Beslut i ärenden som hör till ett organ kan fattas vid ett ordinarie sammanträde, vid ett sammanträde i en elektronisk miljö (elektroniskt sammanträde) eller på elektronisk väg före sammanträdet (elektroniskt beslutsförfarande).

Vid elektroniska sammanträden och i elektroniskt beslutsförfarande ska landskapet sörja för informationssäkerheten och för att utomstående inte har tillgång till sekretessbelagda uppgifter.

92 §

Elektroniskt sammanträde

Vid ett elektroniskt sammanträde krävs det att de som konstateras vara närvarande står i bild- och ljudförbindelse med varandra på lika villkor.

93 §

Elektroniskt beslutsförfarande

Med undantag för landskapsfullmäktiges och andra organs offentliga sammanträden får ett organ fatta beslut i ett slutet elektroniskt beslutsförfarande.

De ärenden som ska behandlas ska specificeras i kallelsen till sammanträdet och det ska nämnas före vilken tidpunkt ärendet kan behandlas i elektroniskt beslutsförfarande. Ärendet är behandlat när alla ledamöter i organet har uttryckt sin åsikt i ärendet och tidsfristen för be-

handlingen har löpt ut. Ett ärende ska behandlas vid ett sammanträde om en ledamot kräver detta eller om en ledamot har avstått från att uttrycka sin åsikt.

Det protokoll som gäller beslut som fattats i ett elektroniskt beslutsförfarande kan justeras före sammanträdet.

94 §

Sammanträdets offentlighet

Landskapsfullmäktiges sammanträden är offentliga, om inte sekretess enligt lag ska iakttas i fråga om ett ärende eller en handling som behandlas på sammanträdet eller om inte landskapsfullmäktige annars av vägande skäl beslutar om något annat i fråga om något visst ärende.

De handlingar som läggs fram vid eller upprättas över den diskussion som förs vid ett slutet sammanträde i landskapsfullmäktige är sekretessbelagda, om så bestäms i lag.

Andra organ än landskapsfullmäktiges sammanträden är offentliga endast om organet så beslutar och det vid sammanträdet inte behandlas ärenden eller handlingar som är sekretessbelagda enligt lag.

Allmänheten ska kunna följa organens offentliga sammanträden också till den del någon deltar i ett sammanträde på elektronisk väg.

95 §

Ledningen av sammanträden och anföranden

Ordföranden leder ett organs sammanträden och ansvarar för ordningen vid sammanträdena. Om en person som är närvarande vid ett sammanträde med sitt uppträdande stör sammanträdets förlopp, ska ordföranden ge honom eller henne en tillsägelse. Om personen inte rättar sig efter tillsägelsen, får ordföranden bestämma att personen ska avlägsna sig. Om det uppstår oordning, ska ordföranden avbryta eller avsluta sammanträdet.

Organets ledamöter har yttranderätt i de ärenden som behandlas. En ledamot som yttrar sig ska hålla sig till saken. Om ledamoten avviker från saken, ska ordföranden uppmana honom eller henne att hålla sig till saken. Om ledamoten inte rättar sig efter tillsägelsen, får ordföranden förbjuda honom eller henne att fortsätta tala. Om det är uppenbart att en ledamot drar ut på sitt tal i onödan, får ordföranden efter att ha gett en tillsägelse förbjuda honom eller henne att fortsätta tala.

96 §

Beslutförhet

Landskapsfullmäktiges sammanträde är beslutfört när minst två tredjedelar av ledamöterna är närvarande.

Andra organ än landskapsfullmäktige är beslutföra när över hälften av ledamöterna är närvarande.

Som närvarande betraktas också sådana ledamöter i ett organ som deltar i sammanträdet på elektronisk väg.

97 §

Omröstning

Om ett organ är enigt om en sak eller inget motförslag har vunnit understöd, ska ordföranden konstatera att beslut har fattats. I annat fall ska ordföranden konstatera vilka förslag som på grund av bristande understöd inte tas upp till omröstning samt vilka som tas upp till omröstning. Ordföranden förelägger organet omröstningssättet och, om flera omröstningar ska förrättas, omröstningsordningen för godkännande samt framställer en omröstningsproposition så att svaret "ja" eller "nej" uttrycker ståndpunkten till förslaget.

Omröstningen förrättas öppet. Som beslut gäller det förslag som har fått flest röster eller, då rösterna faller lika, det förslag som ordföranden har röstat för.

98 §

Val

Vid val blir den eller de som fått flest röster utsedda.

Valet av förtroendevalda ska förrättas som proportionellt val, om det begärs av minst så många närvarande ledamöter i organet som motsvarar den kvot som fås när antalet närvarande delas med det antal personer som ska väljas, ökat med ett. Om kvoten är ett bråktal, ska den avrundas till närmaste större hela tal.

Ersättare väljs i samma val som de ordinarie ledamöterna. Är ersättarna personliga, ska kandidaterna godkännas före valet och uppställas vid sidan av de föreslagna ordinarie ledamöterna. Är ersättarna inte personliga, blir de kandidater valda som näst efter de till ordinarie ledamöter utsedda personerna fått flest röster eller de största jämförelsetalen.

Vid proportionella val tillämpas vad som i vallagen föreskrivs om landskapsval. Dessutom får landskapsfullmäktige meddela bestämmelser om valförrättningen. Proportionella val och, när så yrkas, även majoritetsval ska förrättas med slutna sedlar. Vid lika röstetal avgör lotten. Vid ett elektroniskt sammanträde får val förrättas med slutna sedlar endast om valhemligheten är tryggad.

99 §

Avvikande mening

Den som deltagit i beslutsfattandet, lagt fram ett motförslag eller röstat mot beslutet samt den som föredragit ärendet har, om beslutet avviker från beslutsförslaget, rätt att anmäla avvikande mening genom att reservera sig mot beslutet. Reservationen ska göras genast efter att beslutet har fattats. En skriftlig motivering som har framställts innan protokollet justerats ska fogas till protokollet.

Den som har röstat mot beslutet eller anmält avvikande mening är inte ansvarig för beslutet. Föredraganden är ansvarig för ett beslut som fattats på hans eller hennes föredragning, om han eller hon inte har anmält avvikande mening.

100 §

Protokoll

Över organens beslut ska det föras protokoll.

Över förtroendevaldas och tjänsteinnehavares beslut förs protokoll, om det inte är onödigt på grund av beslutets natur.

101 §

Landskapets tillkännagivanden

Landskapets tillkännagivanden ska göras kända genom att de offentliggörs i det allmänna datanätet, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna, samt vid behov på något annat sätt som landskapet har bestämt.

Ett tillkännagivande ska finnas i det allmänna datanätet i 14 dygn, om inte något annat följer av sakens natur. De personuppgifter som ingår i tillkännagivandet ska avlägsnas från datanätet när denna tid går ut.

102 §

Tillgång till information i det allmänna datanätet

Väsentlig information om de tjänster som landskapet ordnar och om landskapets verksamhet ska offentliggöras i det allmänna datanätet. I det allmänna datanätet ska det åtminstone finnas information om

- 1) landskapsstrategin,
- 2) förvaltningsstadgan,
- 3) budgeten och ekonomiplanen,
- 4) bokslutet,
- 5) revisionsnämndens utvärderingsberättelse,
- 6) revisionsberättelsen,
- 7) avtal som gäller samarbetet mellan landskapen,
- 8) koncerndirektivet,
- 9) de förtroendevaldas och tjänsteinnehavarnas redogörelser för bindningar,
- 10) grunderna för arvoden och ersättningar till de förtroendevalda,
- 11) avgifter som tas ut för tjänsterna,
- 12) verksamheten, ekonomin, personalen och tjänsterna hos landskapets serviceinrättning och bolag som ägs av landskapet eller landskapets serviceinrättning vilka producerar tjänster som omfattas av landskapets organiseringsansvar,
- 13) tjänsterna som produceras av de företag, sammanslutningar och stiftelser som omfattas av landskapets organiseringsansvar samt genomförandet av möjligheter till delaktighet och inflytande för tjänsternas användare.

13 kap.

Ekonomi

103 §

Budget och ekonomiplan

Landskapsfullmäktige ska före utgången av året godkänna en budget för landskapet för det följande kalenderåret med beaktande av landskapskoncernens ekonomiska ansvar och förpliktelser. I samband med att budgeten godkänns ska fullmäktige också godkänna en ekonomiplan för tre eller flera år (planperiod). Budgetåret är planperiodens första år.

Budgeten och ekonomiplanen ska göras upp så att kassaflödet för landskapets verksamhet och investeringar är i balans eller uppvisar överskott senast vid utgången av året efter budgetåret det vill säga planperiodens andra år.

I budgeten och ekonomiplanen godkänns målen för landskapets och landskapskoncernens verksamhet och ekonomi. Målen ska stämma överens med landskapsstrategin. Budgeten ska innehålla de anslag och beräknade inkomster som uppgifterna och verksamhetsmålen förutsätter samt en redogörelse för hur finansieringsbehovet ska täckas. Finansieringsbehovet får inte täckas med långfristiga lån. Anslag och beräknade inkomster kan tas in till brutto- eller nettobelopp. Budgeten och ekonomiplanen består av en driftsekonomi- och resultaträkningsdel samt en investerings- och finansieringsdel. Av investeringsdelen ska förutom landskapets investeringar även de investeringar gjorda av landskapskoncernen som är mest betydande för verksamheten och ekonomin framgå. Investeringsplanen ska i övrigt göras upp med beaktande av vad som i 12 § bestäms om styrning av investeringar.

Budgeten ska iakttas i landskapets verksamhet och ekonomi.

104 §

Bokföring

På landskapets bokföringsskyldighet, bokföring och bokslut tillämpas, utöver vad som föreskrivs i denna lag, bokföringslagen.

Närmare bestämmelser om landskapets bokslut och verksamhetsberättelse, bokslutsnoterna, resultaträkningen, finansieringsanalysen, balansräkningen, koncernbokslutet och dess noter, delårsbokslut och uppgifter om kostnaderna för enskilda tjänster får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Bokföringsnämndens (kommun)sektion meddelar anvisningar och avger utlåtanden om tillämpningen av bokföringslagen, 104—107 § i denna lag och den förordning som utfärdats med stöd av 2 mom.

105 §

Bokslut

Landskapets räkenskapsperiod är ett kalenderår. Landskapsstyrelsen ska upprätta ett bokslut för räkenskapsperioden före utgången av mars månad året efter räkenskapsperioden och lämna det till revisorerna för granskning. Revisorerna ska granska bokslutet före utgången av maj månad. Efter revisionen ska landskapsstyrelsen förelägga landskapsfullmäktige bokslutet. Fullmäktige ska behandla bokslutet före utgången av juni månad.

Till bokslutet hör en balansräkning, en resultaträkning, en finansieringsanalys och noter till dem samt en tablå över budgetutfallet och en verksamhetsberättelse.

Bokslutet ska ge riktiga och tillräckliga uppgifter om landskapets resultat, ekonomiska ställning, finansiering och verksamhet. De tilläggsupplysningar som behövs för detta ska lämnas i noterna.

Bokslutet undertecknas av ledamöterna i landskapsstyrelsen och av landskapsdirektören.

106 §

Koncernbokslut

Ett landskap, som med sina dottersammanslutningar bildar en koncern, ska upprätta ett koncernbokslut och ta in det i sitt bokslut. Koncernbokslutet ska upprättas samma dag som landskapets bokslut.

Koncernbokslutet ska upprättas som en sammanställning av koncernsammanslutningarnas balansräkningar och resultaträkningar samt noterna till dessa. I koncernbokslutet ska det dessutom ingå en finansieringsanalys för koncernen, i vilken anskaffningen och användningen av koncernens medel under räkenskapsperioden utreds.

107 §

Verksamhetsberättelse

I verksamhetsberättelsen ska det ingå en redogörelse för huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som uppställts av landskapsfullmäktige har nåtts i landskapet och landskapskoncernen. I verksamhetsberättelsen ska det också ingå uppgifter om sådana väsentliga omständigheter i fråga om landskapets och koncernens ekonomi som inte framgår av landskapets eller koncernens balansräkning, resultaträkning eller finansieringsanalys. Till dessa omständigheter hör åtminstone en uppskattning av den sannolika kommande utvecklingen samt uppgifter om hur den interna kontrollen och riskhanteringen är ordnad och om de centrala slutsatserna.

I verksamhetsberättelsen ska det ingå en redogörelse för hur balanseringen av ekonomin utfallit under räkenskapsperioden samt för den gällande ekonomiplanens tillräcklighet för balanseringen av ekonomin.

Landskapsstyrelsen ska i verksamhetsberättelsen lägga fram förslag till behandling av resultatet för räkenskapsperioden.

108 §

Dottersammanslutningars informationskyldighet

Landskapets dottersammanslutningar ska lämna landskapsstyrelsen sådana uppgifter som behövs för att bedöma koncernens ekonomiska ställning och beräkna resultatet av dess verksamhet.

109 §

Utvärderingsförfarandet i ett landskap

Om villkoren i 110 § eller i 19 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård är uppfyllda inleder finansministeriet ett utvärderingsförfarande där staten och landskapet utreder landskapets möjligheter att klara sina uppgifter såväl ekonomiskt som när det gäller ordnandet av social- och hälsovårdstjänsterna (utvärderingsförfarandet i ett landskap).

Utvärderingsförfarandet inleds genom beslut av finansministeriet. För utvärderingsförfarandet tillsätts en utvärderingsgrupp, av vars medlemmar finansministeriet utser x, social- och hälsovårdsministeriet x och landskapet x. Efter att ha hört landskapet utser finansministeriet till ordförande för gruppen en person som är oavhängig av landskapet och ministeriet.

Utvärderingsgruppen framlägger ett förslag till åtgärder för att sanera landskapets ekonomi och trygga förutsättningarna för att ordna social- och hälso-tjänsterna. Landskapsfullmäktige ska behandla utvärderingsgruppens åtgärdsförslag och delge finansministeriet sitt beslut om dem för eventuella fortsatta åtgärder.

Finansministeriet bestämmer utgående från utvärderingsgruppens åtgärdsförslag och landskapsfullmäktiges beslut, om tillsättande av en utredare enligt lagen om landskapsindelning för att utreda en ändring av landskapsindelningen.

110 §

Ekonomiska omständigheter under vilka ett utvärderingsförfarande får inledas

Finansministeriet får inleda ett utredningsförfarande i landskapet om

1) landskapskoncernens årsbidrag utan den behovsprövade förhöjning som beviljas enligt 7 § i lagen om landskapens finansiering är negativt två räkenskapsperioder i rad, eller

2) kassaflödet för landskapskoncernens verksamhet och investeringar är negativt två räkenskapsperioder i rad, eller

3) landskapskoncernens låneskötselbidrag är under ett två räkenskapsperioder i rad; låneskötselbidraget beräknas med en formel där årsbidraget i resultaträkningen ökas med räntekostnaderna och summan delas med de årliga lånekostnaderna det vill säga med summan av ränteutgifterna och amorteringarna.

Finansministeriet ska inleda ett utvärderingsförfarande om landskapet har beviljats behovsprövat statsbidrag enligt 7 § i lagen om finansiering av landskapen.

Gränsvärdena för nyckeltalen ovan räknas ut årligen utgående från de uppgifter som Statistikcentralen tillhandahåller. Som grund för beräkningen av nyckeltalen används Statistikcentralens beräkningsgrunder.

111 §

Landskapsmyndigheternas behörighet under ett utvärderingsförfarande

Efter att finansministeriet har beslutat att ett utvärderingsförfarande enligt 109 § ska inledas och fram till dess att ministeriet har beslutat att inte tillsätta en utredare enligt 109 § 4 mom. eller ett beslut har fattats utgående från utredarens beslut, får en landskapsmyndighet inte fatta ett beslut om beslutet har betydande långsiktiga effekter på landskapets ekonomi eller om fattandet av beslutet strider mot åtgärdsförslag som lagts fram av en utvärderingsgrupp enligt 109 §, förutsatt att det inte är möjligt att senarelägga beslutet av tvingande skäl eller på grund av ärendets är brådskande natur.

14 kap.

Granskning av förvaltning och ekonomi

112 §

Revisionsnämnden

Landskapsfullmäktige tillsätter en revisionsnämnd för organiseringen av granskningen av förvaltningen och ekonomin samt utvärderingen. Nämndens ordförande och vice ordförande ska vara fullmäktigeledamöter.

Revisionsnämnden ska

- 1) bereda de ärenden som gäller granskningen av förvaltningen och ekonomin och som landskapsfullmäktige ska fatta beslut om,
- 2) bedöma huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som landskapsfullmäktige satt upp har nåtts i landskapet och landskapskoncernen och huruvida verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt,
- 3) bedöma hur balanseringen av ekonomin har utfallit under räkenskapsperioden och om målen och åtgärderna i ekonomiplanen är tillräckliga för att balansera ekonomin,
- 4) se till att granskningen av landskapet och dess dottersammanslutningar samordnas,
- 5) övervaka att skyldigheten enligt 78 § att redogöra för bindningar iakttas och tillkännage redogörelserna för landskapsfullmäktige,
- 6) för landskapsstyrelsen bereda ett förslag till bestämmelser om nämndens uppgifter i förvaltningsstadgan samt till budget för utvärderingen och granskningen.

Landskapsstyrelsen får avvika från revisionsnämndens förslag till bestämmelser i förvaltningsstadgan och från dess budgetförslag av en grundad anledning som gäller samordningen av landskapets förvaltningsstadga och budgetförslag.

Revisionsnämnden gör upp en utvärderingsplan och lämnar för varje år landskapsfullmäktige en utvärderingsberättelse som innehåller resultaten av utvärderingen. När revisionsnämnden sammanställer utvärderingsberättelsen bör den beakta de utlåtanden om landskapets verksamhet som Statens revisionsverk eventuellt har lämnat, en utvärdering av ekonomin i landskapets verksamhet utförd av servicecentret för gemensam upphandling samt de utvärderingar utarbetade av Institutet för hälsa och välfärd som nämns i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Landskapsfullmäktige behandlar utvärderingsberättelsen i samband med bokslutet. Nämnden kan även ge landskapsfullmäktige andra utredningar om resultaten av utvärderingen som den anser behövliga.

Landskapsstyrelsen lämnar landskapsfullmäktige ett utlåtande om de åtgärder som utvärderingsberättelsen ger anledning till.

113 §

Revision

För granskningen av förvaltningen och ekonomin väljer landskapsfullmäktige en revisionsammanslutning som till ansvarig revisor ska förordna en OFGR-revisor. Revisorn utför sitt uppdrag under tjänsteansvar.

Till revisor för landskapets serviceinrättning och dottersammanslutningar ska landskapets revisionssammanslutning väljas, om det inte är befogat att avvika från detta av skäl som hänförs till ordnandet av granskningen.

Revisionssammanslutningen som ska granska förvaltningen och ekonomin kan väljas för högst sex räkenskapsperioder i sänder.

Revisionssammanslutningen och den ansvarige revisor som denna förordnat ska ha förutsättningar att verkställa revisionen på ett oberoende sätt och i tillräckligt stor omfattning. Om det inte finns förutsättningar för en sådan revision, ska revisorn vägra ta emot uppdraget eller avstå från det.

Den som enligt 70 § inte är valbar till revisionsnämnden får inte vara revisor.

114 §

Revisorernas uppgifter

Revisorn ska före utgången av maj månad med iakttagande av god revisionsred inom den offentliga förvaltningen och staten granska räkenskapsperiodens förvaltning, bokföring och bokslut. Revisorn ska granska om

- 1) landskapets förvaltning har skötts enligt lag och landskapsfullmäktiges beslut,
- 2) landskapets bokslut och det därtill hörande koncernbokslutet samt verksamhetsberättelse ger riktiga och tillräckliga uppgifter om landskapets resultat, ekonomiska ställning, finansiering och verksamhet enligt bestämmelserna och föreskrifterna om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelser,
- 3) uppgifterna som getts om grunderna för finansieringen av landskapet och användningen av medlen är riktiga,
- 4) landskapets interna kontroll och riskhantering samt koncernövervakningen har ordnats på behörigt sätt och
- 5) uppgifterna i bokslutet och verksamhetsberättelsen inte är motstridiga.

Revisorerna ska följa landskapsfullmäktiges och revisionsnämndens anvisningar, om de inte står i strid med lag, förvaltningsstadgan eller god revisionsred.

Om revisorerna upptäcker väsentliga missförhållanden ska de utan dröjsmål meddela om dessa i ett revisionsprotokoll som lämnas till landskapsstyrelsen. Revisionsprotokollet delges revisionsnämnden.

115 §

Statens revisionsverks granskningsrätt

Statens revisionsverk har rätt att enligt vad som bestäms i lagen om statens revisionsverk (676/2000) granska lagligheten, ändamålsenligheten och effektiviteten i verksamheten och ekonomin i landskapen och sammanslutningar som kontrolleras av ett landskap eller av flera landskap tillsammans.

116 §

Revisionsnämndens och revisorernas rätt till upplysningar

Revisionsnämnden har trots sekretessbestämmelserna rätt att av landskapets myndigheter få de upplysningar och ta del av de handlingar som revisionsnämnden anser vara behövliga för skötseln av utvärderingsuppdraget.

En revisor har trots sekretessbestämmelserna rätt att av landskapets myndigheter och andra sammanslutningar och stiftelser som hör till landskapskoncernen få de upplysningar och ta del av de handlingar som revisorn anser vara behövliga för skötseln av sitt uppdrag.

117 §

Revisionsberättelsen och behandlingen av den

Revisorn ska för varje räkenskapsperiod avge en berättelse till landskapsfullmäktige med en redogörelse för resultaten av revisionen. Berättelsen ska också innehålla ett uttalande om huruvida bokslutet bör godkännas och ansvarsfrihet beviljas ledamöterna i det granskade organet och de redovisningsskyldiga inom organets uppgiftsområde.

Om revisorn konstaterar att landskapets förvaltning och ekonomi har skötts i strid med lag eller fullmäktiges beslut och felet eller den skada som uppkommit inte är ringa, ska det i revisionsberättelsen riktas en anmärkning om saken mot den redovisningsskyldige. Anmärkningen kan inte riktas mot landskapsfullmäktige.

När en anmärkning framställts i revisionsberättelsen, ska revisionsnämnden inhämta en förklaring av den som anmärkningen gäller samt landskapsstyrelsens utlåtande. Landskapsfullmäktige fattar beslut om de åtgärder som revisionsnämndens beredning, revisionsberättelsen och anmärkningarna i den föranleder. När landskapsfullmäktige godkänner bokslutet ska det besluta om ansvarsfrihet för de redovisningsskyldiga.

15 kap.

Landskapets verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden

118 §

Landskapets verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden

När ett landskap sköter uppgifter enligt 119 § i ett konkurrensläge på marknaden ska det överföra skötseln av uppgifterna till ett aktiebolag, ett andelslag, en förening eller en stiftelse (bolagiseringsskyldighet).

Ett landskap anses inte sköta en uppgift i ett konkurrensläge på marknaden åtminstone när

1) landskapet med stöd av lag genom egen verksamhet producerar tjänster för landskapets invånare och andra som landskapet enligt lag ska ordna tjänster för,

2) uppgiften sköts i samarbete på det sätt som avses i 46 § eller samlat i landskapet på grundval av en laggrundad skyldighet och tjänsterna produceras genom egen verksamhet för områdets invånare och andra som det enligt lag ska ordnas tjänster för,

3) uppgiften sköts i samarbete på det sätt som avses i 46 § och det är fråga om verksamhet som bedrivs av anknutna enheter eller anknutna företag enligt 15 § i lagen om offentlig upphandling och koncession eller om skyldigheten att konkurrensutsätta verksamheten inte tillämpas på samarbetet enligt 16 § i den lagen.

Landskapet bedriver verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden om det deltar i ett anbudsförfarande.

119 §

Undantag från bolagiseringsskyldigheten

Trots bolagiseringsskyldigheten får landskapet sköta uppgifter enligt 118 § genom egen verksamhet, om

1) verksamheten får anses vara obetydlig,

2) landskapet med stöd av lag uttryckligen får producera tjänster för någon annan aktör eller delta i anbudsförfaranden som gäller sådan verksamhet,

3) landskapet producerar stödtjänster för sina dottersammanslutningar,

4) landskapet producerar tjänster för anknutna enheter enligt 15 § i lagen om offentlig upphandling och koncession,

5) landskapet hyr ut lokaler för sådan tjänsteproduktion som landskapet har konkurrensutsatt,

6) landskapet på grundval av anställning producerar tjänster för dem som är anställda hos landskapet eller landskapets dottersammanslutningar, eller

7) verksamheten direkt anknyter till skyldigheten att förbereda sig för undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen (1552/2011).

Bestämmelserna om tjänster i 1 mom. tillämpas också på försäljning av varor i ett konkurrensläge på marknaden.

120 §

Särredovisning och prissättning när landskapet bedriver verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden

När ett landskap i de fall som avses i 122 § bedriver verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden ska landskapet tillämpa en marknadsmässig prissättning av verksamheten samt särredovisa verksamheten.

121 §

Beviljande av lån, borgen eller annan säkerhet

Lån, borgen eller annan säkerhet som beviljats av landskapet får inte äventyra landskapets förmåga att svara för sina lagstadgade uppgifter. Landskapet får inte bevilja lån, borgen eller annan säkerhet om de är förenade med en betydande ekonomisk risk. När beslutet fattas ska landskapets ekonomiska ansvarsförbindelser bedömas som helhet så att nyckeltalet för landskapskoncernens låneskötselbidrag även om en eventuell risk realiserar förfarande stämmer överens med det nyckeltal som avses i 110 § 1 mom. Landskapets intresse ska tryggas med tillräckligt stor motsäkerhet.

Landskapet får bevilja en sammanslutning som bedriver verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden borgen eller annan säkerhet för en skuld eller annan förbindelse endast om sammanslutningen hör till landskapskoncernen eller om den kontrolleras av landskapen eller av landskapen och staten tillsammans.

Landskapet får bevilja borgen eller annan säkerhet, om detta grundar sig på ett stödprogram eller enskilda stöd som godkänts enligt lag eller hänför sig till en skyldighet att tillhandahålla tjänster som ålagts en sammanslutning eller stiftelse.

Landskapet ska dessutom beakta bestämmelserna i artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

122 §

Skyldighet att tillhandahålla tjänster

För att trygga tjänster som behövs med tanke på landskapets invånares välfärd får landskapet ålägga en tjänsteproducent som bedriver verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden en temporär skyldighet att tillhandahålla tjänster i sådana fall där marknaden fungerar bristfälligt. Innan en skyldighet att tillhandahålla tjänster åläggs ska landskapet reda ut om marknaden fungerar tillräckligt bra.

Skyldigheten att tillhandahålla tjänster ska åläggas skriftligen och de centrala villkoren för produktionen av tjänsten och fastställandet av ersättningen ska anges. I fråga om de ersättningar som betalas för att trygga tjänsterna ska dessutom Europeiska kommissionens bestämmelser om statligt stöd och allmänt ekonomiskt intresse beaktas.

Tjänsteproducenten ska väljas genom ett öppet och icke-diskriminerande förfarande. Om skyldigheten att tillhandahålla tjänster uppfyller definitionen av upphandlingskontrakt eller

tjänstekoncession i lagen om offentlig upphandling, ska förfarandet enligt den lagen iakttas vid valet av tjänsteproducent.

123 §

Tillämpning av konkurrenslagen

I konkurrenslagen (948/2011) finns bestämmelser om Konkurrens- och konsumentverkets rätt att ingripa när ett landskap eller en sammanslutning som landskapet har bestämmande inflytande över använder förfaranden eller tillämpar verksamhetsstrukturer som strider mot konkurrenslagen.

16 kap.

Landskapens nationella servicecenter

124 §

Nationella servicecenter

Landskapen har följande nationella servicecenter:

- 1) servicecentret för gemensam upphandling,
- 2) servicecentret för lokal- och fastighetsförvaltning,
- 3) servicecentret för ekonomi- och personalförvaltning,
- 4) servicecentret för informations- och kommunikationstekniska tjänster (IKT-servicecentret).

Landskapen får gemensamt avtala om att grunda andra liknande nationella servicecenter för produktion av expert- och stödtjänster.

Servicecentren är aktiebolag som ägs gemensamt av landskapen och staten enligt vad som anges i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) och lagen om genomförande av landskapslagen (/) och vars uppgift är att i egenskap av anknuten enhet enligt 15 § 1 mom. i lagen om offentlig upphandling och koncession (/) själva producera eller som köpta tjänster skaffa landskapet, en dottersammanslutning till landskapet enligt 4 §, landskapets serviceinrättning och statens myndigheter i den utsträckning dessa inte verkar i ett konkurrensläge på marknaden sådana expert- och stödtjänster som avses i 126—129 §.

Servicecentren fungerar enligt företagsekonomiska principer. Servicecentrens syfte är inte att generera vinst.

125 §

Skyldighet att använda servicecentrens tjänster

Landskapet, en dottersammanslutning till landskapskoncernen och landskapets serviceinrättning är skyldiga att använda de tjänster som produceras av servicecentren enligt 126-129 § om det inte är fråga om en tjänst som avses i 126, 128 och 129 § för vilken det är nödvändigt att anlita en annan tjänsteproducent i en bestämd verksamhet eller ett bestämt ärende eller en del därav av en grundad anledning som sammanhänger med ekonomiska, verksamhetsmässiga, tekniska eller motsvarande omständigheter.

Närmare bestämmelser om vilka tjänster som omfattas av denna skyldighet får utfärdas av statsrådet genom förordning. Innan förordningen utfärdas ska landskapen och i behövlig ut-

sträckning landskapskoncernernas dottersammanslutningar och landskapens serviceinrättningar höras.

126 §

Uppgifter för servicecentret för gemensam upphandling

Servicecentret för gemensam upphandling är den inköpscentral som avses i 4 § 12 punkten i lagen om offentlig upphandling och koncession (/) och i 4 § 12 punkten i lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster.

Servicecentret för gemensam upphandling ska

- 1) producera tjänster för gemensam upphandling och stödtjänster för upphandlingen åt landskapen samt förvalta upphandlingskontrakt,
- 2) producera utvecklings- och experttjänster för landskapens upphandling,
- 3) producera analystjänster som gäller marknaden och upphandlingen,
- 4) producera logistiktjänster.

Statsrådet utfärdar närmare bestämmelser om servicecentrets uppgifter genom förordning.

127 §

Uppgifter för servicecentret för lokal- och fastighetsförvaltning

Servicecentret för lokal- och fastighetsförvaltning ska

- 1) producera lokaltjänster och andra tjänster som är direkt knutna till dessa,
- 2) sköta sin fastighetsförmögenhet,
- 3) varje år lämna landskapen och statsrådet en utredning om sina investeringsbeslut och deras konsekvenser för landskaps ekonomi.

Statsrådet får utfärda närmare bestämmelser om servicecentrets uppgifter genom förordning.

128 §

Uppgifter för servicecentret för ekonomi- och personalförvaltning

Servicecentret för ekonomi- och personalförvaltning ska

- 1) producera tjänster inom ekonomiförvaltning, betalningstrafik och bokföring och tjänster som är direkt knutna till dessa,
- 2) producera expert- och stödtjänster för personal- och löneförvaltningen och tjänster som är direkt knutna till dessa.

Statsrådet får utfärda närmare bestämmelser om servicecentrets uppgifter genom förordning.

129 §

Uppgifter för servicecentret för informations- och kommunikationstekniska tjänster (IKT-servicecentret)

Servicecentret för informations- och kommunikationstekniska tjänster ska producera tjänster inom informationshantering, utveckling, integration, informationssystem och informationsteknik för landskapen och för statliga myndigheter.

Statsrådet utfärdar närmare bestämmelser om servicecentrets uppgifter genom förordning.

130 §

Rätt till information

Landskapen och ministerierna har rätt att på begäran få behövliga uppgifter och handlingar av servicecentren för styrningen och övervakningen av dem och för att göra upp landskapets verksamhets- och ekonomiplaner och budgetar.

Servicecentren har rätt att på begäran få behövliga uppgifter och handlingar av landskapen, landskapskoncernernas dottersammanslutningar och landskapens serviceinrättning för att sköta sina uppgifter, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna och bestämmelserna om behandlingen av personuppgifter.

131 §

Servicecentrens ansvar för sina åtaganden

Ett servicecenter och dess dotterbolag ansvarar för skuld-, hyres-, service-, upphandlings- och leveransavtal och andra motsvarande förbindelser som landskapen har åtagit sig att sköta och som gäller egendom som överlåtits till bolagen.

132 §

Servicecentrens dotterbolag

Ett servicecenter får med tillstånd av landskapen inneha aktier i sådana aktiebolag som avses i 1 kap. 5 § och 6 § 1 mom. i bokföringslagen (1336/1997). Bolaget är ett dotterbolag till servicecentret.

Ett servicecenter får inte ge sina dotterbolag koncernbidrag.

133 §

Samarbete kring expert- och stödtjänster

Inom de verksamhetsområden som nämns i 126—129 § får servicecentren tillsammans med motsvarande statliga enheter som producerar expert- och stödtjänster grunda gemensamma enheter för produktion av expert- och stödtjänster.

134 §

Begränsning i rätten att avyttra aktier i servicecenter

Ett landskap får inte sälja eller pantsätta eller på annat sätt avyttra aktier i aktiebolag som avses i 124 § till andra än ett annat landskap eller staten,

135 §

Tillämpning av annan lagstiftning på servicecentren

På servicecentren tillämpas aktiebolagslagen (624/2006) om inte något annat bestäms i lag.

På servicecentren tillämpas även förvaltningslagen (434/2003), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), språklagen (423/2003) och arkivlagen (831/1994).

17 kap.

Särskilda bestämmelser

136 §

Uppföljning av landskapets verksamhet, ekonomi och tjänsteproduktion samt produktion av information

Landskapet ska följa upp befolkningens hälsa och välfärd samt kvaliteten på, verkningsfullheten av och kostnaderna för skötseln av de uppgifter som föreskrivs för landskapet. Dessutom ska landskapet följa upp verksamheten och ekonomin inom sin egen tjänsteproduktion och jämföra den med verkningsfullheten, effektiviteten och ekonomin hos tjänster som produceras av andra.

Landskapet ska i fråga om dess lagfästa uppgifter producera information om verksamheten, ekonomin och tjänsteproduktionens kvalitet skilt för olika verksamhetsområden för användning i uppföljningen, övervakningen och styrningen av landskapets verksamhet. Bestämmelser om vilken information som ska produceras och om tillvägagångssätten och tidpunkterna för produktionen av informationen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Privata tjänsteproducenter som producerar tjänster för landskapet enligt ett uppdragsavtal ska lämna landskapet den information som krävs för en uppgift som avses i 1 mom. på det sätt som bestämts av Institutet för hälsa och välfärd eller en annan myndighet som enligt lag har rätt att få information.

Landskapet ska publicera uppföljningsdata om dess ekonomi och verksamhet för allmänt bruk. De uppgifter som publiceras får inte innehålla data som gör det möjligt att identifiera enskilda personer eller så måste de behandlas så att enskilda personer inte kan identifieras utgående från dem vare sig direkt eller indirekt.

För produktionen av branschspecifik information för uppföljningen, övervakningen och styrningen av landskapets verksamhet gäller särskilda bestämmelser.

137 §

Beredskap för störningar och undantagsförhållanden

Landskapet ska med beredskapsplaner och förberedelser för verksamhet i störningssituationer och under undantagsförhållanden samt genom andra åtgärder se till att dess verksamhet fortsätter med så små störningar som möjligt vid störningar under normala förhållanden och under undantagsförhållanden.

18 kap.

Begäran om omprövning och landskapsbesvär

138 §

Tillämpning av kapitlets bestämmelser

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på begäran om omprövning och anförande av landskapsbesvär över beslut av en landskapsmyndighet, om inte något annat föreskrivs särskilt.

Om ändring i beslutet enligt en annan lag får sökas genom landskapsbesvär, tillämpas 139 § inte.

För begäran om omprövning och anförande av landskapsbesvär gäller i övrigt det som föreskrivs i förvaltningslagen och förvaltningsprocesslagen om begäran om omprövning och anförande av besvär.

139 §

Begäran om omprövning

Den som är missnöjd med ett beslut av landskapsstyrelsen, en nämnd eller deras sektioner eller en myndighet som lyder under dem, får begära omprövning av beslutet.

Begäran om omprövning av ett beslut av landskapsstyrelsen, en nämnd eller deras sektioner eller en myndighet som lyder under dem görs hos organet i fråga. Begäran om omprövning av ett beslut av landskapets serviceinrättnings styrelse görs hos styrelsen och begäran om omprövning av ett beslut av en tjänsteinnehavare enligt 85 § 3 mom. hos den tjänsteinnehavare eller det omprövningsorgan som anges i serviceinrättningens förvaltningsstadga. Begäran om omprövning ska behandlas skyndsamt.

140 §

Landskapsbesvär

Ändring i ett beslut som fattats av landskapsfullmäktige eller ett beslut som landskapsstyrelsen eller en nämnd meddelat med anledning av en begäran om omprövning får sökas hos förvaltningsdomstolen genom landskapsbesvär.

Besvär får anföras på den grunden att

- 1) beslutet har tillkommit i oriktig ordning,
- 2) den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter, eller
- 3) beslutet annars strider mot lag.

Den som anför besvär ska presentera de besvärsgrunder som avses i 2 mom. innan besvärs-tiden löper ut.

141 §

När omprövning inte får begäras eller besvär anföras

Omprövning får inte begäras eller landskapsbesvär anföras i fråga om beslut som endast gäller beredning eller verkställighet.

142 §

Rätt att begära omprövning och anföras besvär

Omprövning får begäras och landskapsbesvär anföras av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller intresse direkt påverkas av beslutet (part) samt av landskapsmedlemmarna.

I fråga om beslut som gäller uppgifter som sköts genom samarbete mellan landskap enligt 46 § får omprövning begäras och landskapsbesvär anföras också av ett landskap som deltar i samarbetet och av dess medlemmar.

Ändring i ett beslut med anledning av en begäran om omprövning får sökas genom landskapsbesvär endast av den som framställde begäran om omprövning. Om beslutet har ändrats med anledning av begäran om omprövning, får ändring i beslutet likväl sökas genom landskapsbesvär också av den som med stöd av 1 eller 2 mom. har rätt att anföra landskapsbesvär.

143 §

Tidsfrist för omprövningsbegäran samt besvärstid

En begäran om omprövning ska framställas inom 14 dagar och landskapsbesvär anföras inom 30 dagar från delfäendet av ett beslut.

144 §

Delgivning av beslut till en part

Beslut delges genom vanlig delgivning enligt 59 § i förvaltningslagen.

145 §

Delgivning av beslut till en landskapsmedlem

Protokoll från landskapsfullmäktige, landskapsstyrelsen och nämnder med tillhörande anvisning för begäran om omprövning eller besvärсанvisning, hålls efter justeringen tillgängliga i det allmänna datanätet, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna. Om ärendet är sekretessbelagt i sin helhet, publiceras i protokollet endast ett omnämnande om att ett sekretessbelagt ärende behandlats. I protokollet publiceras endast personuppgifter som är nödvändiga med tanke på tillgången till information. De personuppgifter som ingår i protokollen ska avlägsnas från datanätet när tidsfristen för omprövningsbegäran eller besvärstiden löper ut.

Protokoll från andra myndigheter i ett landskap än sådana som avses i 1 mom. ska på motsvarande sätt hållas offentligt tillgängliga, om myndigheten anser det vara behövligt.

En landskapsmedlem och ett sådant landskap som avses i 142 § 2 mom. och dess medlem anses ha fått del av ett beslut sju dagar efter det att protokollet gjorts tillgängligt i det allmänna datanätet.

146 §

Anvisning om hur man begär om omprövning och besvärсанvisning

Till ett beslut av vilket omprövning får begäras ska det fogas en anvisning för begäran om omprövning.

Till ett beslut över vilket landskapsbesvär får anföras ska det fogas en besvärсанvisning.

Till ett beslut av vilket omprövning inte får begäras och över vilket landskapsbesvär inte får anföras ska det fogas ett meddelande om besvärսförbud. I meddelandet ska det nämnas på vilken bestämmelse förbudet grundar sig.

147 §

Överklagande hos högsta förvaltningsdomstolen

Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen. Landskapet ska utan dröjsmål publicera ett tillkännagivande om förvaltningsdomstolens beslut i det allmänna datanätet, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna. Personuppgifter i beslutet ska avlägsnas från datanätet när besvärstiden löper ut.

Besvärstiden räknas från den tidpunkt då tillkännagivandet om beslutet publicerades. Om beslutet har delgetts en part separat, räknas besvärstiden dock från delfäendet.

148 §

Besluts verkställbarhet

Ett beslut får verkställas innan det har vunnit laga kraft. Verkställigheten av ett beslut får dock inte inledas, om begäran om omprövning eller anförande av besvär skulle bli meningslös till följd av verkställigheten eller om det organ som behandlar begäran om omprövning eller besvärsmyndigheten förbjuder verkställigheten.

19 kap.

Ikraftträdande

149 §

Ikraftträdande

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom en lag.

2.

Lag

om ordnande av social- och hälsovård

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att främja och upprätthålla befolkningens välfärd och hälsa samt säkerställa jämlika och kostnadseffektiva social- och hälso-tjänster med god produktivitet i hela landet.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på ordnandet, utvecklandet och styrningen av samt tillsynen över den offentliga social- och hälsovården.

Denna lag tillämpas inte i landskapet Åland med undantag för bestämmelserna om utbildningsersättningar i 5 kap.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) social- och hälsovård de uppgifter och tjänster inom socialvården och hälso- och sjukvården som omfattas av landskapets organiseringsansvar samt främjande av välfärd och hälsa,
- 2) klient invånare i landskapet och andra för vilka landskapet med stöd av lag ska ordna social- och hälso-tjänster,
- 3) tjänsteproducent landskapets serviceinrättning enligt 52 § i landskapslagen samt aktiebolag och andra bolag, sammanslutningar, föreningar, andelslag, stiftelser och självständiga yrkesutövare som producerar social- och hälso-tjänster för landskapet,
- 4) valfrihet klientens rätt att välja producent av tjänster som omfattas av landskapets organiseringsansvar.

4 §

Tillgången till tjänster och tjänsternas tillgänglighet

Social- och hälsovården ska till innehåll, omfattning och kvalitet planeras och genomföras så att den tillgodoser klienternas behov i landskapet. Tjänsterna tillhandahålls i form av samordnade tjänstehelheter med hänsyn till befolkningens behov i landskapet och nära klienterna. Tjänsterna samlas till större helheter om tillgången till tjänster och säkerställandet av deras kvalitet kräver specialkunskaper eller dyra investeringar eller om ett ändamålsenligt, kostnadseffektivt och effektivt tillhandahållande av tjänsterna kräver det.

Vid tillhandahållandet av social- och hälso-tjänster ska tillgängligheten främjas.

5 §

Personrelaterat tillämpningsområde för organiseringsansvaret

Landskapet ska ordna lagstadgad social- och hälsovård för invånarna i landskapet. Andra personer har rätt att få social- och hälso-tjänster enligt det som föreskrivs om detta någon annanstans.

6 §

Språk som tjänster ska ordnas på

Social- och hälsovård ska ordnas på både finska och svenska om ett landskap omfattar kommuner med olika språk eller minst en tvåspråkig kommun. Tjänsterna ska ordnas så att klienterna blir betjänade på det språk de väljer, antingen finska eller svenska. Bestämmelser om rätten att använda, bli hörd och få expeditioner på finska eller svenska och om rätten till tolkning när dessa språk används hos myndigheterna finns i språklagen (423/2003). Bestämmelser om rätten att använda samiska finns i samiska språklagen (1086/2003).

Om social- eller hälsovårdspersonalen inte behärskar andra språk än de språk som avses i 1 mom. eller om klienten på grund av en sinnesdefekt eller ett talfel eller av någon annan orsak inte kan göra sig förstådd, ska vid tillhandahållandet av tjänster i den mån det är möjligt tolkning ordnas och en tolk anskaffas.

När tjänster ordnas ska man dessutom se till att nordiska medborgare vid behov har möjlighet att använda sitt eget språk, antingen finska, danska, isländska, norska eller svenska, när de anlitar tjänster som avses i 1 mom. Man ska då i den mån det är möjligt se till att nordiska medborgare får behövlig tolk- och översättningshjälp.

7 §

Främjande av välfärd och hälsa i kommunerna

När en kommun främjar kommuninvånarnas välfärd i enlighet med 1 mom. i kommunallagen (410/2015) ska den bevaka kommuninvånarnas levnadsförhållanden, välfärd och hälsa och de faktorer som påverkar dessa i varje område och inom varje befolkningsgrupp. En rapport om kommuninvånarnas välfärd och hälsa och om de åtgärder som har vidtagits ska varje år lämnas till kommunfullmäktige. Dessutom ska en välfärdsberättelse tas fram för kommunfullmäktige en gång per fullmäktigeperiod.

Kommunerna ska i sin strategiska planering sätta upp mål för främjandet av välfärd och hälsa. De ska vidare fastställa åtgärder som stöder målen. De konsekvenser som besluten har

för människors välfärd och hälsa ska bedömas i förväg och beaktas vid beslutsfattandet inom kommunens olika verksamhetsområden. De kommunala verksamhetsområdena ska samarbeta med varandra för att främja välfärd och hälsa. Dessutom ska kommunen utse ansvariga för främjandet av välfärd och hälsa och samarbeta med landskapet samt andra offentliga aktörer, privata företag och allmännyttiga samfund som är verksamma i kommunen.

Välfärdsberättelsen ska lämnas till landskapet och offentliggöras i det allmänna datanätet.

8 §

Främjande av välfärd och hälsa i landskapen

Landskapet ska i förväg bedöma och beakta effekten av beslut på olika befolkningsgruppers välfärd och hälsa, i sin planering sätta upp mål för främjandet av välfärd och hälsa i samband med ordnandet och produktionen av social- och hälsovård samt som stöd för målen fastställa åtgärder och ansvariga. Landskapet ska för varje fullmäktigeperiod utarbeta en regional välfärdsberättelse om befolkningens välfärd och hälsa, om faktorer som påverkat dessa och om de åtgärder som vidtagits. Berättelsen utarbetas i samarbete med kommunerna i området. Välfärdsberättelsen ska offentliggöras i det allmänna datanätet.

Landskapet ska samarbeta med kommunerna i området och stöda dem med sin expertis i arbetet med att främja välfärd och hälsa.

2 kap.

Ordnande av social- och hälsovård

9 §

Organiseringsansvar för social- och hälsovården

Ansvar för att ordna social- och hälsovård vilar på landskapen enligt landskapslagen (xx/201x). Med organiseringsansvar avses ansvar för ordnandet av lagstadgade uppgifter enligt 7 § i landskapslagen. Landskapets organiseringsansvar innefattar dessutom ansvar för samordning av klienternas social- och hälsojourer till helheter samt samordning av verksamheten med kommunens, statens och landskapets övriga tjänster. Det landskap som bär organiseringsansvaret ser dessutom till att tjänsteproducenterna samarbetar sinsemellan så att klienterna har tillgång till samordnade tjänster. Bestämmelser om fördelning av ansvaret och beslutanderätten i fråga om tjänster som samlats till större helheter finns i 11 §.

Ansvar för att ordna prehospitalet akutsjukvård vilar på landskapen Birkaland, Norra Österbotten, Norra Savolax, Nyland och Egentliga Finland. De ordnar prehospitalet akutsjukvård i samtliga landskap som hör till respektive samarbetsområde enligt 10 §.

10 §

Samarbetsområden för social- och hälsovården

För den regionala samordningen och utvecklandet av samt för samarbetet kring den social- och hälsovård som ordnas av landskapen finns fem samarbetsområden. Genom förordning av statsrådet föreskrivs om de landskap som hör till samarbetsområdena så att landskapen Birkaland, Norra Österbotten, Norra Savolax, Nyland och Egentliga Finland, som upprätthåller universitetssjukhus, hör till olika samarbetsområden.

För ett samarbetsområde upprättas ett samarbetsavtal mellan landskapen.

Landskapen Birkaland, Norra Österbotten, Norra Savolax, Nyland och Egentliga Finland sköter de förvaltningsuppgifter som krävs för att upprätta samarbetsavtal.

11 §

Tjänster som samlas till större helheter

En del av de tjänster och uppgifter som hör till socialvården och hälso- och sjukvården får samlas till större helheter till ett eller flera landskap, om det är nödvändigt för att säkerställa tillgången till tjänster och tjänsternas kvalitet samt klienternas rättigheter på grund av att uppgifterna är krävande eller exceptionella eller på grund av stora kostnader till följd av uppgifterna. Bestämmelser om de tjänster som ska samlas till större helheter och om de landskap till vilka tjänsterna samlas utfärdas genom förordning av statsrådet.

För omfattande jourtjänster dygnet runt inom social- och hälsovården ansvarar landskapen Södra Karelen, Södra Österbotten, Mellersta Finland, Lappland, Päijänne-Tavastland, Birkaland, Norra Karelen, Norra Österbotten, Norra Savolax, Satakunta, Nyland och Egentliga Finland. Bestämmelser om övrig socialjour och hälso- och sjukvårdsjour finns i 29 § i socialvårdslagen och 50 § i hälso- och sjukvårdslagen. Bestämmelser om de tjänster som ingår i omfattande jour dygnet runt utfärdas genom förordning av statsrådet.

Ett landskap som avses i 1 och 2 mom. och som har fått i uppdrag att ordna tjänster ansvarar för att det finns lika tillgång till tjänsterna och beslutar hur behovet, mängden och kvaliteten i fråga om tjänsterna fastställs, på vilket sätt tjänsterna produceras och hur produktionen övervakas samt hur myndigheternas befogenheter ska utövas i fråga om dessa tjänster. Övriga landskap har inte rätt att besluta om de tjänster som avses i 1 och 2 mom. och de får inte producera dessa tjänster eller skaffa dem från något annat ställe.

12 §

Klientens valfrihet

Landskapen ska ordna social- och hälsotjänster så att klienterna har möjlighet att välja tjänsteleverantör enligt det som föreskrivs om detta någon annanstans.

13 §

Samordning av tjänster för klienterna

Landskapen ska se till att sådana klientgrupper och klienter som behöver tjänster som samordnats på bred basis identifieras, att tjänstekedjorna och tjänstehelheterna definieras och de olika producenterna utnyttjar den information som finns om en klient.

Dessutom ska landskapen sköta om informationen om klientens rättigheter och förmåner, rådgivningen i anslutning till användningen av tjänster, bedömningen av servicebehovet och utarbetandet av en klientplan samt handledningen i anslutning till dessa enligt det som föreskrivs särskilt om detta.

14 §

Servicestrategi

För planeringen och ledningen av sin ekonomi och verksamhet ska landskapet utarbeta en servicestrategi för social- och hälsovården som en del av landskapsstrategin. I servicestrategin

beslutar landskapet om de långsiktiga målen för den social- och hälsovård som omfattas av landskapets organiseringsansvar. I servicestrategin beslutar landskapet också om målen för den minsta mängd tjänster som ska anskaffas från producenter av social- och hälsotjänster. I servicestrategin ska dessutom fastställas vilken del av anskaffningarna som ska konkurrensutsättas för att utveckla nya lösningar som förbättrar tjänsternas innovativitet och kostnadseffektivitet.

I servicestrategin för social- och hälsovården ska dessutom beaktas samordningen av tjänster som omfattas av klientens valfrihet och andra social- och hälsotjänster så att de tjänster som klienterna behöver bildar en helhet som tillgodoser behovet.

15 §

Landskapets servicelöfte

Landskapets servicelöfte är en viljeförklaring som landskapet riktar till invånarna om hur landskapet tillhandahåller social- och hälsotjänster.

I servicelöftet sätter landskapet upp mål för hur social- och hälsotjänsterna tillhandahålls på ett sätt som beaktar invånarnas behov och de lokala förhållandena samt tillgången till de tjänster som avses i 4 § samt dessa tjänsters tillgänglighet. De riksomfattande målen för social- och hälsovården ska beaktas i landskapets servicelöfte.

Servicelöftet kan utgöra en del av landskapsstrategin. Landskapet ska offentliggöra servicelöftet i det allmänna datanätet och på andra sätt som främjar dess offentlighet.

Servicelöftet förändrar inte landskapets lagstadgade skyldighet att ordna social- och hälsovård.

16 §

Landskapens samarbetsavtal

För den regionala samordningen av social- och hälsovården ska de landskap som hör till ett samarbetsområde för social- och hälsovården ingå ett samarbetsavtal. Avtalet ska upprättas för varje fullmäktigeperiod. I avtalet ska klienternas behov samt de riksomfattande målen för social- och hälsovården enligt 27 § beaktas. Fullgörandet av avtalet ska följas och utvärderas årligen. Avtalet ska justeras vid behov.

I samarbetsavtalet ska man komma överens om

- 1) åtgärder för att säkerställa integration av tjänsterna och lika tillgång till tjänster, klienternas rätt att delta och deras påverkningsmöjligheter samt de språkliga rättigheterna,
- 2) åtgärder för att säkerställa en verkningfull, högklassig och kostnadseffektiv produktionsstruktur för social- och hälsovården som beaktar klientens valfrihet,
- 3) landskapens arbetsfördelning och samarbete vid produktionen av jour dygnet runt till den del det inte föreskrivs om detta i 11 § eller någon annanstans,
- 4) samordning av den prehospitaledvård och den övriga verksamheten,
- 5) landskapens arbetsfördelning och samarbete vid ordnandet av andra social- och hälsotjänster än sådana som avses i 3 och 4 punkten samt stödtjänster, samordning av annan verksamhet samt principerna för ibruktagande av nya metoder,
- 6) investeringsplanen för landskapen i ett samarbetsområde vilken gäller vittsyftande och betydande investeringar,
- 7) landskapens samarbete och arbetsfördelning vid genomförandet av utbildning, forskning och utvecklingsverksamhet,
- 8) utvecklande av informationshantering och elektroniska tjänster inom social- och hälsovården och samordning av användningen av klient- och patientuppgifter samt specifikation av

den övergripande regionala arkitekturen enligt lagen om styrning av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen (634/2011) i samarbetsområdet,

9) åtgärder som beredskapen för störningar och exceptionella situationer kräver,

10) övrigt samarbete inom social- och hälsovården.

Arbetsfördelningen enligt 2 mom. 4 och 5 punkten ska främja klient- och patientsäkerheten och övrig kvalitet samt förverkligandet av en ändamålsenlig, kostnadseffektiv och effektiv produktionsstruktur. Vid arbetsfördelningen ska dessutom säkerställas att en verksamhetsenhet som tillhandahåller tjänster med stöd av samarbetsavtalet har tillräckliga ekonomiska och personella resurser samt tillräcklig kompetens för att sköta uppgiften.

Närmare bestämmelser om de saker som avses i 2 mom. och som ska överenskommas i samarbetsavtalet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

17 §

Beredning av samarbetsavtalet

När samarbetsavtalet upprättas ska landskapet beakta uppföljningsuppgifter om befolkningens välfärd och hälsa samt servicebehovet.

Innan samarbetsavtalet godkänns ska landskapen höra social- och hälsovårdsministeriet. Landskapen ska godkänna samarbetsavtalet i landskapsfullmäktige. Det godkända samarbetsavtalet ska lämnas in till social- och hälsovårdsministeriet.

Fullgörandet av samarbetsavtalet ska följas och utvärderas årligen. Avtalet ska vid behov justeras. Justeringen kan basera sig på ett eller flera landskaps förslag eller social- och hälsovårdsministeriets initiativ.

Genom förordning av statsrådet får det föreskrivas närmare om hur de saker som avses i 1–3 mom. beaktas vid beredningen av samarbetsavtalet och uppföljningen av det. Genom förordning av statsrådet får det dessutom föreskrivas om tidtabellen för upprättandet av samarbetsavtalet och om den tidpunkt då det godkända samarbetsavtalet senast ska lämnas in till social- och hälsovårdsministeriet.

18 §

Statsrådets behörighet

Statsrådet får besluta om landskapens samarbetsavtal och dess innehåll samt om arbetsfördelningen mellan landskapen inom social- och hälsovården, om

1) landskapen inte når samförstånd om samarbetsavtalet

2) i avtalet har överenskommits om de saker som avses i 16 § 2 mom. så att det inte stämmer överens med 16 § 1 och 3 mom. eller

3) invånarnas jämlikhet i landskapen samt tillgången till tjänster, tjänsternas tillgänglighet och tjänsternas kvalitet, verkningfullhet och produktivitet enligt 4 § äventyras i samarbetsområdet.

Statsrådets beslut bereds vid social- och hälsovårdsministeriet. I samband med beredningen ska ministeriet höra de landskap som berörs av beslutet.

Statsrådets beslut om landskapens samarbetsavtal är i kraft tills landskapen har ingått ett nytt samarbetsavtal där de faktorer som nämns i 1 mom. har beaktats tillräckligt. På beredningen av det nya samarbetsavtalet som ersätter statsrådets beslut tillämpas 17 §.

19 §

Styrning av servicestrukturen, investeringarna och informationshanteringen

Statsrådet får på ett sätt som är bindande för landskapen besluta om de åtgärder som förutsätts för att utveckla servicestrukturen inom social- och hälsovården samt om genomförandet av vittsyftande investeringar och informationssystemtjänster i enlighet med 2—4 mom.

Om landskapets servicestruktur inte säkerställer lika tillgång till tjänster, tjänsternas kvalitet, verkningsfullhet eller produktivitet, och man inte har kommit överens om korrigerande åtgärder i samarbetsavtalet eller i samband med social- och hälsovårdsministeriets styrning enligt 30 §, får statsrådet ålägga landskapet att företa nödvändig ändringar i den social- och hälsovård som omfattas av landskapets organiseringsansvar. I statsrådets beslut ska fastställas vilka ändringar landskapet ska företa i sitt servicesystem. I statsrådets beslut kan också fastställas vilka metoder som ska användas för att genomföra ändringen.

En vittsyftande eller ekonomiskt och verksamhetsmässigt betydande investering inom social- och hälsovården får genomföras endast om investeringen ingår i en investeringsplan i det fastställda samarbetsavtalet och statsrådet godkänner investeringsplanen i enlighet med landskapets förslag. Statsrådet kan låta bli att godkänna investeringsplanen om den står i strid med de riksomfattande målen för social- och hälsovården enligt 27 §. Investeringsplanerna för samarbetsområdena för social- och hälsovården godkänns som en del av landskapens investeringsplan enligt 12 § 3 mom. i landskapslagen.

För att säkerställa och utnyttja ett kostnadseffektivt och effektivt genomförande av informationssystemtjänsterna och informationshanteringen kan statsrådet besluta om ändringar i befintliga system och de krav som ska iakttas när nya system skaffas. Beslutet ska basera sig på landskapens och statens gemensamma beredning, landskapens samarbetsavtal och de riksomfattande målen för social- och hälsovården. När statsrådet beslutar att ett informationssystem ska ändras eller att ett nytt system ska skaffas ska man samtidigt besluta hur projektet finansieras.

Landskapet ska genomföra reformer av servicestrukturen, vittsyftande investeringar samt ändringar och reformer av informationssystemtjänsterna och informationshanteringen i enlighet med statsrådets beslut som avses i 2—4 mom.

Genom förordning av statsrådet fastställs närmare när en investering är vittsyftande eller ekonomiskt och verksamhetsmässigt betydande, och vilka de tekniska och ekonomiska kraven är på att en ändring av en informationssystemtjänst eller anskaffningen av ett nytt system ska basera sig på landskapens och statens gemensamma beredning.

20 §

Initiativ till att inleda utvärderingsförfarande i landskapen

Social- och hälsovårdsministeriet kan komma med initiativ till finansministeriet att inleda utvärderingsförfarande enligt 112 § i landskapslagen i ett landskap, om det under förhandlingsförfarandet mellan ministeriet och landskapet eller annars har visat sig att landskapets förmåga att ordna social- och hälsovård uppenbart har äventyras på det sätt som avses i 2 mom.

När man bedömer om landskapets förmåga att ordna social- och hälsotjänster uppenbart har äventyrats används följande bedömningsgrunder:

- 1) tillgången till tillräckliga social- och hälsotjänster som stämmer överens med behovet eller tjänsternas tillgänglighet är avsevärt sämre än i andra landskap,
- 2) kvaliteten på social- och hälsotjänsterna är avsevärt sämre än i andra landskap,

3) de behovsjusterade social- och hälsovårdskostnaderna per invånare är avsevärt högre än i andra landskap,

4) landskapets förmåga att säkerställa den personal och den kompetens som ordnandet av social- och hälso-tjänster kräver är sämre än i andra landskap,

5) landskapets förmåga att ordna social- och hälso-tjänster har äventyrats allvarligt och långvarigt av någon annan orsak än de ovannämnda.

21 §

Landskapets egenkontroll

Landskapet ska utarbeta ett program för egenkontroll i fråga om de uppgifter och tjänster som omfattas av landskapets organiseringsansvar. I programmet ska det anges hur tillhandahållandet av social- och hälsovård, tillgången till social- och hälsovård och dess kvalitet samt klienternas och patienternas jämlikhet ska säkerställas oberoende av om en tjänst produceras av landskapet eller någon annan tjänsteproducent. Det ska dessutom anges hur tillhandahållandet, klient- och patientsäkerheten och övrig kvalitet samt jämlikheten i fråga om social- och hälso-tjänsterna ska övervakas och upptäckta brister åtgärdas.

Programmet för egenkontroll samt iakttagelser som baserar sig på uppföljningen av programmet och åtgärder som baserar sig på iakttagelserna ska offentliggöras i det allmänna datanätet.

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet får vid behov utfärdas närmare bestämmelser om innehållet i och utarbetandet av programmet för egenkontroll samt den i 2 mom. avsedda plan för främjande av kvalitetsledningen samt klient- och patientsäkerheten som ingår i programmet för egenkontroll.

3 kap.

Produktionen av tjänster

22 §

Åtskiljande av ordnandet av social- och hälsovård och landskapets egen tjänsteproduktion

Landskapet ska i sin egen verksamhet skilja åt ordnandet av social- och hälsovård och produktionen av tjänster. Landskapets serviceinrättning enligt 52 § i landskapslagen ansvarar för landskapets egen tjänsteproduktion och det samarbete med andra tjänsteproducenter som behövs för att samordna de tjänster som omfattas av landskapets organiseringsansvar.

När landskapet sköter social- och hälsovårdsuppgifter i ett konkurrensläge på marknaden, eller om tjänsterna omfattas av den omfattande valfrihet som avses i bestämmelserna om valfrihet, ska landskapet med avvikelse från 1 mom. ge ett bolag eller en sammanslutning som ägs av landskapets serviceinrättning i uppdrag att producera tjänsterna (bolagiseringskyldighet). Landskapets serviceinrättning samt de bolag och sammanslutningar som den äger utgör en sådan serviceinrättningskoncern som avses i landskapslagen. Serviceinrättningskoncernen leds som en helhet så att klienternas möjligheter att få integrerade tjänster tryggas.

Med omfattande valfrihet avses klientens rätt enligt XX-lagen att välja en producent inom den offentliga, den privata eller tredje sektorn som ansvarar för tjänsterna.

Landskapets serviceinrättning ska producera de tjänster som avses i 2 mom., om tjänsterna inte annars finns tillgängliga i enlighet med lagstiftningen, servicestrategin eller landskapets servicelöfte.

23 §

Tjänsteproducenternas skyldigheter

- En tjänsteproducent ska i sin verksamhet enligt denna lag
- 1) uppfylla de lagstadgade förpliktelserna i fråga om den offentliga social- och hälsovården,
 - 2) iaktta landskapets servicestrategi och servicelöfte,
 - 3) tillhandahålla klienten tjänster i enlighet med klientplanen,
 - 4) iaktta de tjänstehelheter och tjänstekedjor som landskapet fastställt samt säkerställa att tjänstekedjorna integreras och samarbeta med andra tjänsteproducenter på det sätt som integrationen förutsätter,
 - 5) lagra klient- och patientuppgifter i landskapets klient- och patientregister med hjälp av de riksomfattande informationssystemtjänster som nämns i lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (159/2007),
 - 6) till utbildning som ges i verksamhetsenheten och praktik i anslutning därtill anta socialvårds- och hälso- och sjukvårdsstuderande enligt 39 § i enlighet med vad det universitet som ansvarar för utbildningen och landskapet anvisar, och
 - 7) till landskapet lämna de uppgifter om tillhandahållandet av tjänster som tjänsteproducentens uppgift att ordna social- och hälsovård förutsätter.

24 §

Avtal som ingås med tjänsteproducenter

Landskapet ingår avtal med företag och sammanslutningar som upprätthåller social- och hälsovårdsenheter som producerar tjänster som omfattas av den omfattande valfriheten och om grunderna för ersättningar för tjänsterna.

Landskapets serviceinrättning ingår avtal om anskaffning av andra social- och hälso- och sjukvårdstjänster än sådana som avses i 1 mom. med bolag, föreningar, andra sammanslutningar och självständiga yrkesutövare som producerar tjänster. I avtalet fastställs vilka tjänster som ska produceras och grunderna för de ersättningar som ska betalas för dem.

Genom att ingå ett avtal enligt 1 och 2 mom. förbinder sig en tjänsteproducent också att uppfylla tjänsteproducentens förpliktelser enligt 23 §. I avtalet ska också fastställas på vilka sätt man säkerställer att klienternas tjänstehelheter enligt 13 § förverkligas när tjänster tillhandahålls. Landskapet och landskapets serviceinrättning kan dessutom ställa nödvändiga villkor och förpliktelser för tjänsteproducenten för att säkerställa tillgången till tjänster och tjänsternas tillgänglighet.

Landskapet ska följa att en tjänsteproducent som berörs av den omfattande valfriheten enligt 1 mom. tillhandahåller tjänster på ett sätt som beaktar klienternas individuella behov och även i övrigt på det sätt som avtalet förutsätter. Landskapets serviceinrättning ska på motsvarande sätt följa att tjänsteproducenter enligt 2 mom. tillhandahåller tjänster på ett sätt som beaktar klienternas individuella behov och även i övrigt på det sätt som avtalet förutsätter.

25 §

Tjänsteproducenternas egenkontroll

En tjänsteproducent som producerar social- och hälso- och sjukvårdstjänster för landskapet ska övervaka att den egna verksamheten är korrekt liksom även klient- och patientsäkerheten och den övriga kvaliteten. Tjänsteproducenten ska dessutom följa att de tjänster som omfattas av landskapets

organiseringsansvar tillhandahålls i enlighet med förpliktelserna i 23 § och, om tjänsteproduktionen baserar sig på ett avtal enligt 24 §, på det sätt som avtalet förutsätter.

Tjänsteproducenten ska utarbeta en plan för egenkontroll för att följa övervakningen av den egna verksamheten enligt 1 mom. och det avtal som ingåtts med landskapet. Planen för egenkontroll omfattar alla tjänster som tjänsteproducenten tillhandahåller. Tjänsteproducenten ska offentliggöra planen för egenkontroll samt de iakttagelser som baserar sig på uppföljningen av planen för egenkontroll och de åtgärder som baserar sig på iakttagelserna i det allmänna datanätet och på andra sätt som främjar offentligheten.

Tillsynsmyndigheten för social- och hälsovården får meddela föreskrifter om utarbetandet och uppföljningen av planen för egenkontroll och om planens innehåll.

Tjänsteproducenten ansvarar för att planen för egenkontroll följs när tjänster produceras.

4 kap.

Styrning, planering och utveckling

26 §

Allmän styrning, planering och utveckling

Den allmänna styrningen, planeringen och utvecklingen av samt tillsynen över social- och hälsovården hör till social- och hälsovårdsministeriet. Social- och hälsovårdsministeriet svarar för den riksomfattande social- och hälsopolitiken, beredningen av de riksomfattande målen för social- och hälsovården och för att de beaktas i styrningen av landskapens verksamhet. Vid ministeriet finns en styrenhet för verkställigheten av den allmänna styrningen, planeringen och utvecklingen.

27 §

Riksomfattande mål för ordnandet av social- och hälsovården

Statsrådet fastställer vart fjärde år riksomfattande mål för ordnandet av social- och hälsovården och vid behov särskilt för varje landskap strategiska mål för ordnandet av social- och hälsovården som kompletterar lagstiftningen. Målen ska basera sig på uppföljningsuppgifter om befolkningens välfärd och hälsa, servicebehovet samt uppföljningsuppgifter som gäller social- och hälsovårdens verksamhet och ekonomi. Dessutom beaktas statsrådets finanspolitiska mål för de offentliga finanserna.

För att styra den social- och hälsovård som omfattas av landskapets organiseringsansvar ska i de strategiska målen fastställas följande:

- 1) riksomfattande strategiska mål för utvecklandet av social- och hälsovården,
- 2) mål för att trygga integration av tjänster och lika tillgång till tjänster, valfrihet, invånarnas rätt att delta och påverkningsmöjligheter samt språkliga rättigheter samt mål för att främja jämställdheten,
- 3) mål för arbetsfördelningen i fråga om regionala uppgifter som överskrider landskapsgränserna samt för hur landskapen ska stöda sig på enheter enligt arbetsfördelningen,
- 4) mål för riksomfattande och regionala specialiserade enheters samt universitetssjukhusens uppgifter och arbetsfördelning,
- 5) allmänna linjer för vittsyftande investeringar, produktionsstrukturen och utnyttjandet av olika produktionsätt samt för utvecklingsobjekt i fråga om informationshanteringen, och
- 6) hur utfallet av 1—5 punkten följs och utvärderas.

De riksomfattande målen kan gälla även andra saker som är nödvändiga för att utveckla social- och hälsovården.

28 §

Beredning av de riksomfattande målen

Social- och hälsovårdsministeriet bereder förslaget till riksomfattande mål enligt 27 § i samarbete med landskapen. De landskap som hör till respektive samarbetsområde ska för social- och hälsovårdsministeriet utarbeta ett gemensamt förslag till hur tjänsterna i området och utvecklandet av dem samt samarbetet mellan landskapen borde beaktas i de riksomfattande målen. Landskapen ska beakta uppföljningsuppgifterna om befolkningens välfärd och hälsa samt servicebehovet i sitt område.

Samarbetsområdets förslag ska godkännas i landskapsfullmäktige i området.

Uppnåendet av de riksomfattande målen ska följas och utvärderas årligen. Beslutet ska justeras vid behov. Justeringen kan basera sig på ett eller flera landskaps begäran eller social- och hälsovårdsministeriets initiativ.

29 §

Delegationen för social- och hälsovård

I anslutning till social- och hälsovårdsministeriet finns det en delegation för social- och hälsovård. Delegationens syfte är att främja genomförandet av de strategiska riktlinjerna inom social- och hälsovården samt att främja samarbetet mellan riksomfattande och regionala aktörer. Dessutom sammanställer och förmedlar delegationen information om utvecklingsbehoven inom social- och hälsovården. Delegationen tillsätts av statsrådet för fyra år i sänder.

30 §

Styrningen av social- och hälsovården

Social- och hälsovårdsministeriet och landskapen förhandlar årligen om utförandet av de uppgifter och tillhandahållandet av de tjänster som omfattas av landskapets organiseringsansvar. Syftet med förhandlingarna är att styra social- och hälsovårdsverksamheten vid utvecklandet av servicestrukturen samt att främja samarbetet mellan ministeriet och landskapet.

Vid förhandlingarna behandlas de centrala målen för social- och hälsovården i landskapet, arbetsfördelningen inom tjänsteproduktionen och samarbetet med andra landskap samt utförandet av egenkontrollen. Vid förhandlingarna utvärderas dessutom fullgörandet av samarbetsavtalet och uppnåendet av de riksomfattande målen, utvecklingen av tjänsterna i landskapet och regionala utvecklingsbehov, förändringar i omvärlden och servicebehovet samt finansieringsbehovet, utvecklingen och ökad produktivitet i fråga om de lagstadgade uppgifterna. Vid förhandlingarna utvärderas dessutom åtgärder som vidtas i landskapet och som är nödvändiga med tanke på kostnadshanteringen samt eventuella andra åtgärder. Vid förhandlingarna kan också andra ärenden förknippade med ordnande och tillhandahållande av social- och hälsovård behandlas.

Social- och hälsovårdsministeriet utarbetar tillsammans med landskapet ett dokument om de förda förhandlingarna. I dokumentet antecknas genomförandet av tjänsteproduktionen inom social- och hälsovården som en helhet. I dokumentet antecknas dessutom nästa års centrala mål som avtalats vid förhandlingarna och de åtgärder som stöder målen.

Social- och hälsovårdsministeriet och landskapet följer och utvärderar tillsammans uppnåendet av de mål och genomförandet av de åtgärder som avtalats vid förhandlingarna.

31 §

Bedömning av tillgången till tjänster och finansieringens tillräcklighet

Social- och hälsovårdsministeriet bereder årligen en utredning för att bedöma om tillgången till tjänster är jämlik och nivån på finansieringen tillräcklig (finansieringsprincipen) på riksomfattande nivå och i de enskilda landskapen. I utredningen granskas behovet av social- och hälso-tjänster, den faktiska och uppskattade framtida utvecklingen av tillgången och kvaliteten samt förhållandet mellan dessa och utvecklingen av de offentliga finanserna. I utredningen bedöms dessutom de nödvändiga åtgärder som måste vidtas i landskapet med tanke på kostnadshanteringen och eventuella andra åtgärder för att trygga lika tillgång till social- och hälso-tjänster och tjänsternas kvalitet med statlig finansiering och annan inkomstfinansiering. Utredningen ska innehålla ett förslag till nödvändiga åtgärder för utarbetandet av planen för de offentliga finanserna, budgeten samt de riksomfattande strategiska målen för social- och hälsovården och annan riksomfattande styrning.

För utredningen

1) utarbetar respektive landskap årligen en rapport om tillgången till tjänster och det finansiella läget i området,

2) utarbetar Tillsynsmyndigheten för social- och hälsovården, nedan tillsynsmyndigheten, årligen utifrån de uppgifter som erhållits i samband med tillsynen över social- och hälsovården en rapport om tillgången till tjänster på lika villkor i landskapen i dess område,

3) analyserar Institutet för hälsa och välfärd landskapens och tillsynsmyndighetens rapporter och överlämnar till social- och hälsovårdsministeriet årligen för hela landet och separat för varje område en expertbedömning av huruvida tillgången till tjänster motsvarar befolkningens behov på lika villkor samt ett kostnadseffektivt tillhandahållande av tjänster.

Social- och hälsovårdsministeriet förhandlar om utarbetandet av utredningen och om slutsatserna med landskapen på det sätt som anges i 30 §.

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet utfärdas närmare bestämmelser om de uppgifter som ska ingå i de rapporter som avses i 2 mom. 1–3 punkten och om tidpunkten då rapporterna ska lämnas till social- och hälsovårdsministeriet.

32 §

Uppföljning och utvärdering av social- och hälsovården

Landskapet ska följa befolkningens välfärd och hälsa i sitt område samt kvaliteten, verksamhetsfullheten, produktiviteten och kostnaderna i fråga om den social- och hälsovård som landskapet ordnar samt hur samordningen av tjänster för klienterna har genomförts. Dessutom ska landskapet följa verksamheten och ekonomin inom den egna tjänsteproduktionen samt jämföra den med kvaliteten, verksamhetsfullheten och produktiviteten hos tjänster som produceras av andra.

Institutet för hälsa och välfärd ska följa och utvärdera befolkningens hälsa och välfärd samt den social- och hälsovård som ordnas av landskapen. Institutet för hälsa och välfärd utarbetar för social- och hälsovårdsministeriet de utredningar om situationen för och genomförandet av social- och hälsovården som behövs vid beredningen av de riksomfattande målen enligt 27 § och vid förhandlingarna med landskapen. Utredningarna offentliggörs i det allmänna datanätet.

Institutet för hälsa och välfärd fastställer minimidatainnehållet i uppföljningen enligt 1 mom., inklusive de välfärdsberättelser som avses i 7 och 8 §. Landskapen ska lämna uppföljningsuppgifterna till Institutet för välfärd och hälsa på det sätt som institutet bestämmer. Privata tjänsteproducenter som producerar tjänster för landskapen ska ställa de uppgifter som krävs för uppföljningen enligt 1 mom. till landskapens och Institutet för hälsa och välfärds förfogande på det sätt som Institutet för hälsa och välfärd bestämmer.

33 §

Styrning av tjänsteproducenterna

Landskapet ska se till att landskapets serviceinrättning samt företag och sammanslutningar som producerar tjänster som omfattas av landskapets organiseringsansvar använder regional och nationell information om verksamhetens kvalitet, verkningfullhet och kostnader samt samordningen av tjänsterna, annan forskningsdata samt information som baserar sig på klienternas och personalens erfarenheter när de planerar och leder sin verksamhet.

34 §

Social- och hälsovårdsministeriets rätt till upplysningar

Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna av statliga, landskapets och kommunala myndigheter samt andra offentlighetsrättsliga samfund, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, producenter av social- och hälsotjänster samt självständiga yrkesutövare inom social- och hälsovården få upplysningar som dessa innehar och som är nödvändiga på grund av de uppgifter som i denna lag föreskrivs för social- och hälsovårdsministeriet när dessa upplysningar inte är tillgängliga i offentliga datakällor. Upplysningar som utlämnas får inte innehålla identifieringsuppgifter om enskilda personer.

35 §

Invånarnas möjligheter att delta och påverka

Landskapet ska främja invånarnas deltagande och påverkan på det sätt som föreskrivs i 23 § i landskapslagen (/).

Invånarnas synpunkter ska beaktas vid utarbetandet av landskapets servicelöfte, landskapens samarbetsavtal samt samarbetsområdets förslag till social- och hälsovårdsministeriet om hur tjänsterna i området och utvecklandet av dem samt samarbetet mellan landskapen borde beaktas i de riksomfattande målen enligt 27 §.

36 §

Utvecklingsverksamhet som gäller social- och hälsovården i landskapet

Landskapet svarar för utvecklandet av social- och hälsovården i sitt område samt för utvecklingssamarbete som överskrider områdes- och organisationsgränserna. Dessutom samordnar och styr landskapet det integrerade utvecklingsarbetet på producentnivå samt stöder kommunerna i deras arbete för att främja välfärd och hälsa. Landskapet deltar i det nationella utvecklandet av social- och hälsovården samt samarbetar med kommunerna och med organisationer som bedriver utbildnings-, utvecklings- och forskningsverksamhet.

Landskapen Birkaland, Norra Österbotten, Norra Savolax, Nyland och Egentliga Finland ska i anslutning till sin utvecklingsuppgift avtala med de andra landskapen som hör till samma samarbetsområde om samarbete för att utveckla social- och hälsovården. Dessutom ska de nämnda landskapen samarbeta med universitet, högskolor, organisationer och näringslivet för att utveckla nya metoder, produkter och tjänster. Kompetensbehoven inom social- och hälsovården ska bedömas och yrkeskompetensen utvecklas i samarbete med universiteten och yrkeshögskolorna.

Alla bolag och sammanslutningar som producerar tjänster som omfattas av landskapets organiseringsansvar ska delta i utvecklandet av tjänsterna på det sätt som landskapet bestämmer.

Landskapet Lappland ska dessutom stöda utvecklandet av tjänster på samiska. Utvecklingsverksamheten i landskapet Nyland ska stöda utvecklandet av tjänster på svenska i hela landet.

5 kap.

Kostnadsersättningar

Finansiering av landskapen samt kostnadsersättningar

37 §

Finansiering av social- och hälsovården

Finansieringen av den social- och hälsovård som landskapet ordnar bestäms utifrån lagen om landskapens finansiering (/). Dessutom får klientavgifter tas ut för social- och hälso-tjänster på det sätt som föreskrivs i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

38 §

Kostnadsersättningar mellan landskapen

Om en sådan person är klient hos en verksamhetsenhet inom socialvården eller hälso- och sjukvården i landskapet som är invånare i ett annat landskap, ska det landskapet som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovård för personen i fråga betala ersättning för de kostnader som orsakats, om inte något annat bestäms om ersättning för kostnader någon annanstans.

Ersättningen ska basera sig på produktifieringen eller det produktpris som ligger till grund när verksamhetsenheten följer upp sin verksamhet. Från ersättningen avdras de klientavgifter som personen har betalat och övriga verksamhetsintäkter som tjänsteproducenten har fått i samband med vården eller omvårdnaden. Klientavgiften bestäms enligt lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992). Närmare bestämmelser om grunderna för ersättning för tjänsterna och om faktureringsförfarandet får vid behov utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

De landskap som hör till ett samarbetsområde finansierar gemensamt kostnaderna för ordnandet av prehospital akutsjukvård. Av kostnaderna finansieras 80 procent utifrån behovsfaktorer och 20 procent utifrån prestationerna. Som behovsfaktorer beaktas landskapets invånarantal, sjukfrekvens och boendetäthet. Landskapen i samarbetsområdet kommer närmare överens om ersättning för kostnaderna för prehospital akutsjukvård.

Statens utbildningsersättningar

39 §

Utbildningsersättning

Ersättning av statsmedel kan betalas för kostnader som orsakas av utbildning på universitetsnivå för yrkesutbildade personer inom socialvården och hälso- och sjukvården och praktik i anslutning därtill samt för tjänstgöring som förutsätts för att den som är medborgare i en stat som inte tillhör Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska få legitimation. Ersättningen betalas till de landskap som upprätthåller universitetssjukhus. För att ersättning ska betalas förutsätts att landskapen i samarbetsområdet och de universitet som ger utbildning har ingått ett utbildningsavtal.

Statens ersättning för forskningsverksamhet

40 §

Regionala forskningskommittéer

De landskap som hör till ett samarbetsområde för social- och hälsovården ska för en fyraårsperiod tillsätta en gemensam forskningskommitté för social- och hälsovården, samt eventuella sektioner. Forskningskommittén ska bestå av representanter för de olika vetenskapsområdena från verksamhetsenheterna i landskapen i samarbetsområdet.

41 §

Finansiering av social- och hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå

Landskap samt andra offentliga och privata producenter av social- och hälsotjänster kan betalas ersättning av statens medel för kostnader för social- och hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå. Social- och hälsovårdsministeriet fastställer i samarbete med de i 40 § avsedda forskningskommittéerna insatsområden och målsättningar för den social- och hälsovetenskapliga forskning som ligger till grund för ersättningarna för fyra år i sänder.

Statlig finansiering beviljas samarbetsområdenas forskningskommittéer enligt social- och hälsovårdsministeriets beslut för fyra år i sänder. Ministeriets beslut baserar sig på utfallet för forskningens insatsområden och målsättningar och på forskningens kvalitet, omfattning och genomslag under den föregående fyraårsperioden. Om indelningen i samarbetsområden för social- och hälsovården ändras under fyraårsperioden, ska social- och hälsovårdsministeriets beslut ändras i enlighet med den ändrade områdesindelningen.

Forskningskommittén beslutar på ansökan om beviljande av forskningsfinansiering i sitt område.

42 §

Nationell utvärderingsgrupp för den social- och hälsovetenskapliga forskningen

Social- och hälsovårdsministeriet tillsätter en riksomfattande utvärderingsgrupp för den social- och hälsovetenskapliga forskningen som består av sakkunniga. Utvärderingsgruppen har till uppgift att bedöma forskningens kvalitet, omfattning och genomslag och utfallet för insatsområdena och målsättningarna under den föregående fyraårsperioden samt att för social-

och hälsovårdsministeriet lägga fram förslag om hur finansieringen av den social- och hälsovetenskapliga forskningen på universitetsnivå ska fördelas mellan samarbetsområdena för social- och hälsovården under den följande fyraårsperioden.

Ersättningsförfarande

43 §

Utbetalning av utbildningsersättning och forskningsfinansiering

Tillsynsmyndigheten för social- och hälsovården betalar ut statens utbildningsersättning. Ersättning som baserar sig på utbildning betalas ut halvårsvis på ansökan. Ett landskap som upprätthåller ett universitetssjukhus betalar ersättningarna vidare till andra tjänsteproducenter, universiteten och andra som har rätt till ersättning.

Tillsynsmyndigheten betalar varje månad forskningsfinansiering till forskningskommittén i samarbetsområdet för social- och hälsovården, som betalar finansieringen vidare till dem som genomför projekten.

Ett landskap som upprätthåller ett universitetssjukhus ska före utgången av juni året efter det år då ersättning erhöles lämna social- och hälsovårdsministeriet en redogörelse för hur ersättningarna har använts. Dessutom ska varje universitet som ger utbildning uppge antalet utbildade varje kalenderår.

I övrigt iakttas i fråga om betalning av ersättning, övrigt förfarande och sökande av ändring 20 § 1 mom., 21, 24–26 och 28 §, 29 § 2 mom. samt 30 och 34 § i statsunderstödlagen (688/2001).

44 §

Användning av landskapets lokaler för utbildnings- och forskning

Ett universitet har rätt att använda ett universitetssjukhus för sin medicinska utbildningsenhetens utbildnings- och forskningsbehov.

En anordnare av social- och hälsovårdsutbildning har rätt att använda landskapets serviceinrättnings sjukhus och andra verksamhetsenheter även för att ordna annan utbildning och forskning inom social- och hälsovården än sådan som avses i 1 mom., enligt det som avtalats mellan landskapet och den utbildningsanordnare som bedriver utbildnings- och forskningsverksamhet.

Landskapet ska se till att universitetet och en anordnare av annan social- och hälsovårdsutbildning förfogar över sådana för undervisning och forskning behövliga lokaler med fasta maskiner och anläggningar och sådana personalrum för utbildnings- och forskningspersonalen och för studerandena som måste finnas vid en verksamhetsenhet vars huvudman landskapet är.

Yrkesutbildade personer inom socialvården och hälso- och sjukvården som är anställda hos landskapets serviceinrättning är skyldiga att delta i forskning och utbildning på det sätt som avtalas mellan området och universitetet eller en annan utbildningsanordnare.

Vad som i 2—4 mom. föreskrivs om landskapets serviceinrättning gäller också andra tjänsteproducenter när de deltar i utbildning för studerande som avses i 39 § och i praktik i anslutning till utbildningen.

45 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Bestämmelser om de utbildningar som ligger till grund för ersättning enligt 39 § samt om ersättningsgrunder, ersättningarnas storlek, förfaranden och tidsfrister för betalning av ersättningar samt tjänsteproducenter, universitet och andra aktörer som har rätt till ersättning enligt 39 och 41 § utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Bestämmelser om insatsområden och målsättningar för den social- och hälsovetenskapliga forskningen på universitetsnivå, om de övriga grunderna för fördelning av forskningsfinansiering och förfarandena vid fördelningen samt om tillsättandet av en utvärderingsgrupp för den social- och hälsovetenskapliga forskningen på universitetsnivå och om gruppens sammansättning och uppgifter utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

6 kap.

Myndighetstillsyn

46 §

Tillsyn och styrning i anslutning till tillsynen

Tillsynen över lagenligheten i ordnandet av och servicestrukturen inom social- och hälsovården och styrningen i anslutning till tillsynen hör till tillsynsmyndigheten för social- och hälsovården.

Vad som i detta kapitel föreskrivs om tillsyn över landskapens och landskapens serviceinrättnings verksamhet gäller även tillsynen över det främjande av välfärd och hälsa i kommunerna som avses i 7 §.

47 §

Tillsyn över produktionen av social- och hälsotjänster samt styrning i anslutning till tillsynen

Bestämmelser om tillsynen över lagenligheten i produktionen av social- och hälsotjänster och om styrningen i anslutning till tillsynen ingår i lagen om produktion av social- och hälsotjänster (xxx/20xx).

48 §

Styrnings- och utvärderingsbesök

Tillsynsmyndigheten får i syfte att genomföra den styrning som avses i 46 § företa styrnings- och utvärderingsbesök i landskapen och landskapens serviceinrättningar.

Styrnings- och utvärderingsbesöken och programmet för dem ska avtalas på förhand med respektive landskap och landskaps serviceinrättning.

49 §

Inspektionsrätt

Tillsynsmyndigheten får inspektera landskapets eller landskapets serviceinrättnings verksamhet enligt denna lag samt de lokaler som används i verksamheten när det finns grundad anledning att förrätta en inspektion. Inspektionen får förrättas utan förhandsanmälan.

En inspektör ska ges tillträde till landskapets och landskapets serviceinrättnings alla lokaler som används i verksamhet enligt denna lag. Trots sekretessbestämmelserna ska alla dokument som inspektören ber att få och som är nödvändiga för inspektionen läggas fram i samband med inspektionen. Inspektören ska dessutom trots sekretessbestämmelserna avgiftsfritt få de kopior han eller hon begär av dokument som är nödvändiga för inspektionen. Inspektören har även rätt att ta fotografier under inspektionen. Utrymmen som används för boende av permanent natur får dock inspekteras endast om inspektionen är nödvändig för tryggnad av klientens ställning och ändamålsenliga tjänster. Inspektören kan biträdas av sådana experter som behövs för inspektionen. På experter ska bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas.

Polisen ska vid behov ge tillsynsmyndigheten handräckning för utförande av inspektion.

På inspektioner tillämpas i övrigt bestämmelserna om inspektion i 39 § i förvaltningslagen.

50 §

Förelägganden och tvångsmedel

Om brister eller andra missförhållanden som äventyrar klient- eller patientsäkerheten upptäcks i ordnandet av social- eller hälsovården eller om kommunens, landskapets eller landskapets serviceinrättnings verksamhet i övrigt strider mot denna lag eller någon annan lag som gäller social- eller hälsovården, får tillsynsmyndigheten meddela ett föreläggande om att bristen eller missförhållandet ska avhjälpas. När föreläggandet meddelas ska det sättas ut en tid inom vilken de behövliga åtgärderna ska vidtas. Ett föreläggande får förenas med vite.

51 §

Administrativ styrning

Om en brist, felaktighet eller försummelse eller något annat missförhållande som upptäcks vid ordnandet av social- eller hälsovården inte ger anledning till åtgärder enligt 50 §, kan tillsynsmyndigheten delge kommunen, landskapet, landskapets serviceinrättning eller den person som svarar för den felaktiga verksamheten sin uppfattning om det förfarande som lagen kräver eller uppmärksamgöra den övervakade på att verksamheten ska ordnas på behörigt sätt och på de krav som en god förvaltning ställer. Tillsynsmyndigheten kan också uppmana den övervakade att avhjälpas bristen eller missförhållandet. Om de åtgärder som avses ovan i denna paragraf inte kan betraktas som tillräckliga med hänsyn till omständigheter som inverkar på helhetsbedömningen av ärendet, kan tillsynsmyndigheten ge den övervakade en anmärkning för framtiden.

Ändring i delgivande av uppfattning, uppmärksamgörande, uppmaning eller anmärkning enligt 1 mom. får inte sökas genom besvär.

52 §

Behandling av ett tillsynsärende

Tillsynsmyndigheten vidtar på basis av ett tillsynsärende som kommit till dess kännedom de åtgärder som den anser vara befogade med tanke på säkerställandet av klient- och patientsäkerheten eller efterlevnaden av lagen.

Åtgärder som hänför sig till klagomål och andra åtgärder i anslutning till tillsynen får sättas i angelägenhets- eller prioritetsordning när klient- och patientsäkerheten eller andra omständigheter kräver det. Ett tillsynsärende som baserar sig på en händelse som ligger mer än två år tillbaka i tiden undersöks inte utan särskild orsak.

Bestämmelser om klagomålsförfarandet finns i förvaltningslagen (434/2003) samt om anmärknings- och klagomålsförfarandet i lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992) och lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000).

53 §

Tillsynsmyndighetens rätt till upplysningar

Kommunen, landskapet, landskapets serviceinrättning och en tjänsteproducent som producerar social- och hälso-tjänster för landskapet är skyldiga att lämna tillsynsmyndigheten begärda upplysningar och utredningar, om de är nödvändiga för fullgörandet av tillsynsuppdraget. Upplysningarna och utredningarna ska lämnas avgiftsfritt och oberoende av sekretessbestämmelserna.

7 kap.

Särskilda bestämmelser

54 §

Förvaltningsförfarande och offentlighet

På verksamhet som bedrivs av huvudmannen för en social- och hälsovårdsenhet som producerar tjänster som omfattas av den omfattande valfriheten tillämpas förvaltningslagen i verksamhet enligt denna lag även när tjänsteproducenten är ett aktiebolag, en förening eller någon annan sammanslutning. Förvaltningslagens jävsbestämmelser tillämpas dock i all verksamhet som tjänsteproducenten bedriver. På en tjänsteproducent samt en av tjänsteproducenten bildad sammanslutning som hör till en koncern enligt bokföringslagen (1336/1997) tillämpas 28 § 1 mom. 5 och 6 punkten i förvaltningslagen endast i ärenden där tjänsteproducentens och sammanslutningens intressen står i konflikt med varandra eller där en opartisk behandling av ärendet förutsätter det.

På offentlighet i verksamhet enligt denna lag som bedrivs av en tjänsteproducent enligt 1 mom. tillämpas vad som i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) bestäms om offentlighet i verksamhet som bedrivs av en myndighet som avses i 4 § 1 mom. i den lagen.

55 §

Straffrättsligt tjänste- och skadeståndsansvar

På personer som är anställda hos en social- och hälsocentral som producerar tjänster som omfattas av den omfattande valfriheten tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför uppgifter enligt denna lag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

56 §

Beredskap för störningar och undantagsförhållanden

Ett landskap ska i samråd med kommunerna i sitt område genom beredskapsplaner bereda sig på störningar och undantagsförhållanden som förutsätter åtgärder inom socialvården och hälso- och sjukvården.

Vid förberedelserna ska tjänsternas kontinuitet säkerställas även när tjänsterna tillhandahålls genom att de anskaffas hos privata tjänsteproducenter eller med servicesedlar.

Staten kan medverka i upprätthållandet av den beredskap som behövs inom social- och hälsovården och i hanteringen av störningar genom att finansiera sådan verksamhet som det av särskilda skäl är ändamålsenligt att ersätta av statsmedel. För verksamheten får social- och hälsovårdsministeriet utse och bemyndiga aktörer på riksnivå.

Närmare bestämmelser om beredskap för störningar får vid behov utfärdas genom förordning av statsrådet.

57 §

Befogenheter vid störningar

Vid störningar som rör två eller flera landskap får social- och hälsovårdsministeriet utse något av landskapen att leda och samordna verksamheten inom social- och hälsovården. Vid särskilt betydande störningar får social- och hälsovårdsministeriet ta ansvaret för ledning och samordning av social- och hälsovården.

Ett landskap ska meddela störningar och storolyckor som påverkar social- och hälsovården samt hot om sådana till social- och hälsovårdsministeriet och till tillsynsmyndigheter för social- och hälsovården.

58 §

Handräckning

Polisen, försvarsmakten, gränsbevakningsväsendet och räddningsmyndigheterna är skyldiga att på begäran av landskapen ge dem behövlig handräckning vid störningar, om det är nödvändigt för att trygga människors välfärd och hälsa. Förutom landskapet får social- och hälsovårdsministeriet begära handräckning.

59 §

Övergång av organiseringsansvaret i vissa fall

Om en person är placerad i familjevård, institutionsvård eller boende med boendeservice i någon annan kommun och han eller hon utnyttjar rätten enligt 3 a § i lagen om hemkommun (201/1994) att välja hemkommun, övergår ansvaret för att ordna tjänster för personen från och med flyttningsdagen till det landskap till vilket den nya hemkommunen hör.

60 §

Ordnande av tjänster när landskapet ändras

Den som vill flytta och bli invånare i en kommun i ett annat landskap, men på grund av sin ålder eller sin funktionsnedsättning eller av någon annan liknande orsak inte kan bo där utan familjevård, institutionsvård eller boendeservice, kan anhålla om dessa tjänster hos det landskapet till vilket denna andra kommun hör, på samma grunder som om han eller hon vore invånare i denna andra kommun.

Det landskap till vilket ansökan har kommit in ska

1) oberoende av sekretessbestämmelserna genast underrätta det landskap som ansvarar för att ordna de social- och hälso-tjänster som tillhandahålls sökanden om att en sådan ansökan har kommit in och att den har tagits upp till behandling.

2) behandla ansökan och bedöma sökandens servicebehov i samarbete med landskapet med ansvar för att ordna tjänsterna vid tidpunkten för ansökan,

3) fatta beslut i ärendet.

Ansökan behandlas dock inte, om sökanden har lämnat in en likadan ansökan till ett annat landskap och behandlingen av ärendet fortfarande pågår.

Om landskapet har beslutat bevilja tjänsterna, ska sökanden inom två veckor efter att han eller hon har fått del av beslutet anmäla om han eller hon tar emot tjänsterna. Sökanden ska dessutom inom tre månader efter att han eller hon har fått del av beslutet flytta till den vårdplats eller boendeservice som avses i beslutet. Om sökanden försummar att iaktta nämnda tidsfrister, förfaller hans eller hennes rätt till de tjänster som beslutet gäller.

61 §

Ordnande av hälso- och sjukvård i vissa fall

Vid ordnande av hälso- och sjukvård jämföras med invånare i en kommun i ett landskap i denna lag också en person som vistas på kommunens område och som har rätt att arbeta enligt 78 § 1 eller 2 mom., 78 § 3 mom. 1, 2, 4 eller 7 punkten eller 79 § 1 mom. 1, 2 eller 6 punkten i utlänningslagen (301/2004) och som har ett i Finland giltigt arbetsavtalsförhållande, tjänsteförhållande eller annat anställningsförhållande eller har registrerats som arbetslös arbetssökande efter det att ett minst sex månader långt arbetsavtals-, tjänste- eller anställningsförhållande har upphört. Vid ordnandet av hälso- och sjukvård jämföras i denna lag med invånare i en kommun i ett landskap också en person som vistas inom kommunens område och som med stöd av 81 § i utlänningslagen har beviljats ett EU-blåkort enligt 3 § 26 punkten i den lagen samt en sådan persons familjemedlemmar som avses i 37 § i utlänningslagen.

62 §

Registerföring av klient- och patientuppgifter

Ett landskap är registeransvarig enligt 3 § 4 punkten i personuppgiftslagen (523/1999) när det gäller klient- och patienthandlingar som uppkommer i verksamhet som omfattas av dess ansvar för att ordna social- och hälsovård. Bestämmelser om dessa klient- och patienthandlingar och om behandlingen av dem finns i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården, lagen om patientens ställning och rättigheter, lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (159/2007), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och personuppgiftslagen.

Klient- och patientregistren i ett landskap ska bildas med hjälp av de riksomfattande informationssystemtjänster som avses i lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården. Skyldigheten gäller också klient- och patientuppgifter inom social- och hälsojourer som företag, sammanslutningar och yrkesutövare producerar för landskapen och som landskapen finansierar oberoende av grunden för tjänsteproduktionen och sättet att producera tjänsterna.

63 §

Upprätthållande av personalens yrkesskicklighet

Ett landskap ska se till att social- och hälsovårdspersonalen i tillräcklig utsträckning deltar i fortbildning som ordnas för den. Fortbildningen utformas med beaktande av längden på grundutbildningen, hur krävande arbetet är och uppgifternas innehåll. Närmare bestämmelser om fortbildningens innehåll, kvalitet och mängd och om ordnandet, uppföljningen och utvärderingen av utbildningen får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

64 §

Ändringssökande

Ändring i beslut som fattats av ett landskap får sökas så som bestäms i 18 kap. i landskapslagen, om inte något annat föreskrivs genom lag.

Ändring i ett beslut som en statlig myndighet har meddelat med stöd av denna lag söks på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat föreskrivs genom lag. Ett beslut om landskapens samarbetsavtal som statsrådet fattat med stöd av 18 § ska iaktas trots ändringssökande tills ärendet har avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft.

65 §

Ikraftträdande

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms särskilt genom lag.

3.

Lag

om införande av landskapslagen och lagen om ordnande av social- och hälsovård

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Lagens syfte och lagarnas ikraftträdande

1 §

Lagens syfte

I denna lag föreskrivs det om ikraftträdandet av landskapslagen (/) och lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) samt om de åtgärder ikraftträdandet kräver. Lagen tillämpas också på ikraftträdandet av lagen om ordnande av räddningsväsendet (/) och de åtgärder den kräver.

2 §

Lagarnas ikraftträdande

Landskapslagen, lagen om ordnande av social- och hälsovård och lagen om ordnande av räddningsväsendet träder i kraft den 201 .

Landskapslagens x-x § träder emellertid i kraft den X X 201 .

I lagen om ordnande av social- och hälsovård träder dock x-x § i kraft den 1 januari 2019.

De första besluten om servicenivån enligt 14 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet ska fattas senast [den 1 december 2019]. Innan det första beslutet om servicenivån fattas iaktas i tillämpliga delar de beslut om servicenivån som det lokala räddningsväsendet med stöd av räddningslagen (379/2011) fattat för området i fråga.

3 §

Överföring av ansvaret för ordnande

Ansvaret för att ordna social- och hälsovård enligt lagen om ordnande av social- och hälsovård övergår från kommunerna och från samkommuner till landskapen den 1 januari 2019.

Ansvaret för att ordna räddningsväsendet enligt lagen om ordnande av räddningsväsendet övergår från kommunerna och samkommunerna till landskapen den 1 januari 2019.

Statens ersättningar enligt 37, 39 och 41 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård betalas första gången utgående från verksamheten 2019.

2 Kap.

Inrättande av landskap och temporär förvaltning

4 §

Inrättande av landskap

Landskapen som avses i 2 § i landskapslagen inrättas som offentligrättsliga samfund den 1 juli 2017.

5 §

Landskapsindelning

För inrättandet av självstyrande områden delas landet in i följande landskap:

1) landskapet Nyland vars område bildas av kommunerna Askola, Borgnäs, Borgå, Esbo, Grankulla, Hangö, Helsingfors, Hyvinge, Högfors, Ingå, Kervo, Kyrkslätt, Lappträsk, Lojo, Lovisa, Mäntsälä, Mörskom, Nurmijärvi, Pukkila, Raseborg, Sibbo, Sjundeå, Träskända, Tusby, Vanda och Vichtis,

2) landskapet Egentliga Finland vars område bildas av kommunerna Aura, Gustavs, Kimitoön, Koski Tl, Laijala, Loimaa, Lundo, Marttila, Masku, Mynämäki, Nousis, Nystad, Nådendal, Oripää, Pargas, Pendar, Pyhäjärvi, Pöytyä, Reso, Rusko, Sagu, Salo, Somero, S:t Karins, Tövsala, Vehmaa och Åbo,

3) landskapet Satakunta vars område bildas av kommunerna Björneborg, Eura, Euraåminne, Harjavalta, Honkajoki, Huittinen, Jämijärvi, Kankaanpää, Karvia, Kumo, Luvia, Nakkila, Pärkä, Raumo, Sastmola, Siikainen, Säkyä och Ulvsby,

4) landskapet Egentliga Tavastland vars område bildas av kommunerna Forssa, Hattula, Hausjärvi, Humppila, Janakkala, Jockis, Loppi, Riihimäki, Tammela, Tavastehus och Ypäjä,

5) landskapet Birkaland vars område bildas av kommunerna Akaa, Birkala, Ikaalinen, Juupajoki, Kangasala, Kihniö, Lempäälä, Mänttä-Vilppula, Nokia, Orivesi, Parkano, Punkalaidun, Pälkäne, Ruovesi, Sastamala, Tammerfors, Tavastkyro, Urjala, Valkeakoski, Vesilampi, Virrois och Ylöjärvi,

6) landskapet Päijänne-Tavastland vars område bildas av kommunerna Asikkala, Hartola, Heinola, Hollola, Iitti, Kärkölä, Lahtis, Orimattila, Padasjoki och Sysmä,

7) landskapet Kymmenedalen vars område bildas av kommunerna Fredrikshamn, Kotka, Kouvola, Miehikkälä, Pyttis och Virolahti,

8) landskapet Södra Karelen vars område bildas av kommunerna Imatra, Lemi, Luumäki, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolahti, Savitaipale, Taipalsaari och Villmanstrand,

9) landskapet Södra Savolax vars område bildas av kommunerna Enonkoski, Hirvensalmi, Juva, Kangasniemi, Mäntyharju, Nyslott, Pertunmaa, Pieksämäki, Puumala, Rantasalmi, S:t Michels, och Sulkava,

10) landskapet Norra Savolax vars område bildas av kommunerna Idensalmi, Jorois, Juankoski, Kaavi, Keitele, Kiuruvesi, Kuopio, Lapinlahti, Leppävirta, Pielavesi, Rautalampi, Rautavaara, Siilinjärvi, Sonkajärvi, Suonenjoki, Tervo, Tuusniemi, Varkaus, Vesanto och Vieremä,

11) landskapet Norra Karelen vars område bildas av kommunerna Heinävesi, Ilomants, Joensuu, Juuka, Kitee, Kontiolahti, Lieksa, Liperi, Nurmes, Outokumpu, Polvijärvi, Rääkkylä, Tohmajärvi och Valtimo,

12) landskapet Mellersta Finland vars område bildas av kommunerna Hankasalmi, Joutsa, Jyväskylä, Jämsä, Kannonkoski, Karstula, Keuruu, Kinnula, Kivijärvi, Konnevesi, Kuhmoi-

nen, Kyyjärvi, Laukaa, Luhanka, Multia, Muurame, Petäjävesi, Pihtipudas, Saarijärvi, Toivakka, Uurainen, Viitasaari och Äänekoski,

13) landskapet Södra Österbotten vars område bildas av kommunerna Alajärvi, Alavo, Bötom, Etsari, Evijärvi, Ilmajoki, Kauhajoki, Kauhava, Kuortane, Kurikka, Lappajärvi, Lappo, Seinäjoki, Soini, Storkyro, Storå, Vimpeli och Östermark,

14) landskapet Österbotten vars område bildas av kommunerna Jakobstad, Kaskö, Korsholm, Korsnäs, Kristinestad, Kronoby, Laihela, Larsmo, Malax, Nykarleby, Närpes, Pedersöre, Vasa och Vörå,

15) landskapet Mellersta Österbotten vars område bildas av kommunerna Halsua, Kannus, Karleby, Kaustby, Lestijärvi, Perho, Toholampi och Vetil,

16) landskapet Norra Österbotten vars område bildas av kommunerna Alavieska, Brahestad, Haapajärvi, Haapavesi, Ii, Kalajoki, Karlö, Kempele, Kuusamo, Kärsämäki, Limingo, Lumijoki, Merijärvi, Muhos, Nivala, Oulainen, Pudasjärvi, Pyhäjoki, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Reisjärvi, Sievi, Siikajoki, Siikalatva, Taivalkoski, Tyrnävä, Uleåborg, Utajärvi, Vaala och Ylivieska,

17) landskapet Kajanaland vars område bildas av kommunerna Hyrynsalmi, Kajana, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo och Suomussalmi,

18) landskapet Lappland vars område bildas av kommunerna Enare, Enontekis, Kemi, Kemijärvi, Keminmaa, Kittilä, Kolari, Muonio, Pelkosenniemi, Pello, Posio, Ranua, Rovaniemi, Salla, Savukoski, Simo, Sodankylä, Tervola, Torneå, Utsjoki och Övertorneå.

Ändringen av landskapsindelningen regleras i lagen om landskapsindelning (/).

6 §

Temporärt beredningsorgan

Ett temporärt beredningsorgan ansvarar för beredningen av inledandet av landskapets verksamhet och förvaltning tills landskapsfullmäktige har valts och landskapsstyrelsen som landskapsfullmäktige tillsätter har inlett sin verksamhet. Medlemmarna i det temporära beredningsorganet är tjänsteinnehavare på vilka det som föreskrivs om kommunernas och landskapens tjänsteinnehavare tillämpas.

Landskapsförbundet, kommunerna, sjukvårdsdistriktet, specialomsorgsdistriktet, räddningsverket, närings-, trafik- och miljöcentralen och arbets- och näringsbyrån på landskapets område ska omedelbart efter att denna lag har trätt i kraft avtala om det temporära beredningsorganets sammansättning. Landskapsförbundet leder avtalsförhandlingarna och tillsätter det temporära beredningsorganet enligt vad som avtalas i förhandlingarna. Finansministeriet ska meddelas om tillsättandet.

Om ett landskapsförbund inte har tillsatt ett temporärt beredningsorgan senast två månader efter att denna lag har trätt i kraft ska det enligt bestämmelsen omedelbart meddela finansministeriet om saken. Statsrådet tillsätter då beredningsorganet på förslag av finansministeriet. Ett beredningsorgan som tillsätts av statsrådet ska ha totalt 6 medlemmar från kommunerna, 2 medlemmar från sjukvårdsdistriktet, 1 medlem från specialomsorgsdistriktet, 1 medlem från landskapsförbundet, 1 medlem från räddningsverket, 1 medlem från närings-, trafik- och miljöcentralen och 1 medlem från arbets- och näringsbyrån på landskapets område samt ersättare för dem. Ett beslut om tillsättande av beredningsorgan får inte överklagas genom besvär.

När det temporära beredningsorganet har tillsatts ska landskapsförbundet se till att beredningsorganet kallas till sitt första sammanträde. Den till åren äldsta medlemmen i beredningsorganet för ordet vid det första sammanträdet tills beredningsorganet har valt ordförande och viceordförande. Landskapsförbundet ska ordna med mötes- och arbetsutrymmen för beredningsorganet samt se till att de övriga förutsättningarna för organets arbete säkerställs. Landskapsförbundet ansvarar också för de serviceuppgifter i fråga om ekonomi- och personalförvaltning som beredningsorganets verksamhet och personal förutsätter.

På det temporära organet tillämpas 4 a § om sammansättningen av organ inom den offentliga förvaltningen och organ som utövar offentlig makt i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986).

7 §

Det temporära beredningsorganets uppgifter och befogenhet

Det temporära beredningsorganet leder beredningen av inledandet av landskapets verksamhet och förvaltning och utövar beslutanderätt i dessa frågor tills landskapsfullmäktiges mandatperiod börjar. Beredningsorganet kan inom sig tillsätta sektioner som tar hand om särskilda uppgifter och överföra beslutanderätten som gäller uppgifterna till sektionen.

Beredningsorganets uppgifter är att i samarbete med de myndigheter från vilka uppgifter och personal, som sköter uppgifterna, övergår till landskapet:

- 1) kartlägga den personal som övergår till landskapen och bereda förslag till övergångsplan och övergångsavtal för landskapsfullmäktige,
- 2) delta i klarläggandet av fast och lös egendom som övergår till landskapen,
- 3) delta i klarläggandet av de avtal som övergår till landskapen och rättigheterna och skyldigheterna som hänför sig till dem,
- 4) delta i klarläggandet av de informations- och kommunikationstekniska system och lösningar som stöder skötseln av förvaltnings- och serviceuppgifterna som överförs till landskapen,
- 5) bereda ordnandet av landskapets verksamhet och förvaltning,
- 6) besluta om landskapets budget för 2018,
- 7) delta i ordnandet av det första landskapsvalet,
- 8) bereda andra ärenden med direkt anknytning till inledandet av landskapens verksamhet och förvaltning.

Beredningsorganets behörighet begränsas så att det kan:

- 1) anställa personer endast i tidsbestämda tjänste- och arbetsavtalsförhållanden så att tiden upphör senast ett år efter att denna lag har trätt i kraft,
- 2) ingå avtal som binder landskapet så att de gäller endast för viss tid och så att tiden upphör senast ett år efter att denna lag har trätt i kraft.

Landskapslagens bestämmelser tillämpas på beredningsorganets förfaringssätt och på ändringssökande i beredningsorganets beslut.

8 §

Skyldighet att delta i beredandet

Kommunerna, sjukvårdsdistrikten, specialomsorgsdistrikten, landskapsförbunden, räddningsverken, närings-, trafik- och miljöcentralerna, arbets- och näringsbyråerna, utvecklings- och förvaltningscentret som avses i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna (897/2009) samt vid behov övriga myndigheter ska delta i beredandet av inledningen av landskapens verksamhet och förvaltning och ge det temporära beredningsorganet den handräckning som behövs för att sköta uppgifterna som avses i 6 § 2 mom.

9 §

Rätt att få uppgifter

Det temporära beredningsorganet ska oberoende av sekretessbestämmelser ha rätt att få de uppgifter som är nödvändiga för att sköta uppgifterna som avses i 6 § 2 mom. från sjukvårdsdistriktet, specialomsorgsdistriktet, kommunen, landskapsförbundet, räddningsverket, närings-, trafik- och miljöcentralen samt arbets- och näringsbyrån på landskapets område.

10 §

Kommunikation

Det temporära beredningsorganet ska informera invånarna på området, serviceanvändarna, kommunerna samt organisationer och andra sammanslutningar om beredandet av inledningen av landskapets verksamhet och förvaltning och vid behov ge dem möjlighet att bli hörda då betydande ärenden bereds.

11 §

Finansiering av det temporära beredningsorganets verksamhet

Varje landskap betalas anslag av statsmedel för att täcka kostnaderna för inledandet av landskapets verksamhet och förvaltning efter att denna lag har trätt i kraft. Anslaget är X euro.

Dessutom kan staten bevilja understöd för kostnader för beredandet av inledningen av landskapets verksamhet och förvaltning på ansökan av det temporära beredningsorganet. Vid beviljandet av statsunderstöd följs det som föreskrivs om specialunderstöd i statsunderstödslagen (688/2001).

12 §

Det första landskapsvalet

Det första landskapsvalet förrättas i samband med presidentvalet 2018. Landskapsfullmäktiges mandatperiod börjar vid ingången av mars 2018 och räcker till utgången av maj 2021.

I det första landskapsvalet väljs i varje landskap minst det antal ledamöter som avses i 18 § 1 mom. i landskapslagen. Dagen som avses i 18 § 3 mom. i landskapslagen då invånarantalet bestäms är i det första landskapsvalet den 31 augusti 2017.

13 §

Konstituering av landskapet

Efter att resultatet i det första landskapsvalet har fastställts ska landskapsfullmäktige utan dröjsmål konstituera sig och välja landskapsstyrelse och övriga förvaltningsorgan för landskapet samt vidta andra åtgärder som behövs för organiseringen av landskapets verksamhet och förvaltning.

Det temporära beredningsorganet bereder de ärenden som ska behandlas på landskapsfullmäktiges första sammanträde och kallar fullmäktigeledamöterna till sammanträdet. Vid det första sammanträdet förs ordet av den till åren äldsta ledamoten i landskapsfullmäktige tills fullmäktige har valt ordförande och viceordförande.

3 kap.

Personal

14 §

Personalens ställning

Då uppgifter i och med landskapsreformen övergår från kommunerna och från samkommuner till landskapen, landskapens serviceinrättningar eller till bolag som ägs av landskapen anses detta som överlåtelse av rörelse enligt 1 kap. 10 § i arbetsavtalslagen (55/2001) och 25 § i lagen om kommunala tjänsteinnehavare (304/2003) på det sätt som avses i 2—4 mom. En anställd inom social- och hälsovården övergår till det landskap, den landskapsägda serviceinrättning eller det landskapsägda bolag som har produktionsansvaret för de uppgifter som den anställda har haft före övergången. En anställd på ett område inom räddningsväsendet övergår i tjänst i det landskap eller i landskapets serviceinrättning till vars samarbetsområde räddningsväsendet geografiskt sett hör enligt 10 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

De anställda som arbetar i samkommunerna som blir upplösta i samband med landskapsreformen samt de anställda i kommunernas inrättningar som producerar tjänster inom social- och hälsovården samt inom räddningsväsendet övergår i tjänst hos landskapen eller hos landskapens serviceinrättningar eller hos landskapens bolag.

De övriga anställda i kommunerna än de personer som avses ovan, och som arbetar med stödtjänster i anslutning till serviceproduktionen inom social- och hälsovården eller inom räddningsväsendet, övergår i tjänst hos landskapet, hos landskapets serviceinrättningar eller hos bolag som landskapet äger, om minst hälften av en persons faktiska arbetsuppgifter utgör stödtjänster inom den kommunala social- eller hälsovården eller inom räddningsväsendet.

Om landskapet före den 31 december 2020 bildar ett bolag och överför uppgifter som hör till landskapet eller landskapets serviceinrättning till bolaget anses personalens övergång till bolaget som överlåtelse av bolag enligt 1 mom.

15 §

Tilläggs pensionskydd

Servicebolag enligt denna lag ska se till att den tilläggs pensionsandel som avses i 8 § 2 mom. i lagen om införande av pensionslagen för den offentliga sektorn (82/2016) förblir på samma nivå för de personer som på grund av arrangemang i anslutning till landskapsreformen övergår till servicebolaget från tjänst i kommunen eller en samkommun och vilkas anställningsförhållanden utan avbrott fortsätter i servicebolagets tjänst fram till pensioneringen.

16 §

Samarbete vid inrättandet av landskap

Besluten som gäller inrättande av landskap, landskapens serviceinrättningar och bildande av landskapens bolag behandlas i samarbete med företrädare för landskapen, kommunerna och kommunernas personal enligt vad som föreskrivs i lagen om samarbete mellan kommunala arbetsgivare och arbetstagarare (449/2007). (Den temporära förvaltningen läggs till när man mer ingående vet vad som föreskrivs i ärendet i övrigt).

4 kap.

Egendomsarrangemang

17 §

Syftet med egendomsarrangemangen

Syftet med bestämmelserna om överföring av egendom som avses i detta kapitel är att säkerställa att landskapen på ett totalekonomiskt effektivt sätt har tillgång till den egendom och de lokaler som behövs för att sköta uppgifterna de har ansvaret för att ordna. Syftet är dessutom att kommunerna behandlas jämlikt vid egendomsarrangemangen och att de inte äventyrar förverkligandet av finansieringsprincipen i de uppgifter som kommunen fortfarande ska svara för.

18 §

Överföring av sjukvårdsdistrikten, specialomsorgsdistrikten och landskapsförbunden till landskapen

Samkommunerna för specialiserad sjukvård som avses i 7 § i lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989), specialomsorgsdistrikten som avses i 6 § 1 mom. i lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/1977) samt landskapsförbunden som avses i 5 § 2 mom. i lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten (7/2014) överförs med sina tillgångar och skulder samt förbindelser till landskapen den 1 januari 2019.

De tillgångar, skulder och förbindelser som hör till verksamheten i Helsingfors specialomsorgsdistrikt avskiljs från Helsingfors stads övriga tillgångar, skulder och förbindelser och övergår till landskapet den 1 januari 2019.

Tillgångarna och skulderna i en samkommun som avses ovan i 1 mom. fogas till det landskap vars område samkommunens medlemskommuner hör till. Om en samkommuns medlemskommuner hör till olika landskap ska samkommunens tillgångar och skulder delas mellan landskapen i förhållande till medlemskommunernas ägarandelar om inte överföringarna av egendomen och skulderna är obetydliga i relation till landskapets ekonomi. Landskapen kan avtala om att dela egendomen och skulderna även på annat sätt.

Om samkommunen i enlighet med sitt grundavtal har skött även andra uppgifter än de som övergår till landskapet ska medlemskommunerna omorganisera verksamheten för de uppgifternas del före utgången av 2018.

19 §

Sammanställning över samkommunens och specialomsorgsdistriktets egendom och ansvar

Samkommunerna och specialomsorgsdistrikten som avses ovan i 18 § ska senast den 31 maj 2018 utarbeta en detaljerad sammanställning till landskapet:

- 1) om samkommunens egendom,
- 2) om de skulder och övriga förbindelser, ansvar och avtal som övergår till landskapets ansvar,
- 3) om grunderna för den bokföringsmässiga värderingen av samkommunens egendom och
- 4) om de väsentliga ändringar som skett i tillgångsposterna samt om de funktionella och ekonomiska risker som inte framgår av det senaste bokslutet.

Landskapet har rätt att få tillgång till de ytterligare uppgifter och de dokument det anser sig behöva.

Närmare föreskrifter om innehållet i sammanställningen kan vid behov meddelas genom förordning av finansministeriet.

På Helsingfors specialomsorgsdistrikt tillämpas det som föreskrivs om samkommuner i denna paragraf.

20 §

Lokalerna för primärvården, den specialiserade sjukvården, socialväsendet och räddningsväsendet som kommunen ordnar

Lokalerna som används i primärvården, den specialiserade sjukvården, socialväsendet och räddningsväsendet som kommunen ordnar övergår i landskapets besittning den 1 januari 2019.

Hysesavtal om besittning av lokaler mellan landskapet och kommunen ingås så att de gäller minst till den 31 december 2021. Landskapet har rätt att förlänga giltighetstiden för ett hyresavtal med ett år. Landskapet ska meddela kommunen att det utnyttjar denna rätt senast 12 månader innan giltighetstiden upphör.

Den avtalade hyran för en lokal i ett hyresavtal som avses ovan i 2 mom. ska täcka de skäliga kapitalkostnaderna och underhållskostnaderna för lokalen.

Närmare föreskrifter om hur hyran bestäms kan meddelas genom förordning av statsrådet.

21 §

Överföring av lös egendom som kommunen använder i primärvården, den specialiserade sjukvården, socialväsendet och räddningsväsendet till landskapet

Från och med den 1 januari 2019 övergår den lösa egendomen, rättigheterna som gäller ägande, besittning och bruk av den lösa egendomen samt de immateriella rättigheterna och tillstånden, med undantag för aktier i aktiebolag, som hör till verksamheten och som landskapet har ansvaret för att ordna till landskapet.

Med avvikelse för vad som anges ovan i 1 mom. övergår aktierna i ett kommunalt aktiebolag

- 1) vars faktiska huvudsakliga verksamhet är att producera social- och hälsovårdstjänster,
- 2) vilket på det sätt som avses i 1 kap. 6–8 § i bokföringslagen (1336/1997) är en dottersammanslutning, ett ägarintresseföretag eller ett intresseföretag till kommunen och
- 3) med vilket kommunen den 1 januari 2019 har ett gällande avtal om produktion av social- och hälsovårdstjänster.

22 §

Överföring till landskapet av avtal och ansvar som binder kommunen

Kommunen överför avtalen som gäller ordnandet av social- och hälsovården samt räddningsväsendet till landskapet från och med den 1 januari 2019. Om det inte går att överföra eller dela ett avtal ska kommunen och landskapet avtala om fördelningen av ansvaret i avtalet.

Om kommunen har gett en borgensförbindelse för ett aktiebolag som nämns i 21 § 2 mom. som producerar social- och hälsovårdstjänster övergår borgensansvaret till landskapet.

23 §

Sammanställning över egendom och avtal som överförs samt över lokaler som hyrs av kommunen

Kommunen ska senast den 31 december 2017 för landskapet utarbeta en detaljerad sammanställning över lokalerna, den lösa egendomen som övergår och avtalen som avses i 20—22 § och som är i bruk inom social- och hälsovården samt inom räddningsväsendet.

Landskapet kan be kommunen om kompletterande utredningar och dokument som det anser sig behöva. Om landskapet, efter att ha fått sammanställningen som avses i 1 mom. av kommunen, anser att de lokaler, inventarier och avtal som övergår i landskapets besittning inte tryggar ordnandet av social- och hälsoväsendet eller räddningsväsendet på området bör landskapet förhandla med kommunen.

Kommunen ska komplettera sammanställningen som avses i 1 mom. senast den 30 juni 2019 om det har skett väsentliga ändringar i lokaler, egendom eller avtal som avses i 1 mom. som övergår efter att sammanställningen har lämnats och om landskapet anser att den behöver kompletteras.

24 §

Landskapets beslut

Landskapet beslutar utgående från sammanställningen enligt 23 § om överföringen av avtalen och den lösa egendomen enligt 20—22 § samt ansvaret.

25 §

Kommunens besvär rätt

Om kommunen är missnöjd med landskapets beslut som avses i 24 § kan den söka ändring hos förvaltningsdomstolen. På besvären tillämpas i övrigt det som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Landskapet har rätt att ordna servicen inom social- och hälsovården samt räddningsväsendet som det ansvarar för i de lokaler som kommunen äger och besitter samt använda den lösa egendom som kommunen äger som behövs för att ordna servicen tills förvaltningsdomstolens beslut i ärendet har vunnit laga kraft. Landskapet ska betala hyra för lokalerna på det sätt som anges i 20 §.

26 §

Tillämpning av bestämmelser om kommuner på samkommuner

På andra samkommuner för social- och hälsovård än de som avses i 18 § tillämpas det som föreskrivs om kommunen i 20—25 §.

27 §

Under- och överskott i samkommuners balansräkning

Medlemskommunerna i samkommuner som avses i 18 § ska täcka underskott i samkommunens balansräkning enligt bestämmelserna i kommunallagen (410/2015) innan samkommunen överförs till landskapet. Samkommunens medlemskommuner beslutar om behandlingen av överskott i balansräkningen i enlighet med samkommunens grundavtal.

28 §

Tryggande av borgenärens ställning

Statsrådet kan, för att trygga ställningen för de borgenärer för en samkommun som avses i 18 §, utan krav på motsäkerheter men annars på de villkor det bestämmer ställa statlig proprieborgen för skulder som avses i 19 § och som har tagits före [xx.xx.xxxx] och för ränteväxlings- och valutaväxlingsavtal som anknyter till dessa, för andra motsvarande skyddsarrangemang samt för att räntor och andra villkor i avtalen ska uppfyllas. Borgensförbindelser som avses i 1 mom. kan gälla högst det belopp som riksdagen i samband med behandlingen av statsbudgeten har beviljat befogenhet för.

29 §

Anmälan till borgenärer och avtalsparter

Landskapet ska senast den 30 juni 2018 sända en skriftlig anmälan till borgenärerna och avtalsparterna över de skulder, ansvar och avtal som övergår till landskapet. Av landskapets anmälan bör det framgå om skulden, ansvaret eller avtalet övergår vidare från landskapet till aktiebolaget som avses i 31 §.

Borgenärerna och avtalsparterna har rätt att säga upp ett skuldförhållande eller ett avtal så att det upphör den 31 december 2018. Uppsägningen meddelas landskapet senast den 31 augusti 2018.

30 §

Befogenhet för myndigheter i samkommuner som överförs

En myndighet i en samkommun som avses i 18 § får, efter att sammanställningen som avses i 19 § har lämnats till landskapet, besluta om ärenden med betydande konsekvenser som binder landskapet endast om det gäller beslut som inte kan skjutas upp för att ett ärende är bråds-kande.

Ett beslut som fattats av en myndighet i en samkommun som avses i 18 § efter att sammanställningen enligt 19 § har lämnats, men före samkommunen har överförts till landskapet, får överklagas genom besvär på det sätt som anges i kommunallagen (410/2015) även på grund av att beslutet har fattats i strid med 1 mom. i denna paragraf. Även landskapet har besvärsrätt.

31 §

Överföring av landskapets egendom, avtal och ansvar till ett nationellt aktiebolag

Landskapet ska överföra fastigheterna, aktierna i fastighetsaktiebolag som berättigar till besittning av fastigheter, arrendeavtalen som kommit i landskapens ägo samt hyresavtalen för lokalerna till ett aktiebolag enligt 16 kap. i landskapslagen som ägs av landskapen tillsammans och som bildats för detta ändamål.

Landskapet ska besluta om överföringen så att egendomen och avtalen som överförs ägs och besitts av aktiebolaget som avses i 1 mom. från och med den 1 januari 2019.

32 §

Förvärv av egendom

Egendomen i samkommunerna enligt 18 §, i Helsingfors specialomsorgsdistrikt och den lösa egendomen enligt 21 § övergår till landskapet med stöd av denna lag. Sammanställningen enligt 19 och 23 § motsvarar åtkomsthandlingar för egendomen.

33 §

Behandling av bokslut för samkommuner som överförs och beviljande av ansvarsfrihet

Bokslutet och koncernbokslutet för 2018 i samkommunerna och specialomsorgsdistrikten som avses i 18 § undertecknas av landskapsstyrelsen och landskapsdirektören.

Landskapsfullmäktige ska behandla boksluten som avses i 1 mom. och besluta om ansvarsfrihet för de redovisningsskyldiga före utgången av juni 2019.

I övrigt tillämpas det som föreskrivs i kommunallagen (410/2015) på boksluten och koncernboksluten för 2018 i samkommunerna och i specialomsorgsdistrikten som avses i 18 §.

Skattepåföljder som har samband med reformen

34 §

Skyldighet att betala överlåtelseskatt

Överlåtelseskatt ska inte betalas för överlåtelse av fastighet eller värdepapper då samkommunernas tillgångar som avses i 18 § 1 mom. i enlighet med momentet överförs till landskapen, och inte heller när landskapen överför tillgångarna vidare till aktiebolaget som avses i 31 § 1 mom. eller till ett aktiebolag som avses i 22 § 2 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård enligt den nämnda paragrafen före den 31 december 2020.

35 §

Samkommunens skattepliktiga verksamhet

Till den del en samkommuns verksamhet ansetts vara skattepliktig tillämpas på överföringen det som föreskrivs i denna paragraf.

Samkommunerna för sjukvårdsdistrikten, för specialomsorgsdistrikten och för landskapsförbunden anses inte bli avvecklade vid inkomstbeskattningen när de överförs till landskapen med sina tillgångar och skulder samt förbindelser på det sätt som avses i 18 § 1 mom.

De oavskrivna anskaffningsutgifter och övriga avdragbara utgifter i beskattningen av en samkommun som avslutar verksamheten och som avses i 2 mom. dras av i landskapets beskattning på samma sätt som de skulle ha dragits av i beskattningen av en samkommun som avslutat sin verksamhet.

36 §

Överföring från landskapet till det nationella aktiebolaget

När tillgångar på det sätt som avses i 31 § överförs till det nationella aktiebolaget räknas vid inkomstbeskattningen av landskapet som skattepliktigt överlåtelsepris för den överlåtna egendomen den vid beskattningen oavskrivna delen av anskaffningsutgiften.

I beskattningen av aktiebolaget räknas enligt 1 mom. det belopp som motsvarar landskapets skattepliktiga överlåtelsepris som avdragbar anskaffningsutgift för egendomen som övergått. Övriga avdragbara utgifter än anskaffningsutgifterna som övergått dras av i aktiebolagets beskattning på samma sätt som de skulle ha dragits av vid landskapets beskattning.

Korrigeringsposter enligt 5 a § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) som hänför sig till de överförda tillgångarna och reserver som hänför sig till den överförda verksamheten räknas som skattepliktig inkomst vid beskattningen av aktiebolaget på samma sätt som de skulle ha räknats som inkomst vid beskattningen av landskapet.

Vid beskattningen av aktier som erhållits som vederlag räknas som avdragbar anskaffningsutgift det belopp av de överförda tillgångarna som inte dragits av vid beskattningen, minskat med beloppet av de överförda skulderna och reserverna.

37 §

Fastställande av anskaffningsutgift i vissa fall

Som anskaffningsutgift som inte dragits av vid beskattningen för anläggningstillgångar och andra tillgångar som varit i bruk i verksamhet som var skattefri innan denna lag trädde i kraft, och som belopp som inte dragits av vid beskattningen av utgifter med lång verkningstid betraktas bokföringsvärdet av tillgångar och utgifter med lång verkningstid enligt bokslutet för den räkenskapsperiod som utgår den 31 december 2018.

5 kap.

Landskapens servicecenter

38 §

Grundande av servicecenter

Staten vidtar de åtgärder grundandet av landskapens servicecenter som avses i 16 kap. i landskapslagen kräver. Servicecentrens aktier och bestämmanderätten överläts till landskapen före den x xx 201x.

Med avvikelse från det som anges i 1 mom. blir x procent av aktierna i IKT-servicecentret kvar i statens ägo.

Staten har aktier med särskild rösträtt som fastställts i bolagsordningen för alla servicebolagen som anges i landskapslagen. Aktierna ger staten rätt att förhindra att bolagsordningen ändras och att aktier i bolaget överläts till andra utan statens samtycke samt en starkare rätt att besluta om aktiekapitalet och om maximibeloppen för finansiering i form av främmande kapital. Av de aktier staten äger har aktierna med särskild rösträtt rätt att i ärenden som fastställs i bolagsordningen kräva att ett ärende som hör till bolagets styrelse behandlas av bolagsstämman. Bolagsstämmans beslut förutsätter då att majoriteten av aktierna med särskild rösträtt förordar beslutet.

39 §

Fördelning av aktier mellan landskapen

Aktierna i servicecentren som landskapen får i sin ägo fördelas mellan landskapen i förhållande till deras invånarantal. Som invånarantal räknas invånarantalet i kommunerna som hör till landskapen den 31 december 2017.

40 §

Anskaffning av service under en övergångsperiod

Servicecentren kan skaffa service som hör till deras produktionsansvar av kommuner, samkommuner och när denna lag träder i kraft av privata eller offentligrättsliga serviceproducenter som producerar service för kommuner och samkommuner utan konkurrensutsättning från och med 2019 högst till utgången av 2022.

6 kap.

Kommunernas inkomstskattesatser under en övergångsperiod

41 §

Kommunens inkomstskattesats 2019—2021

Kommunfullmäktige kan besluta att inkomstskattesatsen för 2019 är inkomstskattesatsen för 2018 minskad med 12,30 procentenheter. Inkomstskattesatsen som kommunfullmäktige fastställer för 2020 får vara högst 0,5 procentenheter högre än inkomstskattesatsen för 2019. In-

komstskattesatsen som kommunfullmäktige fastställer för 2021 får vara högst 1,0 procentenhet högre än inkomstskattesatsen för 2019.

Kommunfullmäktige får med avvikelse från det som anges i 1 mom. höja inkomstskattesatsen för 2020 och 2021 om det är nödvändigt för att trygga kommunens likviditet och om den inte kan tryggas i tillräcklig grad genom att minska på utgifterna, genom att låna eller genom att vidta andra åtgärder.

7 kap.

Övergångsperiod för bolagisering

42 §

Bolagisering

Landskapet ska bilda dotterbolag till social- och hälsovårdsbolaget inom landskapets serviceinrättning som avses i 22 § 2 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Dotterbolagen ska producera tjänster med lagstadgad omfattande valfrihet så att bolagiseringen enligt lagen om ordnande är klar senast den 31 december 2020.

8 kap.

Särskilda bestämmelser

43 §

Förändringsstöd

Social- och hälsovårdsministeriet, finansministeriet och inrikesministeriet stöder kommunerna och samkommunerna samt de landskap som ska inrättas i beredningen och genomförandet av reformen. Institutet för hälsa och välfärd deltar för sin del i beredningen och genomförandet genom att ge experthjälp.

Landskapen som ska inrättas anvisas ekonomiskt förändringsstöd för 2017–2018 inom gränserna för det anslag som anvisas för uppgiften i statsbudgeten.

44 §

Ändringssökande

Ändring i beslut av landskapet och det temporära organet som avses i 6 § får sökas på det sätt som föreskrivs om begäran om omprövning och landskapsbesvär i 16 kap. i landskapslagen.

Beslut som har fattats av en statlig myndighet med stöd av denna lag får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

45 §

Lagar som upphävs

Genom denna lag upphävs:
1) folkhälsolagen (66/1972),

- 2) lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989),
- 3) lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården (733/1992),
- 4) räddningslagen (379/2011) och
- 5) lagen om statsunderstöd till det lokala räddningsväsendet (1122/2003).

46 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 201 . Lagens 45 § träder dock i kraft först den 1 januari 2019.

4.

Lag

om landskapens finansiering

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Med stöd av denna lag beviljas landskapen statlig finansiering för att täcka kostnaderna för de uppgifter för vilka de har organiseringsansvar. Närmare bestämmelser om landskapens uppgifter finns i 2 kap. 6 § i landskapslagen.

Denna lag tillämpas inte i landskapet Åland.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) landskap ett sådant landskap som avses i 1 § i landskapslagen (/),
- 2) grundpris den kalkylerade grund per invånare som används som underlag för de kalkylerade kostnader som landskapets statliga finansiering baserar sig på eller det pris per invånare som används som grund för bestämmandet av landskapets statliga finansiering,
- 3) landskapsindex ett index som beräknas på basis av den årliga förändringen i det allmänna förtjänstnivåindexet, konsumentprisindexet och landskapsarbetsgivarens socialskyddsavgifter,
- 4) finansår det kalenderår för vilket statlig finansiering beviljas,
- 5) befolkningstäthet landskapets invånarantal per landkvadratkilometer vid utgången av året före det år som föregått finansåret,
- 6) person med ett främmande språk som modersmål den som anmält till det befolkningsdatasystem som avses i 3 § i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (661/2009) att hans eller hennes modersmål är något annat än finska, svenska eller samiska,
- 7) arbetsoförmögen den som får sjukpension enligt 12 § i folkpensionslagen (568/2007) eller invalidpension enligt 35 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006), 32 § i pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) eller 32 § i lagen om pension för företagare (1272/2006),
- 8) person som fullgjort den lägsta utbildningen den som inte avlagt examen efter den grundläggande utbildningen,
- 9) icke sysselsatt den som får en förmån enligt 2 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) eller får sådant stöd för hemvård av barn som avses i 2 § 3 punkten i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996) eller är fånge enligt fängelselagen

(767/2005) eller fullgör beväringstjänst enligt 2 § 2 mom. i värnpliktslagen (1438/2007) eller skyldig att fullgöra civiltjänst med stöd av 2 § 1 punkten i civiltjänstlagen (1446/2007) eller är studerande i huvudsyssla enligt 1 § i lagen om studiestöd (65/1994) eller är läropliktig enligt 25 § i lagen om grundläggande utbildning (628/1998) eller av något annat skäl inte står till arbetsmarknadens förfogande,

10) person som inte lever i parförhållande den vars civilstånd enligt befolkningsdatasystemet är något annat än gift eller i registrerat partnerskap enligt 13 § 5 mom. i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (661/2009) och

11) utkomststöds klient den som får utkomststöd enligt 2 § i lagen om utkomststöd (1412/1997).

2 kap.

Principer för den statliga finansieringen

3 §

Den statliga finansieringen till landskapen

Landskapen beviljas, så som närmare föreskrivs nedan, statlig finansiering på grundval av en andel som betalas per invånare och en andel som grundar sig på faktorer som beskriver behovet av tjänster. Viktningen för den andel av den statliga finansieringen som betalas per invånare är 10 procent, viktningen för de faktorer som beskriver behovet av tjänster är 89 procent och viktningen för främjande av hälsa och välfärd är 1 procent.

Varje landskap beviljas statlig finansiering till ett belopp som fås genom addering av de kalkylerade kostnaderna för social- och hälsovården enligt 8 § och de kalkylerade kostnaderna för de andra uppgifter som avses i 14 §.

Staten kan bevilja landskapen kortfristiga lån eller statsborgen enligt vad som föreskrivs särskilt.

4 §

Landskapets rätt att besluta om användningen av finansieringen

Med stöd av sin självstyrelse beslutar landskapet om hur den statliga finansieringen ska allokeras vid skötseln av uppgifterna.

Landskapen har enligt vad som särskilt föreskrivs rätt att ta ut klient- och användningsavgifter för användningen av de tjänster de ordnar och bestämma om användningen av avgiftsinkomsterna.

Närmare bestämmelser om finansieringen av landskapens investeringar finns i 12 § i landskapslagen (xx/xxxx).

5 §

Kostnader som läggs till grund för den statliga finansieringen

Som grund för den statliga finansieringen används landskapens faktiska driftskostnader med avdrag för de klient- och användaravgifter som landskapen tagit ut.

En förändring i omfattningen eller arten av de uppgifter för vilka landskapen har organisationsansvaret beaktas om den följer av en lag eller förordning som gäller uppgiften i fråga, av

sådana föreskrifter från en statlig myndighet som grundar sig på lag eller förordning eller av statsbudgeten.

6 §

Justering av den statliga finansieringen

Nivån för den statliga finansieringen för finansåret bestäms årligen genom justering av grunderna för de kalkylerade kostnader som avses i 8 och 10—14 § med beaktande av de senaste uppgifterna om de faktiska kostnaderna och det uppskattade sammanlagda beloppet av de klient- och användningsavgifter som landskapen tar ut.

De faktiska kostnaderna beaktas upp till det belopp vid vilket den årliga ökningen av de driftskostnader som avses i 5 § 1 mom. motsvarar högst procenttalet för den faktiska förändringen av landskapsindexet med ett tillägg på 0,5 procentenheter. För den del som överskrider det belopp som avses ovan beaktas de faktiska kostnaderna om det är nödvändigt för att trygga tillgången till basservice eller om kostnaderna följer av uppgifter som avses i 5 § 2 mom. Vid bedömningen av huruvida tillgången till basservice är tryggad eller inte beaktas den faktiska utvecklingen av tillgången till basservice och uppskattningarna av problemen med tillgången samt landskapens möjligheter att genomföra ändringar i ekonomin och verksamheten.

Vid justeringen av den statliga finansieringen beaktas den uppskattade förändringen i kostnadsnivån, vilken bestäms utifrån landskapsindexet.

Det sammanlagda beloppet av landskapets klient- och användningsavgifter justeras årligen med beaktande av de senaste tillgängliga uppgifterna om landskapets klient- och användningsavgiftsinkomster och enligt vad som föreskrivs i 2 § 2 mom. i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

7 §

Statlig finansiering till landskap som befinner sig i ekonomiska svårigheter

Ett landskap kan beviljas statligt lån eller statsborgen för att åtgärda likviditetsproblem.

Om landskapets ekonomiska svårigheter är långvariga och hotar äventyra de ekonomiska och till ordnandet av social- och hälso-tjänsterna anknyttande förutsättningarna att klara av sina uppgifter och ett lån eller statsborgen enligt 1 mom. inte kan anses vara ett tillräckligt eller ändamålsenligt medel att lösa landskapets ekonomiska svårigheter, kan landskapet beviljas statsunderstöd enligt statsunderstödslagen (688/2001), i det fall att det kan anses nödvändigt för att trygga de tjänster landskapet ordnar.

3 kap.

Finansieringen av social- och hälsovårdens uppgifter

8 §

Den kalkylerade statliga finansieringen till landskapet

Den kalkylerade finansieringen till landskapet bildas genom addering av de inkomster som fås genom att det per invånare bestämda grundpriset för social- och hälsovården multipliceras med landskapets invånarantal och de per åldersgrupp bestämda grundpriserna för social- och hälsovården multipliceras med antalet invånare i landskapet per åldersgrupp.

Till det belopp som fås enligt bestämmelserna i 1 mom. läggs en kalkylerad finansiering som fastställs på grundval av de behovsfaktorer som beskriver användningen av social- och hälsovårdstjänster och äldreomsorg samt på grundval av antalet personer med främmande språk som modersmål, befolkningstätheten och främjandet av hälsa och välfärd.

Grundpriserna för den kalkylerade finansieringen per åldersgrupp bestäms särskilt enligt följande:

- 1) 0—5 år,
- 2) 6 år,
- 3) 7—12 år,
- 4) 13—15 år,
- 5) 16—18 år,
- 6) 19—64 år,
- 7) 65—74 år,
- 8) 75—84 år och
- 9) 85 år och äldre.

Vid bestämmandet av den finansiering av social- och hälsovården som grundar sig på åldersgrupper och användningen av tjänster tillämpas följande uppgiftsspecifika viktningar:

hälso- och sjukvård	58,02 procent,
äldreomsorg	22,19 procent och
socialvård	19,80 procent.

9 §

Viktkoefficienter för åldersgrupperna och de behovsfaktorer som beskriver användningen av service

Hälso- och sjukvården omfattar följande kostnadsfaktorer med följande viktkoefficienter:

Aldersgrupper:	
0—5 år	0,66
6 år	0,42
7—12 år	0,58
13—15 år	0,82
16—18 år	0,61
19—64 år	0,25
65—74 år	0,61
75—84 år	0,88
85 år och äldre	1,20

Behovsfaktorer som beskriver användningen av tjänster:	
diabetes	0,54
epilepsi	0,93
psykoser	6,50
reumatism	0,80
bronkialastma	0,45
blodtryckssjukdomar	0,34
koronarkärlssjukdom	0,72
Crohns sjukdom	0,81
demens	0,67
cancerformer	2,87

neurologiska sjukdomar	1,08
hjärtarytmier	1,10
arbetsförmögen, under 55 år	3,32
lägsta utbildning, 20 år och äldre	0,16
icke sysselsatt, 18—64 år	0,45
lever inte i parförhållande, 80 år och äldre	0,30
kvinnor	

Äldreomsorgen omfattar följande behovsfaktorer vars viktkoefficienter är :

Åldersgrupper:	
65—74 år	0,01
75—84 år	0,43

Behovsfaktorer som beskriver användningen av tjänster:	
diabetes	0,21
epilepsi	1,04
psykos	2,05
demens	3,67
neurologiska sjukdomar	1,36
hjärtarytmier	0,37
kvinnor, 85 år och äldre	2,79
män, 85 år och äldre	1,68
lever inte i parförhållande, 80 år och äldre	0,94

Socialvården omfattar följande behovsfaktorer vars viktkoefficienter är :

Åldersgrupper:	
0—5 år	0,62
6 år	0,78
7—12 år	1,41
13—15 år	3,99
16—18 år	3,61
19—64 år	-0,1
65—74 år	0,58
75—84 år	1,26
85 år och äldre	3,48

Behovsfaktorer som beskriver användningen av tjänster:	
arbetsförmögen, under 55 år	11,28
lägsta utbildning, 20 år och äldre	0,77
utkomststödsklient	0,97
icke sysselsatt, 18—64 år	0,65

10 §

Behovskoefficient för social- och hälsovården

Behovskoefficienten för den statliga finansieringen av social- och hälsovården beräknas på grundval av de uppgiftsspecifika viktningar som avses i 8 § 4 mom. och de i 9 § avsedda behovsfaktorer som beskriver användningen av tjänster.

De kalkylerade kostnader som fastställs på grundval av behovskoefficienten för social- och hälsovården fås genom att det till behovet anknytande grundpris som beskriver användningen av social- och hälso-tjänster multipliceras med landskapets invånarantal och landskapets behovskoefficient för social- och hälsovården.

Vid fastställandet av behovskoefficienten för social- och hälsovården används de i 9 § nämnda statistiska uppgifterna om behovsfaktorerna för social- och hälsovården och äldreomsorgen som Pensionsskyddscentralen, Folkpensionsanstalten, Institutet för hälsa och välfärd och Statistikcentralen tillhandahåller för året före det år som föregått finansåret.

11 §

Koefficient för främjande av hälsa och välfärd

Landskapets finansiering för främjande av hälsa och välfärd beräknas genom att det per invånare bestämda grundpriset för främjande av hälsa och välfärd multipliceras med landskapets invånarantal och landskapets koefficient för främjande av hälsa och välfärd.

Landskapets koefficient för främjande av hälsa och välfärd bestäms på grundval av dels de indikatorer som beskriver landskapets verksamhet i syfte att främja hälsa och välfärd, dels de indikatorer som beskriver resultaten av verksamheten. Såväl verksamheten som resultaten är vid beräkningen av koefficienterna viktade till 50 procent.

Vid beräkningen av koefficienten används befolkningsdatasystemets uppgifter om befolkningsmängderna vid det årsskifte som föregår finansåret och statistiska uppgifter från Institutet för hälsa och välfärd, Statistikcentralen och arbets- och näringsministeriet för året före det år som föregått finansåret och året före det året. Vid fastställandet av koefficienten används de senaste tillgängliga uppgifterna. Om det inte finns några som helst uppgifter tillgängliga, ges landskapet i samband med beräkningen det lägsta möjliga värdet för den ifrågavarande uppgiften.

12 §

Befolkningstäthetskoefficient

Landskapets befolkningstäthetskoefficient beräknas genom att den genomsnittliga befolkningstätheten i hela landet divideras med landskapets befolkningstäthet. När koefficienten beräknas används befolkningsdatasystemets uppgifter om invånarantal från det årsskifte som föregår finansåret och Statistikcentralens uppgifter om landarealen.

Landskapets finansiering på grundval av befolkningstätheten beräknas genom att det per invånare bestämda grundpriset för befolkningstätheten multipliceras med landskapets invånarantal och befolkningstäthetskoefficient.

13 §

Främmandespråskoefficient

Landskapets främmandespråskoefficient beräknas genom att andelen invånare med främmande språk som modersmål i landskapet divideras med den genomsnittliga andelen invånare med främmande språk som modersmål för hela landet. När koefficienten beräknas används befolkningsdatasystemets uppgifter om antalet personer med främmande språk som modersmål under året före det år som föregått finansåret.

Landskapets finansiering på grundval av personer med främmande språk som modersmål beräknas genom att det per invånare bestämda grundpriset för personer med främmande språk som modersmål multipliceras med landskapets invånarantal och främmandespråskoefficient.

4 kap.

Finansieringen av landskapens övriga uppgifter

14 §

Grundpris per invånare

Finansieringen av landskapets andra uppgifter än de som föreskrivs i 3 kap. beräknas genom att det per invånare bestämda grundpriset för landskapets andra uppgifter multipliceras med landskapets invånarantal.

5 kap.

Administrering, beviljande och utbetalning av den statliga finansieringen

15 §

Administrering av den statliga finansieringen

Finansministeriet bereder i samråd med de ministerier som svarar för landskapens lagstadgade uppgifter de inverkningsförändringar i landskapens lagstadgade uppgifter som grunderna för den statliga finansieringen med avseende på beredningen av statsbudgeten.

De procentandelar för allokeringen av finansieringen som avses i 3 § 1 mom., de uppgiftspecifika viktningar som avses i 8 § 4 mom., de viktkoefficienter för behovsfaktorer som avses i 9 § och viktningen av de indikatorer som avses i 11 § 2 mom. justeras med högst fyra års mellanrum efter det att lagen trätt i kraft.

16 §

Beviljande och utbetalning av den statliga finansieringen

Finansministeriet beviljar landskapet statlig finansiering utan ansökan senast före utgången av året före finansåret.

Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning betalar ut den statliga finansieringen i jämnstora poster månatligen från finansårets ingång, senast den 11 dagen i varje månad. Finansministeriet ger in de uppgifter till servicecentret som behövs för utbetalning av de eurobelopp som avses i 1 mom.

17 §

Rättelse av räknefel

Finansministeriet kan självt eller på ansökan rätta räknefel i beslut och uppgifter som avses i denna lag.

18 §

Betalning av utebliven förmån

Om det efter den tid för framställning av rättelseyrkande som anges i 24 § framkommer uppgifter som inte tidigare har varit kända och om landskapet på grund av detta inte har fått sådan statlig finansiering som det enligt lag hade haft rätt till, ska det uteblivna beloppet betalas till landskapet. På beloppet ska betalas en årlig ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen (633/1982) från ingången av den månad då den statliga finanseringen borde ha betalats.

Om den uteblivna statliga finanseringen har liten betydelse och utgifterna för betalningen av den inte skulle stå i proportion till sakens ekonomiska betydelse, betalas finanseringen dock inte.

Finansministeriet får besluta att utebliven finansiering betalas senare i samband med utbetalningen av följande statliga finansering.

19 §

Återbetalning av grundlös förmån

Om ett landskap utan grund har fått statlig finansiering enligt denna lag, ska finansministeriet bestämma att det överbetalda beloppet ska återbetalas. På det belopp som återbetalas tas en årlig ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen (633/1982) ut räknat från ingången av den månad under vilken den statliga ersättningen har betalats.

Om den statliga finansiering som ska återbetalas är liten eller om det ska anses vara oskäligt att kräva återbetalning eller ta ut ränta, behöver det inte bestämmas att finansieringen ska återbetalas.

Finansministeriet får besluta att finansiering som ska återbetalas avdras senare i samband med utbetalningen av följande statliga finansering.

20 §

När betalningsskyldigheten upphör

Skyldigheten att betala utebliven statlig finansiering eller att återbetala grundlös finansiering upphör inom fem år från utgången av det finansår då den statliga finanseringen borde ha betalats eller betalades.

6 kap

Särskilda bestämmelser

21 §

Bestämmande av den statliga finansieringen när en kommun överförs till ett annat landskap

Om en kommun överförs till ett annat landskap beräknas den statliga finansieringen till det utvidgade landskapet, i fråga om den kommun med vilken landskapet utvidgas, på basis av de uppgifter som ligger till grund för bestämmandet av den statliga finansieringen för det landskap som minskar det år då ändringen träder i kraft.

22 §

Vite

Om ett landskap vid ordnandet av offentliga serviceuppgifter har underlåtit att uppfylla en förpliktelse om vilken det föreskrivs eller bestäms i lag eller med stöd av lag, kan regionförvaltningsverket ålägga landskapet att vid vite uppfylla förpliktelsen. Bestämmelser om föreläggande och utdömande av vite finns i viteslagen (1113/1990).

23 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Närmare bestämmelser om de grundpriser som avses i 8 och 10—14 § fastställs genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet föreskrivs dessutom närmare om de indikatorer som utgör bestämningsgrund för den koefficient för främjande av hälsa och välfärd som avses i 11 § och om indikatorernas viktcoefficienter och om de statistiska uppgifter som ska användas vid beräkningen. Genom förordning av statsrådet kan det föreskrivas om beräkning av den justering av kostnadsnivån som avses i 6 § 2 mom. och det landskapsindex om vilket det föreskrivs i 6 § 3 mom.

7 kap

Ändringssökande

24 §

Omprövningsförfarande

Ett landskap som inte nöjer sig med ett beslut av finansministeriet som gäller beviljande av statlig finansiering har rätt att inom tre månader från delfäendet av beslutet framställa en skriftlig begäran om omprövning hos finansministeriet. En anvisning för begäran om omprövning ska fogas till beslutet.

25 §

Överklagande

Beslut som meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

Andra beslut som meddelats med stöd av denna lag än de som anges i 1 mom. får inte överklagas genom besvär.

8 kap

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

26 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

Lagens 11 § tillämpas från och med den 1 januari 2022.

Åtgärder som behövs för beviljande och utbetalning av statlig finansiering till landskapet för finansåret 2019 får vidtas före denna lags ikraftträdande.

27 §

Bestämmande av den statliga finansieringen för 2019

Den nationella nivån för den statliga finansieringen 2019 motsvarar på det sätt som föreskrivs i 3 § 1 mom. de sammanlagda kostnaderna för ordnandet av landskapens lagstadgade uppgifter. Kostnaderna för de lagstadgade uppgifterna beaktas, i enlighet med 5 § 2 mom. och 6 § 3 mom., på så sätt att utgångspunkten är kostnaderna för de motsvarande uppgifterna 2016 justerade enligt den uppskattade förändringen i kostnadsnivån.

Den statliga finansieringen till varje landskap motsvarar det sammanlagda beloppet för kostnaderna för de lagstadgade uppgifter som hör till de kommuner som ingår i landskapet.

28 §

Bestämmande av den statliga finansieringen för 2020—2023

Den statliga finansieringen till varje landskap fastställs

1) år 2020 på så sätt att 80 procent av finansieringen bestäms på grundval av de senaste tillgängliga kostnaderna för ordnandet av landskapets lagstadgade uppgifter enligt 27 § 1 mom. och 20 procent på grundval av de kalkylerade kostnader som avses i 3 och 4 kap.,

2) år 2021 på så sätt att 60 procent av finansieringen bestäms på grundval av de senaste tillgängliga kostnaderna för ordnandet av landskapets lagstadgade uppgifter och 40 procent på grundval av de kalkylerade kostnader som avses i 3 och 4 kap.,

3) år 2022 på så sätt att 40 procent av finansieringen bestäms på grundval av de senaste tillgängliga kostnaderna för ordnandet av landskapets lagstadgade uppgifter och 60 procent på grundval av de kalkylerade kostnader som avses i 3 och 4 kap. och

4) år 2023 på så sätt att 20 procent av finansieringen bestäms på grundval av de senaste tillgängliga kostnaderna för ordnandet av landskapets lagstadgade uppgifter och 80 procent på grundval av de kalkylerade kostnader som avses i 3 och 4 kap.

Lagens 6 § tillämpas på bestämmandet av totalnivån på den statliga finansieringen för 2020—2023.

29 §

Undantagsbestämmelse om nivån på den statliga finansieringen för 2020—2021

Avvikande från bestämmelsen i 6 § 2 mom. beaktas de faktiska kostnaderna upp till det belopp vid vilket den årliga ökningen av de driftskostnader som avses i 5 § 1 mom. motsvarar högst procenttalet för den faktiska förändringen av landskapsindexet med ett tillägg på 1 procentenhet.

5.

Lag

om landskapsindelning

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Landskapsindelning

Finland ska vara indelat i självstyrande landskap på det sätt som landskapslagen (/) föreskriver.

Ett landskap ska bestå av ett enhetligt område som utgör en funktionell helhet. Varje landskap ska bestå av minst två kommuner.

Bestämmelser om landskapsindelningen när landskap bildas finns i införelagen (/). Bestämmelser om ändring i landskapsindelningen utfärdas genom lag och beslut om sådana ändringar ska fattas av statsrådet i enlighet med denna lag.

2 §

Ändring i landskapsindelningen

I denna lag avses med ändring i landskapsindelningen sammanslagning av landskap eller överföring av en kommun från ett landskap till ett annat.

Med sammanslagning av landskap avses en ändring i landskapsindelningen där

- 1) ett eller flera landskap upplöses och går samman med ett existerande landskap,
- 2) flera landskap upplöses och går samman genom att ett nytt landskap bildas, eller
- 3) ett landskap upplöses och delas upp mellan två eller flera landskap.

Landskapsindelningen kan också ändras på ett sådant sätt att en kommun överförs från ett landskap till ett annat utan att antalet landskap förändras (överföring av en kommun).

3 §

Hur landskapsindelningen påverkar statsförvaltningen

Om inte något annat följer av särskilda skäl ska verksamhetsområdena för de statliga myndigheterna grunda sig på landskapsindelningen så att ett verksamhetsområde utgörs av ett eller flera landskap eller, om området är mindre än ett landskap, så att det helt och hållet ligger inom ett och samma landskap.

4 §

Hur ändringar i kommunindelningen ska beaktas

Om en kommun upplöses till följd av en sammanslagning av kommuner enligt kommunstrukturlagen (1698/2009) ska statsrådet i enlighet med 35 § i den lagen bestämma till vilket landskap den nya kommunen ska höra.

2 kap.

Ändring i landskapsindelningen

5 §

Villkor för en ändring i landskapsindelningen

Landskapsindelningen kan ändras, om de berörda landskapen efter ändringen uppfyller villkoren i 1 § 2 mom. och ändringen förbättrar

- 1) landskapens funktionella och ekonomiska förutsättningar att svara för att service ordnas och produceras eller på annat sätt främjar landskapets funktionsförmåga,
- 2) servicen eller levnadsförhållandena för landskapens invånare,
- 3) näringarnas verksamhetsmöjligheter, eller
- 4) samhällsstrukturens funktionsduglighet.

När landskapsindelningen ändras ska i språkligt hänseende förenliga områden eftersträvas så att den finskspråkiga och den svenskspråkiga befolkningens rätt att få service på det egna språket tillgodoses enligt lika grunder.

6 §

Hur en ändring i landskapsindelningen inleds

En framställning om ändring i landskapsindelningen får göras av ett landskap eller en kommun som berörs av ändringen. Framställningen ska ges in till finansministeriet.

Finansministeriet kan inleda en ändring i landskapsindelningen genom att bestämma att en utredning om landskapsindelningen enligt 8 § ska genomföras.

När det gäller landskap som varit föremål för ett utvärderingsförfarande enligt 109 § i landskapslagen kan en utredning om landskapsindelningen också inledas på förslag av den utvärderingsgrupp som avses i den paragrafen.

7 §

Innehållet i en framställning om ändring i landskapsindelningen

En framställning om ändring i landskapsindelningen som gjorts av ett landskap eller en kommun ska innehålla en motivering till varför indelningen behöver ändras och en redogörelse för hur villkoren för en ändring i 5 § uppfylls.

En gemensam framställning om sammanslagning från flera landskap ska åtföljas av ett överensstämmande beslut av berörda landskapsfullmäktige och en tillhörande utredning om

- 1) hur och när ändringen i landskapsindelningen avses ske,
- 2) principerna för hur förvaltningen ordnas i det nya landskap som bildas genom sammanslagningen,

- 3) namnet på det nya landskapet,
- 4) principerna för samordning av servicesystemen i de landskap som går samman,
- 5) de allmänna principerna för hur det nya landskapets ekonomi ska skötas,
- 6) hur invånarnas möjligheter att påverka och delta ska förverkligas i det nya landskapet.

En framställning om ändring i landskapsindelningen ska beredas i samarbete med företrädare för personalen på det sätt som föreskrivs i lagen om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och landskap (449/2007).

8 §

Förordnande av en utredning om landskapsindelningen

Finansministeriet kan bestämma att en utredning om landskapsindelningen ska genomföras. För detta syfte tillsätter ministeriet en eller flera personer för att utreda landskapsindelningen (utredare) efter att ha hört de berörda landskapen och den kommun som föreslås bli överförd.

Det kan bestämmas att en utredning om landskapsindelningen ska genomföras

- 1) på initiativ av finansministeriet,
- 2) på framställning av ett landskap eller en kommun,
- 3) om minst 20 procent av de röstberättigade invånarna i ett landskap gör en framställning om genomförande av en sådan utredning,
- 4) på framställning av den utvärderingsgrupp som avses i 109 § i landskapslagen.

9 §

Genomförande av en utredning om landskapsindelningen

Landskapen ska delta i en utredning om landskapsindelningen och i beredningen av utredarens förslag. Utredaren ska ta fram ett förslag till ändring i landskapsindelningen och antingen ett förslag till utredning som gäller sammanslagning av landskap enligt 7 § 2 mom. eller ett förslag till en sådan ekonomisk uppgörelse mellan de berörda landskapen som gäller överföring av en kommun och som avses i 19 §.

Om utredaren på grundval av utredningen anser att landskapsindelningen behöver ändras, ska utredaren lägga fram ett förslag om ändring i landskapsindelningen för fullmäktige i de landskap och i den kommun som berörs av ändringen. Fullmäktige i de landskapen och i den kommunen ska behandla förslaget.

Utredaren ska ge in sitt förslag till ändring i landskapsindelningen till finansministeriet och till det foga utlåtandena om sitt förslag från fullmäktige i de landskap och i den kommun som berörs av ändringen.

Kostnaderna för genomförande av utredningen ska betalas av statens medel.

För utredaren gäller i tillämpliga delar vad 17 § i kommunstrukturlagen (1698/2009) föreskriver om kommunindelningens utredarens ställning. Den som utreder landskapsindelningen har trots sekretessbestämmelserna rätt att av myndigheterna få för sitt uppdrag behövliga uppgifter om förvaltningen och ekonomin i landskapen, de sammanslutningar som hör till landskapskoncernen, landskapens serviceinrättningar och de sammanslutningar som hör till inrättningskoncernen samt annan hjälp.

10 §

Förutsättningar för beslutsfattande

Statsrådet beslutar efter föredragning från finansministeriet om en ändring i landskapsindelningen. Beslutet får fattas om villkoren i 5 § för en ändring är uppfyllda.

Ett beslut om sammanslagning av landskap kräver också att sammanslagningen bygger på en gemensam framställning från de landskap som går samman eller på ett förslag från utredaren som fullmäktige i de landskap som går samman har godkänt. Beslut om sammanslagning i fråga om ett landskap som varit föremål för ett utvärderingsförfarande kan fattas på utredarens framställning trots motstånd från landskapsfullmäktige. Bestämmelser om förutsättningarna för ett utvärderingsförfarande finns i 110 § i landskapslagen och i 20 § i lagen om ordnandet av social- och hälsovården (/).

När finansministeriet bereder ett beslut om ändring i landskapsindelningen ska det höra de berörda landskapen och kommunerna och även utreda hur ändringen påverkar de statliga myndigheternas verksamhetsområden och de regionindelningar som tillämpas i Europeiska unionens verksamhet.

11 §

Beslut om ändring i landskapsindelningen

Beslut om ändring i landskapsindelningen ska fattas före utgången av juni månad året före det år då ändringen träder i kraft. Om det förrättas landskapsval under året före det år då en ändring i landskapsindelningen träder i kraft ska ändringsbeslutet fattas före utgången av året före valåret.

En ändring i landskapsindelningen ska bestämmas att träda i kraft vid ingången av ett kalenderår. En sådan ändring i landskapsindelningen som gäller överföring av kommun ska bestämmas att träda i kraft vid ingången av kalenderåret efter det år då landskapsval förrättas nästa gång.

Beslut om ändring i landskapsindelningen ska publiceras i Finlands författningssamling och sändas för kungörelse i de landskap som berörs av ändringen på det sätt som tillkännagivanden från landskapet offentliggörs i det berörda landskapet. Beslut om förkastande av en ändring i landskapsindelningen ska delges den som gjort framställningen särskilt.

3 kap.

Bildande av landskapsförvaltningen

12 §

Bildande av landskapsfullmäktige under valperioden

Efter det att statsrådet fattat beslut om sammanslagning av landskap ska fullmäktige i de landskap som går samman inom sig välja ledamöter och ersättare till fullmäktige i det nya landskapet för mandattiden till landskapsvalperiodens slut.

Antalet ledamöter som väljs till fullmäktige i det nya landskapet ska motsvara det minsta antal ledamöter som föreskrivs i 18 § i landskapslagen och som bestäms utifrån invånarantalet. Ledamöter ska väljas från alla landskap som går samman i förhållande till deras invånarantal. Andelen röster för de grupper som är företrädna i landskapsfullmäktige ska vid valet motsvara den andel röster som de olika grupper som är företrädna i fullmäktige i de landskap som går

samman fått inom det nya landskapets område vid landskapsvalet med iakttagande av proportionalitetsprincipen enligt vallagen (714/1998).

13 §

Landskapsstyrelsen i ett nytt landskap

Ett i 12 § avsett landskapsfullmäktige i ett nytt landskap ska vid sitt första sammanträde välja medlemmar och ersättare till landskapsstyrelsen för det nya landskapet. Landskapsstyrelserna i de landskap som går samman ska gemensamt sammankalla det första fullmäktigesammanträdet i det nya landskapet och svara för förberedelserna inför sammanträdet.

Landskapsstyrelsen i det nya landskapet ska sörja för förberedelserna av landskapets verksamhet och förvaltning. Mandattiden för landskapsstyrelsen börjar genast när styrelsen har valts. Styrelsen väljer inom sig en ordförande och ett behövligt antal vice ordförande.

I fråga om det nya landskapets landskapsstyrelse gäller i övrigt i tillämpliga delar det som föreskrivs om landskapsstyrelsen.

14 §

Beaktande av en ändring i landskapsindelningen vid val

Om landskapsval förrättas under året före det år då en ändring i landskapsindelningen träder i kraft, ska valet förrättas i de landskap som berörs av ändringen med iakttagande av den nya landskapsindelningen.

När landskap går samman vid den tidpunkt som avses i 1 mom. ska en av de berörda landskapens landskapsvalnämnder kombinerad valnämnd fungera som landskapsvalnämnd enligt 12 a § i vallagen. Som ordförande för valnämnden fungerar ordförande i landskapsvalnämnden i den största av de landskap som går samman. På en sådan landskapsvalnämnds arbete tillämpas bestämmelserna i 12 b § i vallagen.

Om en sådan ändring i landskapsindelningen där ett landskap delas mellan två eller flera andra landskap och landskapet upplöses eller där en kommun överförs från ett landskap till ett annat träder i kraft vid den tidpunkt som avses i 1 mom., ska fullmäktige i det mottagande landskapet till landskapets landskapsvalnämnd förutom de medlemmar som enligt 12 a § i vallagen hör till nämnden välja en eller flera medlemmar eller ersättare, om förhållandet mellan det överförda områdets invånarantal och landskapets invånarantal förutsätter det.

15 §

Mandattiden för andra förtroendevalda och inledande av tjänsteinnehavarnas tjänsteutövning

Uppdragen för de förtroendevalda i de landskap som går samman upphör när ändringen i landskapsindelningen träder i kraft.

Förtroendevalda och tjänsteinnehavare i det nya landskapet börjar sköta sina uppdrag från och med en tidpunkt som det nya landskapsfullmäktige bestämmer, dock senast när ändringen i landskapsindelningen träder i kraft.

Det nya landskapets revisionsnämnd och revisorer granskar, utifrån beredning som gjorts av revisionsnämnderna och revisorerna i de landskap som går samman, förvaltningen och ekonomin i de landskapen för det år som föregick ändringen i landskapsindelningen, på det sätt som föreskrivs i 14 kap. i landskapslagen. Granskningen ska också gälla beredningen av ändringen i landskapsindelningen.

4 kap.

Konsekvenser av en ändring i landskapsindelningen

16 §

Personalens ställning

En sådan ändring i landskapsindelningen som leder till att de anställda får ny arbetsgivare ska betraktas som överlåtelse av rörelse.

17 §

Övergång av egendom och skulder vid landskapsupplösning

När landskap går samman övergår rättigheterna, tillstånden, egendomen, skulderna och förpliktelserna för ett landskap som upplöses till det nya landskapet.

18 §

Behörigheten för myndigheter i landskap som upplöses

Efter det att statsrådet fattat beslut om sammanslagning av landskap får myndigheterna i de landskap som upplöses inte besluta i ärenden som skulle ha betydande bindande verkningar för det nya landskapet. Myndigheterna i de landskap som upplöses får besluta i ärenden som skulle ha betydande bindande verkningar för det nya landskapet, om besluten inte kan framskjutas på grund av ärendets brådskande natur.

19 §

Verkställande av ekonomisk uppgörelse

Om en kommun överförs till ett annat landskap ska de berörda landskapen verkställa en ekonomisk uppgörelse som gäller landskapens egendom på det område som ändringen gäller, om inte detta med hänsyn till ändringens ringa verkningar eller av någon annan anledning ska anses onödigt.

Sådan arrenderätt eller någon annan nyttjanderätt i anknytning till fast egendom och sådan lös egendom med fast anknytning till den fasta egendomen som uteslutande eller huvudsakligen tjänar ordnandet av landskapets service för invånare som bor på den berörda kommunens område ska övergå till det landskap som området överförs till.

Landskapet ska ersätta det landskap som överlåter området för sådan egendom som avses i 2 mom. Ersättningsbeloppet ska beakta de förpliktelser och ekonomiska konsekvenser som ändringen medför för landskapen på det sätt som landskapen kommer överens om.

Annan egendom samt tillgångarna och skulderna för ett landskap som berörs av ändringen övergår till ett annat landskap endast om landskapen kommer överens om detta.

Delningen av egendom samt av skulder och förpliktelser mellan de landskap som berörs av ändringen får inte äventyra borgenärernas eller andra rättsinnehavares ställning. Är inte staten rättsinnehavare får inte ansvaret för förbindelsen överföras på ett annat landskap utan borgenärens eller någon annan rättsinnehavares samtycke.

5 kap.

Särskilda bestämmelser

20 §

Att söka ändring

Ett beslut av statsrådet som avser sammanslagning av landskap får genom besvär överklagas av ett landskap som berörs av ändringen och en medlem av landskapet och ett beslut som avser förkastande av en framställning om ändring av den som gjort framställningen.

Ett beslut av statsrådet som avser överföring av en kommun till ett annat landskap får genom besvär överklagas av ett landskap som berörs av ändringen, en medlem av landskapet, en kommun som berörs av ändringen och en medlem av kommunen.

Besvären ska lämnas till högsta förvaltningsdomstolen inom 30 dagar från det att beslutet om ändring i landskapsindelningen publicerats i Finlands författningssamling eller beslutet om förkastande av en framställning om ändring har delgetts dem som gjort framställningen. Högsta förvaltningsdomstolen ska behandla besvären i brådskande ordning.

Ett beslut av statsrådet som avser ändring i landskapsindelningen får verkställas innan det har vunnit laga kraft. Beslutet får dock inte börja verkställas, om högsta förvaltningsdomstolen förbjuder verkställigheten.

21 §

Särskild besvärsmätt i fråga om beslut av en landskapsmyndighet

Beslut av en landskapsmyndighet som har fattats efter det att ett sådant beslut av statsrådet som avser en ändring i landskapsindelningen har utfärdats, men innan ändringen har trätt i kraft, får överklagas på det sätt som anges i landskapslagen också på den grunden att beslutet strider mot grunderna för ändring i landskapsindelningen eller mot 18 § i denna lag. Också den landskapsstyrelse för det nya landskapet som avses i 13 § har besvärsmätt.

22 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den

Genom denna lag upphävs lagen om landskapsindelning (1159/1997). Landskapsindelningen enligt den lagen tillämpas till och med utgången av 2018.

6.

Lag

om statsandel för kommunal basservice

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på statsandel som beviljas för driftskostnader i fråga om sådana uppgifter för kommunerna (statsandelsåliggande) om vilka det föreskrivs i:

- 1) lagen om grundläggande utbildning (628/1998)
- 2) lagen om småbarnspedagogik (36/1973);
- 3) 4 och 5 § i lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre (980/2012)
- 4) lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996)
- 5) 11 och 12 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010)
- 6) 8 § 1 mom. 9 § 1 mom. och 10 § i socialvårdslagen (1301/2014)
- 7) 3a och 12 § i barnskyddslagen (417/2007)
- 8) 6, 7, 12 och 13 § i lagen om service och stöd på grund av handikapp (380/1987)
- 9) lagen om kommunernas miljövårdsförvaltning (64/1986)
- 10) 5 § i lagen om organisering av det förebyggande rusmedelsarbetet (523/2015)
- 11) tobakslagen (549/2016)
- 12) bibliotekslagen (908/1998)
- 13) lagen om kommunernas kulturverksamhet (728/1992)
- 14) lagen om grundläggande konstundervisning (633/1998)
- 15) 3 § i lagen om elev- och studerandevård (1287/2013)

Denna lag tillämpas på den ersättning (hemkommunsersättning) som en elevs hemkommun betalar till en annan kommun, till en samkommun eller till en registrerad sammanslutning eller stiftelse som fått tillstånd enligt lagen om grundläggande utbildning att ordna utbildning, till universitet eller till staten (utbildningsanordnare), om någon annan än elevens hemkommun ordnar förskoleundervisning och grundläggande utbildning för eleven.

Denna lag tillämpas inte i landskapet Åland.

2 §

Undantag från tillämpningsområdet

Med stöd av denna lag beviljas statsandel inte för driftskostnader som föranleds av

- 1) morgon- och eftermiddagsverksamhet som avses i 8 a kap. i lagen om grundläggande utbildning,
- 2) i 9 § i lagen om grundläggande utbildning avsedd förberedande undervisning som ordnas för invandrare före den grundläggande utbildningen,

- 3) påbyggnadsundervisning som avses i 5 § i lagen om grundläggande utbildning,
 - 4) i 46 § i lagen om grundläggande utbildning avsedd grundläggande utbildning för andra än läropliktiga,
 - 5) ordnande av grundläggande utbildning i internat,
 - 6) i 11 § 3 mom. i lagen om grundläggande konstundervisning avsedd undervisning som baserar sig på antalet undervisningstimmar,
 - 7) landskaps- och centralbiblioteksverksamhet som avses i 4 § i bibliotekslagen,
 - 8) kommuntillägg som avses i 20 § i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn,
- Denna lag tillämpas inte om förskoleundervisning och grundläggande utbildning ordnas utomlands.

Lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) innehåller bestämmelser om finansiering som utöver åldersklassbaserad statsandel beviljas för driftkostnaderna för undervisning som grundar sig på förlängd läroplikt enligt 25 § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning (628/1998) samt för grundläggande utbildning som ordnas i internat och i skolhem.

Finansiering som utifrån de uppgifter som avses i 1 mom. 3—5 och 7 punkten och 3 mom. beviljas enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet beaktas i den statsandelsprocent som avses i 19 §.

3 §

Förhållande till annan lagstiftning

Denna lag tillämpas på statsandelar och finansiering enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) på det sätt som särskilt bestäms i denna lag.

4 §

Definitioner

I denna lag avses nedan med

- 1) finansår det kalenderår för vilket statsandel beviljas,
- 2) grundpris den kalkylerade grund per invånare som används som underlag för de kalkylerade kostnader som kommunens statsandel baserar sig på eller det pris per invånare som används som grund för bestämmandet av kommunens statsandel,
- 3) befolkningstäthet kommunens invånarantal per landkvadratkilometer vid utgången av året före det år som föregått finansåret,
- 4) tvåspråkig kommun tvåspråkiga kommuner enligt 5 § i språklagen (423/2003),
- 5) kommun inom samernas hembygdsområde kommuner inom samernas hembygdsområde enligt 4 § i sättingslagen (974/1995),
- 6) skärgårdskommun kommuner som avses i 9 § i lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981),
- 7) person med ett främmande språk som modersmål den som anmält till det i 3 § i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster befolkningsdatalagen (661/2009) avsedda befolkningsdatasystemet att hans eller hennes modersmål är något annat än finska, svenska eller samiska,
- 8) samiskspråkig den som anmält till det i 3 § i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster befolkningsdatalagen (661/2009) avsedda befolkningsdatasystemet att hans eller hennes modersmål är samiska,
- 9) läropliktiga läropliktiga enligt 25 § i lagen om grundläggande utbildning samt

10) utbildningsbakgrund andelen 30—54-åringar som saknar examen efter grundstadiet av motsvarande åldersklass.

Med kommuninvånare avses i denna lag den vars hemkommun en kommun enligt lagen om hemkommun (201/1994) är.

Kommuninvånare och kommunens invånarantal samt åldersklasserna bestäms, om inte något annat föreskrivs i denna lag, enligt de uppgifter som vid utgången av året före det år som föregått finansåret finns i det befolkningsdatasystem som avses i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (661/2009).

2 kap.

Stasandelsgrunder, kalkylerade kostnader och tilläggsdelar

5 §

Statsandel för kommunal basservice

Som grunder för beräkning av statsandelen för kommunal basservice (statsandelsgrunder) används

- 1) de kalkylerade kostnaderna för de 1 § 1 mom. avsedda statsandelsåliggandena,
- 2) grunderna för bestämmande av kommunens tilläggsdelar på basis av arbetslöshet, fjärrort, främjande av välfärd och hälsa samt för kommuner inom samernas hembygdsområde.

Kommunen beviljas i statsandel för kostnaderna för ordnande av de statsandelsåligganden som avses i 1 § ett belopp som fås när de kalkylerade kostnaderna som bestäms enligt 6—11 § adderas och kommunens självfinansieringsandel enligt 19 § dras av från summan. Till det belopp som fås på detta sätt läggs de i 12—15 § avsedda tilläggsdelarna på basis av arbetslöshet, fjärrort, främjande av välfärd och hälsa samt för kommuner inom samernas hembygdsområde.

Bestämmelser om utjämning av statsandelen på basis av skatteinkomsterna finns i kap. 4 och om ökning och minskning av statsandelen i 5 kap.

6 §

Kalkylerade kostnader för statsandel för kommunal basservice

De kalkylerade kostnaderna för statsandelen för kommunal basservice fås genom addition av de produkter som fås när grundpriserna, angivna enligt åldersklass, multipliceras med antalet invånare i kommunen i respektive åldersklass. Till den på så sätt erhållna summan läggs kommunens kalkylerade kostnader som fastställts på grundval av främmande språk, tvåspråkighet, skärgårdskaraktär, befolkningstäthet och utbildningsbakgrund.

De kalkylerade kostnaderna för statsandelen för kommunal basservice bestäms separat för följande åldersklasser

- 1) 0—5-åringar;
- 2) 6-åringar;
- 3) 7—12-åringar;
- 4) 13—15-åringar;
- 5) 16-åringar och äldre.

7 §

Främmandespråskoefficient

Kommunens främmandespråskoefficient fås genom att räkna andelen invånare med främmande språk som modersmål av kommunens invånarantal och dividera den med motsvarande andel i hela landet. När koefficienten beräknas används befolkningsdatasystemets uppgifter om antalet personer med främmande språk som modersmål under året före det år som föregått finansåret.

Kommunens kalkylerade kostnader på grundval av inslaget av personer med främmande språk som modersmål beräknas genom att det per invånare bestämda grundpriset för inslaget av personer med främmande språk som modersmål multipliceras med kommunens invånarantal och främmandespråskoefficient.

8 §

Tvåspråkighet

Kommunens kalkylerade kostnader på grundval av tvåspråkigheten i tvåspråkiga kommuner beräknas genom att det per invånare bestämda grundpriset för tvåspråkigheten multipliceras med kommunens invånarantal och produkten multipliceras med 0,07. Till denna kostnad adderas ett belopp som fås genom att grundpriset för tvåspråkighet multipliceras med antalet svenskspråkiga i kommunen och produkten multipliceras med 0,93. Bestämmelser om kommuners tvåspråkighet finns i 5 § i språklagen (423/2003).

När koefficienten beräknas används befolkningsdatasystemets uppgifter om antalet svenskspråkiga invånare under året före det år som föregått finansåret.

9 §

Karaktär av skärgård

Kommunens kalkylerade kostnader på grundval av karaktären av skärgård i skärgårdskommuner beräknas genom att det per invånare bestämda grundpriset för karaktären av skärgård multipliceras med kommunens invånarantal.

För skärgårdskommuner där minst hälften av invånarna bor utan fast vägförbindelse till fastlandet beräknas kommunens kalkylerade kostnader på grundval av karaktären av skärgård genom att det per invånare bestämda grundpriset för karaktären av skärgård multipliceras med kommunens invånarantal och den produkt som fås multipliceras med 3.

När koefficienten beräknas används befolkningsdatasystemets uppgifter under året före det år som föregått finansåret.

10 §

Befolkningstäthetskoefficient

Kommunens befolkningstäthetskoefficient beräknas genom att den genomsnittliga befolkningstätheten i hela landet divideras med kommunens befolkningstäthet. När koefficienten beräknas används befolkningsdatasystemets uppgifter om invånarantal från det årsskifte som föregår finansåret och Statistikcentralens uppgifter om landarealen för varje kommun.

Kommunens kalkylerade kostnader på grundval av befolkningstätheten beräknas genom att det per invånare bestämda grundpriset för befolkningstätheten multipliceras med kommunens invånarantal och befolkningstäthetskoefficient. Koefficienten kan vara högst 20.

11 §

Utbildningsbakgrundskoefficient

Kommunens utbildningsbakgrundskoefficient fås genom att räkna andelen 30–54-åriga invånare utan examen efter grundskolestadiet av motsvarande åldersgrupp i kommunen och dividera den med motsvarande andel i hela landet. När koefficienten beräknas används uppgifterna i Statistikcentralens utbildningsstatistik över antalet personer utan examen under året före det år som föregått finansåret.

Kommunens kalkylerade kostnader på grundval av utbildningsbakgrundskoefficienten beräknas genom att det per invånare bestämda grundpriset för utbildningsbakgrundskoefficienten multipliceras med kommunens invånarantal och utbildningsbakgrundskoefficient.

12 §

Tilläggsdel för arbetslöshet

Kommunen beviljas på grundval av arbetslösheten ett belopp, som beräknas genom att det per invånare bestämda grundpriset för arbetslösheten multipliceras med kommunens invånarantal och arbetslöshetskoefficient.

Kommunens arbetslöshetskoefficient beräknas så att andelen arbetslösa av arbetskraften i kommunen divideras med motsvarande andel i hela landet.

När koefficienten beräknas används den i arbets- och näringsministeriets arbetsförmedlingsstatistik ingående uppgiften om andelen arbetslösa av arbetskraften under året före det år som föregått finansåret.

13 §

Tilläggsdel för fjärrort

Kommunen beviljas i tilläggsdel för fjärrort ett belopp som beräknas genom att det per invånare bestämda grundpriset för fjärrort multipliceras med kommunens invånarantal och fjärrortstal. Om kommunens fjärrortstal är minst 1,5 utan avrundning, blir kommunens tilläggsdel tre gånger så stor.

Om kommunens fjärrortstal är mindre än 1,5 utan avrundning men minst 1,0 utan avrundning, blir kommunens tilläggsdel 1,5 gånger så stor.

Närmare bestämmelser om grunderna för fastställandet av fjärrortstalet utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 §

Tilläggsdel för främjande av välfärd och hälsa

Kommunen beviljas i tilläggsdel för främjande av välfärd och hälsa ett belopp, som beräknas genom att det per invånare bestämda grundpriset för främjande av välfärd och hälsa multipliceras med kommunens invånarantal och koefficient för främjande av välfärd och hälsa.

Kommunens koefficient för främjande av välfärd och hälsa bestäms på basis av indikatorer som beskriver kommunens verksamhet för främjande av välfärd och hälsa och indikatorer som beskriver verksamhetens resultat.

Närmare bestämmelser om indikatorerna och grunderna för fastställandet av och kalkyleringen av koefficienten för främjande av välfärd och hälsa samt de statistiska uppgifter som ska användas vid kalkyleringen utfärdas genom förordning av statsrådet. Vid fastställandet av koefficienten används de senaste tillgängliga uppgifterna. Om det inte alls finns uppgifter att tillgå får kommunen för denna uppgift det lägsta möjliga värdet vid kalkyleringen.

15 §

Tilläggsdel för kommun inom samernas hembygdsområde

Kommun inom samernas hembygdsområde beviljas i tilläggsdel för samiskspråkighet ett belopp som beräknas genom att det per invånare bestämda grundpriset för kommun inom samernas hembygdsområde multipliceras med kommunens invånarantal och andelen samiskspråkiga i kommunen.

När koefficienten beräknas används befolkningsdatasystemets uppgifter om antalet samiskspråkiga invånare i kommunen under året före det år som föregått finansåret.

16 §

Beräkning av koefficienterna och bestämningsfaktorerna i vissa fall

Om det vid beräkningen av de koefficienter och bestämningsfaktorer som anges i 6—15 § inte finns uppgifter tillgängliga för den tidpunkt som avses i de nämnda paragraferna, används vid beräkningen av koefficienterna de uppgifter som senast erhållits före den tidpunkt som avses i paragrafen i fråga, om inte annat bestäms i paragrafen.

3 kap.

Utfärdande av bestämmelser om grundpriser, statsandelsprocent och kommunens självfinansieringsandel samt kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna

17 §

Utfärdande av bestämmelser om grundpriser för kalkylerade kostnader

Grundpriser för de kalkylerade kostnader som avses i 6—11 § fastställs årligen för det följande finansåret genom förordning av statsrådet.

När grundpriserna för de kalkylerade kostnaderna bestäms beaktas

- 1) uppskattade förändringar i statsandelsåliggandenas omfattning och art så som anges i 20 § 1 mom.,
- 2) uppskattade förändringar i kostnadsnivån så som anges i 20 § 2 mom.,
- 3) de justeringar som i enlighet med 21 § företas årligen för justering av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna.

18 §

Utfärdande av bestämmelser om grundpriser för tilläggsdelar

Grundpriser för de tilläggsdelar som avses i 12—15 § fastställs årligen för det följande finansåret genom förordning av statsrådet.

När grundpriserna för tilläggsdelarna bestäms beaktas uppskattade förändringar i kostnadsnivån så som anges i 20 § 2 mom.

19 §

Statsandelsprocent och kommunens självfinansieringsandel

Kommunens kalkylerade kostnader enligt 6—11 § fördelas på så sätt att kommunernas statsandel är [xx] procent (statsandelsprocent) och kommunernas självfinansieringsandel [xx] procent.

För nya och mera omfattande statsandelsåligganden är statsandelen 100 procent av de kalkylerade kostnaderna för de nya och mera omfattande åliggandena.

Kommunens självfinansieringsandel är lika stor per invånare i alla kommuner. Kommunens självfinansieringsandel per invånare fås genom att alla kommuners kalkylerade kostnader enligt 6—11 § adderas och man från summan drar av en andel som beräknats i enlighet med den statsandelsprocent som anges i 1 mom. ovan och dividerar det erhållna beloppet med antalet invånare i landet.

Kommunens självfinansieringsandel beräknas genom att den per invånare bestämda självfinansieringsandelen multipliceras med kommunens invånarantal.

20 §

Förändring i statsandelsåliggandena och kostnadsnivån

En förändring i omfattningen eller arten av statsandelsåliggandena beaktas, om den följer av en lag eller förordning som gäller statsandelsåliggandet i fråga, av sådana föreskrifter från en statlig myndighet som grundar sig på lag eller förordning eller av statsbudgeten.

Förändringen i kostnadsnivån bestäms enligt prisindexet för basservice. Prisindexet grundar sig på förändringen i kostnadsnivån viktad med driftskostnaderna för undervisnings- och kulturverksamheten. Närmare bestämmelser om beräkning av prisindexet utfärdas genom förordning av statsrådet.

21 §

Justering av kostnadsfördelningen

Vid justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna justeras de kalkylerade kostnader, de grundpriser och den finansiering som avses i 2 mom. i enlighet med de faktiska kostnaderna och den i 19 § angivna statsandelsprocenten utgående från en helhetsbedömning så som bestäms nedan i denna paragraf samt i 22 och 23 §.

Vid justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna justeras på riksnivå som en helhet de grundpriser som ligger till grund för de kalkylerade kostnader som avses i 6—11 §. Dessutom justeras i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet:

- 1) finansiering enligt 11 § för påbyggnadsundervisning,

2) finansiering enligt 13 § 1 och 2 mom. av grundläggande utbildning för andra än läropliktiga,

3) finansiering enligt 14 § för elever som omfattas av förlängd läroplikt, och

4) tillägg för internatskola och skolhemsförhöjning enligt 15 §.

Staten deltar i de kalkylerade kostnader som avses i 2 mom. med den procentandel som anges i 19 §. I statsandelsprocenten beaktas den i 2 mom. avsedda finansieringen enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet.

De grundpriser och den finansiering som avses ovan i 1 mom. bestäms och den statsandelsprocent som avses i 3 mom. justeras finansårsvis. Kostnadsfördelningen justeras årligen.

22 §

Driftskostnader som ska beaktas när kostnadsfördelningen justeras

När kostnadsfördelningen justeras beaktas kommunernas, samkommunernas och de andra utbildningsanordnarnas driftskostnader för statsandelsåligganden som enligt 1 § ligger till grund för statsandelen och driftskostnaderna för ordnande av följande uppgifter som finansieras med stöd av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet:

1) ordnande av påbyggnadsundervisning enligt 1 § i lagen om grundläggande utbildning,

2) ordnande av undervisning för elever som omfattas av förlängd läroplikt enligt 25 § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning,

3) ordnande av grundläggande utbildning för andra än läropliktiga enligt 46 § i lagen om grundläggande utbildning, och

4) ordnande av grundläggande utbildning i internat och i skolhem.

När kostnadsfördelningen justeras beaktas dock inte driftskostnaderna för följande uppgifter:

1) morgon- och eftermiddagsverksamhet som avses i 8 a kap. i lagen om grundläggande utbildning,

2) i 9 § i lagen om grundläggande utbildning avsedd förberedande undervisning som ordnas för invandrare före den grundläggande utbildningen,

3) kommuntillägg som avses i 20 § i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn, och

4) en andel som motsvarar den statliga ersättning som betalas med stöd av 24 § i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

När kostnadsfördelningen justeras betraktas inte följande kostnader som driftskostnader för de uppgifter som avses i 1 mom.:

1) kostnader för sådana anläggningsprojekt där det för anläggningsprojekt fastställda minimibeloppet i 36 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet överskrids,

2) kostnader för förvärv eller arrendering av markområden,

3) mervärdesskatt som ingår i anskaffningspriset för varor och tjänster med undantag för mervärdesskatt som ingår i anskaffningspriset för varor och tjänster som anskaffas av privata utbildningsanordnare och universitet,

4) kostnader för skötsel av lån eller kalkylerade räntor och avskrivningar,

5) kostnader för vilka statlig finansiering som baserar sig på lag eller på statsbudgeten beviljas separat, om det när finansieringen beviljas förutsätts att kommunen bidrar med en finansieringsandel,

6) kostnader för avgiftsbelagd kommunal service,

7) kostnader som skulle innebära att driftskostnaderna beaktades dubbelt eller att statlig finansiering riktades dubbelt till verksamheten.

Driftskostnader för vilka finansiering beviljas ur Europeiska gemenskapernas budget får hänföras till driftskostnader till den del dessa inte täcks av den finansiering som beviljas ur

Europeiska gemenskapernas budget och den motsvarande särskilda nationella finansieringen enligt statsbudgeten.

23 §

Insamling av information om driftskostnader och uppgiftsunderlag

När kostnadsfördelningen justeras används som underlag för de driftskostnader som avses i 22 § 1 mom. de kostnader som fås ur Statistikcentralens Kommunekonomistatistik och sådan information om kostnader för förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen som undervisnings- och kulturministeriet har samlat in.

När kostnadsfördelningen justeras används uppgifterna om de faktiska kostnaderna för det tredje året före finansåret.

4 kap.

Utjämning av statsandelen på basis av skatteinkomsterna

24 §

Utjämning av statsandelen på basis av skatteinkomsterna

Kommunen beviljas en på skatteinkomsterna baserad ökning av statsandelen (utjämningstilllägg), om kommunens kalkylerade skatteinkomst per invånare är mindre än 100 procent av ett belopp som fås genom att alla kommuners sammanräknade kalkylerade skatteinkomster divideras med kommunernas sammanräknade invånarantal (utjämningsgräns). Kommunen får i utjämningstilllägg 90 procent av skillnaden mellan utjämningsgränsen och kommunens kalkylerade skatteinkomst per invånare.

Om kommunens kalkylerade skatteinkomst per invånare överskrider utjämningsgränsen, görs ett utjämningsavdrag från kommunens statsandel. Utjämningsavdraget är 15 procent av det belopp per invånare som överskrider utjämningsgränsen.

Om de sammanlagda utjämningstilläggen till kommunerna är större än utjämningsavdragen från kommunernas statsandelar, minskas kommunernas statsandel med ett belopp som motsvarar skillnaden. Om de sammanlagda utjämningsavdragen från kommunernas statsandel är större än utjämningstilläggen till kommunerna, ökas kommunernas statsandel på motsvarande sätt med ett belopp som motsvarar skillnaden. Minskningen eller ökningen av statsandelen är lika stor per invånare i alla kommuner.

När det belopp enligt 3 mom. som ska läggas till eller dras av från statsandelarna till kommunerna beaktas inte kommunsammanslagningar som genomförs vid finansårets ingång.

Vid beräkningen av kommunens kalkylerade skatteinkomst beaktas kommunalskatten och kommunens andel av samfundsskatten (samfundsskatt). Utöver dessa beaktas vid beräkningen av den kalkylerade skatteinkomsten 50 procent av fastighetsskatten. På kommuner, där ett kraftverk eller en slutförvaringsanläggning för använt kärnbränsle, som avses i 14 § i fastighetsskattelagen (654/1992), är placerade tillämpas dock för nämnda anläggningar en genomsnittlig viktad fastighetsskatteprocent som beräknas på basis av de allmänna fastighetsskatteprocenter som avses i 11 § i nämnda lag. Närmare bestämmelser om de skatteinkomster som ska beaktas vid utjämning av statsandelen på basis av skatteinkomsterna utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 kap.

Minskningar och öknings av statsandelen

25 §

Höjning av statsandelen enligt prövning

En kommuns statsandel kan på ansökan höjas efter prövning inom ramen för statsbudgeten, om kommunen i första hand på grund av exceptionella eller tillfälliga kommunalekonomiska svårigheter är i behov av ökat ekonomiskt stöd. Som faktorer som påverkar behovet av ekonomiskt stöd beaktas också lokala särförhållanden.

Ett villkor för att höjning av statsandelen ska kunna beviljas är att kommunen har antagit en plan över åtgärder som ska vidtas för att balansera kommunens ekonomi. Planen ska bifogas ansökan om höjning av statsandelen. För beviljandet och användningen av höjningen av statsandelen kan även ställas andra villkor som hänför sig till kommunens ekonomi. Om planen eller de villkor som ställts inte har iakttagits, kan höjning av statsandelen under de följande åren utebli eller beviljas till nedsatt belopp.

Det belopp som motsvarar de sammanlagda höjningarna av statsandelen enligt prövning dras av från statsandelarna till kommunerna. Minskningen är lika stor per invånare i alla kommuner.

26 §

Minskning som gäller finansiering för inledande av grundläggande utbildning

Finansiering som enligt 17 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet beviljas för inledande av verksamhet för en privat anordnare av grundläggande utbildning minskar statsandelarna till alla kommuner med ett belopp som motsvarar den totala finansieringen. Minskningen av statsandelen är lika stor per invånare i alla kommuner.

27 §

Inrättandet av landskap 2019 och begränsningen av de ekonomiska konsekvenserna av överföringen av organiseringsansvaret

Kommunen beviljas en ökning av statsandelen eller statsandelen minskar om den inkomst som överförs från kommunen inte motsvarar den kostnad som överförs på landskapet då ansvaret för organiseringen av uppgifter överförs på landskapet. Om den inkomst som överförs från kommunen är större än den kostnad som överförs gottgörs kommunen i form av en ökning av statsandelen som utgör 60 procent av skillnaden mellan inkomsterna och kostnaderna. Om den kostnad som överförs från kommunen är större än den inkomst som överförs på landskapet minskas kommunens statsandel så att minskningen är 60 procent av skillnaden mellan inkomsterna och kostnaderna. I den inkomst som överförs beaktas överföringens inverkan på utjämnningen av statsandel på basis av inkomster. Då ökningen eller minskningen av statsandelen beräknas används de statsandelsgrunder som tillämpas 2018.

Som grund för kalkyleringen av ökningarna och minskningarna av statsandelen enligt 1 mom. används de slutgiltiga kommunvisa inkomstuppgifter som Statistikcentralen utarbetat för 2016 och medeltalet av de kommunvisa kostnadsuppgifterna för 2015 och 2016. På basis av de uppgifterna som använts som grund uppgörs en uppskattning av kostnaderna och inkomsterna för 2018 så att man beaktar de ändringar i kommunens kostnader och inkomster

som föränleds av statens åtgärder 2017 och 2018, kommunernas beslut om kommunal- och fastighetsskatteprocent samt finansministeriets prognoser om inkomst- och kostnadsutvecklingen.

De kostnader som överförs, vilka avses ovan i 1 mom., är kostnaderna för social- och hälsovården, räddningsväsendet och miljöhälsovården med avdrag för intäkterna av verksamheten. Inkomster som överförs från kommunerna är intäkter av kommunalskatten, intäkter av samfundsskatten, ökning av statsandelen som ska betalas på grund av ändringar i skattegrunden och statsandelen för den kommunala basservicen till den del den består av kalkylerade kostnader och tilläggsdelar för social- och hälsovården. Närmare bestämmelser om utarbetandet av den uppskattning som avses i 2 mom. och om de kostnader och inkomster som ska beaktas i kalkylen kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

De ökning och minskningar av statsandelen som avses i denna paragraf genomförs kostnadsneutralt i förhållandet mellan kommunerna och staten. Om de ökningarna av statsandelen som enligt 1 mom. ska betalas till kommunerna sammanlagt är större än de minskningar som ska göras i statsandelen avdras från statsandelen till kommunerna ett belopp som motsvarar denna skillnad. Om de minskningar som ska göras i statsandelen till kommunerna sammanlagt är större än den ökning av statsandelen som ska betalas till kommunerna läggs till statsandelen till kommunerna på motsvarande sätt ett belopp som motsvarar denna skillnad. Minskningen eller ökningen av statsandelen är lika stor per invånare i alla kommuner.

Vid beräkningen av det belopp som enligt 1 mom. ska läggas till eller dras av från statsandelarna beaktas inte kommunsammanslagningar som genomförs vid ingången av finansåret 2019.

27 b §

Utjämning av ändringen i statsandelssystemet

Jämvikten i kommunens ekonomi är skillnaden mellan årsbidraget och de planliga avskrivningarna. Förändringen i jämvikten i kommunens ekonomi är den differens man får genom att jämvikten för 2018, som baserar sig på de skatte- och statsandelsgrunder som gällde innan denna lag trädde i kraft, dras av från den jämvikt som hade uppstått för kommunen om grunderna för bestämmandet av statsandelarna enligt denna lag och de överföringar av kommunens inkomster och kostnader som avses i 27 § hade varit i kraft år 2018.

Statsbidragsmyndigheten fastställer utjämningen av ändringen av statsandelssystemet så att kommunens statsandel 2019 ökas eller minskas med ett belopp som motsvarar den ändring i balansläget som avses i 2 mom. Från och med 2020 ökas eller minskas kommunens statsandel med 25 euro per invånare per år så att den ändring i kommunens jämvikt som avses i 2 mom. i sin helhet begränsas till 100 euro per invånare.

De utjämningar av ändringen i statsandelssystemet som avses i denna paragraf genomförs kostnadsneutralt i förhållandet mellan kommunerna och staten. Kommunernas statsandel minskas eller ökas så att minskningen eller ökningen är lika stor per invånare i alla kommuner.

28 §

Temporära minskningar och ökning av kommunernas statsandel

Åren 2016—2019 avdras från statsandelen för den kommunala basservicen årligen ett belopp som motsvarar indexförhöjningen 6,32 euro per invånare.

[Beaktande av de ändringar i skattegrunden som genomförs i beskattningen för 2019]

6 kap.

Hemkommunsersättning

29 §

Skyldighet att betala hemkommunsersättning

Om förskoleundervisning och grundläggande utbildning vid utgången av året före det år som föregått finansåret ordnas av någon annan än hemkommunen för en elev som är 6—15 år eller någon annan elev som fullgör sin läroplikt, är elevens hemkommun skyldig att betala till kommunen i fråga eller till den utbildningsanordnare av annat slag som avses i 1 § 2 mom. hemkommunsersättning enligt 30—32 §. Kommunen är inte skyldig att betala hemkommunsersättning för elever som är under 6 år och fullgör förlängd läroplikt enligt 25 § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning.

Till den del en utbildningsanordnare inte ordnar utbildning under finansåret är elevens hemkommun inte skyldig att betala hemkommunsersättning. Skyldigheten att betala hemkommunsersättning upphör vid ingången av den månad som följer på månaden då utbildningen upphörde.

Om utbildningsanordnarens verksamhet under finansåret övergår till en annan utbildningsanordnare, övergår rätten till hemkommunsersättning till denna andra utbildningsanordnare.

Som hemkommun för en elev betraktas den kommun som i befolkningsdatasystemet antecknats som elevens hemkommun enligt lagen om hemkommun vid utgången av året före det år som föregått finansåret.

30 §

Bestämmande av hemkommunsersättning

Hemkommunsersättningen bestäms separat för 6—, 7—12- och 13—15-åringar enligt kommunernas och andra utbildningsanordnarens faktiska kostnader för förskoleundervisning och grundläggande utbildning.

De faktiska kostnaderna bestäms enligt 22 § dock minskade med kostnaderna för stöd till sådan undervisning för elever som får specialiserad sjukvård som avses i 4 a § i lagen om grundläggande utbildning och kostnaderna för undervisningen för elever som omfattas av förlängd läroplikt till den del kostnaderna överskrider den faktiska nivån på hemkommunsersättningen.

Hemkommunsersättningens grunddel beräknas genom att kommunernas och andra utbildningsanordnarens i 1 mom. avsedda sammanräknade faktiska kostnader för förskoleundervisning och grundläggande utbildning divideras med det viktade antalet 6—15-åringar i kommunerna. Det viktade antalet 6—15-åringar i kommunerna fås genom att antalet 6-åringar i kommunerna multipliceras med 0,61, antalet 7—12-åringar i kommunerna multipliceras med 1 och antalet 13—15-åringar i kommunerna multipliceras med 1,60, varefter dessa produkter adderas. Den på elevens ålder baserade hemkommunsersättningen fås genom att hemkommunsersättningens grunddel multipliceras med följande koefficienter:

Alder	Koefficient
6-åring	0,61
7—12-åring	1,00
13—15-åring	1,60

I fråga om andra läropliktiga elever bestäms hemkommunsersättningen enligt hemkommunsersättningsgrunden för 13—15-åringar.

Andra utbildningsanordnare än kommuner får 94 procent av de hemkommunsersättningar som anges i 1—4 mom.

Finansministeriet beslutar före utgången av året före finansåret om beloppet av hemkommunsersättningens grunddel.

Trots det som i denna paragraf föreskrivs om bestämmande av hemkommunsersättning kan kommunerna komma överens om hemkommunsersättningen med varandra eller med någon annan utbildningsanordnare.

31 §

Hemkommunsersättning i fråga om elever som saknar hemkommun

Om en 6—15-årig eller någon annan läropliktig, till hemkommunsersättning berättigande elev som får förskoleundervisning och grundläggande utbildning inte har hemkommun i Finland enligt lagen om hemkommun, är staten skyldig att betala hemkommunsersättning till utbildningsanordnaren. Grunden för hemkommunsersättningen bestäms enligt den kommun där utbildningsanordnaren huvudsakligen ordnar undervisningen. På hemkommunsersättning till privata utbildningsanordnare tillämpas dessutom bestämmelserna i 30 § 5 mom.

I fråga om elever som inte har hemkommun i Finland betalar staten till privata utbildningsanordnare, vilka såsom särskild utbildningsuppgift ålagts att ordna grundläggande utbildning på något annat språk än finska eller svenska, i hemkommunsersättning 57 procent av hemkommunsersättningen enligt 1 mom..

32 §

Hemkommunsersättning när eleven har sin hemkommun i landskapet Åland

Om en 6—15-årig eller någon annan läropliktig, till hemkommunsersättning berättigande elev som får förskoleundervisning och grundläggande utbildning har sin hemkommun i en kommun i landskapet Åland, är staten skyldig att betala hemkommunsersättning till kommunen eller utbildningsanordnaren. Grunden för hemkommunsersättning bestäms enligt den kommun där utbildningsanordnaren huvudsakligen ordnar undervisningen.

Om en privat utbildningsanordnare ordnar utbildning för en elev som avses i 1 mom., tillämpas på statens skyldighet att betala hemkommunsersättning dessutom bestämmelserna i 30 § 5 mom. om hemkommunsersättning till privata utbildningsanordnare.

33 §

Ersättning för elev som är intagen för [specialiserad sjukvård,] skolhemsundervisning och i fråga om elever som är placerade av barnskyddsskäl

[Den kommun som under vårdtiden är hemkommun enligt lagen om hemkommun för en elev som får i 4 a § 1 mom. i lagen om grundläggande utbildning avsedd förskoleundervisning eller grundläggande utbildning är skyldig att för eleven till den kommun där sjukhuset eller annan verksamhetsenhet inom specialiserad sjukvård finns betala hemkommunsersättning. Den beräknas genom att antalet undervisningsdagar multipliceras med de genomsnittliga faktiska årskostnader som den kommun där sjukhuset eller annan verksamhetsenhet inom specialiserad sjukvård finns har haft för undervisningen för de dagar den ordnar undervisning för eleven.]

Hemkommunen för elev som får stöd som avses i 4 a § 3 mom. i lagen om grundläggande utbildning är skyldig att betala en ersättning som motsvarar kostnaderna för stödåtgärderna till den kommun där sjukhuset eller annan verksamhetsenhet inom specialiserad sjukvård finns.

Den kommun som under den tid undervisningen pågår är hemkommun för en elev som får grundläggande utbildning i ett i 57 § i barnskyddslagen avsett skolhem är skyldig att för eleven till den som ordnar skolhemsundervisningen som en del av kostnaderna för barnskyddsåtgärder betala hemkommunsersättning, som beräknas genom att de arbetsdagar vid skolan under vilka eleven getts undervisning multipliceras med de genomsnittliga faktiska årskostnaderna för undervisningen per arbetsdag

Den kommun som under den tid undervisningen pågår är hemkommun för en elev som är placerad på det sätt som avses i 16 b § 1 mom. i barnskyddslagen och får grundläggande utbildning är skyldig att för eleven till den kommun eller den andra utbildningsanordnare som ordnar undervisningen betala ersättning, som motsvarar kostnaderna för elevens förskol- eller grundläggande undervisning.

När hemkommunsersättning för finansåret enligt 1—3 mom. beräknas beaktas som avdrag elevens andel av följande finansiering som betalas till utbildningsanordnare

1) i 29 § och 30 § 1—5 mom. avsedd hemkommunsersättning som bestäms kommunvis på basis av elevens ålder enligt situationen vid utgången av finansåret,

2) förhöjning enligt 14 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet för ordnande av undervisning för elever som omfattas av förlängd läroplikt, och

3) skolhemsförhöjning för sådan undervisning vid ett skolhem som avses i 15 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet.

Om utbildningsanordnaren enligt lagen om grundläggande utbildning för en elev som avses i 1 mom. är en annan än elevens hemkommun enligt hemkommunslagen ska denna utbildningsanordnare till elevens hemkommun enligt hemkommunslagen betala en ersättning som motsvarar ersättningen enligt 1 mom. Det belopp som ska ersättas är högst den andel av finansieringen som enligt 4 mom. ska betalas till utbildningsanordnaren per finansåret.

Trots det som ovan föreskrivs om bestämmande av hemkommunsersättning kan kommunerna komma överens om hemkommunsersättningen med varandra eller med någon annan utbildningsanordnare.

[34 §

Ersättning för ordnande av psykolog- och kuratorstjänster inom elevvården

Om hemkommunen för en elev som avses i lagen om grundläggande utbildning eller en studerande som avses i gymnasielagen (629/1998) eller lagen om grundläggande (630/1998) är en annan än den kommun där skolan eller läroanstalten är belägen kan den kommun som svarar för psykolog- och kuratorstjänster inom elevvården enligt 7 § i lagen om elev- och studerandevård fakturera elevens eller den studerandes hemkommun för de personalkostnader per elev eller studerande som förorsakats av anlitaandet av psykolog- och kuratorstjänster.

Om kommunerna är oeniga om huruvida den andra kommunen har rätt till eller är skyldig att betala de kostnader som avses i 1 mom. behandlas tvisten i förvaltningsdomstol som förvaltningsvistemål enligt vad som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).]

35 §

Beaktande av mervärdesskatten i hemkommunsersättningar till privata utbildningsanordnare och universitet

Hemkommunsersättningen för privata utbildningsanordnare och universitet höjs så, att förhöjningen motsvarar den andel som den mervärdesskatt som de privata anordnarna av grundläggande utbildning och universiteten betalar utgör av kostnaderna utan mervärdesskatt för de privata utbildningsanordnarna och universiteten inom förskoleundervisning och grundläggande utbildning enligt 23 § 2 mom.

36 §

Lämnande av uppgifter som rör hemkommunsersättningen

Kommuner och andra utbildningsanordnare ska med avseende på centraliserad utbetalning av hemkommunsersättningar lämna in uppgifter till finansministeriet om elevantalen i förskoleundervisning och grundläggande utbildning efter åldersklass och hemkommun i fråga om elever för vilka de vid utgången av året före det år som föregått finansåret har ordnat till hemkommunsersättning berättigande förskoleundervisning och grundläggande utbildning som avses i 29 § och 30 § 1—5 mom. samt i 31 och 32 §.

Närmare bestämmelser om lämnandet av uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

37 §

Rätt att få upplysningar som rör hemkommunsersättningen

Finansministeriet och en elevs hemkommun har rätt att på begäran, för att kunna kontrollera hemkommunsersättningens tillförlitlighet, av kommuner och andra utbildningsanordnare få namn och personbeteckningar för de elever för vilka elevens hemkommun är skyldig att betala hemkommunsersättning.

38 §

Twist om hemkommunsersättningen

Om två kommuner eller en hemkommun och en annan utbildningsanordnare är oeniga om huruvida den ena av kommunerna eller utbildningsanordnaren har rätt till eller är skyldig att betala hemkommunsersättning eller i 33 § avsedd ersättning, behandlas tvisten i förvaltningsdomstol som förvaltningstvistemål enligt vad som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

7 kap.

Administration och utbetalning av statsandel

39 §

Administration och utbetalning av statsandel

Finansministeriet bereder i samarbete med undervisnings- och kulturministeriet och vid behov med social- och hälsovårdsministeriet de inverknings- och statsandelsgrunderna som förändringar i de statsandelsåligganden som avses i denna lag har och beräkningen av statsandelsgrunderna med avseende på beredningen av statsbudgeten.

40 §

Förhandling om statsandel

Finansministeriet ska tillsammans med undervisnings- och kulturministeriet förhandla med Finlands Kommunförbund r.f. om justeringar av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna så som närmare föreskrivs genom förordning av statsrådet.

Som ett led i det basserviceprogramförfarande som avses i 11 § i kommunallagen (410/2015) ska finansministeriet förhandla med undervisnings- och kulturministeriet och Finlands Kommunförbund r.f. om hur kostnaderna för förändringar i statsandelsåliggandena utvecklas och hur förändringar i statsandelsåliggandena inverkar på bestämningsgrunderna och kostnaderna för statsandelar och statsunderstöd samt på de statsandelar och statsunderstöd som kan beviljas.

41 §

Beviljande av statsandel och beslut om utjämning av statsandelen på basis av skatteinkomsterna

Finansministeriet beviljar kommunen statsandel och beslutar om utjämning av statsandelen på basis av skatteinkomsterna. Finansministeriet ska senast före utgången av året före finansåret utan ansökan bevilja kommunen statsandel och besluta om utjämning av statsandelen på basis av skatteinkomsterna.

Statsrådet beslutar på ansökan om höjning av statsandelen enligt prövning. Höjning av statsandelen enligt prövning ska sökas före den tidpunkt som finansministeriet bestämmer.

42 §

Utbetalning av statsandelar och hemkommunsersättningar

Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning ska betala ut som en helhet, på det sätt som föreskrivs i denna paragraf, statsandelar och hemkommunsersättningar som avses i denna lag samt statsandelar och annan finansiering som avses i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och lagen om fritt bildningsarbete.

Finansministeriet och undervisnings- och kulturministeriet ger in följande uppgifter till Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning för utbetalning av de belopp som avses i 1 mom.:

- 1) i 41 § avsedda statsandelsbeslut och beslut om utjämning på basis av skatteinkomsterna,

- 2) i 5 kap. avsedda övriga uppgifter om minskningar och ökning av statsandelarna,
- 3) på basis av de uppgifter som avses i 36 § uppgifter om de hemkommunsersättningar enligt 29 § och 30 § 1—5 mom. som i samband med utbetalning av statsandel till kommunerna ska dras av för respektive kommun och om de hemkommunsersättningar enligt 29 § och 30 § 1—5 mom. samt 31 och 32 § som ska betalas till kommunen och andra utbildningsanordnare,
- 4) i 35 § avsedda mervärdesskatteandelar till privata utbildningsanordnare,
- 5) i 6, 7, och 10—22 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet avsedda statsandelar och finansieringar, och
- 6) i 17 § i lagen om fritt bildningsarbete avsedda statsandelsbeslut.

Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning betalar ut de belopp som avses i denna paragraf till kommuner och andra mottagare av statsandel eller finansiering i jämnstora poster månatligen från finansårets ingång, senast den 11 dagen i varje månad.

Om kommunen enligt de beslut som avses i 2 mom. är skyldig att betala mera än vad som betalas till den, tar Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning ut skillnaden hos kommunen enligt det som i 3 mom. föreskrivs om utbetalning.

Till den del statsandelarna, finansieringen eller statsunderstöden justeras med stöd av 50 § 2 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet beaktas justeringarna vid utbetalningen av statsandelar, hemkommunsersättningar och annan finansiering som avses i 1 mom. före utgången av februari året efter finansåret.

Finansministeriet beslutar om tidpunkten för utbetalning av höjning av statsandelen enligt prövning.

43 §

Rättelse av räknefel

Finansministeriet kan självt eller på ansökan rätta räknefel i beslut och uppgifter som avses i denna lag.

44 §

Betalning av utebliven förmån

Om det efter den i 51 § angivna tiden för fastställande av rättelseyrkande framkommer uppgifter som inte tidigare har varit kända, och om kommunen på grund av detta inte har fått sådan statsandel som den enligt lag hade haft rätt till, ska det uteblivna beloppet betalas till kommunen. På beloppet ska betalas en årlig ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen (633/1982) från ingången av den månad då statsandelen borde ha betalats.

Om den uteblivna förmånen har liten betydelse och utgifterna för betalningen av den inte skulle stå i proportion till sakens ekonomiska betydelse, betalas förmånen dock inte.

Finansministeriet får besluta att en utebliven förmån betalas senare i samband med utbetalningen av följande statsandel.

45 §

Återbetalning av grundlös förmån

Om en kommun utan grund har fått statsandel enligt denna lag, ska finansministeriet bestämma att det överbetalda beloppet ska återbetalas. På det belopp som återbetalas tas en årlig ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen ut räknat från ingången av den månad under vilken statsandelen eller hemkommunsersättningen har betalats.

Om den förmån som ska återbetalas är liten eller om det ska anses vara oskäligt att kräva återbetalning eller ta ut ränta, behöver det inte bestämmas att förmånen ska återbetalas.

Finansministeriet får besluta att en förmån som ska återbetalas avdras senare i samband med utbetalningen av följande statsandel.

46 §

När betalningsskyldigheten upphör

Skyldigheten att betala en utebliven förmån eller att återbetala en grundlös förmån upphör inom fem år från utgången av det finansår då förmånen borde ha betalats eller betalades.

8 kap.

Särskilda bestämmelser

47 §

Bestämmande av statsandelen vid kommunsammanslagningar

När kommuner sammanslås beräknas den nya kommunens statsandelar och på skatteinkomsterna baserade utjämning av statsandelen på basis av de uppgifter för kommunen som ligger till grund för bestämmandet av statsandelen för det år då ändringen i kommunindelningen träder i kraft.

Som kommunens invånarantal betraktas de sammanräknade invånarantalen i de kommuner som ändringen i kommunindelningen berör vid utgången av året före det år som föregår det år då ändringen i kommunindelningen träder i kraft.

De kalkylerade kostnader som avses ovan i 6 §, de koefficienter som avses ovan i 7—11 § och de tilläggsdelar som avses i 12—15 § fås genom sammanräkning av grunderna för de kalkylerade kostnaderna, koefficienterna och tilläggsdelarna för respektive kommun.

48 §

Bestämmande av statsandelen när en del av en kommun överförs till en annan kommun

Om en del av en kommun överförs till en annan kommun beräknas statsandelarna och den på skatteinkomsterna baserade utjämningen av statsandelen för den utvidgade kommunen, i fråga om det område med vilket kommunen utvidgas, på basis av de uppgifter som ligger till grund för bestämmandet av statsandelen för den kommun som minskar det år då ändringen i kommunindelningen träder i kraft.

Statsandelarna och utjämningen av statsandelen på basis av skatteinkomsterna för den kommun av vilken en del överförs till en annan kommun fördelas det år då ändringen i kommunindelningen träder i kraft mellan den kommun som minskar och den kommun eller de kommuner som utvidgas i samma proportion som antalet invånare i den kommun som blir mindre fördelar sig mellan dem.

Inom undervisnings- och kulturverksamheten beviljas den på det kalkylerade antalet studerande, undervisningstimmar, handledningstimmar, studerandeveckor, studerandeårsverken och årsverken baserade statsandelen de kommuner som vid ändring i kommunindelningen åläggs att ordna tjänsterna i fråga.

Det som bestäms i denna paragraf tillämpas det år ändringen i kommunindelningen träder i kraft på alla statsandelar samt det år ändringen i kommunindelningen träder i kraft och året därpå på den på skatteinkomsterna baserade utjämningen av statsandelen.

49 §

Bestämmande av statsandelen när en kommuns område delas

När en kommun slås samman med två eller flera kommuner ska i fråga om området för den kommun som upplöses statsandelarna och den på skatteinkomsterna baserade utjämningen av statsandelarna för de nya eller utvidgade kommunerna beräknas på basis av de uppgifter för den kommun som upplöses vilka skulle ligga till grund för bestämmandet av statsandelen det år då ändringen i kommunindelningen träder i kraft.

Det år då ändringen i kommunindelningen träder i kraft delas de statsandelar som avses i 1 mom. mellan de nya eller utvidgade kommunerna i samma proportion som antalet invånare i den kommun som upplöses fördelar sig mellan de övriga kommuner som ändringen i kommunindelningen gäller.

Inom undervisnings- och kulturverksamheten beviljas den på det kalkylerade antalet studerande, undervisningstimmar, handledningstimmar, studerandeveckor, studerandeårsverken och årsverken baserade statsandelen de kommuner som vid ändring i kommunindelningen åläggs att ordna tjänsterna i fråga.

Som grund för invånarantalet i områdena i kommunen betraktas invånarantalet vid utgången av året före det år som föregår det år då ändringen i kommunindelningen träder i kraft.

Det som bestäms i denna paragraf tillämpas det år ändringen i kommunindelningen träder i kraft på alla statsandelar samt det år ändringen i kommunindelningen träder i kraft och året därpå på den på skatteinkomsterna baserade utjämningen av statsandelen.

50 §

Vite

Om en kommun, en samkommun eller en utbildningsanordnare vid ordnandet av statsandelsåligganden har underlåtit att uppfylla en förpliktelse om vilken det föreskrivs eller bestäms i lag eller med stöd av lag, kan regionförvaltningsverket, efter att ha hört det behöriga ministeriet, ålägga kommunen eller hemkommunsersättningsstagaren att vid vite uppfylla förpliktelsen.

9 kap.

Överklagande

51 §

Rättelseförfarande

En kommun som inte nöjer sig med ett beslut av finansministeriet som gäller beviljande av statsandel, utjämning av statsandelen på basis av skatteinkomsterna eller beloppet av hemkommunsersättnings grunddel har rätt att inom tre månader från delfäendet av beslutet framställa ett skriftligt rättelseyrkande hos finansministeriet. En anvisning om rättelseyrkande ska fogas till beslutet.

52 §

Överklagande

Beslut som meddelats med anledning av rättelseyrkande får överklagas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

Andra beslut som meddelats med stöd av denna lag än de som anges i 1 mom. får inte överklagas genom besvär.

10 kap.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

53 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

54 §

Bestämmelser som upphävs

Genom denna lag upphävs lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009) jämte ändringar.

Om det någon annanstans i lagstiftningen hänvisas till den lag om statsandel för kommunal basservice som upphävs genom denna lag, ska denna lag tillämpas i stället för den.

Åtgärder som är nödvändiga för beviljande av statsandel och för utbetalning av statsandel och hemkommunsersättningar för finansåret 2019 får vidtas före ikraftträdandet.

55 §

Ikraftträdandebestämmelser

Justering av statsandelskalkyler

De kalkyler som avses ovan i 27 § och 27 b § justeras 2019. Kalkylerna utförs på nytt på basis av medeltalet av de slutliga kommunvisa kostnadsuppgifterna som Statistikcentralen uppgör för 2017 och 2018 och inkomstuppgifterna för 2018. De nya kalkylerna ligger från och med 2020 till grund för de statsandelar som beviljas enligt 27 § och 27 b §.

Om det efter justeringen konstateras att det till en kommun 2019 betalats mera eller mindre i statsandel än kommunen enligt kalkylen i 1 mom. har rätt till minskas eller ökas den statsandel som kommunen beviljas med ett belopp som motsvarar skillnaden och det avdras eller betalas i lika stora delar åren 2020—2023.

De justeringar som avses i denna paragraf utförs kostnadsneutralt i förhållandet mellan kommunerna och staten. Kommunernas statsandel minskas eller ökas så att minskningen eller ökningen av statsandelen är lika stora per invånare i alla kommuner.

Närmare bestämmelser om justeringen av kalkylerna enligt 1 mom. kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Statsrådets förordning

om statsandel för kommunal basservice

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av lagen om statsandel för kommunal basservice (x):

1 §

Grundpriser för kalkylerade kostnader och tilläggsdelar

De grundpriser som avses i 6—15 § i lagen om statsandel för kommunal basservice är 2019 följande:

Kalkylerade kostnader

- 0—5 -åringar [€]
- 6 -åringar [€]
- 7—12 -åringar [€]
- 13—15 -åringar [€]
- 16-åringar och äldre [€]
- främmande språk [€]
- tvåspråkighet [€]
- karaktär av skärgård [€]
- befolkningstäthet [€]
- utbildningsbakgrund [€]

Tilläggsdelar

- arbetslöshet [€]
- fjärrort [€]
- främjande av välfärd och hälsa [€]
- kommun inom samernas hembygdsområde [€]

2 §

Grunderna för bestämmande av fjärrortstal

Det fjärrortstal som avses i 13 § i lagen om statsandel för kommunal basservice (x) består av summan av två befolkningsunderlagsindex, vardera med minimivärdet 0. Det första befolkningsunderlagsindexet (lokalt befolkningsunderlagsindex) mäter folkmängden på 25 kilometers avstånd och det andra (regionalt befolkningsunderlagsindex) på 50 kilometers avstånd från kommunens demografiska mittpunkt. Kommunens demografiska mittpunkt är kommunens kalkylerade befolkningstyngdpunkt som beräknas utgående från rutor av storleken en kvadratkilometer på så sätt att varje bosatt rutas befolkningsmängd är viktvariabel och koordinaterna för rutans medelpunkt är lägesvariabel.

Det lokala befolkningsunderlagsindexet fås genom att det antal personer som bor på högst 25 kilometers avstånd dras av från 15 000, varefter skillnaden divideras med 15 000. Det regionala befolkningsunderlagsindexet fås genom att det antal personer som bor på högst 50 kilometers avstånd dras av från 60 000, varefter skillnaden divideras med 60 000. Indexen beräknas på grundval av Statistikcentralens statistik över befolkningens fördelning per kvadratkilometer, vilken justeras med fem års mellanrum.

Grunderna för bestämmande av tilläggsdel för främjande av välfärd och hälsa

Vid bestämmandet av den tilläggsdel för främjande av välfärd och hälsa som avses i 14 § i lagen om statsandel för kommunal basservice (x) tillämpas indikatorer som beskriver kommunens verksamhet och resultatet av kommunens verksamhet.

Som indikatorer som beskriver verksamheten används följande uppgifter, som fås ur följande informationskällor och poängsätts på följande sätt:

1) En sund och trygg skolmiljö, främjande av välbefinnandet i skolan.

En granskning utförs i skolan med tre års mellanrum på kommunens initiativ. Granskningen verifieras med en granskningsrapport.

Poängsättning:

0 poäng, om information saknas helt, om det aldrig har gjorts en granskning eller om den har gjorts 2011 eller tidigare.

100 poäng, om en granskning har gjorts antingen 2012, 2013, 2014 eller 2015.

2) Antalet lärare som arbetar minst 16 timmar i veckan dividerat med 100 elever.

Uppgiften fås ur kommunens handlingar.

Poängsättning för årskurs 1—6:

0 poäng, om relationstalet är mindre än 5,8

25 poäng, om relationstalet är 5,8—6,39

50 poäng, om relationstalet är 6,4—7,09

75 poäng, om relationstalet är 7,1—8,19

100 poäng, om relationstalet är lika med eller större än 8,2

Poängsättning för årskurs 7—9:

0 poäng, om relationstalet är mindre än 8,4

25 poäng, om relationstalet är 8,4—9,19

50 poäng, om relationstalet är 9,2—10,19

75 poäng, om relationstalet är 10,2—11,59

100 poäng, om relationstalet är lika med eller större än 11,6

Poängsättning om årskurserna 1—6 och 7—9 har slagits ihop:

0 poäng, om relationstalet är mindre än 7,4

25 poäng, om relationstalet är 7,4—8,19

50 poäng, om relationstalet är 8,2—9,09

75 poäng, om relationstalet är 9,1—10,49

100 poäng, om relationstalet är lika med eller större än 10,5

3) Omfattningen av skolpsykologens arbetsinsats per vecka dividerad med 100 elever.

Uppgiften fås ur kommunens handlingar.

0 poäng: Inga uppgifter/ Saknas helt

25 poäng: 0,01—0,29 timmar

50 poäng: 0,3—0,79 timmar

75 poäng: 0,8—2,19 timmar

100 poäng: 2,2 timmar eller mer

Omfattningen av skolkuratorns arbetsinsats per vecka dividerad med 100 elever.

Uppgiften fås ur kommunens handlingar.

0 poäng: Inga uppgifter/ Saknas helt

25 poäng: 0,01—0,69 timmar

50 poäng: 0,7—1,99 timmar

75 poäng: 2—4,49 timmar

100 poäng: 4,5 timmar eller mer.

4) Elevernas totala frånvaro från skolan följs upp i hela skolan.

- Uppgiften fås ur kommunens handlingar.
 0 poäng: Uppgift saknas
 100 poäng: Det finns en uppgift
- 5) Skolan har gemensamt överenskommen praxis eller förfaringssätt för att förebygga olycksfall i skolan.
 Uppgiften fås ur kommunens handlingar.
 0 poäng: Ingen gemensam praxis, personalen förfar på det sätt som den anser bäst.
 50 poäng: Det finns vissa gemensamma principer, men inte någon egentlig skriftlig handlingsplan.
 100 poäng: Det finns en praxis som skrivits in i läroplanen, som man följer/Det finns annars en skriftlig gemensam praxis, som man följer.
- 6) Skolans elever aktiveras att röra på sig under skolvägen.
 Uppgiften fås ur kommunens handlingar.
 0 poäng: Nej
 100 poäng: Ja
- 7) Skolan har långa raster för motion.
 Uppgiften fås ur kommunens handlingar.
 0 poäng: Nej
 100 poäng: Ja
- 8) Skolan följer Statens näringsdelegations skolmatrekommendation för ordnande av skollunch och mellanmål.
 Uppgiften fås ur kommunens handlingar.
 0 poäng: Kan inte säga/Nej
 100 poäng: Ja
- 9) I skolans läroplan beskrivs samarbetet med den personal som svarar för bespisningen vid anordnandet av skolbespisningen.
 Uppgiften fås ur kommunens handlingar.
 0 poäng: Nej
 100 poäng: Ja
- 10) Kommunen har beslutat vilken instans som ansvarar för motion som främjar hälsa och välfärd.
 Uppgiften fås ur kommunens handlingar.
 0 poäng: Nej/ inga uppgifter
 100 poäng: Ja
- 11) De tjänsteinnehavare som ansvarar för motionsfrämjandet deltar i organens förhandsbedömning av konsekvenserna.
 Uppgiften fås ur kommunens handlingar.
 0 poäng: Nej/ inga uppgifter
 100 poäng: Ja
- 12) Kommunen sammankallar regelbundet motions- och idrottsföreningar till gemensamma möten.
 Uppgiften fås ur kommunens handlingar.
 0 poäng: Nej/ inga uppgifter
 100 poäng: Ja
- 13) I den välfärdsrapport som kommunen senast gjort upp eller i en annan motsvarande berättelse ingår en beskrivning av kommuninvånarnas motionsaktivitet.
 Uppgiften fås ur kommunens handlingar.
 0 poäng: Nej/ inga uppgifter
 100 poäng: Ja
- 14) Det rapporteras årligen om barnens och de ungas motionsaktivitet i kommunens välfärdsrapport eller i en motsvarande berättelse.

- Uppgiften fås ur kommunens handlingar.
0 poäng: Nej/ inga uppgifter
100 poäng: Ja
- 15) I kommunen sammankommer regelbundet ett sakkunnigorgan som är gemensamt för motions- och idrottsföreningarna och kommunen.
Uppgiften fås ur kommunens handlingar.
0 poäng: Nej
100 poäng: Ja
- 16) Kommunen utför minst vartannat år en kundenkät bland dem som använder motionsplatser och – tjänster.
Uppgiften fås ur kommunens handlingar.
0 poäng: Nej
100 poäng: Ja
- 17) Hur ofta följer kommunen upp barns och ungdomars motionsaktivitet
Uppgiften fås ur kommunens handlingar.
0 poäng: Den följs inte upp
50 poäng: Per fullmäktigeperiod
100 poäng: Vartannat år/Ärligen eller kontinuerligt
- 18) I kommunen ordnas riktade motionsgrupper för barn och unga som inte är med i idrottsföreningarnas verksamhet.
Uppgiften fås ur kommunens handlingar.
0 poäng: Nej/ inga uppgifter
100 poäng: Ja
- 19) Kommunen har en tväradministrativ arbetsgrupp som behandlar motionsfrämjande.
Uppgiften fås ur kommunens handlingar.
0 poäng: Nej
100 poäng: Ja
- 20) I kommunens investeringsprogram beaktas kommunens välfärds- och hälsomål.
Uppgiften fås ur kommunens handlingar.
0 poäng: Nej/ inga uppgifter
100 poäng: Ja
- 21) I kommunens revisionsnämnds revisionsberättelse bedöms per fullmäktigeperiod hur kommunens välfärds- och hälsomål har genomförts.
Uppgiften fås ur kommunens handlingar.
0 poäng: Nej/ inga uppgifter
100 poäng: Ja
- 22) I kommunens budget och ekonomiplan definieras för budgetåret mätare, genom vilka genomförandet av målen för främjandet av befolkningens välfärd och hälsa följs upp.
Uppgiften fås ur kommunens handlingar.
0 poäng: Nej
100 poäng: Ja
- 23) I kommunens uppgörs en mer omfattande välfärdsberättelse en gång per fullmäktigeperiod.
Uppgiften fås ur kommunens handlingar.
0 poäng: Nej
100 poäng: Ja
- 24) Kommunen har en särskilt utsedd sakkunnig, planerare eller motsvarande som samordnar arbetet med att främja välfärd och hälsa.
Uppgiften fås ur kommunens handlingar.
0 poäng: Nej

100 poäng: Ja, vid sidan av sin egen tjänst/ på deltid/ Ja, på heltid/ Ja, gemensam för samarbetsområdet eller kommunerna.

25) Kommunen har ett barnparlament eller motsvarande som tillsatts av styrelsen eller fullmäktige.

Uppgiften fås ur kommunens handlingar.

0 poäng: Nej

100 poäng: Ja

26) Vid planeringen och utvecklandet av kommunens tjänster utnyttjas invånarråd och forum.

Uppgiften fås ur kommunens handlingar.

0 poäng: Nej

100 poäng: Ja

27) Till fullmäktige rapporteras årligen om befolkningens levnadsvanor och om de förändringar som skett i dem.

Uppgiften fås ur kommunens handlingar.

0 poäng: Nej

100 poäng: Ja

28) Den lokala säkerhetsplanen har behandlats i kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige och beslut om åtgärder har fattats.

Uppgiften fås ur kommunens handlingar.

0 poäng: Har inte uppgjorts

25 poäng: Har inte behandlats

50 poäng: Har delgivits

75 poäng: Har presenterats

100 poäng: Har diskuterats och beslut om åtgärder har fattats

Som indikatorer för att beskriva verksamhetens resultat används följande uppgifter som fås ur följande informationskällor:

1) Institutet för hälsa och välfärd (THL), skolhälsoenkätens resultat för följande frågor som ställs till eleverna: upplever sitt hälsotillstånd som medelmåttigt eller dåligt, andel av eleverna i årskurs 8 och 9, röker dagligen, andel av eleverna i årskurs 8 och 9, och övervikt, andel av eleverna i årskurs 8 och 9.

2) Uppgifter ur Statistikcentralens examensregister:

Personer i åldern 17—24 år som står utanför utbildning, andel av befolkningen i samma ålder

3) Arbets- och näringsministeriets arbetsförmedlingsstatistik:

Ungdomsarbetslösa, andel av arbetskraften i åldern 18 – 24 år.

4) Institutet för hälsa och välfärd, utkomstregister:

Personer i åldern 25—64 år som fått långvarigt utkomststöd, andel av befolkningen i samma ålder

5) Pensionsskyddscentralen, pensionsstatistik:

Personer i åldern 25—64 år som får arbetsoförmögenhetspension, andel av befolkningen i samma ålder

6) Institutet för hälsa och välfärd, Statistik över specialiserad sjukvård och primärvård, vårdanmälningsuppgifter:

Vårdperioder i anslutning till fallolyckor bland personer som fyllt 65 år i jämförelse med 10 000 personer i samma ålder.

För de indikatorer som beskriver verksamhetens resultat beräknas skillnaden mellan de två senaste åren för att beskriva den förändring som skett. Alla skillnader skalas så att variationsvidden blir 0—100. Om det målsatta värdet redan uppnåtts för indikatorn beaktas detta i beräkningen så att kommunen får maximala poäng för denna indikator.

Koefficienten för kommunens främjande av välfärd och hälsa beräknas som medeltalet av medeltalet av de indikatorer som beskriver verksamheten och medeltalet av skillnaden mellan verksamhetens resultat för de två senaste åren.

4 §

Prisindex för kommunal basservice

Statistikcentralen producerar och publicerar det prisindex för basservicen som avses i 20 § 2 mom. i lagen om statsandel för kommunal basservice []. Indexet beräknas utifrån förändringen i förtjänstnivån för kommunens löntagare, vilken publiceras av Statistikcentralen, förändringarna i konsumentindex, partiprisindex och byggnadskostnadsindex, vilka publiceras av Statistikcentralen, samt förändringarna i kommunernas lönebundna avgifter. Som lönebundna avgifter anses de folkpensions-, sjukförsäkrings-, arbetslöshetsförsäkrings- och pensionsavgifter i anslutning till lönerna som kommunerna betalar i egenskap av arbetsgivare.

I prisindex för basservicen viktas utvecklingen av de pris- och kostnadsindex som nämns i 1 mom. efter de kostnadsandelar som beräknas utifrån boksluten för kommunernas och samkommunernas undervisnings- och kulturverksamhet. Till kostnaderna räknas personalens lönekostnader med bikostnader, köp av varor och tjänster samt övriga driftkostnader

Poängtalet för prisindex för basservicen var 100 år 2000. Viktstrukturen för de kostnader som avses i 2 mom. justeras regelbundet, minst vart femte år. Den beräknade förändring i kostnadsnivån under finansåret som avses i 20 § 2 mom. i lagen om statsandel för kommunal service grundar sig på finansministeriets prognos om förändringen i prisindex för basservicen. Prognosen baserar sig på de senaste uppgifter som finns tillgängliga av i 1 mom. avsedda uppgifter som används vid beräkandet av index. Skillnaden mellan förändringarna i den faktiska kostnadsnivån under finansåret och den ovannämnda beräkningen grundar sig på den faktiska förändringen i prisindex för basservicen.

5 §

Skatteinkomster som beaktas vid utjämnings av statsandelen på basis av skatteinkomsterna

När de utjämnings av statsandelen som görs på basis av kommunens skatteinkomster bestäms, beaktas som kalkylerade skatteinkomster enligt 24 § i lagen om statsandel för kommunal basservice skatterna för skatteåret före finansåret. Om debiteringsuppgifterna för skatteinkomsterna inte finns tillgängliga senast den 1 december året före finansåret, kan uppgifterna för det föregående skatteåret användas. Utjämningsarna av statsandelarna rättas då inom två månader från det att debiteringsuppgifterna har blivit klara.

Som kommunens kalkylerade kommunalskatt används den kalkylerade kommunalskatten enligt 3 a § i lagen om skatteredovisning (532/1998) och som kommunens andel av samfundsskatten den i nämnda paragraf avsedda samfundsskatt som ska betalas.

[Fastighetsskatt Beredningen gällande fastighetsskatten är inte klar]

När den kalkylerade skatteinkomsten beräknas används som invånarantal invånarantalet det år vars inkomster utgör grunden för kommunalskatten och samfundsskatten.

6 §

Grundande av landskap 2019 och begränsning av de ekonomiska konsekvenserna av överföringen av ansvaret för anordnandet

[Beredningen är inte klar. Genom förordning av statsrådet kan utfärdas närmare bestämmelser om de kostnader och inkomster som ska beaktas vid kalkyleringen och om hur de omvandlas till nivån för år 2018.]

7 §

Lämnande av uppgifter som rör hemkommunsersättningen

Kommunen och andra utbildningsanordnare som ordnar förskoleundervisning och grundläggande utbildning ska till finansministeriet lämna in de uppgifter om elevantal och hemkommun som avses i 35 § i lagen om statsandel för kommunal basservice i fråga om de elever för vilka de ordnar förskoleundervisning och grundläggande utbildning. Uppgifterna ska lämnas på Statistikcentralens blankett senast den 20 februari året före finansåret. Antalet elever och elevernas hemkommuner ska anges separat för 6-, 7–12- och 13—15-åringar. Dessutom ska de elever som inte har hemkommun i Finland eller som har hemkommun på Åland anges separat.

8 §

Förhandlingar om justering av kostnadsfördelningen

De förhandlingar mellan finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, undervisnings- och kulturministeriet och Finlands Kommunförbund rf som avses i 39 § 1 mom. i lagen om statsandel för kommunal basservice förs under ledning av finansministeriet.

9 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2019.

Genom denna förordning upphävs statsrådets förordning om statsandel för kommunal basservice (1446/2014).

Oberoende av vad som föreskrivs i 2 § 1 mom. om justering av fjärrortstal, justeras fjärrortstalen med stöd av denna förordning första gången utifrån statistiken för årsskiftet [20xx – 20yy].

7.

Lag

om inkomstskatteskalan för 2019

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Vid beskattningen för 2019 fastställs den inkomstskatt för förvärvsinkomst som enligt inkomstskattelagen (1535/1992) ska betalas till staten i enlighet med en progressiv inkomstskatteskala enligt följande:

Beskattningsbar förvärvsinkomst, euro	Skatt vid nedre gränsen, euro	Skatt på den del av inkomsten som överskrider den nedre gränsen, %
3 100—15 300	8,00	14,50
15 300—20 000	1 777,00	20,00
20 000—25 000	2 717,00	20,25
25 000—30 000	3 729,50	28,25
30 000—39 000	5 142,00	29,00
39 000—72 300	7 752,00	34,00
72 300—	19 074,00	44,25

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

8.

Lag

om ändring av inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i inkomstskattelagen (1535/1992) 104, 105 och 126 §, av dem 104 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 896/2001, 105 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1141/2007 och 126 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 858/2005,

ändras 3 §, 21 § 1 och 4 mom., 31 § 1 mom., 49 § 1 mom., 82 § 2 mom., 100 § 2 och 3 mom., 101 § 2 mom., 106 § samt 125 § 2 mom.,

av dem 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1223/1994 och 1736/2009, 21 § 1 mom. sådant det lyder i lag 654/2015, 31 § 1 mom. sådant det lyder delvis ändrat i lag 1088/2005, 49 § 1 mom. sådant det lyder delvis ändrat i lag 1502/1993, 100 § 2 och 3 mom. sådana de lyder i lag 1410/2010, 101 § 2 mom. sådant det lyder i 1086/2014, samt 106 § och 125 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1546/2015 och

fogas till lagen en ny 97 a § som följer:

3 §

Samfund

Med samfund avses i denna lag:

- 1) staten och dess inrättningar;
- 2) landskap;
- 3) kommuner och samkommuner;
- 4) församlingar och andra religionssamfund;
- 5) aktiebolag, andelslag, sparbanker, placeringsfonder, universitet, ömsesidiga försäkringsbolag, lånemagasin, ideella eller ekonomiska föreningar, stiftelser och anstalter;
- 6) utländska dödsbon;
- 7) andra juridiska personer eller för särskilt ändamål förbehållna förmögenhetskomplex som är jämförbara med de samfund som nämns i 1—6 punkten.

21 §

Delvis skattefria samfund

Skatt på inkomst ska till kommunen enligt den inkomstskattesats som anges i 124 § 3 mom. betalas av

- 1) staten och dess inrättningar,
 - 2) Penningautomatföreningen samt Oy Veikkaus Ab på inkomst av annan verksamhet än sådan som avses i lotteriskattelagen (552/1992) och lagen om förströelseanordningar (164/1995) samt på inkomst från musikautomater,
 - 3) kommuner, samkommuner, landskap, landskapet Åland samt av pensionsanstalter, pensionsstiftelser eller pensionskassor som har grundats för deras anställda, eller motsvarande pensionsanstalter, pensionsstiftelser eller pensionskassor som får understöd av allmänna medel.
-

Landskap, landskapet Åland, kommuner och samkommuner, den evangelisk-lutherska kyrkan och ortodoxa kyrkosamfundet och deras församlingar samt andra religionssamfund är skattskyldiga enligt 1 och 2 mom. endast för inkomst av näringsverksamhet och inkomst av fastigheter eller delar av fastigheter som har använts för annat än allmänt eller allmännyttigt ändamål. Kommuner är inte skattskyldiga för inkomst av näringsverksamhet som de bedriver inom sitt område eller för inkomst av fastigheter inom detta.

31 §

Särskilda stadganden om naturliga avdrag

Utgifter för inkomstens förvärvande är bland annat

- 1) löner och andra förmåner som har betalats till personer som arbetat för den skattskyldiges inkomstförvärv,
 - 2) vad en sammanslutning, en samfällid förmån eller ett dödsbo har betalt i lön som kan anses skäligen till en delägare som arbetat för dess inkomstförvärv,
 - 3) underhåll som enligt 5 § lagen om socialhjälp har betalats till löntagare som arbetat för den skattskyldiges inkomstförvärv samt pensioner till dem och deras anhöriga,
 - 4) kostnader för anskaffning av facklitteratur, forskningsmaterial och vetenskaplig litteratur samt andra kostnader för vetenskapligt arbete och utövning av konst, om kostnaderna inte har betalats med stipendier eller understöd som avses i 82 § 1 mom. 1 punkten,
 - 5) skäligen kostnader som direkt har föranletts av skötseln av statliga förtroendeuppdrag samt avgifter som har tagits ut på mötesarvodet för kommunala förtroendeuppdrag och för förtroendeuppdrag på landskapsnivå,
 - 6) medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer och avgifter till arbetslöshetskassor,
 - 7) obligatoriska pensionsförsäkringspremier till lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, olycksfallförsäkringspremier samt premier för grupplivförsäkring, till den del de hänförs till kapitalinkomst av skogsbruk eller renskötsel.
-

49 §

Partiellt skattefria överlåtelsevinster

När det skattepliktiga beloppet av en överlåtelsevinst för en annan skattskyldig än ett samfund, ett öppet bolag eller ett kommanditbolag räknas ut skall från överlåtelsepriset dras av minst 80 procent, om

- 1) fast egendom eller en byggnad på annans mark eller varaktig nyttjanderätt därtill, vilken den skattskyldige inte har förvärvat i uppenbart spekulationssyfte, har överlåtits genom förfarande enligt lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977) eller något annat därmed jämförbart förfarande,
 - 2) en fastighet frivilligt har överlåtits för ett ändamål, för vilket mottagaren har rätt att lösa in egendom av detta slag eller förvärva varaktig nyttjanderätt till den genom det ovan nämnda förfarandet,
 - 3) den skattskyldige för uppdämning eller reglering av ett vattendrag till den kraftverksägare som drar nytta av den nämnda åtgärden frivilligt har överlåtits egendom eller varaktig nyttjanderätt för ett ändamål, för vilket staten har givits inlösningsrätt,
 - 4) fast egendom överlåtits till staten, till ett landskap, landskapet Åland, en kommun eller en samkommun.
-

82 §

Stipendier, understöd och hederspris

Stipendier, studiebidrag och andra understöd samt pris som erhållits från andra än staten, en kommun, ett landskap eller något annat offentligrättsligt samfund eller från Nordiska rådet är dock skattepliktig inkomst till den del det sammanlagda beloppet av dem samt av stipendier, andra understöd, studiebidrag och pris som erhållits från offentligrättsliga samfund och Nordiska rådet, efter avdrag av utgifterna för inkomstens förvärvande eller bibehållande, under skatteåret överstiger det årliga beloppet av ett statligt konstnärstipendium.

97 a §

Studiepenningens avdrag

Om en skattskyldig har fått i lagen om studiestöd avsedd studiepenning, ska från hans nettoförfärvsinkomst göras studiepenningens avdrag både i kommunalbeskattningen och i statsbeskattningen. Avdragets fulla belopp är 2 600 euro, dock högst beloppet av studiepenningen. Avdraget minskas med 50 procent av det belopp som beloppet av den skattskyldiges nettoförfärvsinkomst överstiger studiepenningens avdragets fulla belopp med.

100 §

Pensionsinkomststavadrag vid statsbeskattningen

Fullt pensionsinkomststavadrag räknas ut så att det från full folkpension som har multiplicerats med talet 1,53 dras av den minsta beskattningsbara inkomsten enligt den progressiva inkomstskatteskalan, varefter återstoden avrundas uppåt till följande hela tio euro.

Pensionsinkomststavadraget får dock inte överstiga pensionsinkomstens belopp. Om den skattskyldiges nettoförfärvsinkomst är större än fullt pensionsinkomststavadrag, minskas avdraget med 28 procent av det belopp som nettoförfärvsinkomsten överstiger det fulla pensionsinkomststavadraget med.

101 §

Pensionsinkomststavadrag vid kommunalbeskattningen

Fullt pensionsinkomststavadrag räknas ut så att beloppet av full folkpension multipliceras med 1,44, varefter produkten minskas med 1 480 euro och resten avrundas uppåt till följande hela tio euro. Pensionsinkomststavadraget får dock inte överstiga pensionsinkomstens belopp. Är den skattskyldiges nettoförfärvsinkomst större än fullt pensionsinkomststavadrag, minskas avdraget med 80 procent av det överskjutande beloppet.

106 §

Grundavdrag vid kommunalbeskattningen

Om en skattskyldig fysisk person har en nettoförvärvsinkomst som efter de ovannämnda avdragen inte överstiger 2 960 euro, ska detta belopp dras av från nettoförvärvsinkomsten. Om nettoförvärvsinkomstens belopp efter de nämnda avdragen överstiger fullt grundavdrag, ska avdraget minskas med 12 procent av den överskjutande inkomsten.

125 §

Arbetsinkomstavdrag

Avdraget utgör 21 procent av det belopp med vilket de inkomster som avses i 1 mom. överstiger 2 500 euro. Avdraget är dock högst 1 730 euro. När den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 22 500 euro, minskar avdraget med 1,97 procent av det belopp med vilket nettoförvärvsinkomsten överstiger 22 500 euro. Avdraget görs före andra avdrag från inkomstskatten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagens 3 §, 21 § 1 och 4 mom., 49 § 1 mom. och 82 § 2 mom. träder dock i kraft den 20 .

9.

Lag

om ändring och temporär ändring av lagen om beskattningsförfarande

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) 16 § 11 mom., 18 § 5 och 6 mom., 20 § 1 mom. och 91 a § 1 mom.,
sådana de lyder, 16 § 11 mom., 18 § 5 och 6 mom., 20 § 1 mom. i lag 520/2010 och 91 a § 1 mom. i lag 520/2010, samt
fogas till lagen temporärt en ny 91 b § som följer:

16 §

Utomståendes allmänna skyldighet att lämna uppgifter om utgifter och avdrag

Kommuner och samkommuner samt landskap som tar ut i 31 § 1 mom. 5 punkten i inkomstskattelagen nämnda avgifter på förtroendevaldas mötesarvoden ska tillstålla Skatteförvaltningen behövliga uppgifter om de uttagna avgifterna. De som har fått förtroendevaldas mötesarvoden betalda direkt av den skattskyldige ska till Skatteförvaltningen lämna de behövliga uppgifterna om avgifterna.

18 §

Myndigheternas allmänna skyldighet att lämna ut uppgifter

Statliga, landskapsbaserade och kommunala myndigheter ska för beskattningen tillstålla Skatteförvaltningen behövliga uppgifter som de har i sin besittning om fastigheter, om byggnaderna på dem, om markens och byggnadernas beskaffenhet samt om planläggningen och ägarna.

Statliga, landskapsbaserade och kommunala myndigheter samt andra offentliga samfund ska för beskattningen tillstålla Skatteförvaltningen behövliga uppgifter som de har i sin besittning om beviljade närings-, sysselsättnings- och därmed jämförbara subventioner och understöd samt om mottagarna och de utbetalda beloppen. Skyldigheten att lämna upplysningar gäller också andra samfund som beviljar subventioner och understöd, då dessa helt eller delvis finansieras med offentliga medel.

20 §

Myndigheternas särskilda skyldighet att lämna uppgifter

Statliga, landskapsbaserade och kommunala myndigheter samt andra offentliga samfund ska på begäran av Skatteförvaltningen lämna eller för granskning förete sådana uppgifter som kan behövas för beskattning eller ändringssökande och som framgår av handlingar som myndigheten eller det offentliga samfundet har i sin besittning eller annars känner till, om uppgifterna

inte gäller en sak i vilken vittnesmål enligt lag inte får avges. Ingen får dock vägra lämna sådana uppgifter om någon annans ekonomiska ställning som inverkar på beskattningen.

91 a §

Rapportering av kommunernas och församlingarnas inkomstskattesatser

En kommun och en församling ska senast den 17 november året före skatteåret meddela Skatteförvaltningen vilken inkomstskattesats som ska tillämpas. Kommunen anger inkomstskattesatsen med en tiondels procentenhets noggrannhet.

91 b §

Noggrannheten på kommunernas inkomstskattesats åren 2019—2021

Till skillnad från vad som föreskrivs i 91 a § anger kommunerna åren 2019—2021 inkomstskattesatsen med en hundradels noggrannhet.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 91 a § 1 mom. träder dock i kraft den 1 januari 2021.

Lagens 91 b § gäller till och med den 31 december 2020.

10.

Lag

om ändring av 12 § i lagen om skatteredovisning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om skatteredovisning (532/1998) 12 § sådant det lyder i lag 655/2015 som
följer:

12 §

Skattetagargruppernas utdelning

Samfundsskatten fördelas så att statens utdelning är 80,72 procent och kommunernas utdelning 19,28 procent.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

11.

Lag

om ändring av 30 § i lagen om skatteförvaltningen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Skatteförvaltningen (503/2010) 30 § 2 mom. sådant det lyder i lag 656/2015 som följer:

30 §

Beskattningskostnader och deras fördelning

Av de årliga kostnader som avses i 1 mom. tar staten ut sammanlagt 15,8 procent av kommunerna, sammanlagt 3,4 procent av den evangelisk-lutherska kyrkans församlingar och 5,9 procent av Folkpensionsanstalten.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

12.

Lag

om ändring av lagen om kommunala tjänsteinnehavare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om kommunala tjänsteinnehavare (304/2003) lagens rubrik, 1 och 2 §, 3 § 1 mom., 5 §, 6 § 1 och 2 mom., 16 a och 23 §, 25 § 1 mom., 39 § 2 mom., 43 § 2 mom., 48 § 1 mom., 50 § och 53 § 1 mom., av dem 2 och 16 a § sådana de lyder i lag 419/2015, 43 § 2 mom. sådant det lyder i lag 450/2007, 50 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 419/2015 och 191/2016 och 53 § 1 mom. sådant det lyder i lag 586/1996, samt *fogas* till lagen en ny 5 a § som följer:

Lag

om tjänsteinnehavare i kommuner och landskap

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på tjänsteinnehavare i kommuner och landskap, om inte annat bestäms i någon annan lag eller avtalas med stöd av lagen om kommunernas och landskapens tjänstekollektivavtal ().

Vad som i denna lag bestäms om kommuner gäller också samkommuner. Vad som i denna lag bestäms om landskap gäller även landskapens offentlighetsrättsliga inrättningar, det vill säga landskapens serviceinrättningar.

2 §

Tjänsteinnehavare och tjänsteförhållande

I denna lag avses med tjänsteinnehavare en person som står i tjänsteförhållande till en kommun eller ett landskap. Med tjänsteförhållande avses en offentlighetsrättslig anställning där kommunen eller landskapet är arbetsgivare och tjänsteinnehavaren utför arbete. En person anställs i tjänsteförhållande i de fall som avses i 87 § 2 mom. i kommunallagen (410/2015) samt i landskapslagen ().

2 kap.

Tjänsteförhållandets början

3 §

Tjänsteförhållandets längd

En tjänsteinnehavare anställs i tjänsteförhållande tills vidare eller för viss tid.

En tjänsteinnehavare kan anställas för viss tid endast på tjänsteinnehavarens egen begäran eller om det bestäms särskilt om anställning för viss tid eller om uppgiftens art, ett vikariat, ordnande av skötseln av de uppgifter som hör till ett vakant tjänsteförhållande eller någon annan jämförbar omständighet som ansluter sig till kommunens eller landskapets verksamhet och förutsätter ett tjänsteförhållande för viss tid så kräver.

En tjänsteinnehavare som har anställts för viss tid utan någon sådan grund som anges i 2 mom. eller som utan grundad anledning upprepade gånger i följd har anställts för viss tid har när tjänsteförhållandet upphör rätt att få en ersättning som motsvarar minst sex och högst 24 månaders lön. Yrkande på ersättning skall framställas inom sex månader från det att tjänsteförhållandet upphörde.

5 §

Anställning i tjänsteförhållande

I ett tjänsteförhållande som har varit offentligt ledigförklarat kan anställas endast en person som skriftligen har sökt det före ansökningstidens utgång och då uppfyller behörighetsvillkoren. Till ansökan ska fogas en utredning över sökandens behörighet.

Till tjänsten som kommundirektör och i enlighet med fullmäktiges beslut även till ett annat tjänsteförhållande hos kommunen kan även antas en person som inte har sökt tjänsten om han eller hon samtycker därtill och förutsatt att hans eller hennes behörighet har utretts.

5 a §

Karensavtal

Kommunstyrelsen, landskapsstyrelsen eller någon annan myndighet som nämns i en förvaltningsstadga eller i en motsvarande instruktion kan med den person som anställs i ett tjänsteförhållande ingå ett avtal genom vilket tjänsteinnehavarens rätt att övergå till en annan arbetsgivare eller att inleda närings- eller yrkesutövning eller någon annan motsvarande verksamhet begränsas för viss tid (karensavtal). Ett avtal kan ingås även med en tjänsteinnehavare när tjänsteinnehavarens uppgifter ändras under pågående tjänsteförhållande.

Ingående av ett karensavtal förutsätter att tjänsteinnehavaren i sitt tjänsteförhållande har tillgång till sådan information som är sekretessbelagd eller skyddas av bestämmelser vilka i övrigt begränsar offentligheten, och som på ett väsentligt sätt kan utnyttjas i en ny anställning eller en ny verksamhet för att skaffa sig själv eller någon annan fördel eller för att skada någon annan. Ingående av ett karensavtal utgör i de situationer som nämns ovan en förutsättning för anställning i tjänsteförhållande eller ändring av uppgifterna.

Karenstiden får avtalas att omfatta högst tolv månader efter det att tjänsteförhållandet har upphört. Under karenstiden ska en ersättning som motsvarar inkomsterna för ordinarie arbetstid betalas. I avtalet kan ingå en bestämmelse om avtalsvite och vitet får vara högst dubbelt så stort som den ersättning som betalas under karenstiden.

Tjänsteinnehavaren ska informera arbetsgivaren om en i 1 mom. avsedd övergång under pågående tjänsteförhållande eller under den tid efter det att tjänsteförhållandet har upphört som motsvarar karenstiden. Avtalsvillkoret om karenstiden träder i kraft om den myndighet som avses i 1 mom. bedömer att det vid tjänsteinnehavarens övergång är fråga om en situation som avses i 2 mom. Karensavtalet binder dock inte tjänsteinnehavaren, om tjänsteförhållandet har upphört av skäl som beror på myndigheten.

6 §

Behörighetsvillkor

De allmänna grunderna för anställning i tjänsteförhållande anges i grundlagen. Den som anställs i ett tjänsteförhållande ska dessutom ha särskilt föreskriven eller av kommunen eller landskapet bestämd särskild behörighet.

En person kan anställas i tjänsteförhållande för viss tid oberoende av de särskilda behörighetsvillkoren, om därom föreskrivs särskilt eller kommunen eller landskapet av särskilda skäl beslutar något annat i ett enskilt fall.

Endast personer som fyllt 18 år kan anställas i tjänsteförhållande.

3 kap.

Arbetsgivarens skyldigheter

16 a §

Tjänsteinnehavares rätt att få ledigt från arbetet för att sköta kommunala förtroendeuppdrag

En tjänsteinnehavare har rätt att i enlighet med 80 och 81 § i kommunallagen och 78 § i landskapslagen (XX/201) få ledigt från arbetet för att sköta kommunens och landskapets förtroendeuppdrag.

5 kap.

Förändringar i tjänsteförhållandet

23 §

Ändring av tjänsteutövningsskyldigheten

Den myndighet i en kommun eller i ett landskap som beslutar om anställning i ett tjänsteförhållande som gäller tills vidare kan sedan den gett tjänsteinnehavaren tillfälle att bli hörd besluta att tjänsteinnehavarens tjänsteutövningsskyldighet ska ändras, om en omorganisering av verksamheten eller någon annan grundad anledning så förutsätter.

25 §

Tjänsteinnehavares ställning vid överlåtelse av rörelse

Med överlåtelse av arbetsgivarens rörelse avses överlåtelse av en funktionell del i en kommun eller i ett landskap till en annan arbetsgivare, om den del som överläts efter överlåtelsen förblir oförändrad eller likartad.

Vid sådan överlåtelse av rörelse som avses i 1 mom. övergår de rättigheter och skyldigheter som arbetsgivaren har med anledning av de tjänsteförhållanden som gäller vid tiden för överlåtelsen på rörelsens nya ägare eller innehavare. Om överlåtelsen sker till en privaträttslig sammanslutning eller stiftelse, övergår tjänsteinnehavarna i arbetsavtalsförhållande hos förvärvaren. Vad som ovan sägs om övergång av rättigheter och skyldigheter gäller härvid dock inte de rättigheter och skyldigheter som uttryckligen härrör från tjänsteförhållandet och som inte är utmärkande för ett arbetsavtalsförhållande.

Överlåtaren och förvärvaren ansvarar solidariskt för en lönefordran eller fordran av annat slag som härrör från tjänsteförhållandet, om den har förfallit till betalning före överlåtelsen. Överlåtaren är dock gentemot förvärvaren ansvarig för en fordran som förfallit till betalning före överlåtelsen, om inte något annat har avtalats.

Förvärvaren är skyldig att iaktta det tjänstekollektivavtal som gäller vid tiden för överlåtelsen så som bestäms i 5 § lagen om kollektivavtal (436/1946).

8 kap.

Upphörande av tjänsteförhållande

39 §

Uppsägningsrätt i samband med överlåtelse av rörelse

Förvärvaren av en rörelse får inte säga upp en tjänsteinnehavares anställning enbart på grund av överlåtelse av rörelse enligt 25 § 1 mom.

När kommunen eller landskapet överlåter rörelse på det sätt som avses i 25 § 1 mom., får tjänsteinnehavaren utan iakttagande av den uppsägningstid som annars ska tillämpas i tjänsteförhållandet eller oberoende av tjänsteförhållandets längd säga upp tjänsteförhållandet att upphöra på dagen för överlåtelsen, om arbetsgivaren eller den nya innehavaren av rörelsen har underrättat tjänsteinnehavaren om överlåtelsen senast en månad före dagen för överlåtelsen. Om tjänsteinnehavaren har underrättats om överlåtelsen senare, får han eller hon säga upp sin anställning så att den upphör på dagen för överlåtelsen eller senare, dock senast inom en månad från underrättelsen.

9 kap.

Avstängning från tjänsteutövning

48 §

Förfarandet vid avstängning från tjänsteutövning

Om avstängning från tjänsteutövning beslutar kommunstyrelsen eller landskapsstyrelsen eller någon annan myndighet som fastställs i en instruktion. Om avstängning av kommundirektören eller landskapsdirektören beslutar dock fullmäktige. Före fullmäktiges sammanträde kan fullmäktiges ordförande interimistiskt fatta beslut om avstängning av kommundirektören eller landskapsdirektören. Om avstängning av andra tjänsteinnehavare kan kommundirektören, landskapsdirektören eller en annan ledande tjänsteinnehavare som anges i instruktionen interimistiskt fatta beslut.

Om avstängning av ledande tjänsteinnehavare i en samkommun från tjänsteutövning beslutar det högsta organet i samkommunen. Innan samkommunens högsta organ sammanträder kan ordföranden för samkommunens högsta organ interimistiskt besluta om avstängning av en

ledande tjänsteinnehavare i samkommunen. Innan ett beslut om avstängning från tjänsteutövning fattas skall tjänsteinnehavaren ges tillfälle att bli hörd i saken.

Ett beslut om avstängning från tjänsteutövning kan verkställas omedelbart.

10 kap.

Ändringssökande

50 §

Ändringssökande

Ändring i ett beslut som arbetsgivaren fattat med stöd av denna lag söks enligt kommunallagens eller landskapslagens bestämmelser om begäran om omprövning och anförande av kommunalbesvär och landskapsbesvär. Tiden för begäran om omprövning av ett beslut om uppsägning enligt 37 § börjar dock löpa först när den uppsägningstid som anges i 40 § 1 mom. har gått ut. Detsamma gäller besvärstiden i sådana fall när ett sådant beslut om uppsägning som avses i 37 § har fattats av fullmäktige eller av ett sådant organ i samkommunen som avses i 58 § 1 mom. i kommunallagen.

En tjänsteinnehavare får inte söka ändring genom besvär i ett myndighetsbeslut i ett ärende som avses i 2 § i lagen om kommunernas och landskapens tjänstekollektivavtal eller lämna ärendet till avgörande genom begäran om omprövning eller som förvaltningstvistemål, om tjänsteinnehavaren eller en tjänsteinnehavarförening har rätt att anhängiggöra ärendet hos arbetsdomstolen. Det som föreskrivs ovan i detta moment tillämpas endast på en tjänsteinnehavare som är medlem i en sådan tjänsteinnehavarförening eller en underförening till den som har rätt att anhängiggöra saken vid arbetsdomstolen.

53 §

Ersättning för rättegångskostnader

Trots vad som i förvaltningsprocesslagen (586/1996) bestäms om ersättning för rättegångskostnader ska den tjänsteinnehavare som anfört kommunalbesvär eller landskapsbesvär eller någon annan person som ska anses ha anfört besvär på tjänsteinnehavarens vägnar, på yrkande åläggas att ersätta arbetsgivarens skäligen rättegångskostnader, om besvären gäller en sak som avses i denna lag och besvären inte godkänns. På motsvarande sätt ska myndigheten åläggas att ersätta de skäligen rättegångskostnaderna för en part som anfört kommunalbesvär eller landskapsbesvär, om beslutet helt eller delvis upphävs på grund av besvären.

Med avvikelse från 1 mom. behöver rättegångskostnaderna inte ersättas, om beslutet gäller anställning i en tjänst eller om ärendet rättsligt varit så oklart att det har funnits grundad anledning till rättegång eller det i övrigt med hänsyn till sakens natur eller omständigheterna skall anses vara oskäligt att rättegångskostnaderna ersätts.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

13.

Lag

om ändring av lagen om kommunala arbetskollektivavtal

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om kommunala arbetskollektivavtal (670/1970) lagens rubrik 1, 1 a och 2 §, av dem 1 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1/1975 och 1 a § sådan den lyder i lag 205/1991, som följer:

Lag

om kommunernas och landskapens arbetskollektivavtal

1 §

Arbetskollektivavtal ingås på en kommuns, en samkommuns, ett landskaps, ett landskaps offentlighetsrättsliga inrättning, det vill säga landskapets serviceinrättning, och ett i 4 § 2 mom. i lagen om anordnande av intressebevakning för arbetsgivare i kommuner och landskap () avsett medlemssamfunds vägnar av Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT. På Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT tillämpas vad i lagen om kollektivavtal föreskrivs om arbetsgivare eller registrerade arbetsgivarföreningar.

I fråga om Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT:s organisation och verksamhet föreskrivs särskilt genom lag.

Vad i denna lag föreskrivs om Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT ska i landskapet Åland tillämpas på det organ som enligt vad därom i landskapslagstiftningen föreskrivs ska företräda kommunerna vid ingående av kommunala arbetskollektivavtal i landskapet.

1 a §

Om beslut som gäller tillämpningen av ett arbetskollektivavtal eller arbetstagares lön eller andra anställningsvillkor enligt kollektivavtalet får prövas av kommunen eller samkommunen, kan kommunfullmäktiges eller samkommunsfullmäktiges beslutanderätt trots 91 § i kommunallagen (410/2015) genom förvaltningsstadgan eller annars genom beslut av kommunfullmäktige eller samkommunsfullmäktige överföras på någon annan kommunal myndighet.

Om beslut som gäller tillämpningen av ett arbetskollektivavtal eller arbetstagares lön eller andra anställningsvillkor enligt kollektivavtalet får prövas av landskapet, kan landskapsfullmäktiges beslutanderätt trots x § i landskapslagen () genom förvaltningsstadgan eller annars genom beslut av landskapsfullmäktige överföras på någon annan myndighet i landskapet.

2 §

Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT kan bemyndiga en kommun, en samkommun, ett landskap, ett landskaps offentlighetsrättsliga inrättning, det vill säga landskapets serviceinrättning, eller ett medlemssamfund enligt 4 § 2 mom. i lagen om anordnande av intressebevakning för arbetsgivare i kommuner och landskap () att för egen räkning ingå kollektivavtal inom de gränser som styrelsen eller en sektion bestämmer.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

14.

Lag

om ändring av lagen om kommunala tjänstekollektivavtal

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om kommunala tjänstekollektivavtal (669/1970) 29 §, sådan den lyder i lag 669/1970, ändras lagens rubrik, 1 §, 2 § 3 mom. 2 punkten, 3 § 1, 2 och 3 mom., 5, 5 a, 8, 11 och 13 §, 14 § 1 och 2 mom., 15, 19 och 20 §, 21 § 1 mom. samt 25 och 28 §, av dem 2 § 3 mom. 2 punkten sådan den lyder i lag 485/1996, 3 § 3 mom. sådant det lyder i lag 436/1993, 5 a § sådan den lyder i lag 204/1991, 13 § 1 mom., 14 § 1 mom., 20 § 1 och 4 mom. och 21 § 1 mom. sådana de lyder i lag 492/1986 samt 28 § sådan den lyder i lag 19/1997, som följer:

Lag

om kommunernas och landskapens tjänstekollektivavtal

1 kap.

Lagens tillämpningsområde

1 §

För fastställande av anställningsvillkoren för i y § i xxxx lagen avsedda tjänsteinnehavare hos kommuner, samkommuner, landskap och landskapens offentligrättsliga inrättningar, det vill säga landskapens serviceinrättningar, genom tjänstekollektivavtal och för tryggnad av arbetsfreden förhandlas på det sätt som föreskrivs i denna lag.

2 §

Angående villkoren i tjänsteinnehavares anställningsförhållande gäller utan hinder av vad i lag är stadgat vad om dem bestämmes genom tjänstekollektivavtal. Tjänsteinnehavare åtnjuter likväl minst sådana förmåner, att sämre villkor för hans vidkommande icke enligt annan lag får avtalas.

Till villkor i anställningsförhållandet (anställningsvillkor) hänförs inte grunderna för ämbetsverks och inrättningars organisation eller annan reglering inom tjänsteapparaten, inrättande eller indragning av tjänster, myndigheters åligganden eller inre arbetsfördelning, arbetsledningen, arbetsmetoderna och uppkomsten av tjänsteförhållanden eller därmed jämförbara anställningsförhållanden eller deras upphörande, med undantag av uppsägningstider och uppsägningsgrunder.

Avtal får inte ingås om

1) behörighetsvillkoren för tjänster, ej heller om tjänsteinnehavarnas skyldigheter eller disciplin,

2) pensioner, familjepensioner eller andra med dem jämförbara förmåner, hyran för tjänstebostäder eller användning av annan egendom som tillhör en kommun, en samkommun, ett landskap eller ett landskaps offentligrättsliga inrättning, det vill säga landskapets serviceinrättning, med undantag för arbetsrum och arbetsredskap för dem som har uppgifter vilka gäller samarbetet mellan arbetsgivare och tjänsteinnehavare,

3) de frågor i vilka överenskommelse inte kan träffas för arbetstagarnas del genom arbetskollektivavtal, och inte heller om

4) utvidgning av lagstadgade grunder för uppsägning av ett tjänsteförhållande.

I en sak för vilken det inte finns något tjänstekollektivavtal och i 3 mom. avsedda angelägenheter gäller vad om dem är särskilt föreskrivet eller utöver tjänstekollektivavtalet med Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT:s samtycke med tjänsteinnehavare med avtalslön i enskilt fall är överenskommet.

Sådan bestämmelse i tjänstekollektivavtal, som står i strid med 2, 3 eller 4 mom. är ogiltig.

2 kap.

Tjänstekollektivavtal

3 §

Förhandlings- och avtalsparter är Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT och en sådan registrerad förening till vars egentliga ändamål det hör att bevaka tjänsteinnehavarnas intressen i anställningsförhållanden hos kommuner, samkommuner, landskap eller landskapens offentlighetsrättsliga inrättningar, det vill säga landskapets serviceinrättningar (*tjänsteinnehavarförening*) och med vilken Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT prövar det vara ändamålsenligt att ingå tjänstekollektivavtal.

I sak vari överenskommelse får träffas genom tjänstekollektivavtal kan Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT bemyndiga en kommun, en samkommun, ett landskap eller ett landskaps offentlighetsrättsliga inrättning, det vill säga landskapets serviceinrättning, att för egen del ingå tjänstekollektivavtal inom de gränser Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT bestämmer.

I fråga om Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT:s organisation och verksamhet föreskrivs särskilt genom lag.

Om förhandlingsproceduren samt om förfarandet för tryggande av arbetsfreden eller om annat sådant förfarande kan ett särskilt avtal (*huvudavtal*) ingås. Likaså kan ett särskilt avtal ingås om den procedur som i samarbetet mellan en kommun, en samkommun, ett landskap, ett landskaps offentlighetsrättsliga inrättning, det vill säga landskapets serviceinrättning, och tjänsteinnehavarna ska iaktas vid skötseln av personalfrågor (*allmänt avtal*).

Genom ett allmänt avtal som nämns i 4 mom. får avvikelser inte göras från procedurer som anges i någon annan lag eller förordning. I övrigt gäller om avtal som nämns i 4 mom. vad som stadgas om tjänstekollektivavtal, om inte något annat bestäms nedan.

5 §

Bundna av tjänstekollektivavtal är:

- 1) Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT,
- 2) landskap och landskapens offentlighetsrättsliga inrättningar, det vill säga landskapets serviceinrättningar,
- 3) kommuner och samkommuner,
- 4) kommunala centralorganisationer,
- 5) de tjänsteinnehavarföreningar som ingått tjänstekollektivavtal eller som efteråt med samtycke av tidigare parter i avtalet skriftligen biträtt detsamma,
- 6) de registrerade föreningar som direkt eller genom mellanled är eller under avtalets giltighetstid varit underföreningar av ovan i punkt 4 nämnda tjänsteinnehavarföreningar, och
- 7) de tjänsteinnehavare som är eller under avtalets giltighetstid varit medlemmar i en av avtalet bunden förening.

Trots ett tjänstekollektivavtal kan Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT bestämma annat om tjänsteinnehavarnas anställningsvillkor än vad som är överenskommet i avtalet, om

möjligheterna att få eller kvarhålla personal hos kommunerna, samkommunerna, landskapen eller landskapens offentligrättsliga inrättningar, det vill säga landskapens serviceinrättningar, eller andra vägande skäl kräver detta. Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT får likväl inte bestämma sämre anställningsvillkor än vad som överenskommit i tjänstekollektivavtalet.

Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT ska innan en bestämmelse som avses i 2 mom. utfärdas förhandla därom med de föreningar som är parter i ett i 3 § 4 mom. nämnt huvudavtal om förhandlingsproceduren samt höra respektive kommuner, samkommuner, landskap och landskapens serviceinrättningar. Om ärendet gäller många kommuner, samkommuner, landskap eller landskapens serviceinrättningar, kan Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT höra kommunernas eller landskapens centralorganisationer i stället för kommunerna, samkommunerna, landskapen eller landskapens serviceinrättningar.

Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT kan efter att ha förhandlat med i 3 mom. nämnda föreningar bestämma om anställningsvillkoren för de tjänsteinnehavare som företräder kommunen, samkommunen, landskapet eller landskapets serviceinrättning såsom arbetsgivare, om kretsen av de avtalsbundna är begränsad i tjänstekollektivavtalet. Om de tjänster vars innehavare det åligger att företräda en kommun, en samkommun, ett landskap eller landskapets serviceinrättning som arbetsgivare kan särskilt bestämmas genom förordning.

En kommun, en samkommun, ett landskap eller landskapets serviceinrättning får inte i andra fall än de som nämns i 2 och 4 mom. eller i det fall som avses i 2 § 4 mom. inom ett tjänstekollektivavtals tillämpningsområde bestämma eller avtala, ej heller Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT rekommendera, att anställningsvillkoren för tjänsteinnehavare, som står utför tjänstekollektivavtalet men utför i avtalet nämnt arbete, ska vara sådana att de står i strid med kollektivavtalet.

Vad som föreskrivs i 1 och 5 mom. ska iakttas endast om Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT, kommunen, samkommunen, landskapet, landskapets serviceinrättning, tjänsteinnehavarföreningen eller tjänsteinnehavaren inte binds av ett tidigare, på andra villkor ingånget tjänstekollektivavtal eller den krets som avtalet binder inte är begränsad i själva avtalet.

5 a §

Om beslut, som gäller tillämpningen av ett tjänstekollektivavtal eller tjänsteinnehavares lön eller andra anställningsvillkor, enligt kollektivavtalet får prövas av kommunen eller samkommunen, kan kommunfullmäktiges eller samkommunfullmäktiges beslutanderätt trots 91 § i kommunallagen (410/2015) genom förvaltningsstadgan eller annars genom beslut av kommunfullmäktige eller samkommunfullmäktige överföras på någon annan myndighet i kommunen.

Om beslut, som gäller tillämpningen av ett tjänstekollektivavtal eller tjänsteinnehavares lön eller andra anställningsvillkor, enligt kollektivavtalet får prövas av landskapet, kan landskapsfullmäktiges beslutanderätt trots 16 § i landskapslagen genom förvaltningsstadgan eller annars genom beslut av landskapsfullmäktige överföras på någon annan myndighet i landskapet.

3 kap.

Arbetsfred och arbetstvister

8 §

Annan stridsåtgärd angående gällande anställningsförhållande än lockout eller strejk må ej vidtagas. Även dessa är förbjudna, om syftet med dem är att påverka andra omständigheter än sådana som enligt 2 § kan vara föremål för avtal eller om så är särskilt stadgat i lag.

Med lockout avses av en kommun, en samkommun, ett landskap eller ett landskaps offentligrättsliga inrättning, det vill säga landskapets serviceinrättning, föranstaltad och med strejk av en tjänsteinnehavarförening mot en kommun, en samkommun, ett landskap eller landskapets

serviceinrättning riktad arbetsinställelse som har till ändamål att utöva påtryckning på motparten i arbetstvisten genom att avbryta utförandet av de av arbetsinställelsen omfattade tjänsteinnehavarnas samtliga tjänsteåligganden.

Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT beslutar om lockout som utlyses av en kommun, en samkommun, ett landskap eller av landskapets serviceinrättning.

Tjänsteinnehavare må icke delta i strejk annars än på grund av beslut av den tjänsteinnehavarförening som utlyst strejken.

11 §

Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT åligger att övervaka att kommunerna, samkommunerna, landskapen och landskapens offentlighetsrättsliga inrättningar, det vill säga landskapens serviceinrättningar, iakttar bestämmelserna i denna lag och bestämmelserna i tjänstekollektivavtal. I fråga om övervakningsskyldigheten gäller på motsvarande sätt vad i 10 § är bestämt om en tjänsteinnehavarförenings skyldighet att övervaka underlydande föreningar.

13 §

Anser Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT eller en tjänsteinnehavarförening att en stridsåtgärd kan åstadkomma allvarliga störningar i viktiga samhällsfunktioner, och har vid förhandlingar enighet inte kunnat nås om avstående från eller begränsning av stridsåtgärden, har Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT eller tjänsteinnehavarföreningen rätt att, inom fem dygn efter det ett i 7 § i lagen om medling i arbetstvister nämnt meddelande lämnats, skriftligen anmäla till riksförlikningsmannabyrån att Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT eller tjänsteinnehavarföreningen kommer att hänskjuta saken till den berörda tjänstetvistsnämnden.

Finner Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT eller tjänsteinnehavarföreningen att en stridsåtgärd under pågående arbetsstrid blir farlig för samhället på det sätt som avses i 1 mom., har Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT eller tjänsteinnehavarföreningen rätt att omedelbart hänskjuta saken till den berörda tjänstetvistsnämnden.

14 §

Kommunernas tjänstetvistsnämnd behandlar ärenden som rör kommunerna och samkommunerna, och landskapens tjänstetvistsnämnd behandlar ärenden som rör landskapen och landskapens offentlighetsrättsliga inrättningar, det vill säga landskapens serviceinrättningar. Vardera tjänstetvistsnämnden har åtta medlemmar. Medlemmarna, som i kommunernas tjänstetvistsnämnd ska vara förtrogna med arbetsförhållandena för tjänsteinnehavarna hos kommunerna och samkommunerna och som i landskapens tjänstetvistsnämnd ska vara förtrogna med arbetsförhållandena för tjänsteinnehavarna hos landskapen och landskapens serviceinrättningar, utses av riksförlikningsmannen för tre kalenderår i sänder, i vardera fyra medlemmar på förslag av Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT och fyra på förslag av den berörda branschens tjänsteinnehavarföreningars mest representativa centralorganisationer. För varje medlem utses på samma grunder två personliga suppleanter.

Även i det fallet att Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT eller tjänsteinnehavarföreningarna inte inom en av riksförlikningsmannen bestämd tid framlagt förslag till medlemmar och suppleanter i tjänstetvistsnämnden, utses dessa av riksförlikningsmannen.

Avgår eller avlider medlem eller suppleant under pågående mandattid, utses i hans ställe ny medlem eller suppleant för den återstående mandattiden.

15 §

Tjänstetvistsnämnderna sammankommer på kallelse av riksförlikningsmannen för att inom sig välja ordförande och viceordförande.

Utgifterna för nämnderna betalas av statens medel.

19 §

Vad som föreskrivs i 13—18 § tillämpas, om inte Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT och vederbörande tjänsteinnehavarförening sinsemellan annorlunda överenskommit.

4 kap.

Påföljder av brott mot tjänstekollektivavtal och stadgandena i denna lag

20 §

Den som är bunden av tjänstekollektivavtal och som medvetet överträder eller som på goda grunder borde ha insett att han överträder bestämmelserna i avtalet, kan av arbetsdomstolen dömas att betala plikt.

Förfar Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT, en kommun, ett landskap eller landskapets offentlighetsrättsliga inrättning, det vill säga landskapets serviceinrättning, i strid med 8 eller 9 § eller underlåter någon av dem att iaktta 11 §, ska de, om inte annat bestäms i tjänstekollektivavtalet, i stället för skadestånd betala plikt.

Detsamma gäller, om tjänsteinnehavarförening förfar i strid med 8 eller 9 § eller underlåter att iakttaga vad i 10 § är stadgat. Stadgandena i detta moment skall dock ej tillämpas på i 9 § avsedd förening som givit sitt samtycke.

Plikt får i fråga om Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT, en kommun, en samkommun, ett landskap och landskapets serviceinrättning eller en förening uppgå till högst 17 100 euro och i fråga om tjänsteinnehavare till högst 69 euro. Statsrådet ska, sedan Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT och de centrala tjänsteinnehavarföreningarna hörts, justera dessa belopp i euro treårsvis i motsvarighet till förändringen i penningvärdet.

21 §

Då plikt ådöms ska hänsyn tas till alla föreliggande omständigheter, såsom skadans storlek, graden av skuld, den anledning till överträdelser som den andra parten möjligtvis givit och föreningens, kommunens, samkommunens, landskapets eller landskapets offentlighetsrättsliga inrättnings, det vill säga landskapets serviceinrättnings, storlek. Om särskilda skäl föreligger, behöver plikt inte ådömas.

Plikt skall, såframt ej annat är föreskrivet i tjänstekollektivavtalet, tilldömas den som lidit skada eller, om ingen skada uppkommit, den part på vars yrkande domen givits. Finnes flera till plikten berättigade parter, skall i domen, med beaktande av storleken av den skada som drabbat envar av dem och deras medlemmar och dem de företräder, bestämmas hur det utdömda beloppet skall fördelas mellan parterna.

5 kap.

Särskilda stadganden

25 §

Till tjänsteinnehavare som omfattas av arbetsstrid betalas inte lön eller andra ekonomiska förmåner för den tid arbetet ligger nere till följd av stridsåtgärd mot en kommun, en samkommun, ett landskap eller landskapets offentlighetsrättsliga inrättning, det vill säga landskapets serviceinrättning. Dessa utgår inte heller till tjänsteinnehavare som omfattas av lockout som ut-

lysts av en kommun, en samkommun, ett landskap eller landskapets serviceinrättning. Tjänsteinnehavare har likväl rätt att nyttja tjänstebostaden medan arbetsstriden pågår.

28 §

Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT ska inom en månad efter att ett tjänstekollektivavtal har undertecknats tillställa det ministerium som ansvarar för arbetarskyddet och tillsynen över det en kopia eller teknisk upptagning av avtalet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

På överträdelse av bestämmelser i tjänstekollektivavtal som har inträffat innan denna lag har trätt i kraft och på stridsåtgärder som har vidtagits före ikraftträdandet tillämpas tidigare lag.

15.

Lag

om ändring av lagen om samarbete mellan kommunala arbetsgivare och arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om samarbete mellan kommunala arbetsgivare och arbetstagare (449/2007) lagens rubrik, 1 och 2 §, 3 § 1 och 4 mom., 4 §, 4 a § 1 och 2 mom., 6 § 2 och 3 mom., 10 § 4 mom., 14 §, 15 § 1 mom. samt 18, 19 och 24 §, av dem 4 a § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 1138/2013, som följer:

Lag

om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och landskap

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att främja samarbetet mellan arbetsgivare och arbetstagare i en kommun, ett landskap och vid landskapets offentligrättsliga inrättning, det vill säga landskapets serviceinrättning. Syftet med samarbetet är att ge arbetstagarna möjlighet att i samförstånd med arbetsgivaren delta i utvecklandet av kommunens, landskapets och landskapets serviceinrättnings verksamhet och ge arbetstagarna möjlighet att påverka beredningen av beslut som gäller deras eget arbete och arbetskollektiv samt att samtidigt främja ett gott resultat i fråga om kommunens och landskapets serviceproduktion och kvaliteten på arbetstagarnas arbetsliv.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på samarbetet mellan arbetsgivare och arbetstagare i en kommun, en samkommun, ett landskap och vid landskapets offentligrättsliga inrättning, det vill säga landskapets serviceinrättning. Vad som i denna lag bestäms om kommuner tillämpas också på samkommuner. Vad som i denna lag bestäms om landskap tillämpas också på landskapens offentligrättsliga inrättningar, det vill säga landskapens serviceinrättningar.

I denna lag avses med arbetstagare den som står i tjänste- eller arbetsavtalsförhållande till en kommun eller ett landskap.

3 §

Samarbetsparter

Parter i samarbete enligt denna lag är kommunen eller landskapet som arbetsgivare och de som är anställda hos kommunen eller landskapet. I samarbetet deltar den arbetstagare som berörs av det ärende som ska behandlas vid samarbetsförfarandet och hans eller hennes chef eller en företrädare för personalgruppen eller en del av den eller företrädarna för de berörda per-

sonalgrupperna samt en företrädare för arbetsgivaren. I samband med överlåtelse av rörelse kan även förvärvaren av rörelse vara samarbetspart.

Vid samarbetsförhandlingarna kan personalen företrädas av en förtroendemän som har valts med stöd av arbets- eller tjänstekollektivavtal, av en arbetarskyddsfullmäktig eller av någon annan av personalen utsedd företrädare.

Om majoriteten av dem som hör till någon personalgrupp inte har rätt att delta i valet av den företrädare som avses i 2 mom., har de rätt att bland sig välja ett samarbetsombud för högst två år i sänder, om majoriteten av dem beslutar detta. Valet av eller något annat valförfarande i fråga om samarbetsombudet ordnas av de arbetstagare som hör till majoriteten av personalgruppen så att alla som hör till denna majoritet har möjlighet att delta i valet av samarbetsombud. Också arbetstagarna i en personalgrupp som inte har valt en i 2 mom. avsedd förtroendemän fastän de har rätt till det kan på motsvarande sätt välja ett samarbetsombud bland sig.

I fråga om uppsägningsskyddet för ett samarbetsombud under hans eller hennes mandatperiod gäller vad som i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och landskap () och i 7 kap. 10 § i arbetsavtalslagen (55/2001) bestäms om uppsägningsskydd för förtroendemän.

4 §

Ärenden som behandlas i samarbete

I samarbetet mellan arbetsgivaren och personalen behandlas åtminstone ärenden som gäller

1) sådana förändringar i organiseringen av arbetet, kommunens eller landskapets servicestruktur, kommunindelningen eller i samarbetet mellan kommunerna och landskapen eller mellan dessa som har betydande konsekvenser för personalens ställning,

2) principerna för omorganisering av tjänsterna, om ärendet kan ha väsentliga personalkonsekvenser, så som anlitande av utomstående arbetskraft eller överlåtelse av rörelse,

3) principer och planer som hänför sig till personalen, utvecklandet av och likvärdigt bemötande av personalen samt till det interna informationsutbytet inom arbetskollektivet, samt

4) överföring av arbetstagare till anställning på deltid, permittering eller uppsägning, om dessa åtgärder vidtas av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker.

Om det i kommunens eller landskapets budgetförslag förutsätts åtgärder vilkas genomförande sannolikt leder till flera uppsägningar, överföringar till anställning på deltid, permitteringar eller avsevärda försämringar i anställningsvillkoren, ska åtgärderna behandlas vid samarbetsförfarande innan kommunstyrelsen eller landskapsstyrelsen ger sitt slutliga budgetförslag till kommun- eller landskapsfullmäktige.

4 a §

Personal- och utbildningsplan

I kommuner och landskap ska vid samarbetsförfarande årligen utarbetas en personal- och utbildningsplan.

Av personal- och utbildningsplanen ska med beaktande av kommunens eller landskapets storlek framgå åtminstone

1) antalet faktiska arbetsavtals- och tjänsteförhållanden för viss tid samt en bedömning av hur dessa kommer att utvecklas,

2) principerna för användningen av olika anställningsformer,

3) allmänna principer för att upprätthålla arbetsförmågan hos arbetstagare som hotas av arbetsförmåga och äldre arbetstagare samt arbetsmarknadskompetensen för arbetstagare som hotas av arbetslöshet,

4) en bedömning av hela personalens yrkeskunnande samt av förändringarna i kraven på yrkeskunnande och orsakerna till dem samt en årlig plan som baserar sig på denna bedömning enligt personalgrupp eller någon annan ändamålsenlig gruppindelning, samt

5) förfaranden för genomförande och uppföljning av de planer som avses i 1–4 punkten.

I personal- och utbildningsplanen ska uppmärksamhet fästas vid

1) principerna för sysselsättning av partiellt arbetsföra, samt

2) flexibla arbetstidsarrangemang.

När personal- och utbildningsplanen behandlas ska arbetsgivaren på begäran redogöra för på vilket sätt man i fortsättningen ämnar upprätthålla yrkeskunnandet hos de arbetstagare som under en längre tid inte omfattats av åtgärder för utveckling av yrkeskunnandet.

6 §

Lämnande av uppgifter

Innan samarbetsförfarande inleds skall arbetsgivaren lämna ifrågavarande arbetstagare samt deras företrädare de uppgifter som behövs för behandling av ett ärende vid samarbetsförfarande så att de i tillräcklig utsträckning kan göra sig förtrogna med och förbereda sig för det ärende som skall behandlas. Sekretessbelagda uppgifter får dock lämnas ut endast i den omfattning som det är nödvändigt för behandling av ett ärende som enligt lag ska behandlas i samarbetsförfarande. Information om någons hälsotillstånd eller personliga förhållanden eller om andra sekretessbelagda uppgifter som omfattas av skyddet för privatlivet får emellertid inte lämnas ut utan samtycke från den som uppgifterna gäller.

Kommunen eller landskapet ska en gång om året upplysa personalen om sysselsättningsläget och läget i fråga om verksamhet och ekonomi i kommunen eller landskapet samt om den sannolika utvecklingen i fråga om dessa. Kommunen eller landskapet ska kvartalsvis på begäran av företrädarna för personalen i syfte att klarlägga arbetskraftssituationen i kommunen eller landskapet ge dem en redogörelse för antalet arbetstagare i anställningsförhållanden för viss tid och på deltid hos kommunen eller landskapet.

Kommunen eller landskapet ska årligen på begäran av företrädarna för personalgrupperna för dem presentera en utredning om de principer som tillämpas i kommunen eller landskapet i fråga om anlitande av arbetskraft på grundval av ett underleverantörsavtal enligt 2 § 1 mom. 2 punkten i lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft (1233/2006). Av utredningen ska framgå på vilka arbetsplatser, i vilka arbetsuppgifter och under vilka tidsperioder nämnda arbetskraft anlitas.

10 §

Anlitande av hyrd arbetskraft

Principerna för anlitande av hyrd arbetskraft skall behandlas i samarbetsförfarande.

När arbetsgivaren överväger ett avtal om anlitande av arbetskraft enligt 1 mom., skall arbetsgivaren meddela detta till de företrädare för personalen som företräder arbetstagare vilkas arbete påverkas av det arbete som de hyrda arbetstagarna utför. Av meddelandet skall framgå antalet arbetstagare som skall anlitas, deras arbetsuppgifter och arbetsplatser, avtalstiden samt de tidsperioder under vilka nämnda arbetskraft anlitas.

Efter att ha fått det meddelande som avses i 2 mom. har ifrågavarande företrädare för personalen rätt att senast den andra arbetsdagen efter arbetsgivarens meddelande yrka att det avtal som arbetsgivaren överväger skall behandlas vid samarbetsförhandlingar. Förhandlingarna skall föras inom en vecka efter det att yrkandet framställts. Under samarbetsförhandlingarna

får arbetsgivaren inte sluta det avtal om anlitande av hyrda arbetstagare som är föremål för behandling.

En företrädare för personalen kan emellertid inte yrka på samarbetsförhandlingar enligt 3 mom., om avsikten är att anlita de hyrda arbetstagarna för arbete som kommunens eller landskapets personal enligt vedertagen praxis inte utför eller när det är fråga om sådant kortvarigt och brådskande arbete eller installations-, reparations- eller servicearbete som det inte är möjligt att utföra med kommunens eller landskapets egen personal.

14 §

Samarbetsorgan

Kommunen och landskapet har ett samarbetsorgan som består av företrädare för arbetsgivaren och för personalen. Arbetsgivaren samt de i 19 § avsedda föreningar som företräder personalen eller dessa föreningars registrerade lokala underföreningar utser företrädare i samarbetsorganet, vars mandatperiod är fyra år. I samarbetsorganets verksamhet deltar också det samsarbetsombud som avses i 3 § 3 mom.

Kommunerna, landskapen och de föreningar som avses i 1 mom. kan vid behov avtala om ett gemensamt samarbetsorgan för flera kommuner eller flera landskap.

15 §

Undantag från samarbetsförfarandet

Om äventyrandet av verksamheten vid kommunens eller landskapets ämbetsverk, inrättningar eller andra verksamhetsenheter, eller andra synnerligen vägande skäl som man inte har kunnat känna till på förhand, utgör hinder för samarbetsförfarande, kan beslut i sådana ärenden som avses i 4 § 1 mom. 1 och 4 punkten samt i 7 § fattas utan föregående samarbetsförfarande.

Ärenden som avses i 1 mom. skall behandlas vid samarbetsförfarande utan dröjsmål efter det att det inte längre finns grunder för att avvika från regelrätt förfarande. Samtidigt skall arbetsgivaren utreda orsaken till det avvikande förfarandet.

18 §

Förhållandet mellan samarbetsförhandlingarna samt arbets- och tjänstekollektivavtalens förhandlingsbestämmelser

Om ett ärende som behandlas i samarbetsförhandlingar enligt denna lag borde behandlas även i enlighet med ett kollektivavtal som är bindande för arbetsgivaren med stöd av lagen om kollektivavtal (436/1946) eller i enlighet med ett tjänstekollektivavtal som är bindande för arbetsgivaren med stöd av lagen om kommunernas och landskapens tjänstekollektivavtal (/201), ska inga samarbetsförhandlingar inledas eller samarbetsförhandlingarna avbrytas, om arbetsgivaren eller en förtroendemann som företräder arbetstagare eller tjänsteinnehavare som är bundna av avtalet kräver att ärendet ska behandlas i enlighet med förhandlingsordningen i arbets- eller tjänstekollektivavtalet.

19 §

Avtalsrätt

Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT och berörda arbetstagares och tjänsteinnehavares riksomfattande föreningar kan genom avtal avvika från vad som bestäms i 4—10 och 12—16 §. Genom avtal kan man emellertid inte avvika från vad som i 6 § föreskrivs om lämnande av sekretessbelagda uppgifter eller från vad som bestäms i 7 och 8 §, till den del bestämmelserna gäller uppsägning av minst tio arbetstagare.

Ett avtal som avses i 1 mom. har samma rättsverknningar som ett kollektivavtal enligt lagen om kollektivavtal och ett tjänstekollektivavtal enligt lagen om kommunernas och landskapens tjänstekollektivavtal. En arbetsgivare som är bunden av ett arbets- eller tjänstekollektivavtal får tillämpa dess bestämmelser även på de arbetstagare och tjänsteinnehavare som inte är bundna av avtalet men som hör till en personalgrupp som avses i avtalet.

24 §

Straffbestämmelser

En tjänsteinnehavare eller arbetstagare som företräder kommunen eller landskapet som arbetsgivare och som uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att iaktta eller bryter mot vad som bestäms i 4 § 2 eller 3 mom., i 5 §, när det inte är fråga om nedskärning av personalen enligt 4 § 1 mom. 4 punkten, eller i 6, 10, 11 eller 20 §, med undantag för vad som i 20 § bestäms om arbetsgivares betalningsskyldighet, ska för brott mot kommunens eller landskapets samarbetskyldighet dömas till böter. Ansvarsfördelningen mellan dem som företräder arbetsgivaren bestäms enligt de grunder som föreskrivs i 47 kap. 7 § i strafflagen (39/1889).

I fråga om straff för kränkning av de rättigheter som tillkommer ett samarbetsombud som avses i 3 § 3 mom. bestäms i 47 kap. 4 § i strafflagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 6 § 2 och 3 mom. tillämpas på landskapen X år efter lagens ikraftträdande.

16.

Lag

om anordnande av intressebevakning för arbetsgivare i kommuner och landskap

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om anordnande av intressebevakning för arbetsgivare i kommuner, landskap enligt landskapslagen (/), samkommuner, landskapens offentlighetsrättsliga inrättningar, det vill säga serviceinrättningar, och medlemssamfund enligt 4 § 2 mom. i denna lag.

2 §

Intressebevakning för arbetsgivare i kommuner och landskap

Det offentlighetsrättsliga samfundet Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT bevakar arbetsgivarnas intressen för de arbetsgivare som avses i denna lag.

3 §

Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT:s uppgifter

För intressebevakningen för arbetsgivare ska Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT

- 1) förhandla och avtala på sina medlemssamfunds vägnar om anställningsvillkoren för personalen så som föreskrivs i lagen om kommunala arbetskollektivavtal (670/1970), lagen om kommunala tjänstekollektivavtal (669/1970), lagen om kommunernas och landskapens arbetskollektivavtal (/), lagen om kommunernas och landskapens tjänstekollektivavtal och i lagen om kollektivavtal (436/1946) samt fullgöra sina övriga uppgifter enligt dessa lagar,
- 2) förhandla och avtala om avtal och rekommendationer på centralorganisationsnivå,
- 3) företräda sina medlemssamfund när arbetslivslagstiftning bereds,
- 4) företräda sina medlemssamfund när lagstiftning om pensioner och annan social trygghet bereds,
- 5) utföra och utveckla arbetsmarknadsundersökningar som behövs i arbetsgivarverksamheten och sköta och utveckla informationshantering i anslutning till dem,
- 6) fullgöra och utveckla uppgifter som hänför sig till personalledning, resultatutvärdering och arbetslivets kvalitet,
- 7) företräda sina medlemssamfund i internationella sammanslutningar inom sitt verksamhetsområde,
- 8) ge rekommendationer om allmänna frågor som gäller anställningsförhållanden och utveckling av arbetslivet,
- 9) sköta och främja arbetsgivar kommunikation,

10) fullgöra sina övriga lagstadgade uppgifter och övriga uppgifter som hänför sig till intressebevakningen för arbetsgivare.

4 §

Medlemssamfund

Kommuner och landskap samt samkommuner och landskapens offentlighetsrättsliga inrättningar, det vill säga serviceinrättningar, är medlemssamfund i Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT.

Även följande kan vara medlemssamfund i Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT:

1) ett sådant aktiebolag vars samtliga aktier ägs av medlemssamfund som nämns i 1 mom. eller av ett aktiebolag som anslutit sig som medlemssamfund,

2) ett sådant aktiebolag och en sådan stiftelse som ett eller flera i 1 mom. nämnda medlemssamfund har bestämmande inflytande i enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen (1336/1997) och som bistår vid produktionen av tjänster som skötseln av kommunernas eller landskapens lagstadgade uppgifter förutsätter och funktioner som direkt betjänar dessa, samt

3) ett sådant aktiebolag och en sådan stiftelse som ett eller flera i 1 mom. nämnda medlemssamfund har bestämmande inflytande i enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen och där majoriteten av de anställda omedelbart innan aktiebolaget eller stiftelsen bildades har varit anställda hos ett medlemssamfund som avses i 1 mom.

Styrelsen avgör på ansökan om godkännande av medlemskap för ett medlemssamfund som avses i 2 mom. Ett aktiebolag eller en stiftelse som anslutit sig som medlemssamfund ska underrätta Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT om sådana förändringar av dess förhållanden som medför att aktiebolaget eller stiftelsen inte längre uppfyller villkoren enligt 2 mom. Efter att ha hört medlemssamfundet konstaterar styrelsen då att medlemskapet upphört.

Ett medlemssamfund som avses i 2 mom. kan utträda ur medlemskapet i Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT med iakttagande av sex månaders uppsägningstid. Av grundad anledning kan Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT med iakttagande av denna uppsägningstid återkalla medlemskapet för ett medlemssamfund som avses i 2 mom.

5 §

Organ

Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT har en styrelse samt en kommunsektion, en landskapssektion och en företagssektion.

6 §

Sektionerna

Varje sektion består av nio medlemmar med en personlig suppleant för var och en av dem. Sektionerna väljer inom sig en ordförande och en vice ordförande.

Finansministeriet förordnar medlemmarna och suppleanterna i kommunsektionen bland personer som föreslagits av kommunernas centralorganisation och förordnar medlemmarna i landskapssektionen bland personer som föreslagits av landskapen.

Medlemmarna och suppleanterna i kommunsektionen förordnas för en fyraårsperiod som börjar vid ingången av året efter ett kommunalval bland personer som enligt kommunallagen är valbara till kommunens förtroendeuppdrag och som har gett sitt samtycke till att ta emot uppdraget.

Medlemmarna och suppleanterna i landskapssektionen förordnas för en fyraårsperiod som börjar vid ingången av året efter ett landskapsval bland personer som enligt landskapslagen är valbara till kommunens eller landskapets förtroendeuppdrag och som har gett sitt samtycke till att ta emot uppdraget.

Kommunsektionens och landskapssektionens medlemmar och suppleanter ska representera arbetsgivaren och stå i ett centralt förtroendeuppdrags- eller anställningsförhållande till de medlemssamfund som den berörda sektionen företräder. När medlemmar förordnas ska hänsyn tas till de rådande politiska styrkeförhållandena i medlemskåren samt till regionala aspekter och ska opartiskhet i övrigt iakttas. Till sektionsmedlemmar eller suppleanter kan inte förordnas personer som står i ett förtroendeuppdrags- eller anställningsförhållande till en organisation som undertecknat ett arbets- eller tjänstekollektivavtal eller till en medlemsorganisation i en sådan organisation.

En representant som förordnats av finansministeriet har rätt att närvara och föra talan vid landskapssektionens sammanträden. En representant som förordnats av kommunernas centralorganisation har rätt att närvara och föra talan vid kommunsektionens sammanträden.

Medlemmarna i företagssektionen väljs vid företagets representantmöte på det sätt som anges i företagssektionens arbetsordning. I företagssektionens arbetsordning finns närmare bestämmelser om representantmötet.

7 §

Styrelsen

Styrelsen består av 15 ledamöter med en personlig suppleant för var och en av dem. Varje sektionsordförande med varje sektions vice ordförande som personlig suppleant är styrelseledamöter.

Sektionerna väljer de övriga styrelseledamöterna inom sig för en fyraårsperiod så att varje sektion har rätt att utnämna ledamöter till styrelsen till ett antal som bestäms utifrån den sammanräknade lönesumman i det senast fastställda bokslutet för de arbetsgivare som sektionen företräder i förhållande till hela lönesumman för de arbetsgivare som Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT företräder. Om proportionen för lönesummorna förändras i betydande grad under styrelsens mandatperiod, ska styrelsens sammansättning ses över under pågående mandatperiod.

Styrelsen väljer inom sig en ordförande och två vice ordförande.

8 §

Organens beslutanderätt

Styrelsen utövar beslutanderätt i de ärenden som avses i 3 §, om inte något annat föreskrivs i 4 mom. i denna paragraf.

Styrelsens beslut fattas som majoritetsbeslut.

I de ärenden enligt 3 § 2 punkten som gäller avtal och rekommendationer på centralorganisationsnivå krävs det för ett beslut av styrelsen att beslutet förordas av

a) antingen en majoritet av styrelsen och minst hälften av de styrelseledamöter för varje sektion som företräder den sektor som beslutet berör,

b) eller minst två tredjedelar av styrelseledamöterna och även minst en tredjedel av styrelseledamöterna för den sektion som företräder den sektor som beslutet berör.

Varje sektion beslutar om uppgifter enligt de lagar som nämns i 3 § 1 mom. 1 punkten på de medlemssamfunds vägnar som sektionen företräder.

Styrelsen och varje sektion kan föra över beslutanderätt till ett av styrelsen eller sektionen tillsatt organ eller till en person som är anställd hos Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT. I ärenden som avses i 3 § 1 mom. 1 punkten kan beslutanderätten dock föras över bara när ärendet gäller ett enskilt medlemssamfund och inte kan anses ha någon mera omfattande principiell betydelse. Om överföringen av beslutanderätt gäller ärenden som avses i 3 mom., ska beslut om överföringen fattas i den ordning som anges i momentet.

9 §

Arbetsordning, beredning och verkställighet

Styrelsen beslutar om sin arbetsordning och om sektionernas arbetsordning utifrån sektionernas förslag.

Anställda hos Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT har hand om beredningen, med tillhörande förhandlingar, samt föredragningen och verkställigheten av styrelsens och sektionernas ärenden.

10 §

Förvaltning och ekonomi

Styrelsen godkänner Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT:s budget och bokslut och utser revisorerna. Beslut om godkännande av budgeten ska omedelbart delges medlemssamfunden. Finansministeriet beslutar om beviljande av ansvarsfrihet.

Bestämmelser om organisering av Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT:s förvaltning och ekonomi samt dess byrå finns i en instruktion som godkänns av styrelsen.

11 §

Medlemssamfundens betalningsandelar

Utgifterna för Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT tas ut hos medlemssamfunden. Betalningsandelen bestäms enligt lönesumman i medlemssamfundets senast fastställda bokslut i förhållande till hela lönesumman för medlemssamfunden i Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT.

Förskott kan tas ut på betalningsandelarna. Under det första medlemsåret betalar ett nytt medlemssamfund bara för de månader under vilka det har varit medlemssamfund.

För en tjänst som Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT har utfört åt ett enskilt medlemssamfund kan hos det medlemssamfund som erhållit tjänsten tas ut en skälig ersättning enligt de grunder som styrelsen fastställer.

Styrelsen beslutar om tidpunkterna för betalning av medlemsavgift. Vid dröjsmål med betalningen ska dröjsmålsränta enligt räntelagen (633/1982) betalas på det försenade beloppet.

12 §

Ändringssökande

Ett medlemssamfund får hos styrelsen begära omprövning av ett beslut om en betalningsandel som enligt 11 § 1 mom. påförts medlemssamfundet. Omprövning ska begäras inom 30 dagar från delfäendet av brevet om betalningsandelen. Ett omprövningsbeslut som gäller en betalningsandel får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol inom 30 da-

gar från delfäendet av beslut. I ett beslut med anledning av besvär får ändring sökas också av styrelsen.

Om sökande av ändring gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som föreskrivs i kommunallagen (410/2015).

Ändring får inte sökas i andra än sådana beslut enligt 1 mom. i ärenden enligt denna lag som har fattats av styrelsen för Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT, av dess sektioner, av dess organ eller av personer som står i anställningsförhållande till Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT. Detsamma gäller beslut som en kommun, en samkommun eller en myndighet i landskapet har fattat med stöd av 3 § 2 mom. i lagen om kommunernas och landskapens tjänstekollektivavtal.

13 §

Jäv och tjänsteansvar

I fråga om jäv för Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT:s styrelseledamöter och sektionsmedlemmar samt suppleanterna och för personer anställda hos Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs i förvaltningslagen (434/2003).

Personer i anställningsförhållande hos Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT handlar under tjänsteansvar så som föreskrivs om tjänstemän i 40 kap. i strafflagen (39/1889), och styrelseledamöterna och sektionsmedlemmarna samt suppleanterna fullgör sina uppgifter enligt denna lag under tjänsteansvar så som i det kapitlet föreskrivs om personer som sköter offentliga förtroendeuppdrag.

14 §

Offentlighet och rätt till upplysningar

På Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT:s verksamhet tillämpas vad som föreskrivs om myndigheter i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Trots bestämmelserna om sekretess i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT rätt att av kommunerna, samkommunerna och landskapen få de upplysningar som Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT behöver för att fullgöra sina uppgifter enligt 3 §. Även de medlemssamfund som avses i 4 § 2 mom. är skyldiga att lämna Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT de upplysningar som behövs för fullgörandet av de uppgifter som föreskrivs för Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT i 3 §.

Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT har samma rätt att av statliga myndigheter få de upplysningar som kommunerna, samkommunerna och landskapen samt de medlemssamfund som avses i 4 § 1 mom. har gett in till de statliga myndigheterna.

Trots bestämmelsen om sekretess i 24 § 1 mom. 18 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har finansministeriet rätt att av Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT och landskapen få de upplysningar som den representant som avses i 6 § 6 mom. behöver för att fullgöra sina uppgifter. Ministeriet har samma rätt att få upplysningar för statsrådets beslut enligt y § i lagen xx.

15 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen av den 12 mars 1993 om kommunala arbetsmarknadsverket (254/1993) med ändringar.

16 §

Övergångsbestämmelser

Det representantmöte som avses i 6 § 7 mom. ska sammankallas första gången senast den 31 maj 2018. Representantmötet utser medlemmarna till den företagssektion som avses i 6 § och godkänner företagssektionens arbetsordning. Mötet sammankallas av Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT:s byrå minst fyra veckor före mötet. Varje medlemssamfund har en röst på mötet och dessutom en röst för varje nytt belopp om två miljoner euro av lönesumman. Ett medlemssamfund får dock inte rösta med mer än hälften (1/2) av det röstetal som är företrätt på mötet.

Under övergångsfasen utövas Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT:s beslutanderätt av den delegation som avses i 2 § i lagen om kommunala arbetsmarknadsverket (254/1993). Delegationens mandatperiod fortsätter tills de nya sektionerna vid Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT har förordnats och den nya styrelsen har utsetts.

De anställda hos Finlands Kommunförbund rf som vid ikraftträdandet av lagen är verkamma i uppgifter vid kommunala arbetsmarknadsverket övergår till anställning hos Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT. Övergången ses som överlåtelse av rörelse enligt 1 kap. 10 § i arbetsavtalslagen (55/2001).

Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT:s nya styrelse utser organisationens högsta chef. Före det är KT Kommunarbetsgivarnas arbetsmarknadsdirektör Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT:s högsta chef utan någon särskild utnämning.

Vad som i någon annan lag föreskrivs om kommunala arbetsmarknadsverket eller kommunala avtalsdelegationen gäller efter lagens ikraftträdande Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT.

De ärenden som är anhängiga vid kommunala arbetsmarknadsverket när denna lag träder i kraft, gällande förbindelser och avtal samt rättigheter och skyldigheter som följer av dem överförs till Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT, dock bara om inte något annat följer av deras innehåll. Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT ersätter kommunala arbetsmarknadsverket som part i arbets- och tjänstekollektivavtal och andra motsvarande arbetsmarknadsavtal.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

17.

Lag

om ändring av lagen om Keva

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Keva (66/2016) 2, 3 och 19 § och
fogas till lagen nya 19 a–19 c § som följer:

1 kap.

Tillämpningsområde och Kevas medlemssamfund

2 §

Kevas uppgifter

Keva har till uppgift att sköta

1) verkställigheten av pensionsskyddet för kommunsektorns personal, landskapens personal och personalen vid landskapens offentligrättsliga inrättningar, det vill säga landskapens serviceinrättningar, de statsanställda, evangelisk-lutherska kyrkans personal och Folkpensionsanstaltens personal enligt pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) samt de uppgifter som anges i den lagen,

2) finansieringen av pensionsskyddet för medlemssamfundens anställda personal, med undantag av finansieringen på vilken lagen om finansieringen av statens pensionsskydd (67/2016) tillämpas,

3) uttagandet av pensionsavgifter enligt 2 § 1 mom. i lagen om finansiering av statens pensionsskydd (67/2016) och 3 § 1 mom. i lagen om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd (68/2016).

Keva ska sköta den uppgift som avses i 1 mom. 2 punkten på ett sätt som tryggar de förmåner som pensionsskyddet omfattar.

Keva kan med stöd av ett avtal producera pensionsadministrativa tjänster samt sådana stöd-tjänster som behövs vid skötseln av dem även för kundgrupper som inte omfattas av tillämpningsområdet för pensionslagen för den offentliga sektorn, om tjänsterna inte innebär utövande av offentlig makt.

3 §

Kevas medlemssamfund

Kommuner, samkommuner, landskap och landskapens offentligrättsliga inrättningar, det vill säga landskapens serviceinrättningar, samt Keva och Kommunernas garanticentral är medlemssamfund i Keva.

Till Keva kan som medlemssamfund ansluta sig

1) en sådan förening vars medlemmar enbart består av medlemssamfund som nämns i 1 mom. eller föreningar som bildats av dem,

2) ett sådant aktiebolag vars samtliga aktier ägs av medlemssamfund som nämns i 1 mom. eller av föreningar som anslutit sig som medlemssamfund i Keva eller av aktiebolag som nämns i denna punkt och som har anslutit sig som medlemssamfund,

3) ett sådant aktiebolag och en sådan stiftelse som ett eller flera i 1 mom. nämnda medlems- samfund har bestämmande inflytande i enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen (1336/1997) och som bistår vid produktionen av tjänster som skötseln av kommunernas, landskapens eller landskapens offentligrättsliga inrättningar, det vill säga landskapens serviceinrättningar, lagstadgade uppgifter förutsätter och funktioner som direkt betjänar dessa, och

4) ett sådant aktiebolag och en sådan stiftelse som ett eller flera i 1 mom. nämnda medlems- samfund har bestämmande inflytande i enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen och där majoriteten av de anställda omedelbart innan aktiebolaget eller stiftelsen bildades har varit anställda hos ett medlemssamfund i Keva.

En förening, ett aktiebolag och en stiftelse som anslutit sig som medlemssamfund ska under- rätta Keva om sådana förändringar av dess förhållanden som medför att föreningen, aktiebola- get eller stiftelsen inte längre uppfyller förutsättningarna i 2 mom.

4 kap.

Finansiering

19 §

Medlemssamfundens avgifter

Kevas utgifter för skötseln av pensionskyddet för medlemssamfundens personal fördelas på medlemssamfunden på det sätt som föreskrivs i 19 a–19 c §. Finansministeriet fastställer be- loppet av utjämningsavgiften enligt 19 c § på framställning av Keva.

Keva beslutar om beloppet av de pensionsavgifter som samlas in hos medlemssamfunden och om utjämningsavgiftens belopp samt meddelar närmare föreskrifter om grunderna för be- talningen av avgifterna. Pensionsavgifterna enligt 19 a och 19 b § ska bestämmas så att med- lemssamfundens avgift i genomsnitt är på samma nivå som arbetsgivares genomsnittliga ar- betspensionsförsäkringsavgift enligt lagen om pension för arbetstagare.

Av medlemssamfunden kan tas ut förskott på de avgifter som föreskrivs i 19 a–19 c §.

19 a §

Arbetsinkomstbaserad pensionsavgift

Den arbetsinkomstbaserade pensionsavgiften bestäms för varje medlemssamfund utifrån de sammanlagda beloppen av de i 85 § i pensionslagen för den offentliga sektorn avsedda ar- betsinkomsterna för personer som är anställda hos medlemssamfundet.

19 b §

Invalidpensionsavgift

Invalidpensionsavgiften bestäms med beaktande av såväl medlemssamfundets sammanlagda belopp av i 85 § i pensionslagen för den offentliga sektorn avsedda arbetsinkomster som med- lemssamfundets faktiska utgift för invalidpensions- och rehabiliteringsersättningar eller nå- gondera av dessa.

19 c §

Utjämningsavgift

Utjämningsavgiftens storlek bestäms så att den utöver pensionsavgifterna enligt 19 a och 19 b § kan bedömas täcka pensionsavgifterna på lång sikt. Landskapen och kommunerna betalar en utjämningsavgift.

Utjämningsavgiften fördelas mellan landskapen och kommunerna i förhållande till landskapens och kommunernas andel av arbetsinkomsterna enligt 85 § i pensionslagen för den offentliga sektorn vid lagens ikraftträdande. Denna fördelning används åren 2019—2028. Vid beräkning av fördelningen räknas som landskapens arbetsinkomster arbetsinkomsterna för den personal som övergår till landskapen enligt lagen om införande av landskapslagen och lagen om ordnande av social- och hälsovård (/). Som landskapens arbetsinkomster räknas dessutom de i 85 § i pensionslagen för den offentliga sektorn avsedda arbetsinkomsterna för anställda i bolag som producerar social- och hälsovårdstjänster där aktieinnehavet övergår från en kommun eller samkommun till ett landskap i samband med inrättandet av landskapen. Som kommunernas arbetsinkomster räknas de i 85 § i pensionslagen för den offentliga sektorn avsedda arbetsinkomsterna för personal som blir kvar hos kommunerna, samkommunerna och bolagen.

Landskapens andel fördelas mellan landskapen i förhållande till den statliga finansieringen enligt lagen om landskapens finansiering (/). Kommunernas andel fördelas mellan kommunerna under varje år i förhållande till skattefinansieringen enligt kommunernas senast fastställda bokslut. Med kommunens skattefinansiering avses kommunens kommunalskatte-, fastighetsskatte- och samfundsskatteinkomster samt de statsandelar som kommunen beviljas med stöd av lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009), lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) och lagen om fritt bildningsarbete (632/1998). Vid beräkning av kommunens andel beaktas dock inte den höjning av statsandelen enligt prövning som avses i 30 § i lagen om statsandel för kommunal basservice.

Denna lag träder i kraft ...

18.

Lag

om ändring av vallagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i vallagen (714/1998) 1 §, 2 § 3 mom., 3 §, 5 § 6, 8 och 9 punkten, 7 § 2 mom. 9 § 1 mom., 18 § 2 och 3 mom., rubriken för 19 § och 19 § 1 mom., 21 § 1 mom., 22 och 31 §, 34 § 2 mom., 37 § 2 mom., 43 § 4 mom., 57 § 3 mom., 58 § 1 mom., 64 § 1 mom., 76 § 1 mom., 81 § 1 mom., 84 och 96 §, 101 § 2 mom., 103 §, 104 § 2 mom., 105 § 2 mom., 106 § 1–3 och 5 mom., 184 § 1 mom., 185 § och 188 § 2 mom.,

sådana de lyder, 1 och 3 §, 9 § 1 mom., 18 § 2 och 3 mom., rubriken för 19 § och 19 § 1 mom., 34 § 2 mom. och 64 § 1 mom. i lag 563/2015, 5 § 6, 8 och 9 punkten i lag 361/2016, 21 § 1 mom. i lag 1263/2007, 43 § 4 mom., 76 § 1 mom. och 184 § 1 mom. i lag 496/2013, 104 § 2 mom. och 105 § 2 mom. i lag 300/2009 och 188 § 2 mom. i lag 247/2002, och

fogas till lagen nya 12 a och 12 b §, till 44 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom., till 104 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., till 144 § ett nytt 2 mom., till 188 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom., till lagen ett nytt 10 a kap. och till lagen en ny 198 § som följer:

I AVDELNINGEN

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens tillämpningsområde

Utöver vad som i grundlagen samt i landskapslagen (/2017) och kommunallagen (410/2015) föreskrivs om val innehåller denna lag bestämmelser om förrättandet av

- 1) val av riksdagsledamöter (riksdagsval),
- 2) val av republikens president (presidentval),
- 3) landskapsval,
- 4) kommunalval,
- 5) val av finländska ledamöter till Europaparlamentet (Europaparlamentsval).

Bestämmelser om landskapsval och kommunalval som förrättas i landskapet Åland finns i landskapets lagstiftning.

2 §

Rösträtt

Bestämmelser om rösträtt vid landskapsval finns i landskapslagen. Bestämmelser om rösträtt vid kommunalval finns i grundlagen och kommunallagen.

3 §

Valbarhet

Bestämmelser om valbarhet vid riksdagsval och om behörighet att bli vald till republikens president finns i grundlagen. Bestämmelser om valbarhet vid landskapsval finns i landskapslagen och om valbarhet vid kommunalval i kommunallagen. Bestämmelser om valbarhet vid Europaparlamentsval finns i 164 § i denna lag.

5 §

Valkretsar vid riksdagsval

För riksdagsval indelas landet utgående från landskapsindelningen i följande valkretsar:

6) Tavastlands valkrets, som omfattar kommunerna Asikkala, Forssa, Hartola, Hattula, Hausjärvi, Heinola, Hollola, Humppila, Iitti, Janakkala, Jockis, Kärkölä, Lahtis, Loppi, Orimattila, Padasjoki, Riihimäki, Sysmä, Tammela, Tavastehus och Ypäjä,

8) Sydöstra Finlands valkrets, som omfattar kommunerna Enonkoski, Fredrikshamn, Hirvensalmi, Imatra, Juva, Kangasniemi, Kotka, Kouvola, Lemi, Luumäki, Miehikkälä, Mäntyhärju, Nyslott, Parikkala, Pertunmaa, Pieksämäki, Puumala, Pyttis, Rantasalmi, Rautjärvi, Ruokolampi, Savitaipale, S:t Michel, Sulkava, Taipalsaari, Villmanstrand och Virolahti,

9) Savolax-Karelens valkrets, som omfattar kommunerna Heinävesi, Idensalmi, Ilomants, Joensuu, Jorois, Juankoski, Juuka, Kaavi, Keitele, Kitee, Kiuruvesi, Kontiolahti, Kuopio, Lapinlahti, Leppävirta, Lieksa, Liperi, Nurmes, Outokumpu, Pielavesi, Polvijärvi, Rautalampi, Rautavaara, Rääkkylä, Siilinjärvi, Sonkajärvi, Suonenjoki, Tervo, Tohmajärvi, Tuusniemi, Valtimo, Varkaus, Vesanto och Vieremä,

7 §

Valkretsar vid övriga val

Vid landskapsval är landskapet valkrets och vid kommunalval är kommunen valkrets.

9 §

Förhandsröstningsställen och röstningsställen på valdagen

Förhandsröstningsställen är

1) de allmänna förhandsröstningsställen i hemlandet om vars antal och placering kommunstyrelsen beslutar och av vilka det ska finnas åtminstone ett i varje kommun, om inte något annat följer av särskilda skäl,

2) de finska beskickningar och deras verksamhetsställen som anges genom förordning av statsrådet samt vid landskapsval och kommunalval de allmänna förhandsröstningsställen i landskapet Åland som anges genom förordning av statsrådet,

3) sjukhus, verksamhetsenheter inom socialvården som lämnar vård dygnet runt och andra genom beslut av kommunstyrelsen angivna verksamhetsenheter inom socialvården samt straffanstalter (anstalt),

4) finska fartyg som befinner sig utomlands när förhandsröstning verkställs.

2 kap.

Valmyndigheter

12 a §

Landskapsvalnämnd

Landskapsfullmäktige ska i landskapet tillsätta en landskapsvalnämnd för sin mandatperiod. Landskapsvalnämnden består av en ordförande, en vice ordförande och tre andra medlemmar samt ett behövligt antal ersättare, dock minst fem. Ersättarna ska ställas i den ordning i vilken de träder i stället för medlemmarna. Både medlemmarna och ersättarna ska i den utsträckning det är möjligt företräda de grupper av röstande som vid föregående landskapsval ställt upp kandidater i landskapet. En medlem eller ersättare som enligt en kandidatsökan som lämnats till landskapsvalnämnden har ställts upp som kandidat för ett parti eller en valmansförening vid landskapsvalet kan inte delta i landskapsvalnämndens arbete vid valet i fråga.

Landskapsvalnämnden ska lämna sina kontaktuppgifter till Befolkningsregistercentralen på det sätt som centralen föreskriver.

12 b §

Landskapsvalnämndens arbete

Landskapsvalnämnden är beslutför med fem medlemmar. Om en ersättare har avlidit, har förhinder eller är jävig, får landskapsstyrelsen vid behov förordna en tillfällig ersättare.

Bestämmelser om jäv för landskapsvalnämndens medlemmar och deras ersättare finns i 27—30 § i förvaltningslagen.

Landskapsvalnämnden anställer en sekreterare och annan behövlig personal. Den beslutar om rätt att närvara och yttra sig vid nämndens sammanträden för andra personer än de som på grund av sina uppgifter enligt denna lag har rätt att delta i sammanträdena.

På landskapsvalnämnden tillämpas inte den i landskapslagen avsedda förvaltningsstadgans bestämmelser om rätten för landskapsstyrelsens företrädare och landskapsdirektören att närvara och yttra sig vid sammanträden eller om rätten att ta upp ett ärende till behandling i ett högre organ.

3 kap.

Rösträttsregister

18 §

Upprättande av och uppgifter i rösträttsregister

Beträffande varje röstberättigad tas följande uppgifter in i rösträttsregistret, sådana de är i befolkningsdatasystemet den 51 dagen före valdagen klockan 24:

- 1) personbeteckning,
- 2) fullständigt namn,
- 3) vid riksdagsval, presidentval och Europaparlamentsval den valkrets som avses i 5 § och vid landskapsval landskapet,
- 4) hemkommun i Finland enligt lagen om hemkommun,
- 5) röstningsområde,
- 6) röstningsställe på valdagen och adressen till det,
- 7) modersmål, om detta är danska, isländska, norska eller svenska,
- 8) vid riksdagsval, presidentval och Europaparlamentsval den stat där den röstberättigade är bosatt, om staten inte är Finland,
- 9) den magistrat inom vars verksamhetsområde hemkommunen finns,
- 10) datum för införande i registret,
- 11) uppgift om en sådan spärrmarkering som avses i 36 § i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (661/2009).

Om den röstberättigade inte har hemkommun i Finland den 51 dagen före valdagen, ska folkbokföringskommunen enligt lagen om hemkommun antecknas i rösträttsregistret i stället för hemkommunen. Om folkbokföringskommunen inte längre hör till finskt territorium, ska Helsingfors stad antecknas i stället för den. Om en sådan medborgare i en annan stat som är röstberättigad vid landskapsval och kommunalval eller Europaparlamentsval inte har hemkommun i Finland, ska rösträttskommunen antecknas i rösträttsregistret i stället för hemkommunen. Den röstberättigade hör i detta fall till det röstningsområde som fullmäktige med stöd av 8 § 1 mom. har bestämt i fråga om de röstberättigade som i befolkningsdatasystemet inte har antecknats vid någon fastighet.

19 §

Tilläggsuppgifter som ska införas i rösträttsregistret om respektive val

Vid landskapsval och kommunalval införs i rösträttsregistret, utöver vad som föreskrivs i 18 § 2 mom., beträffande varje röstberättigad som inte är finsk medborgare uppgift om

- 1) medborgarskap,
 - 2) den tidsperiod han eller hon utan avbrott har haft hemkommun i Finland, om inte han eller hon är medborgare i en annan medlemsstat i Europeiska unionen eller i Island eller Norge.
-

21 §

Meddelandekort

Befolkningsregistercentralen utarbetar över var och en som införts i rösträttsregistret ett meddelandekort, som innehåller följande uppgifter:

- 1) de uppgifter som avses i 18 § 2 mom. 2, 5 och 6 punkten,
 - 2) den adress som för den röstberättigade finns införd i befolkningsdatasystemet den 51 dagen före valdagen klockan 24,
 - 3) det val och den valkrets eller det landskap och den kommun där kortets mottagare har rösträtt,
 - 4) valdagen och förhandsröstningsperioden,
 - 5) kontaktinformationen till den magistrat som antecknats som kortets avsändare och till den kommunala centralvalnämnden,
 - 6) det register eller datasystem som uppgifterna på kortet grundar sig på, och
 - 7) av justitieministeriet utarbetade anvisningar om kortets användning och om förfarandet vid röstning.
-

22 §

Information till medborgare i andra medlemsstater i Europeiska unionen

Befolkningsregistercentralen ska i god tid före landskapsval och kommunalval samt Europaparlamentsval i möjligaste mån på lämpligt sätt meddela alla medborgare i andra medlemsstater i Europeiska unionen som uppfyller villkoren för rösträtt att de enligt uppgifterna i befolkningsdatasystemet kommer att ha rösträtt och vara valbara vid valet samt informera om det förfarande som ska iaktas för utövande av rösträtten och rätten att bli uppställd som kandidat.

4 kap.

Myndighetsuppgifter vid kandidatuppställning

31 §

Myndighet som behandlar kandidatansökningar

Kandidatansökningarna behandlas

- 1) vid riksdagsval av valkrets-nämnden,
- 2) vid presidentval och Europaparlamentsval av Helsingfors valkrets-nämnd,
- 3) vid landskapsval av landskapsval-nämnden,
- 4) vid kommunalval av den kommunala centralval-nämnden.

34 §

Beslut om och kungörelse av ingivning av handlingar

En kungörelse ska avfattas om beslutet. Kungörelsen ska delges de valombud som partierna har uppgett och hållas framlagd i myndighetens sammanträdeslokal. Kungörelsen ska vid

landskapsval offentliggöras på det sätt som landskapets tillkännagivanden görs kända och vid kommunalval på det sätt som kommunala tillkännagivanden görs kända samt vid övriga val offentliggöras i den officiella tidningen.

37 §

Fastställande av kandidaternas ordningsföljd

Vid riksdagsval, landskapsval, kommunalval och Europaparlamentsval utlottas

- 1) den inbördes ordningen mellan å ena sidan de partier som inte har ingått valförbund och å andra sidan valförbunden,
- 2) inom valförbunden den inbördes ordningen mellan de partier som har bildat valförbund och
- 3) den inbördes ordningen mellan de gemensamma listorna.

43 §

Riksomfattande kandidatregister

Justitieministeriet tar vid behov valkretsvis, landskapsvis eller kommunvis en utskrift ur det riksomfattande kandidatregistret som upptar de uppgifter om varje kandidat som finns i sammanställningen av kandidatlistorna. Ministeriet ska se till att ett behövligt antal exemplar av utskriften sänds till de kommunala centralvalnämnderna, valbestyrelserna och valförrättarna vid förhandsröstningsställena i hemlandet samt utrikesministeriet för vidare utdelning till de finska beskickningar och finska fartyg som är förhandsröstningsställen.

44 §

Distribution och tillkännagivande av sammanställningen av kandidatlistorna och av kandidatförteckningen för presidentval

Landskapsvalnämnden ska se till att ett behövligt antal sammanställningar av kandidatlistorna vid landskapsval sänds till

- 1) de kommunala centralvalnämnderna i landskapet för vidare utdelning till valnämnderna, valbestyrelserna och valförrättarna,
- 2) valombuden för de partier, de gemensamma listor och de valmansföreningar utanför de gemensamma listorna som har ställt upp kandidater i landskapet, samt
- 3) justitieministeriet.

Sammanställningarna ska också hållas tillgängliga för allmänheten.

5 kap.

Förhandsröstning

57 §

Inledande av förhandsröstning på förhandsröstningsställena

Den röstande ska ges tillfälle att ta del av sammanställningen av kandidatlistorna för valet i fråga inom sin valkrets, sitt landskap eller sin kommun, av sammanställningen av kandidatlistorna för Europaparlamentsvalet, av kandidatförteckningen för presidentvalet eller av det riksomfattande kandidatregistret eller av en utskrift ur det.

58 §

Röstningen vid förhandsröstning

Den röstande får vid riksdagsval, landskapsval och kommunalval rösta på en kandidat som är upptagen i sammanställningen av kandidatlistorna inom den valkrets, det landskap eller den kommun där den röstande antecknats som röstberättigad vid valet i fråga, vid Europaparlamentsval på en kandidat i sammanställningen av kandidatlistorna och vid presidentval på en kandidat i kandidatförteckningen för presidentvalet.

64 §

Inlämnande av valkuverten till valkrets nämnden

Vid riksdagsval, presidentval och Europaparlamentsval ska den kommunala centralvalnämnden tillsluta valkuverten i ett hållbart omslag, sorterade enligt röstningsområde. Till försändelsen fogas uppgifter om antalet valkuvert i varje grupp som kuverten har sorterats i. Försändelsen förseglas och på omslaget antecknas valkrets nämndens adress och avsändaren. Försändelsen ska skyndsamt sändas till valkrets nämnden på det sätt som denna bestämmer.

6 kap.

Röstning på valdagen

76 §

Röstning på valdagen

Den röstande får vid riksdagsval, landskapsval och kommunalval rösta på en kandidat som är upptagen i sammanställningen av kandidatlistorna inom den valkrets, det landskap eller den kommun där den röstande antecknats som röstberättigad vid valet i fråga, vid Europaparlamentsval på en kandidat i sammanställningen av kandidatlistorna och vid presidentval på en kandidat i kandidatförteckningen för presidentvalet.

81 §

Ingivande av röstsedlarna och valprotokollet från valnämnderna

Ordföranden eller vice ordföranden och en annan medlem av valnämnden ska utan dröjsmål tillsammans föra den försändelse som innehåller röstsedlarna och den försändelse som innehåller valprotokollet vid landskapsval och kommunalval till den kommunala centralvalnämnden och vid andra val till valkrets-nämnden.

7 kap.

Uträkning och fastställande av valresultatet

84 §

Myndigheter med ansvar för resultaträkningen

Räkningen av de röstsedlar som getts in vid förhandsröstningen och kontrollräkningen av de röstsedlar som getts in vid röstningen på valdagen sköts

- 1) vid riksdagsval, presidentval och Europaparlamentsval av valkrets-nämnden vid dess sammanträde,
- 2) vid landskapsval och kommunalval av den kommunala centralvalnämnden vid dess sammanträde.

96 §

Bestämmelser om presidentval, landskapsval och Europaparlamentsval

I II avdelningen finns bestämmelser om uträknan-det av kandidaternas röstetal vid presidentval, landskapsval och Europaparlamentsval, om sättet att räkna ut, bestämma, fastställa och of-fentliggöra resultatet av dessa val och om tillkännagivande av resultatet.

8 kap.

Ändringssökande

101 §

Besvärsrätt och besvärsgrunder

Dessutom får beslutet på den grunden att valet har skett i oriktig ordning och att detta har kunnat inverka på valresultatet överklagas av

- 1) varje röstberättigad person inom valkretsen, landskapet eller kommunen i fråga, och
- 2) landskapsmedlemmarna vid landskapsval och kommunmedlemmarna vid kommunalval.

103 §

Besvärsmyndighetens beslut

Om ett beslut eller en åtgärd av valmyndigheten har varit lagstridigt och lagstridigheten uppenbart har kunnat inverka på valresultatet, ska nyval utlysas i valkretsen, landskapet eller kommunen i fråga eller vid Europaparlamentsval i hela landet, om valresultatet inte kan rättas.

Om valkrets nämnden, landskapsvalnämnden eller den kommunala centralvalnämnden har förfarit lagstridigt vid uträkningen eller fastställandet av valresultatet och om lagstridigheten har inverkat på valresultatet, ska detta rättas.

104 §

Delgivning av beslut

Vid landskapsval ska förvaltningsdomstolens beslut delges ändringssökanden, landskapsstyrelsen och landskapsvalnämnden, partiernas och de gemensamma listornas valombud och, om det genom beslutet har bestämts att valresultatet ska rättas eller nyval utlysas, justitieministeriet. Landskapsvalnämnden ska utan dröjsmål tillkännage förvaltningsdomstolens beslut genom att hålla beslutet framlagt för en tid av sju dagar på det sätt som landskapets tillkännagivanden görs kända.

Vid kommunalval ska förvaltningsdomstolens beslut delges ändringssökanden, kommunstyrelsen och den kommunala centralvalnämnden, partiernas och de gemensamma listornas valombud och, om det genom beslutet har bestämts att valresultatet ska rättas eller nyval utlysas, justitieministeriet. Den kommunala centralvalnämnden ska utan dröjsmål tillkännage förvaltningsdomstolens beslut också för kommunens medlemmar genom att hålla beslutet framlagt för en tid av sju dagar på det sätt som kommunala tillkännagivanden görs kända.

105 §

Fortsatta besvär

Om det i beslutet har bestämts att valresultatet ska rättas eller nyval utlysas, har de besvärsmyndigheter som nämns i 101 § samt vid landskapsval även landskapsstyrelsen och vid kommunalval även kommunstyrelsen. De som inte har delgetts beslutet särskilt anses ha fått kännedom om beslutet när det första gången kungjordes i en sändning från en inrättning som bedriver rundradioverksamhet eller när det anslogs på anslagstavlan för offentliga kommunala kungörelser.

106 §

Nyval på grund av besvär

Om nyval utlyses med anledning av besvär, är valdagen för nyvalet

1) vid riksdagsval och Europaparlamentsval den första söndagen sedan 50 dagar har förflutit från det att besvärsmyndighetens beslut har vunnit laga kraft,

2) vid landskapsval den söndag som landskapsvalnämnden bestämmer och vid kommunalval den söndag som den kommunala centralvalnämnden bestämmer sedan högst 90 dagar har förflutit från det att besvärsmyndighetens beslut har vunnit laga kraft.

Förrättandet av nyvalen sköts av samma valmyndigheter som vid de upphävda valen. Om landskapsvalnämndens eller den kommunala centralvalnämndens mandatperiod likväl redan har löpt ut, sköts förrättandet av valen av den nämnd som kommit i stället.

Vid nyval iakttas samma indelning i röstningsområden och används samma lagakraftvunna rösträttsregister och samma sammanställning av kandidatlistorna som vid de upphävda valen, om inte något annat bestäms i besvärmyndighetens beslut. Befolkningsregistercentralen ska se till att ett nytt meddelandekort sänds till dem som införts i rösträttsregistret. Förhandsröstning förrättas endast i den valkrets, det landskap eller den kommun som de utlysta nyvalen gäller. I fråga om förrättandet av nyval gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som föreskrivs om ordinarie val.

Resultatet av nyval vid riksdagsval ska genast meddelas riksdagen, resultatet av nyval vid landskapsval landskapsfullmäktige i fråga och resultatet av nyval vid kommunalval fullmäktige i kommunen i fråga.

10 a kap.

Landskapsval

Tidpunkten för landskapsval

143 a §

Valdag

Valdagen vid landskapsval är den tredje söndagen i april.
Landskapsval förrättas i samband med kommunalval.

Kandidatuppställning vid landskapsval

143 b §

Kungörande av antalet fullmäktigeledamöter som ska väljas

Landskapsvalnämnden ska kungöra hur många fullmäktigeledamöter som ska väljas i landskapet. Kungörelsen ska utan dröjsmål offentliggöras på det sätt som landskapets tillkännagivanden görs kända samt anslås i landskapsvalnämndens möteslokal. Kungörelsen kan utfärdas i samband med den kungörelse som nämns i 34 § 2 mom.

143 c §

Rätt att ställa upp kandidater

Vid landskapsval får kandidater ställas upp av

- 1) partier,
- 2) röstberättigade som har bildat en valmansförening.

När kandidater ställs upp har två eller flera partier rätt att sluta sig samman till ett valförbund genom att komma överens om det sinsemellan. Två eller flera valmansföreningar har på motsvarande sätt rätt att bilda en gemensam lista.

Ett parti, ett valförbund eller en gemensam lista har rätt att i landskapet ställa upp ett antal kandidater som är högst en och en halv gång så stort som antalet fullmäktigeledamöter som ska utses vid valet.

En och samma person får vid samma val ställas upp som kandidat endast för ett parti eller en valmansförening.

143 d §

Partiernas kandidatuppställning

Ett partis kandidater ställs upp av en förening som företräder partiets personmedlemmar i landskapet och som av partiet anmälts till landskapsvalnämnden.

143 e §

Bildande av valmansförening

För att bilda en valmansförening som ställer upp en kandidat vid landskapsval krävs minst 100 röstberättigade personer som har hemkommun i landskapet.

En valmansförening bildas genom att det upprättas en daterad och undertecknad stiftelseurkund, som ska innehålla följande uppgifter:

- 1) omnämnande av vilket landskapsval det är fråga om,
- 2) kandidatens namn och titel, yrke eller syssla som anges med högst två uttryck, samt hemkommun,
- 3) varje medlems namn, födelsetid och adress,
- 4) en av varje medlem undertecknad försäkran om att han eller hon vid det aktuella valet är röstberättigad i landskapet i fråga,
- 5) valmansföreningens valombuds och valombudets ersättares namn och kontaktinformation.

En röstberättigad kan vara medlem av endast en valmansförening. Om en röstberättigad blivit medlem av två eller flera valmansföreningar, ska landskapsvalnämnden stryka den röstberättigades namn från samtliga stiftelseurkunder.

Kandidatansökan vid landskapsval

143 f §

Valombud

Varje parti som ställer upp kandidater och varje valmansförening som ställer upp en kandidat ska ha ett valombud och för varje valombud en ersättare. Dessutom ska valmansföreningar som har bildat en gemensam lista bemyndiga något av valombuden för valmansföreningarna att vara den gemensamma listans valombud och ett annat ombud att vara ersättare.

Ett partis eller en gemensam listas valombud får inte vara valombud för ett annat parti eller en annan gemensam lista. En valmansförenings valombud får inte vara valombud för ett parti eller för någon annan gemensam lista än den till vilken valombudets valmansförening hör och inte för en annan valmansförening. Ett partis eller en valmansförenings valombud får inte vara medlem eller ersättare i landskapsvalnämnden.

En ansökan, ett meddelande eller en rättelse som avses i denna lag får på valombudets vägnar göras av en av valombudet skriftligen bemyndigad person. Vad som i denna lag föreskrivs

om ett partis, en gemensam listas och en valmansförenings valombud gäller i tillämpliga delar för valombudets ersättare.

143 g §

Ingivning av kandidatansökningar

Ett partis, en gemensam listas eller en valmansförenings valombud ska ge in kandidatansökan till landskapsvalnämnden senast den 40 dagen före valdagen före klockan 16.

143 h §

Partiers kandidatansökningar

Till ett partis kandidatansökan ska fogas

1) ett förslag till partiets kandidatlista, där varje kandidats namn och titel, yrke eller syssla som anges med högst två uttryck samt hemkommun ska nämnas i den ordning i vilken kandidaterna tas upp i sammanställningen av kandidatlistorna; vid sidan av eller i stället för kandidatens förnamn kan det användas ett annat allmänt känt tilltalsnamn eller förnamnet förkortat; kandidatlistan får inte innehålla några andra anteckningar, utom då sådana behövs för att precisera kandidatens identitet,

2) ett av varje kandidat undertecknat och med kandidatens personbeteckning försett samtycke till att ställa upp som kandidat för det parti som nominerat honom eller henne och samtycke till att ta emot ett uppdrag som fullmäktigeledamot samt en försäkran om att han eller hon inte vid samma landskapsval har samtyckt till att ställa upp som kandidat för något annat parti eller för någon valmansförening,

3) ett meddelande från dem som har rätt att teckna partiets namn om att den förening på vars vägnar partiets valombud uppträder företräder partiets personmedlemmar i landskapet, och

4) ett meddelande från den förening som företräder partiet med partiets valombuds och valombudets ersättares namn, personbeteckning och kontaktinformation samt fullmakt av föreningen för partiets valombud och valombudets ersättare.

Partiets valombud ska datera och underteckna kandidatansökan och försäkra att kandidaterna är valbara.

143 i §

Anmälan om valförbund

Om flera partier har kommit överens om att sluta sig samman till ett valförbund, ska det göras en gemensam anmälan om detta där de partier som ingår i valförbundet räknas upp. Anmälan ska undertecknas av valombuden för alla partier i valförbundet. Valombudet för ett parti som anslutit sig till valförbundet ska lämna landskapsvalnämnden anmälan samtidigt med partiets kandidatansökan.

143 j §

Valmansföreningars kandidatansökningar

Till en valmansförenings kandidatansökan ska fogas

1) ett förslag till valmansföreningens kandidatlista som innehåller de uppgifter om kandidaten som nämns i 143 h § 1 mom. 1 punkten,

2) ett av kandidaten undertecknat och med kandidatens personbeteckning försett samtycke till att ställa upp som kandidat för den valmansförening som nominerat honom eller henne och samtycke till att ta emot ett uppdrag som fullmäktigeledamot samt en försäkran om att han eller hon inte vid samma landskapsval har samtyckt till att ställa upp som kandidat för någon annan valmansförening eller för något parti, och

3) valmansföreningens stiftelseurkund.

Valmansföreningens valombud ska datera och underteckna kandidatansökan och i den ange sin personbeteckning och försäkra att kandidaten är valbar och att valmansföreningens medlemmar själva har undertecknat stiftelseurkunden.

143 k §

Anmälan om gemensam lista

Om en valmansförening har kommit överens om en gemensam lista med en eller flera andra valmansföreningar, ska anmälan om den gemensamma listan och de valmansföreningar som hör till den samt om deras kandidater i den ordning i vilken kandidaterna tas upp i sammanställningen av kandidatlistorna ges in samtidigt med valmansföreningens kandidatansökan. Anmälan undertecknas av valombuden för de valmansföreningar som bildat den gemensamma listan.

I anmälan ska dessutom den gemensamma listans valombuds och valombudets ersättares namn och kontaktinformation nämnas.

I anmälan kan det föreslås att det i sammanställningen av kandidatlistorna ska tas in en beteckning för den gemensamma listan i vilken uttrycket "gemensam lista" ska ingå. Beteckningen får inte vara olämplig, inte heller till sin betydelse alltför allmän eller annars missvisande. I en beteckning får det alltid ingå ett i föreningsregistret infört namn till vars användning föreningen bevisligen har gett de valmansföreningar som bildat den gemensamma listan sitt tillstånd. I beteckningen får likväl inte namnet på ett i partiregistret infört parti ingå.

Uträkning och fastställande av valresultatet

143 l §

Fastställande av valresultatet

Varje kommunal centralvalnämnd ska vid ett sammanträde som börjar senast klockan 18 den tredje dagen efter valdagen fastställa det röstetal som respektive kandidat samt parti, valförbund eller gemensamma lista sammanlagt har fått i kommunen vid landskapsvalet och utan dröjsmål på det sätt som justitieministeriet bestämmer meddela landskapsvalnämnden de fastställda röstetalen och det totala antalet röster samt antalet ogiltiga röster som avgetts vid valet.

Efter att ha mottagit ett meddelande enligt 1 mom. av samtliga kommunala centralvalnämnder ska landskapsvalnämnden utan dröjsmål fastställa resultatet i landskapsvalet med iakttagande av vad som i 88—91 § föreskrivs om uträkning av jämförelsetal, lottning och bestämmande av valresultatet.

Landskapsvalnämnden ska utan dröjsmål så snart valresultatet har fastställts

1) offentliggöra protokollet med valresultatet tillsammans med besväransvisning för en tid av sju dagar på det sätt som landskapets tillkännagivanden görs kända,

2) lämna landskapsfullmäktige en förteckning över dem som blivit valda till fullmäktige och deras ersättare och tillkännage förteckningen på det sätt som landskapets tillkännagivanden görs kända, samt

3) underrätta justitieministeriet om valresultatet på det sätt som ministeriet bestämmer.

143 m §

Ersättare i fullmäktige

För fullmäktigeledamöterna väljs ersättare på det sätt som föreskrivs i 16 § i landskapslagen. Om antalet ersättare under tiden för fullmäktiges mandatperiod blir ofullständigt, ska landskapsvalnämnden på begäran av fullmäktiges ordförande i enlighet med 16 § i landskapslagen förordna nya ersättare.

Om alla ersättarplatser inte kan besättas med stöd av denna paragraf, förblir antalet ersättare ofullständigt.

11 kap.

Kommunalval

Tidpunkten för kommunalval

144 §

Valdag

Kommunalval förrättas i samband med landskapsval.

III AVDELNINGEN

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

13 kap.

Kompletterande bestämmelser

184 §

Närvarorätt för valombud och valobservatörer

Vid de sammanträden som valkrets-nämnden, landskapsvalnämnden, den kommunala centralvalnämnden och valnämnden håller för att bestämma kandidaternas nummer, ordna och räkna röstsedlarna eller bestämma valresultatet har valombuden för partierna och de gemensamma listorna och för valmansföreningarna utanför de gemensamma listorna eller personer som dessa valombud skriftligen bemyndigat särskilt för varje valmyndighet rätt att vara närvarande.

185 §

En valmyndighets straffrättsliga ansvar

Om en medlem av valkrets-nämnden, landskapsvalnämnden, den kommunala centralvalnämnden, valnämnden eller valbestyrelsen eller en valförrättare eller någon annan person i

egenskap av valmyndighet enligt denna lag försummar sina skyldigheter, ska han eller hon straffas såsom en tjänsteman för tjänstebrott.

188 §

Kostnadsfördelningen mellan valmyndigheterna

Landskapet svarar för kostnaderna för landskapsvalnämnden.

Varje kommun svarar för kostnaderna för den kommunala centralvalnämnden, valnämnderna, valbestyrelserna, valförrättarna på de allmänna förhandsröstningsställena och vid hemmaröstning samt för andra än i 1 mom. avsedda kostnader som föranleds av att val förrättas. Vid riksdagsval, presidentval och Europaparlamentsval betalar justitieministeriet som engångsersättning till kommunen ett belopp som ministeriet fastställer för varje kommuninvånare som har rösträtt i valet. Vid landskapsval betalar landskapet kommunen ersättning för de kostnader som landskapsvalet orsakat.

14 kap.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser

198 §

Det första landskapsvalet

Landskapsval förrättas första gången i samband med presidentvalet 2018.

Inför det första landskapsvalet ska ett temporärt beredningsorgan inom landskapsförvaltningen i god tid före valet tillsätta en landskapsvalnämnd vars medlemmar ska företräda de grupper av röstande som vid föregående kommunalval ställt upp kandidater i landskapets kommuner. På landskapsvalnämnden tillämpas i övrigt vad som föreskrivs i 12 a och 12 b §.

Vid det första landskapsvalet iakttas samma tidtabell för kandidatuppställningen som vid presidentval. Kandidaterna i landskapsvalet tilldelas nummer i sammanställningen av kandidatlistorna, med 22 som första nummer.

Den kommunala centralvalnämnden ska sända de valkuvert som godkänts i landskapsvalet till valkrets-nämnden på det sätt som föreskrivs i 64 §. Valnämnden ska ge in de röstsedlar i landskapsvalet som getts vid röstningen på valdagen till valkrets-nämnden på det sätt som föreskrivs i 81 §.

Valkrets-nämnderna sköter räkningen av förhandsrösterna och kontrollräkningen av de röster som avgetts på valdagen i det första landskapsvalet på följande sätt:

- 1) Nylands valkrets-nämnd räknar rösterna i landskapet Nyland,
- 2) Egentliga Finlands valkrets-nämnd räknar rösterna i landskapet Egentliga Finland,
- 3) Satakunta valkrets-nämnd räknar rösterna i landskapet Satakunta,
- 4) Tavastlands valkrets-nämnd räknar rösterna i landskapen Egentliga Tavastland och Päijänne-Tavastland,
- 5) Birkalands valkrets-nämnd räknar rösterna i landskapet Birkaland,
- 6) Sydöstra Finlands valkrets-nämnd räknar rösterna i landskapen Kymmenedalen, Södra Karelen och Södra Savolax,
- 7) Savolax-Karelen valkrets-nämnd räknar rösterna i landskapen Norra Savolax och Norra Karelen,

8) Vasa valkrets nämnd räknar rösterna i landskapen Södra Österbotten, Österbotten och Mellersta Österbotten,

9) Mellersta Finlands valkrets nämnd räknar rösterna i landskapet Mellersta Finland,

10) Uleåborgs valkrets nämnd räknar rösterna i landskapen Norra Österbotten och Kajanaland,

11) Lapplands valkrets nämnd räknar rösterna i landskapet Lappland.

Varje valkrets nämnd ska senast den tredje dagen efter valdagen fastställa de röstetal som respektive kandidat samt parti, valförbund eller gemensamma lista har fått i respektive landskap i landskapsvalet samt utan dröjsmål meddela landskapsvalnämnden i fråga de fastställda röstetalen och antalet röster som avgetts i varje landskap i landskapsvalet. Landskapsvalnämnden fastställer resultatet i landskapsvalet med iakttagande av vad som i 88—91 § föreskrivs om uträkning av jämförelsetal, användning av lottning och bestämmande av valresultatet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

19.

Lag

om ändring av lagen om kandidaters valfinansiering

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om kandidaters valfinansiering (273/2009) 1 § 1 mom., 4 § 2, 4 och 5 mom., 5 § 1 mom., 6 § 1 och 2 mom., 9 §, 11 a § och 12 § 2 mom., sådana de lyder, 1 § 1 mom., 4 § 2, 4 och 5 mom., 5 § 1 mom., 6 § 1 och 2 mom., 9 § och 12 § 2 mom. i lag 1689/2015 och 11 a § i lag 684/2010, och *fogas* till 5 § ett nytt 3 mom. och till 6 § ett nytt 6 mom. som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde och syfte

I denna lag föreskrivs om kandidaters valfinansiering och om redovisning av finansieringen vid riksdagsval, presidentval, landskapsval, kommunalval och Europaparlamentsval.

4 §

Begränsningar i fråga om kandidaters valfinansiering

En kandidat, en kandidats stödgrupp och någon annan sammanslutning som uteslutande arbetar för att stödja kandidaten får inte från en och samma givare ta emot bidrag, direkt eller indirekt, till ett värde som överstiger 3 000 euro vid kommunalval, 6 000 euro vid riksdagsval och landskapsval och 10 000 euro vid Europaparlamentsval. Bidrag från partier eller partiföreningar som avses i partilagen (10/1969) får dock vara större än detta, om de inte innehåller bidrag som förmedlas från någon annan givare och som överstiger det nämnda beloppet.

En kandidat, en kandidats stödgrupp och någon annan sammanslutning som uteslutande arbetar för att stödja kandidaten får inte ta emot bidrag för valkampanjen från staten, landskap, kommuner, samkommuner, statliga eller kommunala affärsverk, offentligrättsliga föreningar, inrättningar eller stiftelser eller från bolag som staten, ett landskap eller en kommun har bestämmande inflytande i på det sätt som avses i 1 kap. 5 § i bokföringslagen (1336/1997). Detta gäller dock inte sedvanlig gästfrihet.

En kandidat, en kandidats stödgrupp och någon annan sammanslutning som uteslutande arbetar för att stödja kandidaten ska se till att det av sådan avgiftsbelagd reklam som ingår i valkampanjen eller är avsedd att stödja den framgår vem som betalar reklamen. Namnet på en enskild person får dock inte uppges utan dennes uttryckliga samtycke, om värdet av den reklam som personen betalat för är mindre än 800 euro vid kommunalval eller mindre än 1 500 euro vid riksdagsval, landskapsval, Europaparlamentsval eller presidentval.

5 §

Redovisningsskyldighet

Skyldiga att redovisa sin valfinansiering är

- 1) vid riksdagsval de som valts till riksdagsledamöter och de som utses till ersättare när valresultatet fastställs,
- 2) vid presidentval de partier eller de valombud för valmansföreningar som ställt upp kandidater, eller valombudens ersättare,
- 3) vid landskapsval de som valts till fullmäktigeledamöter och de som valts till ersättare,
- 4) vid kommunalval de som valts till fullmäktigeledamöter och de som valts till ersättare,
- 5) vid Europaparlamentsval de som valts till ledamöter av Europaparlamentet och de som utses till ersättare när valresultatet fastställs samt den kandidat som är följande i den namnserie som avses i 91 § i vallagen (714/1998).

En kandidat som samtidigt har varit uppställd i både landskapsval och kommunalval men blivit vald endast i det ena, är redovisningsskyldig i fråga om valfinansieringen för bägge valen.

6 §

Uppgifter som ska redovisas

En redovisning ska innehålla följande:

- 1) omnämnande av vilket val det är fråga om,
- 2) kandidatens namn, titel, yrke eller uppdrag, det parti som ställt upp honom eller henne eller omnämnande av att kandidaten har varit kandidat för en valmansförening och vid riksdagsval den valkrets, vid landskapsval det landskap och vid kommunalval den kommun som kandidaten varit uppställd i,
- 3) de totala kostnaderna för valkampanjen samt specificerade enligt kostnaderna för valreklam i dagstidningar, gratistidningar och tidskrifter, radio, television, datanät och andra medier och för utomhusreklam, valtidsningar, broschyrer och andra tryckalster, reklamplanering och valmöten samt övriga kostnader,
- 4) den totala valfinansieringen och finansieringen specificerad enligt kandidatens egna medel, lån som kandidaten har tagit upp, inbegripet utestående fakturor vid redovisningstidpunkten, och samtliga bidrag till kandidaten, kandidatens stödgrupp eller någon annan sammanlutning som uteslutande arbetar för att stödja kandidaten, grupperade enligt bidrag från enskilda personer, företag, partiet, partiföreningar och andra givare,
- 5) andra uppgifter om valfinansieringen och kostnaderna för valkampanjen som den redovisningsskyldige anser nödvändiga.

Varje enskilt bidrag och dess givare ska redovisas separat, om bidragets värde är minst 800 euro vid kommunalval eller minst 1 500 euro vid riksdagsval, landskapsval, Europaparlamentsval eller presidentval. Om bidraget har getts genom köp av specificerade varor eller tjänster eller på något annat motsvarande sätt mot vederlag, ska endast bidragets nettovärde redovisas separat. Om ett enskilt bidrag som ska redovisas separat innehåller ett bidrag som uppgår till minst ovannämnda belopp och förmedlas från en tredje part, ska mottagaren redovisa även uppgifter om vem som lämnat det förmedlade bidraget.

En redovisningsskyldig som samtidigt varit kandidat i både landskapsval och kommunalval ska lämna en gemensam redovisning för valfinansieringen för bägge valen. I fråga om bidrag

som ska redovisas separat i en sådan redovisning iakttas vad som föreskrivs i 2 mom. om kommunalval.

9 §

Justitieministeriets uppdrag att lämna information

Justitieministeriet ska till statens revisionsverk avgiftsfritt översända uppgifterna i det riksomfattande kandidatregister som avses i 43 § i vallagen och uppgifter om redovisningsskyldiga vid riksdagsval, landskapsval, kommunalval och Europaparlamentsval utan dröjsmål så snart valresultatet har fastställts och vid presidentval utan dröjsmål så snart kandidatuppställningen är klar.

11 a §

Efterhandsredovisning

Om en kandidat, kandidatens stödgrupp eller någon annan sammanslutning som uteslutande arbetar för att stödja kandidaten har tagit upp lån för att täcka kostnaderna för valkampanjen vid riksdagsval, landskapsval eller Europaparlamentsval, ska den redovisningsskyldige lämna uppgift till statens revisionsverk om lånebeloppet och om bidrag till ett värde av minst 1 500 euro som erhållits i syfte att betala lånet (efterhandsredovisning). Redovisningen ska göras kalenderårsvis under lånetiden under den valperiod som redovisningsskyldigheten hänför sig till.

12 §

Redovisningsregistret och tillgången till uppgifter

Uppgifter om riksdagsval, landskapsval och kommunalval ska finnas tillgängliga i ett allmänt datanät i fem år, uppgifter om Europaparlamentsval i sex år och uppgifter om presidentval i sju år efter det att valresultatet har fastställts. Förhandsredovisningar av andra än de redovisningsskyldiga som avses i 5 § ska finnas tillgängliga i ett allmänt datanät i 30 dagar efter det att valresultatet har fastställts.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

20.

Lag

om ändring av partilagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i partilagen (10/1969) 8 § 2 mom., 8 a § 2 mom., 8 b § 3 mom. och 10 § 1 mom., sådana de lyder i lag 683/2010, som följer:

8 §

Bidrag till partier och partiföreningar

Som bidrag till partiet eller partiföreningen räknas prestationer i pengar, varor och tjänster och andra motsvarande prestationer. Som bidrag betraktas dock inte

- 1) sedvanligt frivilligarbete och sedvanliga gratistjänster,
 - 2) enligt verkligt värde prissatta prestationer som hänför sig till partiets eller partiföreningens sedvanliga organisationsverksamhet eller förmögenhetsförvaltning,
 - 3) prestationer som partiet och dess partiföreningar fått av varandra,
 - 4) inkomster från sådan affärsverksamhet av permanent natur som partiet eller partiföreningen bedriver på den allmänna marknaden och på marknadsvillkor,
 - 5) inkomster från placeringsverksamhet som partiet eller partiföreningen bedriver,
 - 6) statsunderstöd enligt 9 § eller annat motsvarande understöd som baserar sig på lag, statsbudgeten eller ett landskaps eller en kommuns budget.
-

8 a §

Bidrag till partinära sammanslutningar

Som bidrag till en partinära sammanslutning räknas prestationer i pengar, varor och tjänster och andra motsvarande prestationer. Som bidrag betraktas dock inte

- 1) sedvanligt frivilligarbete och sedvanliga gratistjänster,
- 2) enligt verkligt värde prissatta prestationer som hänför sig till den partinära sammanslutningens sedvanliga basverksamhet eller förmögenhetsförvaltning,
- 3) prestationer som samma partis partinära sammanslutningar har fått av varandra,
- 4) inkomster från sådan affärsverksamhet av permanent natur som den partinära sammanslutningen bedriver på den allmänna marknaden och på marknadsvillkor,
- 5) inkomster från placeringsverksamhet som den partinära sammanslutningen bedriver,
- 6) till den partinära sammanslutningen riktat understöd som baserar sig på lag, statsbudgeten eller ett landskaps eller en kommuns budget.

8 b §

Begränsningar i fråga om bidrag

Ett parti, en partiförening och en partinära sammanslutning får inte ta emot bidrag från staten, landskap, kommuner, samkommuner, statliga eller kommunala affärsverk, offentligrättsliga föreningar, inrättningar eller stiftelser eller från bolag som staten, ett landskap eller en kommun har bestämmande inflytande i på det sätt som avses i 1 kap. 5 § i bokföringslagen (1336/1997). Detta gäller dock inte användning av lokaler och sedvanlig gästfrihet.

10 §

Krav på opartiskhet

Statliga myndigheter, myndigheter i landskap, kommuner och samkommuner samt sammanslutningar och inrättningar som staten, ett landskap, en kommun eller en samkommun har bestämmande inflytande i ska behandla alla partier lika och enligt enhanda grunder.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

21.

Lag

om ändring av lagen om förfarandet vid rådgivande kommunala folkomröstningar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om förfarandet vid rådgivande kommunala folkomröstningar (656/1990) lagens rubrik samt 1—7 §, 8 § 2 mom., 9 § 1 mom., 10 § 2 mom., 12 § 1 mom. 3 och 4 punkten och 13, 14, 16, 17 och 19 §,

sådana de lyder, 1 och 4 § i lag 1649/1995 samt 2 § 2 mom., 5 och 7 §, 8 § 2 mom. och 16 och 17 § i lag 716/1998, och

fogas till lagen en ny 2 a §, till 8 § en ny rubrik och ett nytt 4 mom., till lagen en ny 8 a §, till 9 § en ny rubrik och ett nytt 3 mom., till 10 § en ny rubrik, till 11 § en ny rubrik och ett nytt 2 mom., och till 12, 15 och 18 nya rubriker som följer:

Lag

om förfarandet vid rådgivande folkomröstningar i landskap och kommuner

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag gäller förfarandet vid rådgivande folkomröstningar i landskap i enlighet med x § i landskapslagen (/2017) och vid rådgivande kommunala folkomröstningar i enlighet med 24 § i kommunallagen (410/2015).

2 §

Tidpunkten för folkomröstning

En folkomröstning i landskapet anordnas den söndag som landskapsfullmäktige bestämmer och en kommunal folkomröstning den söndag som kommunfullmäktige bestämmer. Det kan dock inte bestämmas att en omröstning ska anordnas på nyårsaftonen eller nyårsdagen, trettondagen, påskdagen, valborgsmässoaftonen eller första maj, pingstdagen, självständighetsdagen eller julaftonen, juldagen eller annandag jul. Det får inte heller bestämmas att en omröstning ska anordnas i samband med statliga val eller en statlig folkomröstning.

2 a §

Hur en folkomröstning anordnas

En kommunal folkomröstning anordnas röstningsområdesvis enligt den indelning i röstningsområden som senast har bestämts med stöd av 8 § i vallagen (714/1998). Kommunfullmäktige kan dock besluta att flera röstningsområden i kommunen ska ha ett gemensamt röstningsställe.

Det är även möjligt att rösta på förhand per brev (brevröstning) enligt vad som föreskrivs nedan.

Landskapsfullmäktige kan besluta att en folkomröstning i landskapet anordnas i landskapets samtliga kommuner endast som brevröstning. Kommunfullmäktige kan besluta att en kommunal folkomröstning anordnas på motsvarande sätt. Omröstning på röstningsdagen anordnas då inte den söndag som har bestämts som röstningsdag, men brevröstningshandlingarna kan i enlighet med 10 § återsändas till den kommunala centralvalnämnden den dagen fram till klockan 20.

Om det har bestämts att en omröstning ska anordnas i samband med landskapsval och kommunalval, tillämpas inte 1–3 mom., utan omröstningen anordnas i enlighet med 4 § i vallagen genom förhandsröstning och röstning på valdagen. Förhandsröstning vid folkomröstning anordnas dock endast på respektive landskaps eller kommuns område.

3 §

Beslut om att anordna folkomröstning

Landskapsfullmäktige eller kommunfullmäktige ska fatta sitt beslut att anordna en folkomröstning senast den 60 dagen före röstningsdagen. Om en folkomröstning anordnas i samband med landskapsval och kommunalval, ska beslutet fattas senast den 90 dagen före röstningsdagen.

När fullmäktige beslutar att anordna en folkomröstning ska beslut samtidigt fattas om föremålet och tidpunkten för omröstningen och om de alternativ som ska föreläggas väljarna. Alternativen kan anges på samma röstsedel, men varje alternativ kan också ha sin egen röstsedel. Den röstande ska dock alltid ha möjlighet att ge uttryck för att han eller hon inte stöder något av alternativen. Fullmäktige ska i sitt beslut fastställa röstsedlarnas antal, innehåll och utseende.

Fullmäktige ska utan dröjsmål underrätta justitieministeriet och Befolkningsregistercentralen och vid en folkomröstning i landskapet dessutom de kommuner som hör till landskapet om sitt beslut.

4 §

Initiativ till folkomröstning

Ett initiativ till folkomröstning enligt x § i landskapslagen och enligt 25 § i kommunallagen ska individualisera den fråga i vilken folkomröstning önskas. Initiativtagarna ska genom sin underskift i initiativet försäkra att de har fyllt 15 år och är invånare i landskapet eller kommunen.

Initiativtagarnas underskrifter samlas in på papper eller på elektronisk väg i ett datanät.

Underskrifter som samlas in på papper ska vara egenhändiga och innehålla uppgift om initiativtagarens namn och födelsetid samt i fråga om ett initiativ till folkomröstning i landskapet också hemkommun.

Insamlingen av underskrifter på elektronisk väg i ett datanät ska ske med hjälp av sådan stark autentisering som avses i lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer (617/2009).

5 §

Röstningsmyndigheter

Röstningsmyndigheter vid folkomröstningar är den landskapsvalnämnd som avses i 12 a § i vallagen och den kommunala centralvalnämnd som avses i 13 § i den lagen samt de kommu-

nala röstningsnämnderna. Kommunstyrelsen ska i god tid före omröstningen för varje röstningsområde som avses i 2 a § 1 mom. eller, om flera röstningsområden har ett gemensamt röstningsställe, för varje område med ett gemensamt röstningsställe tillsätta en röstningsnämnd med iakttagande i tillämpliga delar av vad som i 15 § i vallagen föreskrivs om tillsättande av valnämnder.

Om det har bestämts att en omröstning ska anordnas i samband med landskapsval och kommunalval, är röstningsmyndigheter i kommunen de myndigheter som avses i 13, 15 och 17 § i vallagen.

6 §

Röstningsmyndighetens sammanträden

Vid en folkomröstning i landskapet sammanträder landskapsvalnämnden och den kommunala centralvalnämnden första gången senast en månad före röstningsdagen och därefter när behandlingen av saken kräver det.

Vid en kommunal folkomröstning sammanträder den kommunala centralvalnämnden första gången senast en månad före röstningsdagen och därefter när behandlingen av saken kräver det.

7 §

Information om folkomröstningar

Föremålet och tiden för folkomröstningen, förfarandet vid omröstningen, röstningsställena och de alternativ som omröstningen gäller ska i god tid före omröstningen tillkännages på det sätt som landskapets eller kommunens tillkännagivanden görs kända. I fråga om en folkomröstning i landskapet kommer landskapsvalnämnden och den kommunala centralvalnämnden överens om ett ändamålsenligt sätt att informera om saken. Vid kommunala folkomröstningar sköts informationen av den kommunala centralvalnämnden. I fråga om information om folkomröstningar gäller i övrigt x § i landskapslagen och 29 § i kommunallagen.

8 §

Rösträttsregister

Den kommunala centralvalnämnden ska senast den 55 dagen före röstningsdagen meddela Befolkningsregistercentralen om den önskar få de uppgifter som ska tas in i rösträttsregistret i maskinläsbar form eller som pappersutskrift. I fråga om pappersutskrifter gäller i tillämpliga delar vad som i 71 § i vallagen föreskrivs om vallängder.

Som rösträttsregister för en folkomröstning som anordnas i samband med landskapsval och kommunalval används rösträttsregistret för respektive val.

8 a §

Utarbetande och sändande av röstningshandlingar

Vid en folkomröstning i landskapet ska landskapsvalnämnden låta tillverka röstsedlarna och utarbeta röstningsanvisningarna för omröstningen samt se till att de sänds till centralvalnämnden.

derna i de kommuner som hör till landskapet för vidare utdelning till de röstberättigade. Den kommunala centralvalnämnden låter tillverka övriga handlingar.

Vid en kommunal folkomröstning är det centralvalnämnden som utarbetar och låter tillverka alla handlingar.

Av röstsedeln ska det framgå hur den viks ihop, och den ska vara sådan att bevarandet av valhemligheten tryggas.

9 §

Sändande av brevröstningshandlingar

För brevröstning ska den kommunala centralvalnämnden senast den 19 dagen före röstningsdagen till varje röstberättigad i kommunen vars adress är känd sända de röstsedlar som föreskrivs i det beslut som anges i 3 § och ett valkuvert, följebrev och ytterkuvert åtföljda av röstningsanvisningar som nämnden har utarbetat samt vid en folkomröstning i landskapet också de röstningsanvisningar som landskapsvalnämnden har utarbetat (brevröstningshandlingar).

Om en folkomröstning i landskapet eller i kommunen anordnas i samband med landskapsval och kommunalval, ska landskapsvalnämnden och den kommunala centralvalnämnden sända endast de röstningsanvisningar till de röstberättigade som respektive nämnd har utarbetat.

10 §

Röstning och återsändande av brevröstningshandlingarna

När den röstberättigade har gjort sin röstningsanteckning ska han eller hon i valkuvertet innesluta röstsedeln eller, om flera röstsedlar står till buds, den röstsedel som han eller hon har valt, fylla i och egenhändigt underteckna följebrevet, innesluta valkuvertet och följebrevet i ytterkuvertet och sända ytterkuvertet per post till den kommunala centralvalnämnden så att det kommer fram senast vid en av centralvalnämnden angiven tidpunkt, som kan vara tidigast klockan 18 onsdagen före röstningsdagen och senast klockan 18 fredagen före röstningsdagen eller, om folkomröstningen i kommunen anordnas endast som brevröstning, senast den tidpunkt som avses i 2 a § 3 mom.

11 §

Stämpling av röstsedlarna vid brevröstning

Om en omröstning har anordnats endast som brevröstning behöver röstsedlarna inte stämplas.

12 §

Ogiltiga röstsedlar

En röstsedel är ogiltig,

1) om valkuvertet innehåller flera röstsedlar eller något annat än en röstsedel,

2) om valkuvertet är så bristfälligt eller upptar en sådan obehörig anteckning att röstningen enligt 63 § 2 mom. 1—3 punkten i vallagen borde ha lämnats obeaktad,

3) om något annat än en röstsedel som landskapet eller kommunen har låtit trycka har använts som röstsedel,

4) om röstedeln är ostämplad, dock med beaktande av vad som föreskrivs i 11 § 2 mom.,

5) om det på röstedeln har skrivits den röstandes namn eller ett särskilt kännetecken på denne eller om någon annan obehörig anteckning har gjorts på den,

6) om röstningsanteckningar har gjorts vid flera än ett av alternativen på röstedeln, eller

7) om röstningsanteckningen är så otydlig att det inte framgår vilket alternativ som har avsetts.

Som obehörig anteckning enligt 1 mom. 5 punkten ska inte en sådan anteckning på röstedeln betraktas som enbart förtydligar vad den röstande har avsett.

13 §

Räkning av rösterna och fastställande av resultatet

Vid en folkomröstning i landskapet ska centralvalnämnden i varje kommun senast den tredje dagen efter valdagen fastställa det röstetal som respektive röstningsalternativ har fått i kommunen samt det totala antalet röster och antalet ogiltiga röster som avgetts i kommunen och utan dröjsmål på det sätt som landskapsvalnämnden bestämmer meddela landskapsvalnämnden de fastställda röstetalen.

Efter att ha mottagit ett meddelande enligt 1 mom. av samtliga kommunala centralvalnämnder ska landskapsvalnämnden utan dröjsmål fastställa resultatet i folkomröstningen.

Vid en kommunal folkomröstning fastställs resultatet av centralvalnämnden.

Beslutet om fastställande av resultatet får inte överklagas genom besvär.

14 §

Tillkännagivande av resultatet

Landskapsvalnämnden eller den kommunala centralvalnämnden ska tillkännage resultatet av folkomröstningen på det sätt som tillkännagivanden offentliggörs i landskapet eller kommunen.

15 §

Förvaring av röstedlarna

16 §

Försegling

Den kommunala centralvalnämnden bestämmer på vilket sätt försändelser till den kommunala centralvalnämnden ska förseglas i röstningsnämnderna och skaffar nödvändigt förseglingsmaterial.

17 §

Kostnader

Kostnaderna för en folkomröstning i landskapet betalas av landskapets medel. Landskapet betalar ersättning för de kostnader som folkomröstningen har orsakat kommunerna.

Kostnaderna för en kommunal folkomröstning betalas av kommunens medel.

18 §

Tillämpning av vallagen

19 §

Närmare bestämmelser och anvisningar

Närmare bestämmelser och anvisningar om uppgifterna för de myndigheter som avses i denna lag utfärdas vid behov genom förordning av justitieministeriet.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

22.

Lag

om ändring av förvaltningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas hos statliga myndigheter, landskapens myndigheter, kommunala myndigheter och självständiga offentligrättsliga inrättningar samt hos riksdagens ämbetsverk och republikens presidents kansli (myndighet).

45 §

Motivering av beslut

Motiveringen för ett beslut kan utelämnas, om

- 1) ett viktigt allmänt eller enskilt intresse förutsätter att beslutet meddelas omedelbart,
- 2) beslutet gäller val som förrättas av ett kollegialt landskapsorgan eller av ett kommunalt kollegialt organ,

58 §

Delgivning med myndigheter

Bevislig delgivning med en kommun ska riktas till kommundirektören eller till ordföranden för det organ som för kommunens talan i ärendet. Delgivningen kan också riktas till någon annan som har rätt att på kommundirektörens eller ordförandens vägnar ta emot tillkännagivanden. Beträffande bevislig delgivning med ett landskap gäller på motsvarande sätt vad som ovan föreskrivs om bevislig delgivning med en kommun.

60 §

Bevislig delgivning

Om en myndighet anser att det finns skäl till det, kan delgivning verkställas som stämningssdelgivning. Beträffande stämningssdelgivning gäller i tillämpliga delar vad som i 11 kap. i rättegångsbalken föreskrivs om detta. Stämningssdelgivning kan också verkställas av en tjänsteman eller tjänsteinnehavare som är anställd hos en statlig myndighet, landskapsmyndighet el-

ler kommunal myndighet och som enligt särskilt förordnande har rätt att verkställa stämmingsdelgivningar i ärenden som hör till myndighetens verksamhetsområde.

Denna lag träder i kraft den 201 . _____

23.

Lag

om ändring av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

1 §

Offentlighetsprincipen

Om rätten att närvara vid riksdagens plenum samt vid sammanträden som hålls av fullmäktige och andra landskapsorgan eller kommunala organ samt domstolar och kyrkliga organ bestäms särskilt.

4 §

Myndigheter

Med myndigheter avses i denna lag

4) landskapens myndigheter och kommunala myndigheter,

8) nämnder, delegationer, kommittéer, kommissioner, arbetsgrupper, förämningsmän och revisorer i landskap, kommuner och samkommuner samt andra därmed jämförbara organ som med stöd av en lag, en förordning eller ett beslut fattat av en myndighet som avses i 1, 2 eller 7 punkten har tillsatts för att självständigt utföra en uppgift.

11 §

En parts rätt att ta del av en handling

Vad som i denna paragraf föreskrivs om en part gäller inte den vars rätt att söka ändring grundar sig uteslutande på medlemskap i ett landskap, en kommun eller någon annan sammanslutning.

14 §

Beslut om att en handling lämnas ut

Beslut om att en myndighetshandling lämnas ut ska fattas av den myndighet som innehar handlingen, om inte något annat föreskrivs i 15 § 3 mom. eller någon annanstans i lag. Landskapsfullmäktige eller kommunfullmäktige kan dock i sin förvaltningsstadga ge ett landskapsorgan eller ett kommunalt organ som verkar som en i denna lag avsedd myndighet rätt att i den utsträckning organet beslutar till en underlydande tjänsteinnehavare delegera myndighetens beslutanderätt när det gäller utlämnande av handlingar. Beslut om utlämnande av uppgifter ur en handling som har upprättats i samband med ett uppdrag som givits av en myndighet

eller som har inkommit med anledning av ett uppdrag som utförs för en annan myndighets räkning fattas hos den myndighet som givit uppdraget, om inte något annat följer av uppdraget. (23.6.2005/495)

24 §

Sekretessbelagda myndighetshandlingar

Om inte något annat föreskrivs särskilt, är följande myndighetshandlingar sekretessbelagda:

17) handlingar som innehåller uppgifter om statens, landskaps, kommuners eller något annat offentligt samfunds eller i 4 § 2 mom. avsedda sammanslutningars, inrättnings- eller stiftelsers affärs- eller yrkeshemligheter, samt sådana handlingar som innehåller uppgifter om någon annan motsvarande omständighet som har samband med affärsverksamhet, om utlämnandet av uppgifter ur en sådan handling skulle medföra ekonomisk skada för sammanslutningen, inrättningen eller stiftelsen eller ge ett annat offentligt samfund eller en enskild som bedriver liknande eller annars konkurrerande verksamhet en konkurrensfördel eller försämra det offentliga samfundets eller i 4 § 2 mom. avsedda sammanslutningars, inrättnings- eller stiftelsers möjligheter till förmånlig upphandling eller arrangemang som avser placering, finansiering eller låneskötsel,

18) handlingar som innehåller uppgifter som staten, landskap, kommuner eller något annat offentligt samfund har upprättat eller mottagit i egenskap av arbetsmarknadsparter eller part i en arbetskonflikt, om utlämnandet av uppgifter ur en sådan handling skulle strida mot det offentliga samfundets intressen som arbetsgivare samt handlingar som innehåller uppgifter som representanter för staten har upprättat eller mottagit inför förhandlingarna om lantbruksstöd, om utlämnandet av uppgifter ur dessa skulle strida mot statens intressen som förhandlingspart,

34 §

Avgifter

När uppgifter ur en handling lämnas ut med stöd av denna lag i andra fall än de som avses i 9 och 11 § tas en avgift ut med iakttagande av vad som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten eller i någon annan lag eller bestäms med stöd av landskapslagen (/) eller kommunallagen. De myndigheter som avses i 4 § och på vilka landskapslagen, kommunallagen eller lagen om grunderna för avgifter till staten inte tillämpas, kan vid fastställandet av avgifter tillämpa de grunder som nämns i sistnämnda lag, om inte annat föreskrivs i lag.

Denna lag träder i kraft den 201 . _____

24.

Lag

om ändring av förvaltningsprocesslagen

I enlighet med riksdagens beslut

8 §

Besvär över beslut av landskapsmyndigheter, kommunala myndigheter och kyrkliga myndigheter

Bestämmelser om besvär över beslut av en landskapsmyndighet och av landskapets serviceinrättning finns i landskapslagen (/). Om anförande av besvär över beslut av en kommunal myndighet föreskrivs i kommunallagen (410/2015).

Om anförande av besvär över beslut av Ålands landskapsregering och av en myndighet som är underställd denna samt över beslut av en kommunal myndighet på Åland föreskrivs i självstyrelselagen för Åland (1144/1991).

38 §

Muntlig förhandling på begäran av part

Vad 1 mom. föreskriver ska inte tillämpas, om partsställningen för den som begärt muntlig förhandling baserar sig på medlemskap i ett landskap, en kommun eller ett annat samfund.

70 §

Behörig förvaltningsdomstol i förvaltningstvistemål

Ett förvaltningstvistemål behandlas av den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den part mot vilken yrkandet riktas har sin hemort. Om yrkandet riktas mot staten, ett landskap, en kommun eller någon annan offentligrättslig juridisk person, ska målet behandlas av den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den myndighet eller det organ som för den juridiska personens talan har sitt verksamhetsställe.

Denna lag träder i kraft den 201 . _____

25.

Lag

om ändring av språklagen

3 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas hos domstolar och andra statliga myndigheter, hos landskapens myndigheter, hos kommunala myndigheter, självständiga offentlighetsrättsliga inrättningar, riksdagens ämbetsverk och republikens presidents kansli (myndighet), om inte något annat föreskrivs särskilt. På serviceinrättningar enligt landskapslagen (xx/xx) tillämpas det som i denna lag föreskrivs om landskapsmyndigheter.

6 §

Enspråkiga och tvåspråkiga myndigheter

I denna lag avses med

1) enspråkiga myndigheter statliga myndigheter och landskapsmyndigheter, vilkas ämbetsdistrikt omfattar enbart kommuner med samma språk, samt enspråkiga kommuners myndigheter liksom även en samkommuns myndigheter, om enbart kommuner med samma språk hör till samkommunen,

2) tvåspråkiga myndigheter statliga centralförvaltningsmyndigheter samt sådana andra myndigheter och landskapsmyndigheter, vilkas ämbetsdistrikt omfattar kommuner som har olika språk eller minst en tvåspråkig kommun, och tvåspråkiga kommuners myndigheter samt en samkommuns myndigheter eller ett organ enligt 51 § i kommunallagen (410/2015) som är gemensamt för flera kommuner, om kommuner med olika språk eller minst en tvåspråkig kommun hör till samkommunen eller omfattas av samarbetet mellan kommunerna.

10 §

Individens språkliga rättigheter hos myndigheterna

I kontakter med statliga myndigheter, tvåspråkiga landskapsmyndigheter och tvåspråkiga kommunala myndigheter har var och en rätt att använda finska eller svenska. Myndigheterna ska dessutom ordna möjlighet för den som ska höras att bli hörd på sitt eget språk, finska eller svenska.

Hos enspråkiga landskapsmyndigheter används landskapets språk och hos enspråkiga kommunala myndigheter används kommunens språk, om inte myndigheten på begäran beslutar annorlunda eller något annat föreskrivs på något annat ställe i lag. Var och en har dock rätt att bli hörd på sitt eget språk och att använda sitt eget språk i ärenden som väcks av en myndighet och som direkt gäller grundläggande rättigheter för honom eller henne eller någon som är i hans eller hennes vård eller om myndigheten ålägger honom eller henne någon skyldighet.

200

24 §

Språklig service vid affärsverk samt statliga, landskapets och kommunala bolag

Statliga affärsverk samt sådana tjänsteproducerande bolag där staten eller ett eller flera tvåspråkiga landskap eller en eller flera tvåspråkiga kommuner eller landskap eller kommuner med olika språk har bestämmanderätt ska betjäna och informera allmänheten på finska och svenska i den omfattning det behövs med tanke på verksamhetens art och saksammanhanget och på ett sätt som enligt en helhetsbedömning inte kan anses oskäligt för bolaget. När statliga affärsverk sköter myndighetsuppgifter ska på dem tillämpas det som i denna lag sägs om myndigheter.

27 §

Skriftväxling mellan myndigheterna

När en statlig myndighet skickar skrivelser till ett enspråkigt landskap eller en enspråkig kommun ska den använda mottagarens språk och när den skickar skrivelser till ett tvåspråkigt landskap eller en tvåspråkig kommun båda språken, om inte något annat följer av 3 mom. När en statlig myndighet skickar skrivelser till universitet, yrkeshögskolor och andra läroanstalter ska den använda mottagarens språk.

När en landskapsmyndighet skickar skrivelser till en enspråkig kommun inom sitt ämbetsdistrikt ska den använda kommunens språk och när den skickar skrivelser till en tvåspråkig kommun inom sitt ämbetsdistrikt ska den använda båda språken.

När en statlig myndighet, landskapsmyndighet eller kommunal myndighet begär och ger yttrande i ett ärende där en expedition eller någon annan handling utfärdas till parten, ska myndigheten använda handläggningsspråket. En enspråkig myndighet får dock ge sitt yttrande på sitt språk. Den myndighet som handlägger ärendet ska då på begäran av parten ge en avgiftsfri officiell översättning av yttrandet.

28 §

Representativa organ

Medlemmar av statsrådet samt medlemmar i statliga kommittéer, kommissioner, arbetsgrupper och andra liknande organ samt ledamöter i tvåspråkiga landskaps, kommuners och samkommuners organ och i organ enligt 6 § 1 mom. 2 punkten som är gemensamma för flera kommuner har rätt att använda finska eller svenska vid sammanträden och i skriftliga yttranden eller ställningstaganden till protokollet eller ett betänkande. Om någon annan medlem eller ledamot inte förstår ett muntligt yttrande, ska det på begäran relateras i korthet.

29 §

Möteskallelser, protokoll och förvaltningsstadgor

I tvåspråkiga landskap ska landskapsfullmäktiges och landskapsstyrelsens möteskallelser och protokoll skrivas på finska och svenska. Beslut om språket i möteskallelser och protokoll för andra landskapsorgan fattas av landskapet med beaktande av att de förtroendevaldas möj-

lighet att fullgöra sina uppgifter ska tryggas och landskapsinvånarnas behov av information tillgodoses.

Tvåspråkiga landskaps, kommuners och samkommuners förvaltningsstadga och liknande regler ska utfärdas på finska och svenska.

32 §

Myndigheternas information

Information som statliga, landskapets och kommunala myndigheter riktar till allmänheten ska ges på finska och svenska i tvåspråkiga kommuner. Det behöriga ministeriet ska se till att information som är väsentlig för individens liv, hälsa och säkerhet samt för egendom och miljö ges på båda nationalspråken i hela landet.

Denna lag träder i kraft den 201 . _____

26.

Lag

om ändring av 1 och 5 § i lagen om de språkkunskaper som krävs av offentligt anställda

I enlighet med riksdagens beslut

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag gäller de språkkunskaper som krävs av de anställda vid statliga myndigheter, landskapsmyndigheter, kommunala myndigheter, självständiga offentligrättsliga inrättningar, riksdagens ämbetsverk och republikens presidents kansli (myndighet) och hur språkkunskaperna ska visas.

5 §

Sättet att fastställa krav på språkkunskaper

Behörighetsvillkor som gäller språkkunskaper för anställda kan för kommunala myndigheter fastställas i den ordning som anges i kommunallagen (410/2015) och för landskapens myndigheter i den ordning som anges i landskapslagen (xx/xx), om det inte genom lag eller med stöd av lag föreskrivs om behörighetsvillkor som gäller språkkunskaper.

Denna lag träder i kraft den 201 . _____

27.

Lag

om ändring av 3 § i teckenspråklagen

3 §

Myndigheternas skyldighet att främja användningen av teckenspråk

Med myndigheter avses i denna lag domstolar och andra statliga myndigheter, landskapsmyndigheter, kommunala myndigheter, självständiga offentligrättsliga inrättningar och riksdagens ämbetsverk.

Denna lag träder i kraft den 201 . _____

28.

Lag

om ändring av avräkningsgrunden enligt självstyrelselagen för Åland

1 §

Med avvikelse från 47 § 1 mom. i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) är avräkningsgrunden 0,47 procent.

2 §

Denna lag träder i kraft den 201 .

Denna lag tillämpas första gången när avräkningen för 2019 verkställs och när förskottet på avräkningsbeloppet för det året bestäms.